

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 323

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

54. sējums

2011. gada 6. decembris

Saturs

II Nelegislatīvi akti

TIESĪBU AKTI, KO PIENĒM STRUKTŪRAS, KURAS IZVEIDOTAS AR STARPTAUTISKIEM NOLĪGUMIEM

- ★ Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) Noteikumi Nr. 3 – Vienoti noteikumi attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju atstarojošo ierīču apstiprināšanu 1
- ★ Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) Noteikumi Nr. 28 – Vienoti noteikumi skaņas signālierīču apstiprināšanai un mehānisko transportlīdzekļu apstiprināšanai attiecībā uz to skaņas signāliem 33
- ★ Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) Noteikumi Nr. 48 – Vienoti noteikumi transportlīdzekļu apstiprināšanai attiecībā uz apgaismes ierīču un gaismas signālierīču uzstādīšanu 46

Cena: EUR 8

LV

Tiesību akti, kuru virsraksti ir gaišajā drukā, attiecas uz kārtējiem jautājumiem lauksaimniecības jomā un parasti ir spēkā tikai ierobežotu laika posmu.

Visu citu tiesību aktu virsraksti ir tumšajā drukā, un pirms tiem ir zvaigznīte.

II

*(Nelegislatīvi akti)***TIESĪBU AKTI, KO PIENĒM STRUKTŪRAS, KURAS
IZVEIDOTAS AR STARPTAUTISKIEM NOLĪGUMIEM**

Saskaņā ar starptautisko publisko tiesību normām juridisks spēks ir tikai ANO EEK dokumentu oriģināliem. Šo noteikumu statuss un spēkā stāšanās datums jāpārbauda ANO EEK statusa dokumenta TRANS/WP.29/343 jaunākajā redakcijā, kas pieejama tīmekļa vietnē <http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

**Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) Noteikumi Nr. 3 –
Vienoti noteikumi attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju atstarojošo ierīču
apstiprināšanu**

Ar visiem grozījumiem līdz

02. grozījumu sērijas 12. papildinājumam, kas stāties spēkā 2011. gada 23. jūnijā.

SATURS

NOTEIKUMI

1. Darbības joma
2. Definīcijas
3. Apstiprinājuma pieteikums
4. Marķējumi
5. Apstiprinājums
6. Vispārīgi norādījumi
7. Īpaši norādījumi (testi)
8. Ražošanas atbilstība
9. Sankcijas par ražošanas neatbilstību
10. Pilnīga ražošanas izbeigšana
11. To tehnisko dienestu nosaukums un adrese, kas atbildīgi par apstiprināšanas testu veikšanu, kā arī administratīvo struktūrvienību nosaukums un adrese
12. Pārejas noteikumi

PIELIKUMI

1. pielikums – Atstarojošās ierīces, simboli, vienības
2. pielikums – Paziņojums par atstarojošās ierīces tipa apstiprinājuma piešķiršanu (vai atteikumu, vai apstiprinājuma atsaukšanu, vai pilnīgu ražošanas izbeigšanu) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 3
3. pielikums – Apstiprinājuma marķējuma izvietojums
4. pielikums – Testa procedūra – IA klase un IIIA klase
5. pielikums – Formas un izmēru specifikācijas
Papildinājums – Piekabju atstarotāji – IIIA un IIIB klase
6. pielikums – Kolorimetriskās specifikācijas
7. pielikums – Fotometriskās specifikācijas
8. pielikums – Izturība pret ārējo faktoru iedarbību
9. pielikums – Atstarojošo ierīču optisko īpašību noturīgums
10. pielikums – Izturība pret karstumu
11. pielikums – Krāsas izturība
12. pielikums – Testu hronoloģiskā secība

13. pielikums – Triecienpretestība – IVA klase
14. pielikums – Testa procedūra – IVA klase
15. pielikums – IVA klases testu hronoloģiskā secība
16. pielikums – IB un IIIB klases ierīču testa procedūra
17. pielikums – Prasību minimums attiecībā uz kontroles procedūrām ražošanas atbilstības nodrošināšanai
18. pielikums – Prasību minimums, kas paraugu ņemšanā jāievēro inspektoram

1. DARBĪBAS JOMA

Šie noteikumi attiecas uz atstarojošām ierīcēm⁽¹⁾, kas paredzētas L, M, N, O un T kategorijas transportlīdzekļiem⁽²⁾.

2. DEFINĪCIJAS⁽³⁾

Šajos noteikumos

- 2.1. Piemēro definīcijas, kas dotas Noteikumos Nr. 48 un to grozījumu sērijās, kas ir spēkā brīdī, kad ir iesniegts tipa apstiprinājuma pieteikums.
- 2.2. "Atstarošana" ir refleksija, kurā gaismu atstaro virzienos, kas ir tuvi tam virzienam, no kura šī gaisma tika izstarota. Šī īpašība saglabājas plašās apgaismojuma leņķa variācijās.
- 2.3. "Atstarojošs optiskais elements" ir optisko sastāvdaļu kombinācija, kas rada atstarojumu.
- 2.4. "Atstarojošā ierīce"⁽¹⁾ ir komplekts, kas ir gatavs izmantošanai un sastāv no viena vai vairākiem atstarojošiem optiskiem elementiem.
- 2.5. "Izklišanas leņķis" ir leņķis starp taisnām līnijām, kas savieno atskaites punktu ar uztvērēja centru un ar apgaismošanas avota centru.
- 2.6. "Apgaismojuma leņķis" ir leņķis starp pamatasi un taisnu līniju, kas savieno atskaites punktu ar apgaismošanas avota centru.
- 2.7. "Rotācijas leņķis" ir leņķis, kurā atstarojošo ierīci griež ap tās pamatasi, sākot no vienas konkrētas pozīcijas.
- 2.8. "Atstarojošās ierīces leņķiskais diametrs" ir leņķis, ko veido vislielākais apgaismojošās virsmas redzamā laukuma izmērs vai nu apgaismošanas avota centrā, vai arī uztvērēja centrā.
- 2.9. "Atstarojošās ierīces apgaismojums" ir saīsināts izteiciens, ko parasti lieto, lai apzīmētu apgaismojumu, ko mēra plaknē, kas perpendikulāra krītošajiem stariem un iet caur atskaites punktu.
- 2.10. "Gaismas stipruma koeficients (GSK)" ir gaismas stipruma, kas atstarots attiecīgajā virzienā, koeficients, kas dalīts ar atstarojošās ierīces apgaismojumu noteiktajos apgaismojuma, izklišanas un pagrieziena leņķos.
- 2.11. Šajos noteikumos izmantotie simboli un vienības ir norādīti šo noteikumu 1. pielikumā.
- 2.12. "Atstarojošās ierīces" tipu nosaka pēc parauga un aprakstošajiem materiāliem, kas iesniegti kopā ar apstiprinājuma pieteikumu. Var uzskatīt, ka atstarojošās ierīces pieder pie viena tipa, ja tām ir viens vai vairāki "atstarojoši optiskie elementi", kas ir vienādi ar standarta parauga elementiem, vai, ja tie nav vienādi, ir simetriski un piemēroti uzstādīšanai attiecīgi transportlīdzekļa labajā (viens) un kreisajā (otrs) pusē, un ja to citas daļas no standarta parauga atšķiras vienīgi tādā veidā, kas neietekmē īpašības, uz kurām attiecas šie noteikumi.
- 2.13. Atstarojošās ierīces pēc to fotometriskajiem parametriem iedala trīs klasēs: IA vai IB klase, IIIA vai IIIB klase un IVA klase.

⁽¹⁾ Sauktas arī par "atstarotājiem".

⁽²⁾ Atbilstoši definīcijai Apvienotās rezolūcijas par transportlīdzekļu uzbūvi 7. pielikumā (R.E.3) (dokuments TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2, jaunākie grozījumi izdarīti ar 4. grozījumiem).

⁽³⁾ Tehnisko terminu definīcijas (izņemot tās, kas noteiktas Noteikumos Nr. 48) atbilst Starptautiskās Apgaismojuma komisijas (CIE) pieņemtajām.

2.14. IB un IIIB klases atstarojošās ierīces ir apvienotas ar citām signālspludzēm, kas nav ūdensizturīgas saskaņā ar 8. pielikuma 1.1. punktu un kas ir integrētas transportlīdzekļa virsbūvē.

2.15. "Ierīces reflektētās gaismas krāsa". Reflektētās gaismas krāsas definīcija ir dota Noteikumu Nr. 48 2.30. punktā.

3. APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS

3.1. Apstiprinājuma pieteikumu iesniedz tirdzniecības nosaukuma vai preču zīmes turētājs vai tā pienācīgi pilnvarots pārstāvis.

Pēc pieteikuma iesniedzēja izvēles tas precizē, ja ierīci uz transportlīdzekļa var uzstādīt ar pamatasu dažādu nolieci attiecībā pret transportlīdzekļa atskaites plakni un zemi vai ja (atstarotāju IA, IB un IVA klases gadījumā) tie griežas ap savu pamatasi; šos dažādos uzstādīšanas noteikumus norāda paziņojuma veidlapā. Tai pievieno:

3.1.1. pietiekami detalizētus rasējumus (trīs eksemplāros), kuros var identificēt tipu un kuros ģeometriski norādīta(-as) atstarojošās ierīces uzstādīšanas vieta(-as), kā arī uzstādīšanas noteikumi atstarotāju IB un IIIB klases gadījumā. Rasējumos jānorāda paredzētā vieta apstiprinājuma numuram un klases norādei attiecībā pret apstiprinājuma marķējumu;

3.1.2. īsu aprakstu par atstarojošo optisko elementu izgatavošanā izmantoto materiālu tehnisko specifikāciju;

3.1.3. atstarojošās ierīces paraugus izgatavotāja norādītajā krāsā un, vajadzības gadījumā, piestiprināšanas līdzekļus; iesniedzamo paraugu skaits ir precizēts šo noteikumu 4. pielikumā;

3.1.4. vajadzības gadījumā divus paraugus citā(-ās) krāsā(-ās) vienlaicīgi vai turpmākai apstiprinājuma paplašināšanai uz ierīcēm citā(-ās) krāsā(-ās);

3.1.5. IVA klases iekārtu gadījumā: atstarojošās ierīces paraugus un vajadzības gadījumā piestiprināšanas līdzekļus; iesniedzamo paraugu skaits ir precizēts šo noteikumu 14. pielikumā;

4. MARĶĒJUMI

4.1. Uz ierīcēm, kas iesniegtas apstiprinājumam:

4.1.1. ir jābūt pieteikuma iesniedzēja tirdzniecības nosaukumam vai preču zīmei;

4.1.2. apgaismojošās virsmas augšējā daļā jābūt horizontāli uzrakstītam vārdam "TOP", ja šāda norāde ir nepieciešama, lai nekļūdaini noteiktu izgatavotāja noteikto rotācijas leņķi vai leņķus.

4.2. Uz katras ierīces ir pietiekami liela vieta apstiprinājuma marķējuma izvietojumam. Šo vietu norāda rasējumos, kas minēti 3.1.1. punktā.

4.3. Marķējumu piestiprina atstarojošās ierīces apgaismojošajai virsmai vai vienai no apgaismojošajām virsmām, un tas ir redzams no ārpuses pēc atstarojošās ierīces uzstādīšanas transportlīdzeklī.

4.4. Marķējums ir skaidri salasāms un neizdzēšams.

5. APSTIPRINĀJUMS

5.1. Apstiprinājumu piešķir, ja visi iesniegtie paraugi atbilst šo noteikumu prasībām.

5.2. Ja atstarojošajai ierīcei piešķirto apstiprinājumu paplašina uz citām šāda veida ierīcēm, kuras atšķiras vienīgi krāsas ziņā, diviem jebkuras krāsas paraugiem, kas iesniegti saskaņā ar šo noteikumu 3.1.4. punktu, jāatbilst vienīgi kolorimetriskajām specifikācijām, pārējo testu veikšana vairs netiek prasīta. Attiecībā uz IVA klases ierīcēm 5.2. punktu nepiemēro.

5.3. Katram apstiprinātajam tipam piešķir apstiprinājuma numuru. Tā pirmie divi cipari (pašlaik 02, kas atbilst 02. grozījumu sērijai, kas stājās spēkā 1985. gada 1. jūlijā) norāda uz grozījumu sēriju, kura

ietver jaunākos būtiskos tehniskos grozījumus, kas šajos noteikumos izdarīti līdz apstiprinājuma izsniegšanas dienai. Viena un tā pati puse nepiešķir to pašu numuru citam atstarojošās ierīces tipam, uz kuru attiecas šie noteikumi, izņemot gadījumu, kad apstiprinājumu paplašina uz ierīci, kas atšķiras tikai ar krāsu.

- 5.4. Paziņojumu par atstarojošās ierīces tipa apstiprinājumu vai tā atteikumu saskaņā ar šiem noteikumiem nosūta nolīguma pusēm, kuras piemēro šos noteikumus, izmantojot veidlapu, kas atbilst paraugam šo noteikumu 2. pielikumā.
- 5.5. Katrai atstarojošajai ierīcei, kas atbilst saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātajam tipam, vietā, kas minēta 4.2. punktā un papildus 4.1. punktā noteiktajam marķējumam piestiprina:
 - 5.5.1. starptautisku apstiprinājuma marķējumu, ko veido:
 - 5.5.1.1. aplis, kurā ir burts "E" un tās valsts pazišanas numurs, kura piešķirusi apstiprinājumu ⁽¹⁾;
 - 5.5.1.2. apstiprinājuma numurs;
 - 5.5.1.3. simbolu grupas IA, IB, IIIA, IIIB vai IVA, kas norāda apstiprinātās atstarojošās ierīces klasi.
 - 5.6. Ja divi vai vairāki lukturi pieder pie vienas grupētu, kombinētu vai savietotu lukturu (tostarp atstarotāju) vienības, apstiprinājumu piešķir vienīgi tad, ja katrs no šiem lukturiem atbilst šo noteikumu vai citu noteikumu prasībām. Lukturus, kas neatbilst nevienam no šiem noteikumiem, neiekļauj šādā grupētu, kombinētu vai savietotu lukturu vienībā.
 - 5.6.1. Ja grupētu, kombinētu vai savietotu lukturu vienība atbilst vairāku noteikumu prasībām, var piestiprināt vienu starptautisku marķējumu, ko veido aplis, kurā ir burts "E" un tās valsts pazišanas numurs, kura piešķirusi apstiprinājumu, apstiprinājuma numurs un vajadzības gadījumā paredzētā bulta. Šo apstiprinājuma marķējumu var piestiprināt jebkurā grupētu, kombinētu vai savietotu lukturu vienības vietā ar nosacījumu, ka:
 - 5.6.1.1. tas ir redzams pēc lukturu uzstādīšanas;
 - 5.6.1.2. nevienu grupētu, kombinētu vai savietotu lukturu gaismas caurlaidīgo daļu nav iespējams noņemt, vienlaikus nenoņemot apstiprinājuma marķējumu.
 - 5.6.2. Katra luktura identifikācijas simbolu atbilstoši noteikumiem, uz kā pamata ir piešķirts apstiprinājums, kopā ar atbilstošajām grozījumu sērijām, kuras ietver jaunākos būtiskos tehniskos grozījumus, kas šajos noteikumos izdarīti līdz apstiprinājuma izsniegšanas dienai, norāda:
 - 5.6.2.1. uz attiecīgās gaismu izstarojošās virsmas;
 - 5.6.2.2. vai grupā, tā, lai katru grupētu, kombinētu vai savietotu lukturu vienības lukturi var skaidri identificēt (skatīt iespējamus piemērus, kas sniegti 3. pielikumā).
 - 5.6.3. Viena marķējuma sastāvdaļu lielumam jāatbilst vismaz minimālajam atsevišķas atzīmes lielumam, kā minēts noteikumos, uz kuru pamata ir izsniegts apstiprinājums.

⁽¹⁾ 1 Vācija, 2 Francija, 3 Itālija, 4 Nīderlande, 5 Zviedrija, 6 Beļģija, 7 Ungārija, 8 Čehija, 9 Spānija, 10 Serbija, 11 Apvienotā Karaliste, 12 Austrija, 13 Luksemburga, 14 Šveice, 15 (pieejams), 16 Norvēģija, 17 Somija, 18 Dānija, 19 Rumānija, 20 Polija, 21 Portugāle, 22 Krievijas Federācija, 23 Grieķija, 24 Īrija, 25 Horvātija, 26 Slovēnija, 27 Slovākija, 28 Baltkrievija, 29 Igaunija, 30 (pieejams), 31 Bosnija un Hercegovina, 32 Latvija, 33 (pieejams), 34 Bulgārija, 35 (pieejams), 36 Lietuva, 37 Turcija, 38 (pieejams), 39 Azerbaidžāna, 40 bijuši Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika, 41 (pieejams), 42 Eiropas Kopiena (apstiprinājumu piešķir dalībvalsts izmantojot to attiecīgo EEK simbolu), 43 Japāna, 44 (pieejams), 45 Austrālija, 46 Ukraina, 47 Dienvidāfrika, 48 Jaunzēlande, 49 Kipra, 50 Malta un 51 Korejas Republika, 52 Malaizija, 53 Taizeme, 54 un 55 (pieejams) un 56 Melnkalne. Nākamos numurus piešķir pārējām valstīm tādā hronoloģiskā secībā, kādā tās ratificē vai kādā pievienojas Nolīgumam par vienotu tehnisko prasību pieņemšanu riteņu transportlīdzekļiem, aprīkojumam un detaļām, ko var uzstādīt un/vai izmantot riteņu transportlīdzekļos, un saskaņā ar šīm prasībām piešķiramo atbilstības novērtēšanas apstiprinājumu savstarpējās atzīšanas nosacījumiem, un šādi piešķirtos numurus Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretārs paziņo šā nolīguma dalībvalstīm.

- 5.6.4. Katram apstiprinātajam tipam piešķir apstiprinājuma numuru. Viena un tā pati puse nepiešķir to pašu numuru cita tipa grupētiem, kombinētiem vai savietotiem lukturiem, uz ko attiecas šie noteikumi.
- 5.7. Apstiprinājuma marķējumam jābūt skaidri salasāmam un neizdzēšamam.
- 5.8. Šo noteikumu 3. pielikumā ir paraugi, kā izvietot marķējumus vienam lukturim (1. attēls) un grupētiem, kombinētiem vai savietotiem lukturiem (2. attēls) ar visiem iepriekš minētajiem papildu simboliem.
6. VISPĀRĪGI NORĀDĪJUMI
- 6.1. Atstarojošās ierīces konstruē tā, lai to darbība ir pietiekami laba un tāda arī saglabājas normālos lietošanas apstākļos. Turklāt atstarotājiem nedrīkst būt projektēšanas vai ražošanas kļūmju, kas kaitē to efektīvai darbībai vai to uzturēšanai labā stāvoklī.
- 6.2. Nav pieļaujams, ka atstarojošo ierīču sastāvdaļas ir viegli demontējamas.
- 6.3. Atstarojošie optiskie elementi nav aizvietojami.
- 6.4. Atstarojošo ierīču ārējā virsma ir viegli tīrāma. Tādēļ tās virsma nedrīkst būt raupja; neviens iespējamais izcilnis nedrīkst kavēt vieglu tīrīšanu.
- 6.5. IVA klases ierīcēs piestiprināšanas līdzekļi nodrošina stabilu un ilgstošu savienojumu starp ierīci un transportlīdzekli.
- 6.6. Normālos lietošanas apstākļos atstarotāju iekšējā virsma nav pieejama.
7. ĪPAŠI NORĀDĪJUMI (TESTI)
- 7.1. Atstarojošajām ierīcēm jāatbilst arī nosacījumiem attiecībā uz izmēru un formu, kā arī kolorimetriskajām, fotometriskajām, fiziskajām un mehāniskajām prasībām, kas noteiktas šo noteikumu 5. līdz 11. un 13. pielikumā. Testa procedūras ir aprakstītas 4. pielikumā (IA, IIIA klase), 14. pielikumā (IVA klase) un 16. pielikumā (IB, IIIB klase).
- 7.2. Atkarībā no atstarojošo ierīču un jo īpaši to optisko elementu izgatavošanas materiāla veida kompetentas iestādes var laboratorijām atļaut neveikt atsevišķus nevajadzīgus testus ar īpašu atrunu, ka šī testa neveikšana ir jāmin apstiprinājuma paziņošanas veidlapas sadaļā "Piezīmes".
8. RAŽOŠANAS ATBILSTĪBA
- Ražojumu atbilstības nodrošināšanas procedūras atbilst nolīguma 2. pielikuma papildinājuma (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) izklāstītajām procedūrām, ievērojot šādas prasības.
- 8.1. Saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātus atstarotājus izgatavo atbilstīgi apstiprinātajam tipam saskaņā ar 6. un 7. punktā noteiktajām prasībām.
- 8.2. Ievēro šo noteikumu 17. pielikumā izklāstīto prasību minimumu attiecībā uz kontroles procedūrām ražošanas atbilstības nodrošināšanai.
- 8.3. Prasību minimums, kas jāievēro, inspektoram ņemot paraugu, ir izklāstītas šo noteikumu 18. pielikumā.
- 8.4. Iestāde, kas ir piešķirusi tipa apstiprinājumu, jebkurā laikā var pārbaudīt katrā ražošanas uzņēmumā piemērotās atbilstības kontroles metodes. Šādas pārbaudes parasti notiek reizi divos gados.
9. SANKCIJAS PAR RAŽOŠANAS NEATBILSTĪBU
- 9.1. Saskaņā ar šiem noteikumiem piešķirto atstarojošās ierīces tipa apstiprinājumu var atsaukt, ja konstatē neatbilstību prasībām vai ja atstarojošā ierīce, uz kura ir apstiprinājuma marķējums, neatbilst apstiprinātajam tipam.

- 9.2. Ja nolīguma puse, kura piemēro šos noteikumus, atsauc iepriekš piešķirtu apstiprinājumu, tā, izmantojot paziņojuma veidlapu, kura atbilst paraugam šo noteikumu 2. pielikumā, informē pārējās puses, kuras piemēro šos noteikumus.
10. PILNĪGA RAŽOŠANAS IZBEIGŠANA
- Ja apstiprinājuma turētājs pilnībā pārtrauc ražot saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātu atstarojošās ierīces tipu, tas attiecīgi informē iestādi, kas piešķirusi apstiprinājumu. Pēc attiecīgā paziņojumu saņemšanas šī iestāde informē pārējās 1958. gada nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, izmantojot paziņojuma veidlapu, kas atbilst paraugam šo noteikumu 2. pielikumā.
11. TO TEHNISKO DIENESTU NOSAUKUMS UN ADRESE, KAS ATBILDĪGI PAR APSTIPRINĀŠANAS TESTU VEIKŠANU, KĀ ARĪ ADMINISTRATĪVO STRUKTŪRVIENĪBU NOSAUKUMS UN ADRESE
- Nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, paziņo Apvienoto Nāciju Organizācijas sekretariātam to tehnisko dienestu nosaukumu un adresi, kas atbildīgi par apstiprināšanas testu veikšanu, kā arī to administratīvo struktūrvienību nosaukumu un adresi, kuras piešķir apstiprinājumu un kurām jānosūta veidlapas, kas apliecina citās valstīs izdotu apstiprinājumu, tā atteikumu, paplašinājumu vai atsaukumu.
12. PĀREJAS NOTEIKUMI
- Puses, kas piemēro šos noteikumus:
- 12.1. turpina atzīt agrākās I, II un III klases apstiprinājumus attiecībā uz to atstarojošo ierīču uzstādīšanu, kas paredzētas aizstāšanai lietotos transportlīdzekļos;
- 12.2. var izdot apstiprinājumus I un II klasei saskaņā ar sākotnējiem Noteikumiem (1964. gada 23. septembra dokuments E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Add.2), ar nosacījumu, ka ierīces ir paredzētas kā rezerves daļas uzstādīšanai lietotos transportlīdzekļos un ka šīm ierīcēm nav tehniski iespējams atbilst IA klases fotometriskajām prasībām;
- 12.3. var aizliegt tādu atstarojošo ierīču uzstādīšanu, kuras neatbilst šo noteikumu prasībām:
- 12.3.1. transportlīdzekļiem, kuriem tipa apstiprinājums vai individuālais apstiprinājums izdots 1984. gada 20. martā vai pēc tam;
- 12.3.2. transportlīdzekļiem, kas nodoti ekspluatācijā 1985. gada 20. martā vai pēc tam.
-

1. PIELIKUMS

ATSTAROJOŠĀS IERĪCES

Simboli un vienības

A = Atstarojošās ierīces apgaismojošās virsmas laukums (cm^2)

C = Atskaites punkts

NC = Pamatass

Rr = Uztvērējs, novērotājs vai mērierīce

Cr = Uztvērēja centrs

$\emptyset r$ = Uztvērēja Rr diametrs, ja tas ir riņķveidīgs (cm)

Se = Apgaismošanas avots

Cs = Apgaismošanas avota centrs

$\emptyset s$ = Apgaismošanas avota diametrs (cm)

De = Attālums no centra Cs līdz centram C (m)

D'e = Attālums no centra Cr līdz centram C (m)

Piezīme. De un D'e vairumā gadījumu ir gandrīz vienādi, un parastos novērošanas apstākļos uzskatāms, ka De = D'e.

D = Novērošanas attālums, no kura un aiz kura apgaismojošā virsma šķiet nepārtraukta

α = Izklīšanas leņķis

β = Apgaismojuma leņķis. Attiecībā pret līniju CsC, kuru vienmēr uzskata par horizontālu, šim leņķim pievieno zīmes – (pa kreisi), + (pa labi), + (uz augšu) vai – (uz leju) atbilstoši avota Se novietojumam attiecībā pret NC asi, ko redz, skatoties uz atstarojošo ierīci. Ikvienā virzienā, kuru nosaka vertikālais un horizontālais leņķis, vertikālais leņķis tiek dots pirmais

γ = Mērierīces Rr leņķiskais diametrs, kā redzams no punkta C

δ = Avota Se leņķiskais diametrs, kā redzams no punkta C

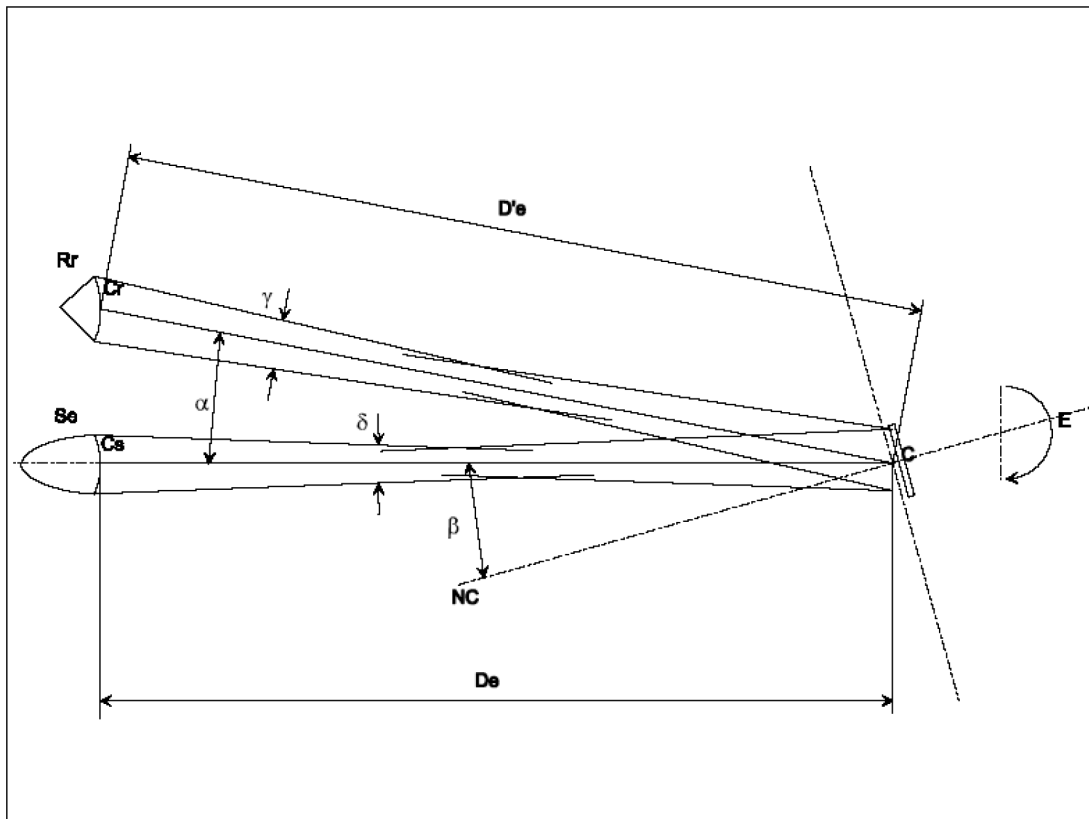
ϵ = Rotācijas leņķis. Šis leņķis ir pozitīvs, kad rotācija notiek pulksteņa rādītāja kustības virzienā, ja skatās uz apgaismojošo virsmu. Ja atstarojošajai ierīcei ir zīme "TOP", tad šādi norādīto pozīciju uzskata par sākotnējo

E = Atstarojošās ierīces apgaismojums (lukss)

CIL = Gaismas stipruma koeficients (milikandelas uz luksu).
Leņķus izsaka grādos un minūtēs

ATSTAROTĀJI

Simboli

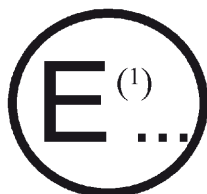
VERTIKĀLAIS GRIEZUMS

—

2. PIELIKUMS

PAZIŅOJUMS

(Maksimālais izmērs: A4 (210 × 297 mm))

Izdevusi: iestādes nosaukums

.....

Par atstarojošās ierīces tipa ⁽²⁾: APSTIPRINĀJUMA PIEŠĶIRŠANU
 APSTIPRINĀJUMA PAPLAŠINĀŠANU
 APSTIPRINĀJUMA ATTEIKUMU
 APSTIPRINĀJUMA ATSAUKŠANU
 RAŽOŠANAS PILNĪGU IZBEIGŠANU

saskaņā ar Noteikumiem Nr. 3.

Apstiprinājuma Nr. Paplašinājuma numurs

1. Ierīces tirdzniecības nosaukums vai preču zīme:
2. Ierīces tipa izgatavotāja vārds/nosaukums:
3. Izgatavotāja vārds/nosaukums un adrese:
4. Ilzgatavotāja pārstāvja (ja tāds ir) vārds, uzvārds/nosaukums un adrese:
5. Iesniegts apstiprināšanai (datums):
6. Par apstiprināšanas testu veikšanu atbildīgais tehniskais dienests:
7. Testa protokola datums:
8. Testa protokola numurs:
9. Īss apraksts

Atsevišķs/ierīču komplekta daļa ⁽²⁾Izstarotās gaismas krāsa: balta/sarkana/dzintarkrāsa ⁽²⁾Ierīce ir luktura, kas integrēts transportlīdzekļa virsbūvē, neatņemama sastāvdaļa: jā/nē ⁽²⁾

Uzstādīšanas ģeometriskie nosacījumi un saistītās variācijas, ja ir:

10. Apstiprinājuma marķējuma izvietojums:
11. Paplašinājuma pamatojums (ja piemērojams):
12. Apstiprinājums piešķirts/ atteikts/ paplašināts/atsaukts ⁽²⁾
13. Vieta:
14. Datums:
15. Paraksts:
16. Pēc pieprasījuma pieejami šādi dokumenti ar norādīto apstiprinājuma numuru:

.....

⁽¹⁾ Tās valsts pazišanas numurs, kura piešķirusi/paplašinājusi/atteikusi/atsaukusi apstiprinājumu (apstiprināšanas prasības skatīt noteikumos).

⁽²⁾ Lieko svītrot.

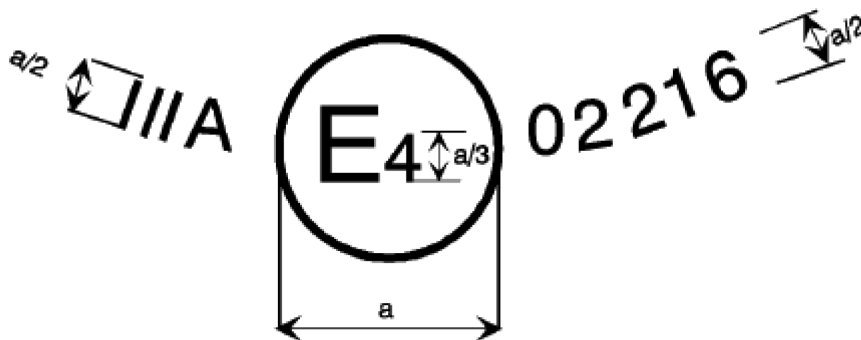
3. PIELIKUMS

APSTIPRINĀJUMA MARĶĒJUMA PARAUGI

1. attēls

(Marķējums vienam lukturim)

A PARAUGS

B PARAUGS

a = vismaz 4 mm

C PARAUGS

a = vismaz 4 mm

Piezīme. Iepriekš norādītajam apstiprinājuma numuram jāatrodas tuvu pie apļa, kurā ir burts "E", un tas var būt jebkurā pozīcijā. Apstiprinājuma numura cipariem jābūt vērstiem tādā pašā virzienā kā "E". Simbolu grupai, kas norāda klasi, jāatrodas diametrāli pretī apstiprinājuma numuram. Kompetentās iestādes apstiprinājuma simbolos neizmanto IA, IB, IIIA, IIIB un IVA, kurus varētu sajaukt ar klases simboliem IA, IB, IIIA, IIIB un IVA.

Šajos uzmetumos norādīti vairāki iespējami izvietojumi, un tie ir vienīgi paraugi.

Iepriekš norādītais apstiprinājuma marķējums, kas piestiprināts atstarojošai ierīcei, norāda, ka attiecīgā tipa ierīce ir apstiprināta Nīderlandē (E4) ar apstiprinājuma numuru 02216. Apstiprinājuma numurs norāda, ka apstiprinājums piešķirts atbilstoši noteikumu prasībām, kuri grozīti ar 02. grozījumu sēriju.

2. attēls

(Grupētu, kombinētu vai savietotu lukturu vienkāršots marķējums)

D PARAUGS

	3333 			
	IA 02	2 a 00	R 01	
	F 00	AR 00	S2 01	

E PARAUGS

		IA 02	2 a 00	R 01
		F 00	AR 00	S2 01
	3333 			

F PARAUGS

IA 02	2 a 00	R 01			
F 00	AR 00	S2 01			
3333 					

Piezīme. Trīs apstiprinājuma marķējuma paraugi – D, E un F – atveido trīs iespējamus apgaismes ierīces marķēšanas variantus, ja divi vai vairāk lukturi ir vienas grupētu, kombinētu vai savietotu lukturu vienības daļa. Šis apstiprinājuma marķējums norāda, ka ierīce ir apstiprināta Nīderlandē (E4) ar apstiprinājuma numuru 3333 un tajā ir:

IA klases *atstarotājs*, kas apstiprināts saskaņā ar Noteikumu Nr. 3 grozījumu sēriju 02,

2.a kategorijas *pakaļējais virziendrītājs*, kas ir apstiprināts saskaņā ar Noteikumiem Nr. 6 to sākotnējā redakcijā,

sarkans pakaļējais gabraītgaismas lukturis (R), kas apstiprināts saskaņā ar Noteikumu Nr. 7 grozījumu sēriju 01,

pakaļējais miglas lukturis (F), kas ir apstiprināts saskaņā ar Noteikumiem Nr. 38 to sākotnējā redakcijā,

atpakaļgaitas lukturis (AR), kas ir apstiprināts saskaņā ar Noteikumiem Nr. 23 to sākotnējā redakcijā,

bremžu signāllukturis ar diviem intensitātes līmeņiem (S2), kas ir apstiprināts saskaņā ar Noteikumu Nr. 7 grozījumu sēriju 01.

4. PIELIKUMS

TESTA PROCEDŪRA – IA UN IIIA KLASE

1. Pieteikuma iesniedzējs apstiprināšanai iesniedz desmit paraugus, kurus pārbauda hronoloģiskā secībā, kas norādīta 12. pielikumā.
2. Pēc vispārējo norādījumu (noteikumu 6. punkts) un krāsu un izmēru specifikāciju (5. pielikums) pārbaudes visus desmit paraugus pakļauj karstuma izturības testiem, kas aprakstīti šo noteikumu 10. pielikumā, un vismaz stundu pēc šā testa tiem pārbauda to kolimetriskos parametrus un GSK (7. pielikums) 20' izklišanas leņķim un apgaismojuma leņķim $V = H = 0^\circ$ vai, ja nepieciešams, 7. pielikuma 4. un 4.1. punktā noteiktajā pozīcijā. Divas atstarojošās ierīces ar reģistrētu minimālo un maksimālo vērtību pēc tam testē pilnībā, kā norādīts 7. pielikumā. Laboratorijas saglabā šos divus paraugus visām turpmākajām pārbaudēm, kuras var būt nepieciešamas. Pārējos astoņus paraugus sadala četrās grupās pa diviem paraugiem:
 - pirmā grupa: diviem paraugiem veic ūdens iespiešanās testu (8. pielikuma 1.1. punkts) un pēc tam, ja testa rezultāts ir apmierinošs, testē izturību pret degvielas un smērvielu ietekmi (8. pielikuma 3. un 4. punkts);
 - otrā grupa: ja nepieciešams, diviem paraugiem veic korozijas testu (8. pielikuma 2. punkts) un pēc tam atstarojošās ierīces mugurpuses izturības testu (8. pielikuma 5. punkts);
 - trešā grupa: diviem paraugiem testē atstarojošās ierīces optisko īpašību noturīgumu (9. pielikums);
 - ceturta grupa: diviem paraugiem veic krāsas izturības testu (11. pielikums).
3. Pēc iepriekšējā punktā minētās testēšanas katras grupas atstarojošajām ierīcēm jābūt:
 - 3.1. krāsai, kas atbilst 6. pielikuma nosacījumiem. To pārbauda ar kvalitatīvo metodi un šaubu gadījumā apstiprina ar kvantitatīvo metodi;
 - 3.2. GSK, kas atbilst 7. pielikuma nosacījumiem. Pārbaudi veic tikai ar 20' izklišanas leņķi un apgaismojuma leņķi $V = H = 0^\circ$ vai, ja nepieciešams, 7. pielikuma 4. un 4.1. punktā noteiktajā pozīcijā.

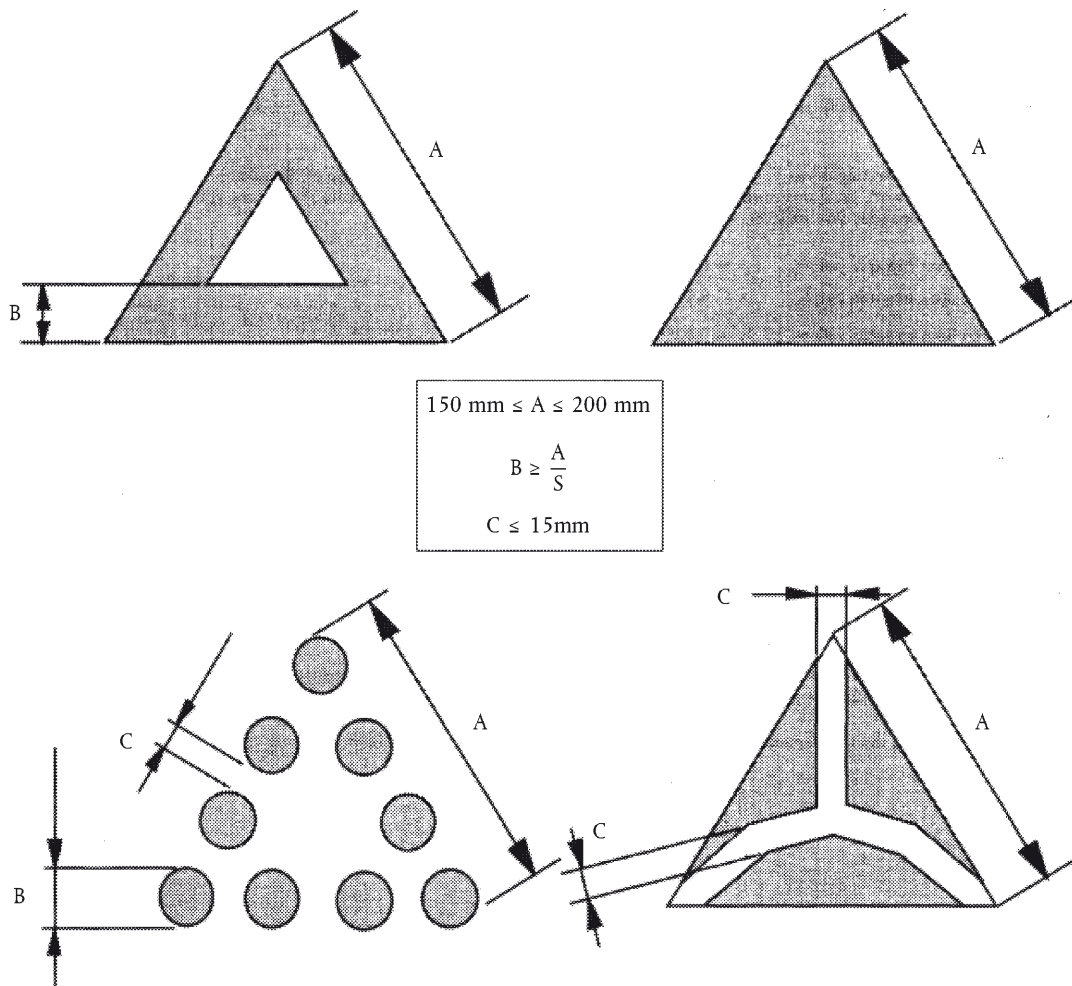
5. PIELIKUMS

FORMAS UN IZMĒRU SPECIFIKĀCIJAS

1. IA VAI IB KLASES ATSTAROJOŠO IERĪČU FORMA UN IZMĒRI
 - 1.1. Apgaismojošo virsmu formai jābūt vienkāršai un tādai, kuru nevar viegli sajaukt ar burtu, ciparu vai trīsstūri parastos novērošanas attālumos.
 - 1.2. Atkāpjoties no iepriekšējā punkta, ir pieļaujama forma, kas līdzinās tādām vienkāršām formām kā O, I, U vai 8.
2. IIIA UN IIIB KLASES ATSTAROJOŠO IERĪČU FORMA UN IZMĒRI (skatīt šā pielikuma papildinājumu)
 - 2.1. IIIA un IIIB klases atstarojošo ierīču apgaismojošajām virsmām jābūt vienādmalu trīsstūra formai. Ja vienā leņķī ir ierakstīts vārds "TOP", tas norāda, ka šis leņķis veido trīsstūra virsotni.
 - 2.2. Apgaismojošās virsmas centrā var būt un var nebūt trīsstūrveidīgs neatstarojošs laukums, kura malas ir paralēlas ārējā trīsstūra malām.
 - 2.3. Apgaismojošā virsma var būt vai arī nebūt nepārtraukta. Jebkurā gadījumā īsākais attālums starp diviem blakus esošiem atstarojošiem optiskajiem elementiem nedrīkst pārsniegt 15 mm.
 - 2.4. Atstarojošās ierīces apgaismojošo virsmu uzskata par nepārtrauktu, ja blakus esošo atsevišķo optisko elementu apgaismojošo virsmu stūri ir paralēli un ja minētie optiskie elementi ir vienmērīgi izvietoti visā trīsstūra cietajā virsmā.
 - 2.5. Ja apgaismotā virsma nav nepārtraukta, atsevišķo atstarojošo optisko elementu skaits, tostarp stūra elementi, nedrīkst būt mazāks par četriem uz katras trīsstūra malas.
 - 2.5.1. Atsevišķie atstarojošie optiskie elementi nedrīkst būt nomaināmi, ja vien tie nesastāv no apstiprinātām IA klases atstarojošajām ierīcēm.
 - 2.6. IIIA un IIIB klases trīsstūrveidīgo atstarojošo ierīču apgaismojošo virsmu ārējām malām jābūt 150 līdz 200 mm garām. Atstarotāju, kuru vidus ir tukšs, malu platumam, kuru mēra perpendikulāri tām, ir jābūt vismaz 20 % no faktiskā garuma, ko mēra starp apgaismojošās virsmas galējiem punktiem.
3. IVA KLASES ATSTAROJOŠO IERĪČU FORMA UN IZMĒRI
 - 3.1. Gaismu izstarojošo virsmu formai jābūt vienkāršai un tādai, kuru nevar viegli sajaukt ar burtu, ciparu vai trīsstūri parastos novērošanas attālumos. Taču ir pieļaujama forma, kas līdzinās tādām vienkāršām formām kā O, I, U un 8.
 - 3.2. Atstarojošās ierīces gaismu izstarojošās virsmas laukumam ir jābūt vismaz 25 cm².
 4. Atbilstību iepriekš minētajām specifikācijām pārbauda vizuāli.

Papildinājums

Piekabju atstarotāji – IIIA un IIIB klase

Piezīme. Šiem uzmetumam ir vienīgi ilustratīva nozīme.

6. PIELIKUMS

KOLORIMETRISKĀS SPECIFIKĀCIJAS

1. Šīs specifikācijas attiecas tikai uz bezkrāsas, sarkanām vai dzintarkrāsas atstarojošām ierīcēm.
 - 1.1. Atstarojošajās ierīcēs var būt kombinēts atstarojošs optisks elements un filtrs, kuri jāprojektē tā, lai tos nevarētu atdalīt parastos lietošanas apstākļos.
 - 1.2. Atstarojošo optisko elementu un filtru krāsošana ar krāsu vai laku nav atļauta.
 2. Ja atstarojošo ierīci apgaismo ar CIE standarta gaismotāju A ar 1/3 grāda izklišanas leņķi un apgaismojuma leņķi $V = H = 0$ grādi vai ja tas rada bezkrāsas virsmas atstarojumu ar leņķi $V = \pm 5$ grādi, $H = 0$ grādi, atstarotās gaismas plūsmas trihromatiskajām koordinātām jābūt Noteikumu Nr. 48 2.30. punkta robežās.
 3. Bezkrāsas atstarojošās ierīces nedrīkst radīt selektīvo atstarojumu, proti, standarta gaismotāja A, kuru lieto atstarojošās ierīces apgaismošanai, trihromatiskās koordinātas "x" un "y" nedrīkst mainīties par vairāk kā 0,01 pēc atstarošanas no atstarojošās ierīces.
-

7. PIELIKUMS

FOTOMETRISKĀS SPECIFIKĀCIJAS

1. Iesniedzot apstiprinājuma pieteikumu, tā iesniedzējs norāda vienu vai vairākas, vai virkni pamatasu, kas atbilst apgaismojuma leņķim $V = H = 0^\circ$ gaismas stipruma koeficientu (GSK) tabulā.

Ja izgatavotājs ir noteicis vairāk kā vienu vai virkni dažādu pamatasu, fotometriskos mērījumus veic atkārtoti, atsaucoties uz dažādām pamatasīm vai galējo pamatasi izgatavotāja noteiktajā pamatasu virknē.

2. Fotometriskajā mērījumā IA vai IB klases atstarojošām ierīcēm ņem vērā tikai to apgaismojošo virsmu, ko ierobežo plaknes, kuras pieskaras izgatavotāja norādītajām atstarojošās ierīces optiskās sistēmas ārējām malām un kuras ir aplī ar diametru 200 mm, un pašu apgaismojošās virsmas laukumu ierobežo līdz 100 cm², lai gan atstarojošo optisko elementu virsmai nav obligāti jābūt tik liela izmēra. Izgatavotājs norāda izmantojamā laukuma perimetru. IIIA, IIIB un IVA klasei ņem vērā visas apgaismojošās virsmas bez izmēru ierobežojuma.
3. GSK vērtības
- 3.1. IA klase, IB klase, IIIA klase un IIIB klase
- 3.1.1. Sarkano atstarojošo ierīču GSK vērtībām attiecībā uz izklišanas un apgaismojuma leņķiem jābūt vismaz tādām, kā noteikts milikandelās uz luksu (mcd/lx) turpmāk sniegtajā tabulā.

(grādos)

Klase	Izklišanas leņķis α	Apgaismojuma leņķis			
		Vertikāli V	0	± 10	± 5
		Horizontāli H	0	0	± 20
IA, IB	20'		300	200	100
	1°30'		5	2,8	2,5
IIIA, IIIB	20'		450	200	150
	1°30'		12	8	8

GSK vērtības, kas mazākas nekā tās, kuras norādītas iepriekšminētās tabulas pēdējās divās ailēs, nav pieļaujamas telpiskajā leņķī, kam atskaites punkts ir tā virsotne un kuru ierobežo plaknes, kas krustojas šādās līnijās:

$$(V = \pm 10^\circ, H = 0^\circ) \quad (V = \pm 5^\circ, H = \pm 20^\circ).$$

- 3.1.2. IA vai IB klases dzintarkrāsas atstarojošo ierīču GSK vērtībām jābūt vismaz tādām, kā noteikts tabulā 3.1.1. punktā, tās reizinot ar koeficientu 2,5.
- 3.1.3. IA vai IB klases bezkrāsas atstarojošo ierīču GSK vērtībām jābūt vismaz tādām, kā noteikts tabulā 3.1.1. punktā, tās reizinot ar koeficientu 4.
- 3.2. IVA klases ierīču GSK vērtībām attiecībā uz izklišanas un apgaismojuma leņķiem jābūt vismaz tādām, kā noteikts milikandelās uz luksu (mcd/lx) turpmāk sniegtajā tabulā.

(grādos)

Krāsa	Izklišanas leņķis α	Apgaismojuma leņķis						
		Vertikāli V	0	± 10	0	0	0	0
		Horizontāli H	0	0	± 20	± 30	± 40	± 50
Balta	20'		1 800	1 200	610	540	470	400
	1°30'		34	24	15	15	15	15

(grādos)

Krāsa	Izklišanas leņķis α	Apgaismojuma leņķis						
		Vertikāli V	0	± 10	0	0	0	0
		Horizontāli H	0	0	± 20	± 30	± 40	± 50
Dzintarkrāsa	20'		1 125	750	380	335	290	250
	1°30'		21	15	10	10	10	10
Sarkana	20'		450	300	150	135	115	100
	1°30'		9	6	4	4	4	4

4. Kad atstarojošās ierīces GSK izmēra leņķi β $V = H = 0^\circ$, jāpārlicinās, vai netiek radīts spoguļa efekts; to izdara, viegli pagriežot ierīci. Ja šāds efekts ir, mērījumu nolasa leņķi β $V = \pm 5^\circ$, $H = 0^\circ$. Apstiprinātā pozīcija būs tā, kura atbilst vienas no šo pozīciju minimālajām GSK.
- 4.1. Apgaismojuma leņķi β $V = H = 0^\circ$ vai 4. punktā noteiktajā leņķi un 20' izklišanas leņķi atstarojošās ierīces, kurām nav zīme "TOP", griež ap to pamatasīm, līdz tās ieņem minimālā GSK pozīciju, kam jāatbilst 3. punktā norādītajai vērtībai. Kad GSK mēra no citiem atstarojuma un izklišanas leņķiem, atstarojošo ierīci novieto pozīcijā, kas atbilst šai ϵ vērtībai. Ja norādītās vērtības nav sasniegtas, ierīci var pagriezt ap tās pamatasi $\pm 5^\circ$ no minētās pozīcijas.
- 4.2. Apgaismojuma leņķi β $V = H = 0^\circ$ vai 4. punktā norādītajā leņķi un 20' izklišanas leņķi atstarojošās ierīces, kurām ir zīme "TOP", pagriež $\pm 5^\circ$ ap to asi. GSK nedrīkst būt mazāks nekā noteiktā vērtība jebkurā pozīcijā, kuru ieņem ierīce šajā rotācijā.
- 4.3. Ja attiecībā uz $V = H = 0^\circ$ un $\epsilon = 0^\circ$ GSK pārsniedz norādīto vērtību par 50 % vai vairāk, visus mērījumus visiem apgaismojuma un izklišanas leņķiem veic $\epsilon = 0^\circ$.

8. PIELIKUMS

IZTURĪBA PRET ĀRĒJO FAKTORU IEDARBĪBU

1. IZTURĪBA PRET ŪDENS UN NETĪRUMU IESPIEŠANOS
 - 1.1. Ūdenī iegremdēšanas tests
 - 1.1.1. Atstarojošām ierīcēm, kuras ir vai nav apvienotas ar lukturi, noņem visas noņemamās daļas, un šīs ierīces uz 10 minūtēm iemērc ūdenī ar 50 ± 5 °C temperatūru, apgaismojošās virsmas augšējās daļas augstākais punkts ir aptuveni 20 mm zem ūdens virsmas. Šo testu atkārto, pagriežot atstarojošo ierīci par 180° tā, lai apgaismojošā virsma būtu pavērsta uz leju un atstarotāja mugurpuse pārklāta ar aptuveni 20 mm ūdens slāni. Šos optiskos elementus pēc tam uzreiz iegremdē tādos pašos apstākļos ūdenī ar 25 ± 5 °C temperatūru.
 - 1.1.2. Ūdens nedrīkst iespieties uz atstarojošā optiskā elementa atstarojošās virsmas. Ja vizuālā pārbaudē skaidri redzama ūdens klātbūtne, ierīce testu nav izturējusi.
 - 1.1.3. Ja vizuālā pārbaudē neatklājas ūdens klātbūtne vai arī ja ir šaubas, GSK mēra ar 4. pielikuma 3.2. punktā vai 14. pielikuma 4.2. punktā aprakstīto metodi pēc atstarojošās ierīces vieglas sakratīšanas, lai izvadītu ārpusē pārpalikušo ūdeni.
 - 1.2. Alternatīva testa procedūra IB un IIIB klases ierīcēm

Pēc izgatavotāja pieprasījuma kā alternatīvu 1.1. punktā aprakstītajam iegremdēšanas testam veic šādu testu (mitruma un netīrumu tests).
 - 1.2.1. Mitruma tests

Testā izvērtē parauga ierīces izturību pret ūdens smidzinātāja radīta mitruma iespiešanos un nosaka šo ierīču nolaišanas atveru vai ierīces citu atklātu atveru drenāžas spēju.
 - 1.2.1.1. Ūdens izsmidzināšanas testa iekārtas

Lieto ūdens izsmidzināšanas kameru, kurai piemīt turpmāk minētie parametri.
 - 1.2.1.1.1. Kamera

Kamera ir aprīkota ar sprauslu vai sprauslām, kas rada noturīgu konisku ūdens strūklu ar pietiekamu leņķi, lai pilnībā apsmidzinātu parauga ierīci. Sprauslas vai sprauslu ass līnija ir vērsta lejup $45^\circ \pm 5^\circ$ leņķī pret rotējošās testa platformas vertikālo asi.
 - 1.2.1.1.2. Rotējošā testa platforma

Rotējošās testa platformas minimālais diametrs ir 140 mm, un tā rotē ap kameras centra vertikālo asi.
 - 1.2.1.1.3. Laistīšanas norma

Ūdens izsmidzinātāja laistīšanas norma uz iekārtu ir 2,5 (+ 1,6/- 0) mm/min, mērot ar vertikālu cilindrisku kolektoru, kas ir centrēts uz rotējošās testa platformas vertikālo asi. Kolektora augstums ir 100 mm un iekšējais diametrs ir vismaz 140 mm.
 - 1.2.1.2. Ūdens izsmidzināšanas testa procedūra

Parauga ierīci, kurai sākotnējais GSK ir izmērīts un reģistrēts, uzstāda uz testa ierīces, un uz parauga ierīces ūdens izsmidzināšana notiek šādi.
 - 1.2.1.2.1. Ierīces atveres

Visas nolaišanas atveres un citas atveres ir atvērtas. Pēc izmantošanas pārbauda ierīces drenas.

1.2.1.2.2. Rotācijas ātrums

Ierīci griež ap tās vertikālo asi ar ātrumu $4,0 \pm 0,5 \text{ min}^{-1}$.

1.2.1.2.3. Ja atstarotājs ir savietots vai grupēts kopā ar citiem lukturiem ar signāla vai gaismas funkcijām, šīs funkcijas darbina paredzētajā spriegumā saskaņā ar ciklu – 5 min ieslēgts (ON) (vajadzības gadījumā mirgošanas režīmā), 55 min izslēgts (OFF).

1.2.1.2.4. Testa ilgums

Ūdens izsmidzināšanas tests ilgst 12 stundas (5/55 min 12 cikli).

1.2.1.2.5. Notekas periods

Rotāciju un ūdens smidzināšanu izslēdz, un ierīcei 1 stundu ļauj notecēt aiz slēgtām kameras durvīm.

1.2.1.2.6. Parauga novērtējums

Pēc notekas perioda. Aplūko ierīces iekšpusi, lai noteiktu mitruma uzkrāšanos. Ierīces iekšpusē nedrīkst būt stāvošas ūdens peļķes, turklāt tās nedrīkst arī veidoties, viegli uzsitot pa ierīci vai to sasverot. GSK mēra saskaņā ar 4. pielikuma 3.2. punktā noteikto metodi, ierīces ārpusi iepriekš noslaukot ar sausu kokvilnas drānu.

1.2.2. Putekļu koncentrācijas tests

Šajā testā izvērtē parauga ierīces izturību pret putekļu iespiešanos, kas varētu būtiski ietekmēt atstarotāja fotometriskos rādītājus.

1.2.2.1. Putekļu koncentrācijas testa iekārtas

Putekļu koncentrācijas testā izmanto šādas iekārtas.

1.2.2.1.1. Putekļu koncentrācijas testa kamera

Testa kameras iekšpuse ir kubveida ar malām, kuru garums ir 0,9 līdz 1,5 m. Apakšējā daļa var būt "piltuvveidīga", lai atvieglotu putekļu savākšanu. Iekšējās kameras tilpums, neskaitot piltuvveidīgo apakšu, ir ne vairāk kā 2 m^3 , un to piepilda ar 3 līdz 5 kg testa putekļu. Kamērā jābūt iespējai sakratīt testa putekļus ar saspiesto gaisu vai ventilatoru tā, lai putekļi izplatītos pa visu kameru.

1.2.2.1.2. Putekļi

Testa putekļi ir smalks pulverveida cements saskaņā ar standartu ASTM C 150-84. (1)

1.2.2.2. Putekļu koncentrācijas testa procedūra

Parauga ierīci, kurai sākotnējais GSK ir izmērīts un reģistrēts, uzstāda uz testa ierīces, un putekļu koncentrācijas tests notiek šādi.

1.2.2.2.1. Ierīces atveres

Visas nolaišanas atveres un citas atveres ir atvērtas. Pēc izmantošanas pārbauda ierīces drenas.

1.2.2.2.2. Putekļu koncentrācija

Uzstādīto ierīci novieto putekļu kamerā ne mazāk kā 150 mm no sienas. Ierīces, kuru garums pārsniedz 600 mm, testa kamerā centrē horizontāli. Testa putekļus 5 stundas ik pēc 15 minūtēm 2 līdz 15 sekundes krata pēc iespējas pilnīgi ar saspiesto gaisu vai ventilatoru(-iem). Putekļiem starp kratīšanas periodiem jāļauj nosēsties.

1.2.2.2.3. Parauga novērtējums ar mērījumu

Pēc putekļu koncentrācijas testa ierīces ārpusi notīra un nosusina ar sausu kokvilnas drānu un mēra GSK saskaņā ar 4. pielikuma 3.2. punktā noteikto metodi.

(1) *American Society for Testing and Materials*

2. IZTURĪBA PRET KOROZIJU

- 2.1. Atstarojošās ierīces jāprojektē tā, lai tās saglabātu noteiktos fotometriskos un kolorimetriskos parametrus, neraugoties uz mitruma un korozīvo ietekmi, kurai tās parasti ir pakļautas. Priekšējās virsmas izturību pret apsūbēšanu un aizsargājošās aizmugures virsmas izturību pret nolietošanos pārbauda, ja kāda nozīmīga metāla sastāvdaļa šķiet uzņēmīga pret koroziju.
- 2.2. Atstarojošo ierīci vai lukturi, ja tas ir savienots ar atstarotāju, no kura atdalītas visas noņemamās daļas, pakļauj sāls miglas iedarbībai 50 stundas, kurās ir divi 24 stundu posmi, starp kuriem ir divu stundu intervāls, kura laikā paraugam ļauj nožūt.
- 2.3. Sāls miglu rada, $35^{\circ} \pm 2^{\circ}\text{C}$ temperatūrā izsmidzinot sāls šķīdumu, kas iegūts, izšķīdinot 20 ± 2 daļas nātrija hlorīda 80 daļās destilēta ūdens, kas satur ne vairāk kā 0,02 % piemaisījumu.
- 2.4. Tūlīt pēc testa pabeigšanas uz parauga nedrīkst būt pārmērīgas korozijas pazīmju, kas varētu ietekmēt ierīces efektivitāti.

3. IZTURĪBA PRET DEGVIELU IETEKMI

Atstarojošās ierīces ārējo virsmu un jo īpaši apgaismojošo virsmu viegli noslauka ar kokvilnas drānu, kas samērcēta šķīdumā, kurš sastāv no 70 tilpumprocentiem n-heptāna un 30 tilpumprocentiem toluola. Pēc aptuveni piecām minūtēm virsmu pārbauda vizuāli. Uz tās nedrīkst būt nekādu redzamu izmaiņu, izņemot nelielus virsmas ielaisījumus, par kuriem netiks celti iebildumi.

4. IZTURĪBA PRET SMĒREĻĻU IETEKMI

Atstarojošās ierīces ārējo virsmu un jo īpaši apgaismojošo virsmu viegli noslauka ar kokvilnas drānu, kas samērcēta smērēļļā ar detergentu īpašībām. Pēc aptuveni 5 minūtēm notīra virsmu. Tad mēra GSK (4. pielikuma 3.2. punkts vai 14. pielikuma 4.2. punkts).

5. ATSTAROJOŠO IERĪČU AR SPOGUĻA PAMATNI PIEEJAMĀS MUGURPUSES IZTURĪBA

- 5.1. Atstarojošās ierīces mugurpusi notīra ar cietu neilona birstīti un pēc tam vienu minūti pārklāj ar 3. punktā minētajā šķīdumā samitrinātu kokvilnas drānu. Pēc tam drānu noņem un atstarojošajai ierīcei ļauj nožūt.
- 5.2. Ja iztvaikošana ir beigusies, veic nodiluma testu, notīrot mugurpusi ar to pašu neilona birstīti kā iepriekš.
- 5.3. GSK (4. pielikuma 3.2. punkts vai 14. pielikuma 4.2. punkts) izmēra pēc tam, kad visa spoguļa atstarotāja mugurpuses virsma ir noklāta ar tušu.

9. PIELIKUMS

ATSTAROJOŠO IERĪČU OPTISKO ĪPAŠĪBU NOTURĪGUMS ⁽¹⁾

1. Iestāde, kas piešķir apstiprinājumu, var pārbaudīt lietošanā nodotās atstarojošās ierīces tipa optisko īpašību noturīgumu.
2. Kompetentās iestādes tajās dalībvalstīs, kurās netika piešķirts apstiprinājums, var veikt līdzīgas pārbaudes savu valstu teritorijās. Ja lietošanā nodotās atstarojošās ierīces tips atkārtoti neatbilst prasībām, minētās iestādes jebkuras šāda atstarotāja daļas nosūta apstiprinājuma piešķirējam iestādei uz pārbaudi, pieprasot šīs iestādes atzinumu.
3. Trūkstot citiem kritērijiem, lietošanā nodotās atstarojošās ierīces "atkārtotas neatbilstības" jēdzienu interpretē atbilstoši šo noteikumu 6.1. punktam.

⁽¹⁾ Neskatoties uz tādu testu nozīmi, ar kuriem pārbauda atstarojošo ierīču optisko īpašību noturīgumu, pašreizējā tehniskā progresa situācijā šo noturīgumu nav iespējams novērtēt, veicot neilgus laboratorijas testus.

10. PIELIKUMS

IZTURĪBA PRET KARSTUMU

1. Atstarojošās ierīces 48 secīgas stundas tur sausā atmosfērā 65 ± 2 °C temperatūrā.
2. Pēc šāda testa nedrīkst būt redzami plaisājumi vai ievērojamas deformācijas atstarojošajā ierīcē un jo īpaši tās optiskajās sastāvdaļās.

11. PIELIKUMS

KRĀSAS IZTURĪBA ⁽¹⁾

1. Iestāde, kas piešķir apstiprinājumu, var pārbaudīt lietošanā nodotās atstarojošās ierīces tipa krāsu izturību.
2. Kompetentās iestādes tajās dalībvalstīs, kurās netika piešķirts apstiprinājums, var veikt līdzīgas pārbaudes savu valstu teritorijās. Ja lietošanā nodotās atstarojošās ierīces tips atkārtoti neatbilst prasībām, minētās iestādes jebkuras šāda atstarotāja daļas nosūta apstiprinājuma piešķirējam iestādei uz pārbaudi, pieprasot šīs iestādes atzinumu.
3. Trūkstot citiem kritērijiem, lietošanā nodotās atstarojošās ierīces "atkārtotas neatbilstības" jēdzienu interpretē atbilstoši šo noteikumu 9.1. punktam.

⁽¹⁾ Neskatoties uz tādu testu nozīmi, ar kuriem pārbauda atstarojošo ierīču krāsas izturību, pašreizējā tehniskā progresa situācijā šo izturību nav iespējams novērtēt, veicot neilgus laboratorijas testus.

Pielikums	Punkts	Testi	Paraugi											
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j		
4	3.1.	Kolorimetrija: vizuāla pārbaude vai trihromatiskās koordinātas												
4	3.2.	Fotometrija: ierobežota līdz 20' un $V = H = 0^\circ$												
11	—	Krāsas izturība												
4	3.1.	Kolorimetrija: vizuāla pārbaude vai trihromatiskās koordinātas												
4	3.2.	Fotometrija: ierobežota līdz 20' un $V = H = 0^\circ$												
4	2.	Paraugu nodošana glabāšanā iestādei			x	x								

(¹) Noteikumos.

13. PIELIKUMS

TRIECIENPRETESTĪBA – IVA KLASE

1. Atstarojošo ierīci uzstāda tādā pašā veidā kā uz transportlīdzekļa, bet lēcas ir vērstas horizontāli un uz augšu.
2. No 0,76 m augstuma vertikāli met 13 mm diametra pulētu cieta tērauda bumbu uz lēcas centrālās daļas. Bumbu var vadīt, bet nedrīkst kavēt brīvajā kritienā.
3. Ja atstarojošo ierīci pārbauda istabas temperatūrā, lēcas nedrīkst plaisāt.

14. PIELIKUMS

TESTA PROCEDŪRA – IVA KLASE

1. Pieteikuma iesniedzējs apstiprināšanai iesniedz desmit paraugus, kurus pārbauda hronoloģiskā secībā, kas norādīta 15. pielikumā.
2. Pēc 6.1. līdz 6.5. punkta specifikāciju pārbaudes un krāsu un izmēru specifikāciju (5. pielikums) pārbaudes visiem desmit paraugiem veic karstuma izturības testu (10. pielikums) un vismaz stundu pēc šā testa tiem pārbauda to kolimetriskos parametrus un GSK (7. pielikums) 20' izklišanas leņķim un apgaismojuma leņķim $V = H = 0^\circ$ vai, ja nepieciešams, 7. pielikumā noteiktajās pozīcijās. Divas atstarojošās ierīces ar reģistrētu minimālo un maksimālo vērtību pēc tam testē pilnībā, kā norādīts 7. pielikumā. Laboratorijas saglabā šos divus paraugus visām turpmākajām pārbaudēm, kuras var būt nepieciešamas.
3. No atlikušajiem astoņiem paraugiem pēc nejaušas izvēles principa izvēlas četrus paraugus un sadala divās grupās ar diviem paraugiem katrā.

Pirmā grupa. Diviem paraugiem veic ūdens iespiešanās testu (8. pielikuma 1. punkts) un pēc tam, ja testa rezultāts ir apmierinošs, testē izturību pret degvielu un smēreļļu ietekmi (8. pielikuma 3. un 4. punkts).

Otrā grupa. Ja nepieciešams, šiem diviem paraugiem veic korozijas testu (8. pielikuma 2. punkts) un pēc tam atstarojošās ierīces mugurpusē izturības testu (8. pielikuma 5. punkts). Abiem paraugiem veic triecientestu (13. pielikums).
4. Pēc iepriekšējā punktā minētās testēšanas katras grupas atstarojošajām ierīcēm jābūt:
 - 4.1. krāsai, kas atbilst 6. pielikuma nosacījumiem. To pārbauda ar kvalitatīvo metodi un šaubu gadījumā apstiprina ar kvantitatīvo metodi;
 - 4.2. GSK, kas atbilst 7. pielikuma nosacījumiem. Pārbaudi veic tikai ar 20' izklišanas leņķi un apgaismojuma leņķi $V = H = 0^\circ$ vai, ja nepieciešams, 7. pielikuma noteiktajās pozīcijās.
5. Četrus atlikušos paraugus vajadzības gadījumā var izmantot jebkādam citam mērķim.

15. PIELIKUMS

IVA KLASES TESTU HRONOĻĪSKĀ SECĪBA

Pielikums	Punkts	Testi	Paraugi										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	
—	6. (1)	Vispārīgi norādījumi: vizuālā pārbaude	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5	—	Forma un izmēri: vizuālā pārbaude	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
10	—	Karstums: 48 stundas 65° ± 20 °C temperatūrā Vizuāla pārbaude deformāciju meklēšanai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6	—	Kolorimetrija: vizuāla pārbaude Trihromatiskās koordinātas, ja ir šaubas	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7	—	Fotometrija: ierobežota līdz 20' un V = H = 0°	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7	—	Pilna fotometrija	x	x									
8	1.	Ūdens: 10 min parastā pozīcijā 10 min apgrieztā pozīcijā vizuāla pārbaude			x	x							
8	3.	Dzinēja degvielas: 5 min vizuāla pārbaude			x	x							
8	4.	Eļļas: 5 min vizuāla pārbaude			x	x							
6	—	Kolorimetrija: vizuāla pārbaude Trihromatiskās koordinātas, ja ir šaubas			x	x							
7	—	Fotometrija: ierobežota līdz 20' un V = H = 0°			x	x							
8	2.	Korozija: 24 stundas 2 stundu intervāls 24 stundas vizuāla pārbaude					x	x					
8	5.	Mugurpuse: 1 min vizuāla pārbaude					x	x					
13	—	Trieciens vizuāla pārbaude					x	x					
6	—	Kolorimetrija: vizuāla pārbaude Trihromatiskās koordinātas, ja ir šaubas					x	x					
7	—	Fotometrija: ierobežota līdz 20' un V = H = 0°					x	x					
14	2.	Paraugu nodošana glabāšanā iestādei	x	x									

(1) Noteikumos.

16. PIELIKUMS

IB UN IIIB KLASES IERĪČU TESTA PROCEDŪRA

IB un IIIB klases atstarojošās ierīces pārbauda saskaņā ar 4. pielikumā noteiktajām testa procedūrām, sekojot 12. pielikumā noteiktajai testu hronoloģiskajai secībai, izņemot testus saskaņā ar 8. pielikuma 1. punktu, kurus IB un IIIB klases ierīcēm var aizstāt ar testiem, kas noteikti 8. pielikuma 1.2. punktā.

17. PIELIKUMS

PRASĪBU MINIMUMS ATTIECĪBĀ UZ KONTROLES PROCEDŪRĀM RAŽOŠANAS ATBILSTĪBAS NODROŠINĀŠANAI

1. VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

- 1.1. Atbilstības prasības tiek uzskatītas par izpildītām no mehānikas un ģeometrijas viedokļa, ja saskaņā ar šo noteikumu prasībām atšķirības nepārsniedz ražošanas procesā radušās neizbēgamās novirzes.
- 1.2. Attiecībā uz fotometriskajiem rādītājiem masveidā ražotu atstarotāju atbilstība netiek apstrīdēta, ja, pārbaudot jebkura nejauši izvēlēta atstarotāja fotometriskos rādītājus, neviena mērījuma rezultāts nelabvēlīgi neatšķiras par vairāk kā 20 procentiem no šajos noteikumos noteiktās minimālās vērtības.
- 1.3. Jāievēro hromatiskās koordinātas.

2. PRASĪBU MINIMUMS IZGATAVOTĀJAM, PĀRBAUDOT ATBILSTĪBU

Attiecībā uz katru atstarotāja tipu apstiprinājuma marķējuma turētājs noteiktos laika intervālos veic vismaz šādus testus. Tie jāveic atbilstoši šo noteikumu nosacījumiem.

Ja kādā paraugā atklājas neatbilstība kādam testa veidam, pārbaudi turpina ar citiem paraugiem. Izgatavotājam jāveic pasākumi, lai nodrošinātu attiecīgās produkcijas atbilstību prasībām.

2.1. Testu raksturojums

Atbilstības testēšana šajos noteikumos attiecas uz fotometriskajiem un kolometriksajiem parametriem un izturību pret ūdens iespiešanos.

2.2. Izmantotās testu metodes

- 2.2.1. Testus parasti veic saskaņā ar šajos noteikumos aprakstītajām metodēm.
- 2.2.2. Ja atbilstības testu veic izgatavotājs, var izmantot ekvivalentas metodes, ja tam piekrit kompetentā iestāde, kas ir atbildīga par apstiprināšanas testiem. Izgatavotāja pienākums ir pierādīt, ka izmantotās metodes ir ekvivalentas tām, kas norādītas šajos noteikumos.
- 2.2.3. Lai īstenotu 2.2.1. un 2.2.2. punkta noteikumus, ir regulāri jākalibrē testēšanas aparatūra un jāveic ar to veikto mērījumu salīdzināšana ar kompetentās iestādes veiktajiem mērījumiem.
- 2.2.4. Visos gadījumos standarta metodes ir tās, ko paredz šie noteikumi, īpaši attiecībā uz administratīvajām pārbaudēm un paraugu ņemšanu.

2.3. Parauga ņemšana

Atstarotāju paraugus pārbaudes vajadzībām izvēlas no vienādu ražojumu partijas pēc nejaušības principa. Vienādu ražojumu partija ir viena tipa atstarotāju kopa, kas definēta atbilstīgi izgatavotāja ražošanas metodēm.

Vērtējumā galvenokārt ietver sērijuveida ražojumus no atsevišķām ražotnēm. Tomēr izgatavotājs var apvienot dokumentāciju par vienu tipu, kas ražots dažādās ražotnēs, ja tās izmanto to pašu kvalitātes sistēmu un kvalitātes pārvaldību.

2.4. Iegūtie un reģistrētie fotometriskie parametri

Pārbaudei izvēlētajiem atstarotājiem veic fotometriskos mērījumus punktos un hromatiskajās koordinātās, kas norādītas šajos noteikumos.

2.5. Pieņemamības kritēriji

Izgatavotājs ir atbildīgs par pārbaudes rezultātu statistisko izpēti un par savu ražojumu pieņemamības kritēriju noteikšanu, saskaņojot tos ar kompetento iestādi, lai nodrošinātu atbilstību specifikācijām, kas šo noteikumu 8.1. punktā noteiktas ražojumu atbilstības pārbaudei.

Pieņemamības kritērijiem jābūt tādiem, lai ar 95 procentu ticamību minimālā varbūtība, ka iepriekš nepieteikta pārbaude atbilstoši 7. pielikuma norādījumiem (pirmajā paraugu ņemšanā) tiks izturēta, būtu 0,95.

18. PIELIKUMS

PRASĪBU MINIMUMS, KAS JĀIEVĒRO, INSPEKTORAM ŅEMOT PARAUGU

1. VISPĀRĪGI NOTEIKUMI
 - 1.1. Atbilstības prasības ir uzskatāmas par izpildītām no mehānikas un ģeometrijas viedokļa atbilstoši šo noteikumu prasībām, ja tādas ir paredzētas, ja vien atšķirības nepārsniedz ražošanā neizbēgamās novirzes.
 - 1.2. Attiecībā uz fotometriskajiem rādītājiem masveidā ražotu atstarotāju atbilstība netiek apstrīdēta, ja, pārbaudot jebkura nejauši izvēlēta atstarotāja fotometriskos rādītājus:
 - 1.2.1. neviens mērījuma rezultāts nelabvēlīgi neatšķiras par vairāk kā 20 procentiem no šajos noteikumos noteiktajām minimālajām vērtībām.
 - 1.2.2. Atstarotājus ar redzamiem defektiem neņem vērā.
 - 1.3. Jāievēro hromatiskās koordinātas.
2. PIRMĀ PARAUGU ŅEMŠANA

Pirmajā paraugu ņemšanā pēc nejaušas izvēles principa izvēlas četrus atstarotājus. Pirmos divus paraugus atzīmē ar A, bet otru divus – ar B.

 - 2.1. Atbilstība netiek apstrīdēta
 - 2.1.1. Pēc paraugu ņemšanas procedūras, kas parādīta šā pielikuma 1. attēlā, masveidā ražotu atstarotāju atbilstība netiek apstrīdēta, ja atstarotāju mērījumu rezultātu nelabvēlīgās novirzes ir:
 - 2.1.1.1. A paraugam

A1: viens atstarotājs	0 procentu,
viens atstarotājs ne vairāk kā	20 procentu;
A2: abi atstarotāji vairāk nekā	0 procentu,
bet ne vairāk kā	20 procentu;
pāriet pie parauga B;	
 - 2.1.1.2. B paraugam

B1: abi atstarotāji	0 procentu.
---------------------	-------------
 - 2.2. Atbilstība tiek apstrīdēta
 - 2.2.1. Pēc parauga ņemšanas procedūras, kas parādīta šā pielikuma attēlā, masveidā ražotu atstarotāju atbilstība tiek apstrīdēta un tiek pieprasīts, lai izgatavotājs ievērotu (neregulētu) ražošanas prasības, ja atstarotāju pārbaudē konstatētas šādas novirzes:
 - 2.2.1.1. A paraugam

A3: viens atstarotājs ne vairāk kā	20 procentu,
viens atstarotājs vairāk nekā	20 procentu,
bet ne vairāk kā	30 procentu;
 - 2.2.1.2. B paraugam

B2: A2 gadījumā	
viens atstarotājs vairāk nekā	0 procentu,
bet ne vairāk kā	20 procentu,
viens atstarotājs ne vairāk kā	20 procentu;
B3: A2 gadījumā	
viens atstarotājs	0 procentu,
viens atstarotājs vairāk nekā	20 procentu,
bet ne vairāk kā	30 procentu.

- 2.3. Apstiprinājums tiek atsaukts
- Atbilstība tiek apstrīdēta un piemērots 9. punkts, ja pēc atstarotāju paraugu ņemšanas procedūras, kas parādīta šā pielikuma attēlā, ir konstatētas šādas novirzes:
- 2.3.1. A paraugam
A4: viens atstarotājs ne vairāk kā
viens atstarotājs vairāk nekā	20 procentu,
30 procentu;
A5: abi atstarotāji vairāk nekā	20 procentu;
- 2.3.2. B paraugam
B4: A2 gadījumā
viens atstarotājs vairāk nekā
bet ne vairāk kā
viens atstarotājs vairāk nekā	0 procentu,
20 procentu,
20 procentu;
B5: A2 gadījumā
abi atstarotāji vairāk nekā	20 procentu;
B6: A2 gadījumā
viens atstarotājs
viens atstarotājs vairāk nekā	0 procentu,
30 procentu.
3. ATKĀRTOTA PARAUGU ŅEMŠANA
- Divu mēnešu laikā pēc paziņojuma sniegšanas A3, B2, B3 gadījumā veic atkārtotu paraugu ņemšanu, izvēloties trešo atstarotāju paraugu pāri C un ceturto atstarotāju paraugu pāri D no produkcijas, kas sarazota pēc prasību atbilstības nodrošināšanas.
- 3.1. Atbilstība netiek apstrīdēta
- 3.1.1. Pēc paraugu ņemšanas procedūras, kas parādīta šā pielikuma attēlā, masveidā ražotu atstarotāju atbilstība netiek apstrīdēta, ja atstarotāju pārbaudē ir konstatētas šādas novirzes:
- 3.1.1.1. C paraugam
C1: viens atstarotājs
viens atstarotājs ne vairāk kā	0 procentu,
20 procentu;
C2: abi atstarotāji vairāk nekā
bet ne vairāk kā
pāriet pie parauga D;	0 procentu,
20 procentu,
- 3.1.1.2. D paraugam
D1: C2 gadījumā
abi atstarotāji	0 procentu.
- 3.2. Atbilstība tiek apstrīdēta
- 3.2.1. Pēc paraugu ņemšanas procedūras, kas parādīta šā pielikuma attēlā, masveidā ražotu atstarotāju atbilstība tiek apstrīdēta un tiek pieprasīts, lai izgatavotājs ievērotu (noregulētu) ražošanas prasības, ja atstarotāju pārbaudē konstatētas šādas novirzes:
- 3.2.1.1. D paraugam
D2: C2 gadījumā
viens atstarotājs vairāk nekā
bet ne vairāk kā
viens atstarotājs ne vairāk kā | 0 procentu,
20 procentu,
20 procentu. |
|--|---|
- 3.3. Apstiprinājums tiek atsaukts
- Atbilstība tiek apstrīdēta un piemērots 9. punkts, ja pēc atstarotāju paraugu ņemšanas procedūras, kas parādīta šā pielikuma attēlā, ir konstatētas šādas novirzes:
- 3.3.1. C paraugam
C3: viens atstarotājs ne vairāk kā
viens atstarotājs vairāk nekā	20 procentu,
20 procentu;
C4: abi atstarotāji vairāk nekā	20 procentu;

3.3.2. D paraugam

D3: C2 gadījumā

viens atstarotājs 0 vai vairāk nekā
viens atstarotājs vairāk nekā

0 procentu,
20 procentu.

4. IZTURĪBA PRET ŪDENS IESPIEŠANOS

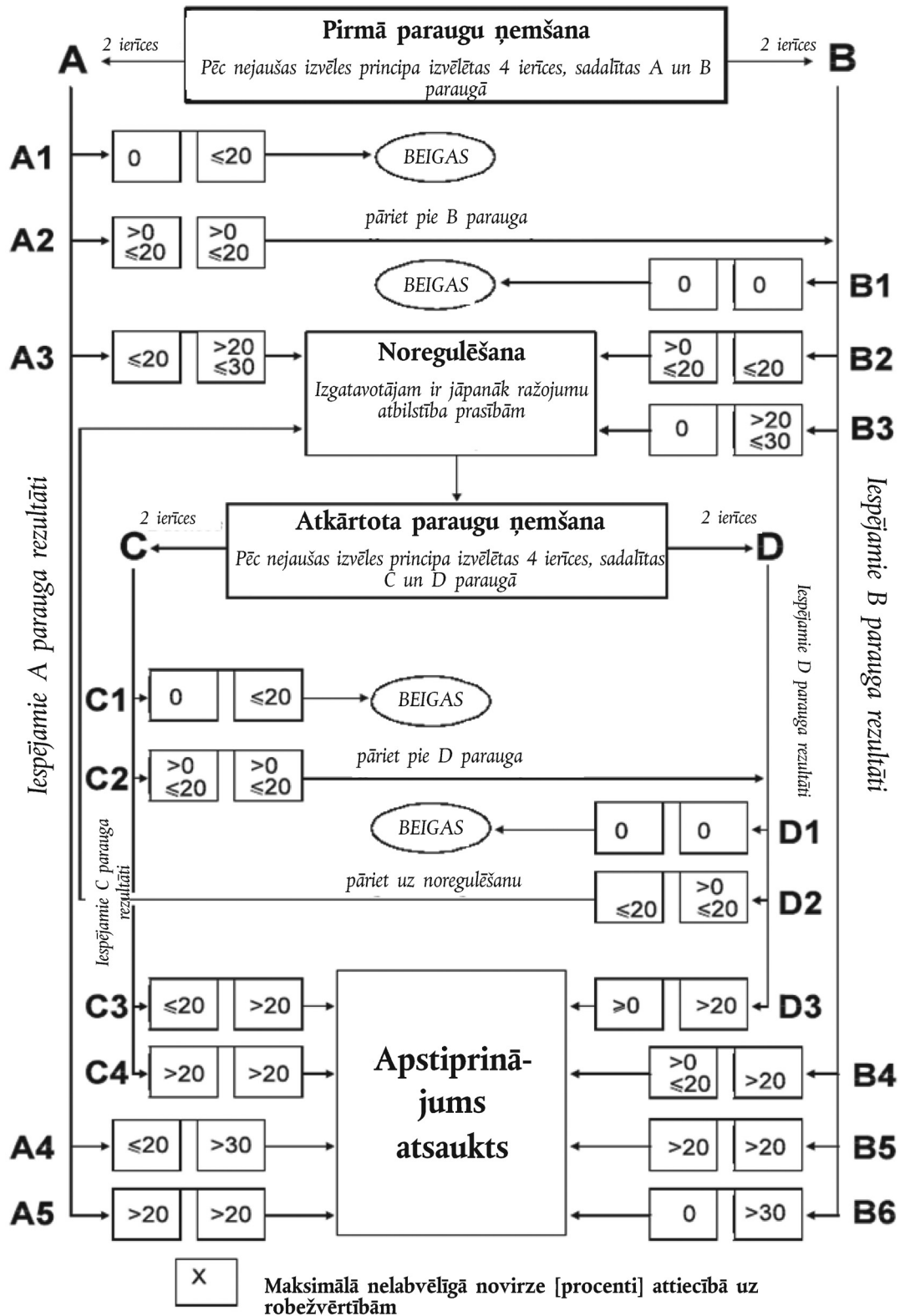
Attiecībā uz izturības pret ūdens iespiešanos pārbaudi jāpiemēro šāda procedūra.

Vienu no A parauga atstarotājiem pēc šā pielikuma attēlā parādītās parauga ņemšanas procedūras pārbauda atbilstoši procedūrai, kas aprakstīta 8. pielikuma 1. punktā vai IVA klases atstarotājiem attiecīgi 14. pielikuma 3. punktā.

Atstarotāji ir uzskatāmi par pieņemamiem, ja tests ir izturēts.

Taču, ja A paraugs testu neiztur, šī pati procedūra jāveic diviem B parauga atstarotājiem un abiem tests ir jāiztur.

Attēls

Saskaņā ar starptautisko publisko tiesību normām juridisks spēks ir tikai ANO EEK dokumentu oriģināliem. Šo noteikumu statuss un spēkā stāšanās datums jāpārbauda ANO EEK statusa dokumenta TRANS/WP.29/343 pēdējā redakcijā, kas pieejama <http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) Noteikumi Nr. 28 – Vienoti noteikumi skaņas signālierīču apstiprināšanai un mehānisko transportlīdzekļu apstiprināšanai attiecībā uz to skaņas signāliem

Ar visiem grozījumiem līdz

noteikumu sākotnējās redakcijas 3. papildinājumam, kas stājās spēkā 2000. gada 28. decembrī.

SATURS

NOTEIKUMI

1. Darbības joma

I. SKAŅAS SIGNĀLIERĪCES

2. Definīcijas

3. Apstiprinājuma pieteikums

4. Marķējumi

5. Apstiprinājums

6. Specifikācijas

7. Skaņas signālierīces tipa pārveidojums un apstiprinājuma paplašināšana

8. Ražošanas atbilstība

9. Sodi par ražošanas neatbilstību

10. Ražošanas izbeigšana

II. MEHĀNISKO TRANSPORTLĪDZEKĻU SKAŅAS SIGNĀLI

11. Definīcijas

12. Apstiprinājuma pieteikums

13. Apstiprinājums

14. Specifikācijas

15. Transportlīdzekļa tipa pārveidojumi un apstiprinājuma paplašināšana

16. Ražošanas atbilstība

17. Sodi par ražošanas neatbilstību

18. Apstiprināšanas testu veicēju tehnisko dienestu nosaukums un adrese, kā arī administratīvo struktūrvienību nosaukums un adrese

PIELIKUMI

1. pielikums – Paziņojums par mehāniskā transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu attiecībā uz skaņas signālierīci (vai apstiprinājuma noraidīšanu, atsaukšanu vai pilnīgu ražošanas izbeigšanu, vai apstiprinājuma paplašināšanu) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 28

2. pielikums – Paziņojums par skaņas signālierīces tipa apstiprinājumu (vai apstiprinājuma noraidīšanu, atsaukšanu vai pilnīgu ražošanas izbeigšanu, vai apstiprinājuma paplašināšanu) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 28

3. pielikums – I. Skaņas signālierīces apstiprinājuma marķējuma izkārtojums

II. Transportlīdzekļa apstiprinājuma marķējuma izkārtojums attiecībā uz tā skaņas signāliem

1. DARBĪBAS JOMA

Šie noteikumi attiecas uz:

- 1.1. skaņas signālierīcēm (SSI) ⁽¹⁾, kuras darbina ar līdzstrāvu vai maiņstrāvu, vai saspiestu gaisu un kuras ir paredzētas uzstādīšanai L3 līdz L5, M un N kategorijas mehāniskajiem transportlīdzekļiem, izņemot mopēdus (L1 un L2 kategorija) ⁽²⁾;
- 1.2. 1.1. punktā uzskaitīto mehānisko transportlīdzekļu skaņas signāliem ⁽³⁾.

I. SKAŅAS SIGNĀLIERĪCES

2. DEFINĪCIJAS

Šajos noteikumos kā dažādu “tipu” skaņas signālierīces saprot ierīces, kas būtiski atšķiras cita no citas šādos aspektos:

- 2.1. tirdzniecības nosaukums vai preču zīme;
- 2.2. darbības principi;
- 2.3. elektriskās strāvas tips (līdzstrāva vai maiņstrāva);
- 2.4. korpusa ārējā forma;
- 2.5. diafragmas(-u) forma un izmēri;
- 2.6. skaņas emisijas atveres(-u) forma vai veids;
- 2.7. skaņas nominālā frekvence vai frekvences;
- 2.8. nominālais barošanas spriegums;
- 2.9. ierīcēm, kuras darbina ārējs saspiesta gaisa avots: nominālais darba spiediens.
- 2.10. Šī SSI ir paredzēta galvenokārt:
 - 2.10.1. motocikliem, kuru jauda nepārsniedz 7 kW (I klase);
 - 2.10.2. M un N kategorijas transportlīdzekļiem un motocikliem, kuru jauda pārsniedz 7 kW (II klase).

3. APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS

- 3.1. Skaņas signālierīces tipa apstiprinājuma pieteikumu iesniedz tirdzniecības nosaukuma vai preču zīmes turētājs vai tā pienācīgi pilnvarots pārstāvis.
- 3.2. Kopā ar to trijos eksemplāros iesniedz šādus dokumentus, kuros sniegtas šādas ziņas:
 - 3.2.1. skaņas signālierīces tipa apraksts, īpašu uzmanību veltot 2. punktā minētajiem punktiem;
 - 3.2.2. rasējums, kurā šī signālierīce cita starpā ir parādīta šķērsgriezumā;
 - 3.2.3. attiecīgi identificētu ražošanā lietoto sastāvdaļu saraksts, kurā norādīti izmantotie materiāli;
 - 3.2.4. visu ražošanā lietoto sastāvdaļu detaļu rasējumi. Rasējumos parāda apstiprinājuma numuram paredzēto vietu attiecībā pret apstiprinājuma marķējuma apli.

⁽¹⁾ SSI, kurai ir vairākas skaņas emisijas atveres, ko aktivizē no viena kopēja barošanas bloka, uzskatāma par vienu SSI.

⁽²⁾ Definētas konsolidētajā rezolūcijā (R.E.3).

⁽³⁾ SSI, kas sastāv no vairākiem blokiem, kuri katrs emitē skaņas signālu un tiek darbināti vienlaikus, aktivizējot tos ar vienu kopēju vadības ierīci, ir uzskatāma par skaņas signālierīču sistēmu.

- 3.3. Turklāt apstiprinājuma pieteikumam pievieno divus signālierīču tipa paraugus.
- 3.4. Kompetentā iestāde pirms tipa apstiprinājuma piešķiršanas pārlicinās, ka ir veikti pietiekami pasākumi efektīvas ražošanas atbilstības kontroles nodrošināšanai.
4. MARĶĒJUMI
- 4.1. Uz apstiprināšanai iesniegtajiem skaņas signālierīču paraugiem ir izgatavotāja tirdzniecības nosaukums vai preču zīme; šai zīmei jābūt skaidri salasāmai un neizdzēšamai.
- 4.2. Uz katra parauga ir paredzēta pietiekami liela vieta apstiprinājuma marķējumam; šī vieta ir norādīta rasējumā, kas minēts 3.2.2. punktā.
5. APSTIPRINĀJUMS
- 5.1. Ja apstiprināšanai iesniegtie paraugi atbilst 6. un 7. punkta noteikumiem, tiek piešķirts šā signālierīču tipa apstiprinājums.
- 5.2. Katram apstiprinātajam tipam piešķir apstiprinājuma numuru. Tā pirmie divi cipari (pašlaik 00 noteikumiem to sākotnējā redakcijā) norāda grozījumu sēriju, kas ietver pašus jaunākos šajos noteikumos līdz apstiprinājuma izdošanai izdarītos būtiskos tehniskos grozījumus. Viena un tā pati puse nedrīkst piešķirt šo numuru nevienam citam skaņas signālierīču tipam.
- 5.3. To pašu apstiprinājuma numuru drīkst piešķirt vienīgi signālierīču tipiem, kas atšķiras tikai ar nominālo spriegumu, nominālo frekvenci vai nominālajām frekvencēm, vai iepriekš 2.8. punktā minētajām ierīcēm – ar nominālo darba spiedienu.
- 5.4. Paziņojumu par signālierīču tipa apstiprināšanu vai apstiprinājuma noraidīšanu vai paplašināšanu, vai atsaukšanu, vai pilnīgu ražošanas izbeigšanu saskaņā ar šiem noteikumiem nosūta pusēm, kuras piemēro šos noteikumus, izmantojot veidlapu, kura atbilst paraugam šo noteikumu 1. pielikumā, un skaņas signālierīces rasējumus (ko iesniedzis apstiprinājuma pieteikuma iesniedzējs), kuru maksimālais formāts ir A4 (210 × 297 mm) vai kuri salocīti šādā formātā mērogā 1:1.
- 5.5. Uz katras skaņas signālierīces, kas atbilst saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātam tipam, apstiprinājuma veidlapā norādītā viegli pieejamā vietā ir piestiprināts skaidri saredzams starptautiskais apstiprinājuma marķējums, kurā ietilpst:
- 5.5.1. aplis, kurā ir burts “E”, kam seko tās valsts pazīšanas numurs, kura piešķīrusi apstiprinājumu ⁽¹⁾;
- 5.5.2. apstiprinājuma numurs;
- 5.5.3. papildu simbols ar romiešu cipariem rakstīta skaitļa veidā, kurš norāda klasi, pie kuras pieder SSI.
- 5.6. Apstiprinājuma marķējumam un papildu simbolam jābūt skaidri salasāmiem un neizdzēšamiem.
- 5.7. Apstiprinājuma marķējuma izkārtojuma piemērs ir dots šo noteikumu 3. pielikuma I iedaļā.

⁽¹⁾ 1 – Vācija, 2 – Francija, 3 – Itālija, 4 – Nīderlande, 5 – Zviedrija, 6 – Beļģija, 7 – Ungārija, 8 – Čehija, 9 – Spānija, 10 – Dienvidslāvija, 11 – Apvienotā Karaliste, 12 – Austrija, 13 – Luksemburga, 14 – Šveice, 15 – (brīvs), 16 – Norvēģija, 17 – Somija, 18 – Dānija, 19 – Rumānija, 20 – Polija, 21 – Portugāle, 22 – Krievijas Federācija, 23 – Grieķija, 24 – Īrija, 25 – Horvātija, 26 – Slovēnija, 27 – Slovākija, 28 – Baltkrievija, 29 – Igaunija, 30 – (brīvs), 31 – Bosnija un Hercegovina, 32 – Latvija, 33 – (brīvs), 34 – Bulgārija, 35–36 – (brīvs), 37 – Turcija, 38–39 – (brīvs), 40 – bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika, 41 – (brīvs), 42 – Eiropas Kopiena (apstiprinājumus piešķir tās dalībvalstis, izmantojot attiecīgo EEK simbolu), 43 – Japāna, 44 – (brīvs), 45 – Austrālija, 46 – Ukraina un 47 – Dienvidāfrika. Turpmākos numurus pārējām valstīm piešķir hronoloģiskā secībā, kādā tās ratificē nolīgumu “Par vienveida tehnisko priekšrakstu pieņemšanu riteņu transportlīdzekļiem, aprīkojumam un daļām, kuras var uzstādīt un/vai izmantot riteņu transportlīdzekļos, un saskaņā ar šiem priekšrakstiem piešķiramo atbilstības novērtēšanas apstiprinājumu savstarpējās atzīšanas nosacījumiem”, un Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretārs šādi piešķirtos numurus paziņo pusēm.

6. SPECIFIKĀCIJAS

6.1. Vispārīgās specifikācijas

- 6.1.1. Skaņas signālierīce emitē nepārtrauktu un vienveidīgu skaņu; tās akustiskais spektrs darbības laikā nedrīkst būtiski mainīties.

Signālierīcēm, kuras darbina maiņstrāva, šo prasību piemēro tikai pie nemainīga ģeneratora ātruma 6.2.3.2. punktā noteiktajā diapazonā.

- 6.1.2. Signālierīcei ir tādas akustiskās īpašības (akustiskās enerģijas spektrālais sadalījums, skaņas spiediena līmenis) un mehāniskās īpašības, lai tā varētu norādītajā secībā izturēt šādus testus.

6.2. Skaņas īpašību mērīšana

- 6.2.1. Signālierīci ieteicams testēt bezatbalss apstākļos.

Alternatīvi to var testēt kamerā ar daļēju atbalsi vai atklātā vietā ⁽¹⁾. Tādā gadījumā ievēro piesardzību, lai mērīšanas vietā novērstu skaņas atstarošanas no zemes virsmas (piemēram, uzstādot skaņu slāpējošus ekrānus). Puslodē ar vismaz 5 m rādiusu līdz 1 dB robežai un līdz maksimālajai mērāmajai frekvencei pārbauda sfēriskās izkliedes atbilstību, jo īpaši mērīšanas virzienā un aparātūras un mikroфона augstumā.

Apkārtējā trokšņa līmenis ir vismaz par 10 dB zemāks nekā mērāmais skaņas spiediena līmenis.

Testējamo ierīci un mikrofonu novieto vienādā augstumā. Šis augstums ir no 1,15 līdz 1,25 m. Mikroфона maksimālās jutības ass sakrīt ar ierīces maksimālā skaņas līmeņa virzienu.

Mikrofonu novieto tā, lai tā diafragma būtu $2 \pm 0,01$ m attālumā no ierīces emitētās skaņas plaknes. Ja ierīcēm ir vairākas atveres, attālumu nosaka attiecībā pret mikrofonam tuvākās skaņas emisijas plakni.

- 6.2.2. Skaņas spiediena līmeņa mērījumus izdara ar 1. precizitātes klases skaņas līmeņa mērinstrumentu, kas atbilst IEC publikācijas Nr. 651 pirmā izdevuma (1979) specifikācijām. Visus mērījumus izdara, lietojot laika konstanti F. Vispārējo skaņas spiediena līmeni mēri, izmantojot svēršanas līkni A. Emitētās skaņas spektru mēri atbilstīgi Furjē akustiskā signāla pārveidojumam. Kā alternatīvu var lietot trešdaļoktāvas filtrus, kas atbilst IEC publikācijas Nr. 225 pirmā izdevuma (1966) specifikācijām:

šādā gadījumā skaņas spiediena līmeni diapazona vidusfrekvencē 2 500 Hz nosaka, pieskaitot vidējos kvadrātiskos skaņas spiedienus vienas trešdaļas diapazona vidusfrekvencēs 2 000, 2 500 un 3 150 Hz.

Katrā ziņā par atskaites metodi uzskata vienīgi Furjē pārveidojuma metodi.

- 6.2.3. SSI darbina ar strāvu, kam ir viens no atbilstošajiem testa spriegumiem:

- 6.2.3.1. ar līdzstrāvu darbināmām SSI spriegums uz elektriskās barošanas avota spaiļes ir 13/12 no nominālā sprieguma;

⁽¹⁾ Šī vieta varētu būt, piemēram, atklāts laukums ar 50 metru rādiusu, kura vidusdaļai vismaz 20 metru rādiusā jābūt praktiski horizontālai, un tā virsmai jābūt no betona, asfalta vai tamlīdzīga materiāla, kas nedrīkst būt klāta ar pulverveida sniegu, garu zāli, irdeni grunti vai izdedžiem. Mērījumus izdara skaidrā dienā. Skaņas signālierīces un mikroфона tuvumā paliek tikai novērotājs, kurš nolasa instrumenta rādījumus, jo skatītāju klātbūtne, ja tie atrodas tuvu skaņas signālierīcei vai mikrofonam, var ievērojami iespaidot instrumenta rādījumus. Izdarot nolasījumus, neņem vērā maksimumus, kuri acīmredzami nav saistīti ar vispārējo skaņas līmeni.

- 6.2.3.2. ar maiņstrāvu darbināmām SSI strāvu pievada no tāda tipa elektriskā ģeneratora, kādu parasti lieto šā tipa SSI darbināšanai. SSI akustiskās īpašības reģistrē pie elektriskā ģeneratora ātrumiem, kas atbilst 50 %, 75 % un 100 % no maksimālā nepārtrauktas darbība režīma ātruma, kādu šim ģeneratoram norādījis izgatavotājs. Testa laikā ģeneratoram nav pieslēgta cita elektriskā slodze. Izturības testu, kas aprakstīts 6.3. punktā, izdara pie iekārtas izgatavotāja norādītā ātruma, izvēloties to no iepriekš minētā diapazona.
- 6.2.4. Ja ar līdzstrāvu darbināmas SSI barošanai testa laikā izmanto līdzstrāvas avotu, tad, signālierīcēm darbojoties, uz tā spailēm izmērītā sprieguma mainīgā komponente no maksimuma līdz maksimumam nav lielāka par 0,1 voltu.
- 6.2.5. Ar līdzstrāvu darbināmas SSI savienojošo vadu pretestība, izteikta omos, ieskaitot spaiļes un kontaktus, ir iespējami tuva $(0,10/12) \times$ nominālais spriegums volts.
- 6.2.6. Ar izgatavotāja norādītu ierīču palīdzību signālierīci stingri nostiprina uz balsta, kura masa ir vismaz desmit reizes lielāka par testējamās signālierīces masu un ne mazāka par 30 kg. Turklāt jānodrošina, lai atstarojumi no balsta sāniem un paša balsta vibrācijas ievērojami neiespaidotu mērījumu rezultātus.
- 6.2.7. Saskaņā ar iepriekš izklāstītajiem nosacījumiem atbilstoši liknei A novērtētais skaņas spiediena līmenis nepārsniedz šādas vērtības:
- a) 115 dB(A) skaņas signālierīcēm, kas paredzētas galvenokārt motocikliem, kuru jauda nepārsniedz 7 kW;
 - b) 118 dB(A) skaņas signālierīcēm, kas paredzētas galvenokārt M un N kategorijas transportlīdzekļiem un motocikliem, kuru jauda pārsniedz 7 kW.
- 6.2.7.1. Turklāt skaņas spiediena līmenis frekvenču diapazonā no 1 800 līdz 3 550 Hz ir lielāks nekā frekvences komponentēm virs 3 550 Hz, un katrā ziņā tas ir vienāds ar vai lielāks par:
- a) 95 dB(A) skaņas signālierīcēm, kas paredzētas galvenokārt motocikliem, kuru jauda nepārsniedz 7 kW;
 - b) 105 dB(A) skaņas signālierīcēm, kas paredzētas galvenokārt M un N kategorijas transportlīdzekļiem un motocikliem, kuru jauda pārsniedz 7 kW.
- 6.2.7.2. SSI, kuras atbilst skaņas īpašībām, kas minētas b) apakšpunktā, var izmantot transportlīdzekļos, kuri minēti a) apakšpunktā.
- 6.2.8. Ierīce atbilst iepriekš norādītajām specifikācijām arī tad, ja tai izdara turpmāk 6.3. punktā minēto izturības testu pie barošanas sprieguma, kas mainās robežās no 115 % līdz 95 % no tās nominālā sprieguma (ar līdzstrāvu darbināmām skaņas signālierīcēm), vai pie ātruma, kas mainās robežās no 50 % līdz 100 % no ģeneratora maksimālā nepārtrauktas darbības režīma ātruma, kādu tam norādījis izgatavotājs (ar maiņstrāvu darbināmām skaņas signālierīcēm).
- 6.2.9. No brīža, kad ierīce tiek aktivizēta, līdz brīdim, kad skaņa sasniedz iepriekš 6.2.7. punktā noteikto minimālo vērtību, nepaieļ vairāk kā 0,2 sekundes, mērot apkārtējā temperatūrā 20 ± 5 °C. Šis noteikums cita starpā attiecas arī uz pneimatiskajām un elektropneimatiskajām signālierīcēm.
- 6.2.10. Pneimatiskās un elektropneimatiskās signālierīces, kas darbojas barošanas apstākļos, kādus tām noteikuši izgatavotāji, atbilst tām pašām akustiskajām prasībām, kādas noteiktas ar elektrību darbināmām skaņas signālierīcēm.

- 6.2.11. Daudztoņu ierīču gadījumā, kur katra skaņu izdodošā vienība spēj patstāvīgi darboties, iepriekš noteiktās minimālās vērtības iegūst, katrai no vienībām darbojoties atsevišķi. Kopējā skaņas līmeņa maksimālo vērtību nedrīkst pārsniegt, ja visas vienības darbojas vienlaicīgi.
- 6.3. Izturības tests
- 6.3.1. SSI darbina ar strāvu pie nominālā sprieguma un pie iepriekš 6.2.3. līdz 6.2.5. punktā norādītajām savienojošo vadu pretestībām, un to darbina attiecīgi:
- 10 000 reižu skaņas signālierīcēm, kas paredzētas galvenokārt motocikliem, kuru jauda nepārsniedz 7 kW,
 - 50 000 reižu skaņas signālierīcēm, kas paredzētas galvenokārt M un N kategorijas transportlīdzekļiem un motocikliem, kuru jauda pārsniedz 7 kW, katru reizi vienu sekundi, kam seko četru sekunžu pārtraukums. Testa laikā SSI ventilē ar gaisa plūsmu, kuras ātrums ir aptuveni 10 m/s.
- 6.3.2. Ja testu izdara bezatbalsis kamerā, kamera ir pietiekami liela, lai nodrošinātu signālierīces testa laikā izdalītā siltuma normālu izkliedi.
- 6.3.3. Apkārtējā temperatūra testa telpā ir robežās no + 15° līdz + 30 °C.
- 6.3.4. Ja testa laikā, kad SSI darbināta pusi no noteiktā darbināšanas reižu skaita, skaņas līmeņa īpašības vairs nav tādas pašas kā pirms testa, SSI var piergulēt. Pēc SSI darbināšanas noteikto reižu skaitu un pēc papildu regulēšanas, ja tāda vajadzīga, SSI jāiztur tests, kas aprakstīts iepriekš 6.2. punktā.
- 6.3.5. Elektropneimatiskā tipa signālierīces pēc katrām 10 000 darbināšanas reizēm var ieeļļot ar izgatavotāja ieteikto eļļu.
7. SKAŅAS SIGNĀLIERĪCES TIPA PĀRVEIDOJUMS UN APSTIPRINĀJUMA PAPLAŠINĀŠANA
- 7.1. Par visiem skaņas signālierīču tipa pārveidojumiem paziņo administratīvajai struktūrvienībai, kas ir piešķirusi šā skaņas signālierīču tipa apstiprinājumu. Tad šī struktūrvienība:
- 7.1.1. vai nu uzskata, ka veiktajiem pārveidojumiem nebūs ievērojamu nelabvēlīgu seku;
 - 7.1.2. vai arī pieprasa jaunu protokolu no tehniskā dienesta, kurš ir atbildīgs par testiem.
- 7.2. Saskaņā ar iepriekš 5.4. punktā norādīto procedūru paziņojumu par apstiprinājuma apliecinājumu kopā ar pārveidojumu detalizētu aprakstu vai par apstiprinājuma noraidīšanu dara zināmu pusēm, kas piemēro šos noteikumus.
- 7.3. Kompetentā iestāde, kas paplašina apstiprinājumu, piešķir sērijas numuru katrai paziņojuma veidlapai, uz kuras sagatavots paziņojums par šādu paplašinājumu.
8. RAŽOŠANAS ATBILSTĪBA
- Ražošanas atbilstības nodrošināšanas procedūras atbilst nolīguma 2. papildinājumā (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) izklāstītajām procedūrām, ievērojot šādas prasības:
- 8.1. Atbilstīgi šiem noteikumiem apstiprinātās SSI izgatavo tā, lai tās atbilstu apstiprinātajam tipam attiecībā uz iepriekš 6. punktā noteiktajām prasībām.
 - 8.2. Iestāde, kas piešķirusi tipa apstiprinājumu, var jebkurā laikā verificēt katrā ražotnē izmantotās atbilstības kontroles metodes. Parasti šāda verifikācija notiek reizi divos gados.

9. SODI PAR RAŽOŠANAS NEATBILSTĪBU
- 9.1. Saskaņā ar šiem noteikumiem sniegto skaņas signālierīču tipa apstiprinājumu var atsaukt, ja konstatē neatbilstību 8.1. punktā minētajiem nosacījumiem vai ja skaņas signālierīce neiztur iepriekš 8.2. punktā minētās pārbaudes.
- 9.2. Ja puse, kas piemēro šos noteikumus, atsauc apstiprinājumu, ko tā piešķirusi agrāk, tā tūlīt dara to zināmu pārējām pusēm, kas piemēro šos noteikumus, izmantojot apstiprinājuma veidlapas eksemplāru, kuras beigās ir lieliem burtiem uzrakstīts, parakstīts un datēts paziņojums: "APSTIPRINĀJUMS ATSAUKTS".
10. RAŽOŠANAS IZBEIGŠANA
- Ja saskaņā ar šiem noteikumiem piešķirtā apstiprinājuma turētājs izbeidz apstiprinātā skaņas signālierīču tipa ražošanu, tas par to informē iestādi, kura piešķirusi apstiprinājumu. Pēc šā paziņojuma saņemšanas iestāde informē pārējās puses, kuras piemēro šos noteikumus, izmantojot apstiprinājuma veidlapas eksemplāru, kuras beigās ir lieliem burtiem uzrakstīts, parakstīts un datēts paziņojums: "RAŽOŠANA IZBEIGTA".

II. MEHĀNISKO TRANSPORTLĪDZEKĻU SKAŅAS SIGNĀLI

11. DEFINĪCIJAS
- Šajos noteikumos:
- 11.1. "mehāniskā transportlīdzekļa apstiprinājums" ir transportlīdzekļa tipa apstiprinājums attiecībā uz tā skaņas signālu;
- 11.2. "transportlīdzekļa tips" ir transportlīdzekļi, kas būtiski neatšķiras cits no cita tādos aspektos kā:
- 11.2.1. transportlīdzeklī uzstādīto signālierīču skaits un tips(-i);
- 11.2.2. stiprinājuma elementi, ko izmanto signālierīču uzstādīšanai transportlīdzeklī;
- 11.2.3. signālierīču uzstādīšanas vieta transportlīdzeklī;
- 11.2.4. to konstrukcijas daļu stingrums, uz kurām uzstāda signālierīci(-es);
- 11.2.5. virsbūves forma un materiāli transportlīdzekļa priekšā, kas varētu ietekmēt signālierīces(-ču) emitētās skaņas līmeni un kam varētu būt maskējoša iedarbība.
12. APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS
- 12.1. Transportlīdzekļa izgatavotājs vai tā pienācīgi pilnvarots pārstāvis iesniedz transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma pieteikumu attiecībā uz tā skaņas signāliem.
- 12.2. Kopā ar to trijos eksemplāros iesniedz šādus dokumentus, kuros sniegtas šādas ziņas:
- 12.2.1. transportlīdzekļa tipa apraksts attiecībā uz iepriekš 11.2. punktā minētajiem aspektiem;
- 12.2.2. to sastāvdaļu saraksts, kuras vajadzīgas, lai identificētu signālierīci(-es), ko var uzstādīt transportlīdzeklī.
- 12.2.3. Rasējumi, kuros parādīta signālierīces(-ču) uzstādīšanas vieta transportlīdzeklī un tās (to) stiprinājuma elementi.
- 12.3. Par apstiprinājuma testiem atbildīgajam tehniskajam dienestam iesniedz transportlīdzekļa paraugu, kurš atbilst apstiprināmajam transportlīdzekļa tipam.

13. APSTIPRINĀJUMS

- 13.1. Ja atbilstīgi šiem noteikumiem apstiprināšanai iesniegtais transportlīdzekļa tips atbilst 14. un 15. punkta prasībām, šim transportlīdzekļa tipam piešķir apstiprinājumu.
- 13.2. Katram apstiprinātajam tipam piešķir apstiprinājuma numuru. Tā pirmie divi cipari (pašlaik 00 noteikumiem to sākotnējā redakcijā) norāda grozījumu sēriju, kas ietver pašus jaunākos šajos noteikumos līdz apstiprinājuma izdošanas brīdīm izdarītos būtiskos tehniskos grozījumus. Viena un tā pati puse nedrīkst piešķirt šo numuru nevienam citam transportlīdzekļa tipam.
- 13.3. Paziņojumu par transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu vai apstiprinājuma noraidījumu vai paplašināšanu, vai atsaukšanu, vai pilnīgu ražošanas izbeigšanu saskaņā ar šiem noteikumiem nosūta pusēm, kuras piemēro šos noteikumus, izmantojot veidlapu, kura atbilst paraugam šo noteikumu 2. pielikumā, un rasējumus (ko iesniedz apstiprinājuma pieteikuma iesniedzējs), kuru maksimālais formāts ir A4 (210 × 297 mm) vai kuri ir salocīti šādā formātā un ir atbilstošā mērogā.
- 13.4. Uz katra transportlīdzekļa, kas atbilst saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātam transportlīdzekļa tipam, apstiprinājuma veidlapā norādītā viegli pieejamā vietā ir piestiprināts skaidri saredzams starptautiskais apstiprinājuma marķējums, kurā ietilpst:
- 13.4.1. aplis, kurā ir burts "E", kam seko tās valsts pazīšanas numurs, kura piešķirusi apstiprinājumu;
- 13.4.2. šo noteikumu numurs, kurš novietots pa labi no 13.4.1. punktā minētā apla.
- 13.5. Ja transportlīdzeklis atbilst transportlīdzekļa tipam, kas apstiprināts saskaņā ar vienu vai vairākiem citiem noteikumiem, kuri pievienoti nolīgumam, tad valstī, kurā piešķir apstiprinājumu saskaņā ar šiem noteikumiem, nav jāatkārto 13.4. punktā minētais simbols; šādā gadījumā visu to noteikumu papildu numurus un simbolus, atbilstīgi kuriem ir piešķirts apstiprinājums valstī, kura ir piešķirusi apstiprinājumu atbilstīgi šiem noteikumiem, izkārto vertikālos stabiņos pa labi no 13.4. punktā minētā simbola.
- 13.6. Apstiprinājuma marķējumam jābūt skaidri salasāmam un neizdzēšamam.
- 13.7. Apstiprinājuma marķējums ir novietots tehnisko datu plāksnītes tuvumā, un tas var būt arī piestiprināts pie šīs plāksnītes.
- 13.8. Apstiprinājuma marķējuma izkārtojuma piemērs ir dots šo noteikumu 3. pielikuma II iedaļā.
- 13.9. Kompetentā iestāde pirms tipa apstiprinājuma piešķiršanas pārlicinās, ka ir veikti pietiekami priekšdarbi efektīvas ražošanas atbilstības kontroles nodrošināšanai.

14. SPECIFIKĀCIJAS

Transportlīdzeklis atbilst šādām specifikācijām:

- 14.1. Transportlīdzeklī uzstādītā(-ās) signālierīce(-es) (vai sistēma) pieder pie tipa, kas apstiprināts atbilstīgi šiem noteikumiem.
- To tipu transportlīdzekļos, kas iesniegti apstiprināšanai atbilstīgi šiem noteikumiem, var turpināt uzstādīt II klases skaņas signālierīces, kuras apstiprinātas saskaņā ar šiem noteikumiem to sākotnējā redakcijā un kuru apstiprinājuma marķējumā tāpēc nav simbola II.
- 14.2. Testa spriegums norādīts šo noteikumu 6.2.3. punktā.
- 14.3. Skaņas spiediena mērījumus izdara saskaņā ar šo noteikumu 6.2.2. punktā izklāstītajiem nosacījumiem.
- 14.4. Transportlīdzeklī uzstādītās ierīces emitēto A novērtēto skaņas spiediena līmeni mēri transportlīdzeklīm priekšā 7 m attālumā no tā priekšgala, transportlīdzeklīm atrodoties atklātā vietā, uz iespējami līdzena pamata un, ja ierīces darbina ar līdzstrāvu, ar izslēgtu dzinēju.

- 14.5. Mērinstrumenta mikrofonu novieto aptuveni transportlīdzekļa garenvirziena vidusplaknē.
- 14.6. Fona trokšņa un vēja trokšņa skaņas spiediena līmenim jābūt vismaz par 10 dB(A) zemākam par mērāmo skaņu.
- 14.7. Maksimālo skaņas spiediena līmeni meklē robežās no 0,5 līdz 1,5 m virs zemes.
- 14.8. Skaņas signāla maksimālais skaņas spiediena līmenis (14.7. punkts), kas izmērīts saskaņā ar 14.2. punktā līdz 14.7. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, ir vismaz:
- vienāds ar 83 dB(A) un ne lielāks par 112 dB(A) signāliem, ko izmanto motocikliem, kuru jauda nepārsniedz 7 kW;
 - vienāds ar 93 dB(A) un, lielākais, 112 dB(A) signāliem, ko izmanto M un N kategorijas transportlīdzekļos un motocikliem, kuru jauda pārsniedz 7 kW.
15. TRANSPORTLĪDZEKĻA TIPA PĀRVEIDOJUMI UN APSTIPRINĀJUMA PAPLAŠINĀŠANA
- 15.1. Par visiem transportlīdzekļa tipa pārveidojumiem paziņo administratīvajai struktūrvienībai, kas ir piešķirusi šo transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu. Tad šī struktūrvienība:
- vai nu uzskata, ka veiktajiem pārveidojumiem nebūs ievērojamu nelabvēlīgu seku un ka šis transportlīdzeklis katrā ziņā joprojām atbilst prasībām; vai
 - pieprasa jaunu protokolu no tehniskā dienesta, kurš atbildīgs par testiem.
- 15.2. Paziņojumu par apstiprinājuma apliecinājumu kopā ar pārveidojumu detalizētu aprakstu vai par apstiprinājuma noraidīšanu saskaņā ar iepriekš 13.3. punktā norādīto procedūru dara zināmu pusēm, kas piemēro šos noteikumus.
- 15.3. Kompetentā iestāde, kas izdod apstiprinājuma paplašinājumu, piešķir sērijas numuru katrai paziņojuma veidlapai, uz kuras sagatavots paziņojums par šādu paplašinājumu.
16. RAŽOŠANAS ATBILSTĪBA
- Ražošanas atbilstības procedūras atbilst nolīguma 2. papildinājumā (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) izklāstītajām procedūrām, ievērojot šādas prasības:
- Saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātu transportlīdzekli izgatavo tā, lai tas atbilstu apstiprinātajam tipam, izpildot iepriekš 14. punktā noteiktās prasības.
 - Iestāde, kas piešķirusi tipa apstiprinājumu, var jebkurā laikā verificēt katrā ražotnē izmantotās atbilstības kontroles metodes. Parasti šāda verifikācija notiek reizi divos gados.
17. SODI PAR RAŽOŠANAS NEATBILSTĪBU
- Saskaņā ar šiem noteikumiem transportlīdzekļa tipam piešķirto apstiprinājumu var atsaukt, ja netiek izpildīti iepriekš 16.1. punktā izklāstītie nosacījumi vai ja transportlīdzeklis neiztur iepriekš 16.2. punktā minētās pārbaudes.
 - Ja puse, kas piemēro šos noteikumus, atsauc iepriekš piešķirtu apstiprinājumu, tā tūlīt dara to zināmu pārējām pusēm, kas piemēro šos noteikumus, izmantojot apstiprinājuma veidlapas eksemplāru, kuras beigās ir lieliem burtiem uzrakstīts, parakstīts un datēts paziņojums: "APSTIPRINĀJUMS ATSAUKTS".

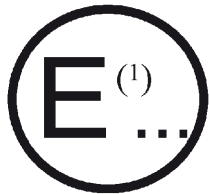
18. APSTIPRINĀŠANAS TESTU VEICĒJU TEHNISKO DIENESTU NOSAUKUMS UN ADRESE, KĀ ARĪ ADMINISTRATĪVO STRUKTŪRVIENTĪBU NOSAUKUMS UN ADRESE

Puses, kas piemēro šos noteikumus, Apvienoto Nāciju Organizācijas Sekretariātam dara zināmu par apstiprinājumu testu veikšanu atbildīgo tehnisko dienestu nosaukumu un adresi, kā arī to administratīvo struktūrvienību nosaukumu un adresi, kuras piešķir apstiprinājumus un uz kurām jāsūta citās valstīs izdoto apstiprinājumu, apstiprinājuma noraidīšanu vai atsaukšanu apliecinošās veidlapas.

1. PIELIKUMS

PAZIŅOJUMS

(Maksimālais formāts: A4 (210 × 297 mm))

Izdevējs: administratīvās iestādes nosaukums

.....

par mehānisko transportlīdzekļu skaņas signālierīču tipa apstiprinājumu (vai apstiprinājuma noraidījumu, atsaukšanu, pilnīgu ražošanas izbeigšanu vai apstiprinājuma paplašinājumu) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 28

Apstiprinājums Nr. Paplašinājums Nr.

1. Tirdzniecības nosaukums vai preču zīme:
2. Tips (elektropneimatiska, elektromagnētiska ar rezonatora disku, elektromagnētiska taure utt., norādot, vai tā ir viena toņa vai vairāku toņu signālierīce):
3. Izgatavotāja nosaukums un adrese:
4. Attiecīgā gadījumā izgatavotāja pārstāvja vārds, uzvārds/nosaukums un adrese:
5. Īss signālierīču apraksts:
6. Barošanas spriegums (spriegumi): volts ⁽²⁾
7. Nominālais(-ie) darba spiediens(-i): kg/cm² ⁽²⁾
8. Nominālā frekvence (vai frekvences): Hz ⁽²⁾
9. Ģeometriskie parametri (iekšējais garums un diametrs), kas raksturo savienojošās līnijas, kuras savieno kompresoru vai vadības ierīci ar skaņas signālierīci:
10. Iesniegts apstiprināšanai (datums):
11. Par apstiprināšanas testiem atbildīgais tehniskais dienests:
12. Datums, kad minētais dienests izdevis protokolu:
13. Minētā dienesta izdotā protokola numurs:
14. Apstiprinājums piešķirts/noraidīts ⁽²⁾
15. Vieta:
16. Datums:
17. Paraksts:
18. Šim paziņojumam pievieno apstiprinājuma piešķirējam administratīvajam dienestam nosūtītajā apstiprinājuma dokumentu kopā iekļauto dokumentu sarakstu.

⁽¹⁾ Tās valsts pazīšanas numurs, kura piešķirusi/paplašinājusi/atteikusi/atsaukusi apstiprinājumu (apstiprināšanas prasības skatīt noteikumos).

⁽²⁾ Lieko svītrot.

2. PIELIKUMS

PAZIŅOJUMS

(Maksimālais formāts: A4 (210 × 297 mm))

Izdevējs: administratīvās iestādes nosaukums

.....

par transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu attiecībā uz tā skaņas signāliem (vai apstiprinājuma noraidījumu, atsaukšanu vai pilnīgu ražošanas izbeigšanu, vai apstiprinājuma paplašinājumu) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 28

Apstiprinājums Nr. Paplašinājums Nr.

1. Transportlīdzekļa tirdzniecības nosaukums vai preču zīme:
2. Transportlīdzekļa tips:
3. Izgatavotāja nosaukums un adrese:
4. Attiecīgā gadījumā izgatavotāja pārstāvja vārds, uzvārds/nosaukums un adrese:
5. Signālierīces tips (signālierīču tipi) ⁽²⁾:
6. Skaņas līmeņu vērtības:
7. Iesniegts apstiprināšanai (datums):
8. Par apstiprināšanas testiem atbildīgais tehniskais dienests:
9. Datums, kad minētais dienests izdevis protokolu:
10. Minētā dienesta izdotā protokola numurs:
11. Apstiprinājums piešķirts/noraidīts ⁽³⁾
12. Vieta:
13. Datums:
14. Paraksts:
15. Šim paziņojumam pievieno apstiprinājuma piešķirējam administratīvajam dienestam nosūtītajā apstiprinājuma dokumentu kopā iekļauto dokumentu sarakstu.

⁽¹⁾ Tās valsts pazīšanas numurs, kura piešķirusi/paplašinājusi/atteikusi/atsaukusi apstiprinājumu (apstiprināšanas prasības skatīt noteikumos).

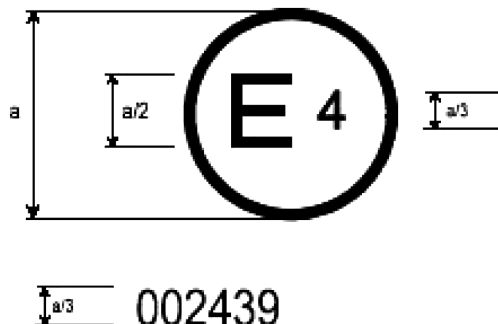
⁽²⁾ Norādīt apstiprinājumu numurus.

⁽³⁾ Lieko svītrot.

3. PIELIKUMS

I. SKAŅAS SIGNĀLIERĪCES APSTIPRINĀJUMA MARĶĒJUMA IZKĀRTOJUMS

(skatīt šo noteikumu 5.5. punktu)

a = vismaz 8 mm

Šis apstiprinājuma marķējums, kas pievienots skaņas signālierīcei, norāda, ka šī I klases SSI ir apstiprināta Nīderlandē (E 4) ar apstiprinājuma numuru 002439. Apstiprinājuma numura pirmie divi cipari norāda, ka apstiprinājums ir piešķirts saskaņā ar prasībām, kas izklāstītas Noteikumos Nr. 28 to sākotnējā redakcijā.

Piezīme. Apstiprinājuma numuram jābūt novietotam tuvu aplim virs burta "E" vai zem tā, vai arī pa kreisi vai pa labi no šā burta. Apstiprinājuma numura cipariem jāatrodas visiem vienā pusē no burta "E", un tiem visiem jābūt vērstiem vienā virzienā. Apstiprinājuma numuram nevajadzētu izmantot romiešu ciparus, lai nepieļautu iespējamību tos sajaukt ar citiem simboliem.

II. TRANSPORTLĪDZEKĻA APSTIPRINĀJUMA MARĶĒJUMA IZKĀRTOJUMS ATTIECĪBĀ UZ TĀ SKAŅAS SIGNĀLIEM

(skatīt šo noteikumu 13.4. punktu)

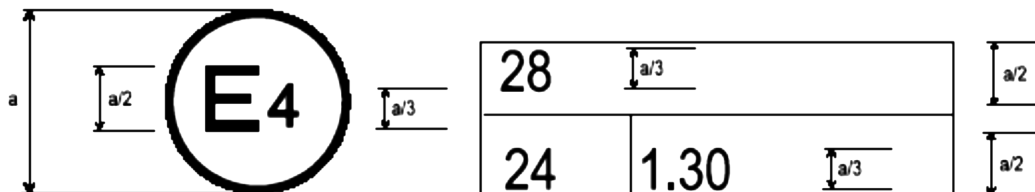
A MODELIS

a = vismaz 8 mm

Transportlīdzeklim piestiprinātais apstiprinājuma marķējums norāda, ka saskaņā ar Noteikumiem Nr. 28 šis transportlīdzekļa tips ir apstiprināts Nīderlandē (E 4) attiecībā uz tā skaņas signāliem.

B MODELIS

a = vismaz 8 mm

Transportlīdzeklim piestiprinātais apstiprinājuma marķējums norāda, ka saskaņā ar Noteikumiem Nr. 24 un Noteikumiem Nr. 28 šis transportlīdzekļa tips ir apstiprināts Nīderlandē (E 4) attiecībā uz tā skaņas signāliem un attiecībā uz piesārņotāju emisijām no dīzeļdzinēja. Otrā noteikumu gadījumā absorbcijas koeficienta koriģētā vērtība ir $1,30 \text{ m}^{-1}$.

Saskaņā ar starptautisko publisko tiesību normām juridisks spēks ir tikai ANO EEK dokumentu oriģināliem. Šo noteikumu statuss un spēkā stāšanās diena ir jāpārbauda ANO EEK dokumenta TRANS/WP.29/343 jaunākajā redakcijā, kas pieejama tīmekļa vietnē <http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>

Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) Noteikumi Nr. 48 – Vienoti noteikumi transportlīdzekļu apstiprināšanai attiecībā uz apgaismes ierīču un gaismas signālierīču uzstādīšanu

Ar visiem spēkā esošajiem grozījumiem līdz

04. grozījumu sērijas 6. papildinājumam, kas stāties spēkā 2011. gada 30. janvārī,

05. grozījumu sērijai, kas stājusies spēkā 2011. gada 30. janvārī.

SATURS

NOTEIKUMI

1. Darbības joma
2. Definīcijas
3. Apstiprinājuma pieteikums
4. Apstiprinājums
5. Vispārīgi norādījumi
6. Atsevišķi norādījumi
7. Transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma vai apgaismes ierīču un gaismas signālierīču uzstādījuma grozījumi un apstiprinājuma paplašinājumi
8. Ražošanas atbilstība
9. Sankcijas par ražošanas neatbilstību
10. Pilnīga ražošanas izbeigšana
11. To tehnisko dienestu nosaukums un adrese, kas atbildīgi par apstiprināšanas testu veikšanu, kā arī administratīvo struktūrvienību nosaukums un adrese
12. Pārejas noteikumi

PIELIKUMI

1. pielikums. Paziņojums par transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma piešķiršanu, paplašināšanu, atteikumu vai atsaukšanu attiecībā uz apgaismes ierīču un gaismas signālierīču uzstādīšanu vai pilnīgu ražošanas izbeigšanu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 48
2. pielikums. Apstiprinājuma marķējumu izvietojums
3. pielikums. Luktura virsmu, asu, atskaites centru un ģeometriskās redzamības leņķu piemēri
4. pielikums. Sarkanās gaismas luktura redzamība priekšpusē un baltas gaismas luktura redzamība aizmugurē
5. pielikums. Sloģošanas nosacījumi, kas jāņem vērā, nosakot galveno tuvās gaismas lukturu vertikālās centrēšanas novirzes
6. pielikums. Tuvās gaismas slīpuma izmaiņas mērīšana atkarībā no slodzes
7. pielikums. Norāde uz galveno tuvās gaismas lukturu nogriežņu leļupvērsto slīpumu, kas minēts šo noteikumu 6.2.6.1.1. punktā, un priekšējo miglas lukturu nogriežņu leļupvērsto slīpumu, kas minēts šo noteikumu 6.3.6.1.2. punktā
8. pielikums. Galveno lukturu izlīdzināšanas ierīču vadības ierīces, kas minētas šo noteikumu 6.2.6.3.2. punktā

9. pielikums. Ražošanas atbilstības kontrole
10. pielikums. Gaismas avotu variantu piemēri
11. pielikums. Transportlīdzekļa pakalējo, priekšējo un sānu pamanāmības zīmju redzamība
12. pielikums.

1. DARBĪBAS JOMA

Šie noteikumi attiecas uz M un N kategorijas transportlīdzekļiem un to piekabēm (O kategorija) ⁽¹⁾ attiecībā uz apgaismes ierīču un gaismas signālierīču uzstādīšanu.

2. DEFINĪCIJAS

Šajos noteikumos lietotas šādas definīcijas.

- 2.1. “Transportlīdzekļa apstiprinājums” ir transportlīdzekļa tipa apstiprinājums attiecībā uz apgaismes ierīču un gaismas signālierīču skaitu un uzstādīšanas veidu.
- 2.2. “Transportlīdzekļa tips attiecībā uz gaismas un signālierīču uzstādījumu” ir transportlīdzekļi, kas neatšķiras 2.2.1.–2.2.4. punktā minētajos būtiskajos aspektos.

Tāpat par “cita tipa transportlīdzekļiem” neuzskata transportlīdzekļus, kas atšķiras 2.2.1.–2.2.4. punkta nozīmē, bet atšķirības neattiecas uz lukturu veidu, skaitu, novietojumu un ģeometrisko redzamību un attiecīgā tipa transportlīdzeklim noteikto tuvās gaismas slīpumu, kā arī transportlīdzekļus, kuri ir vai nav aprīkoti ar papildu lukturiem:

- 2.2.1. transportlīdzekļa gabarīti un ārējā forma;
- 2.2.2. ierīču skaits un izvietojums;
- 2.2.3. galveno lukturu izlīdzināšanas sistēma;
- 2.2.4. balstiekārta.
- 2.3. “Šķērsplakne” ir vertikāla plakne, kas ir perpendikulāra transportlīdzekļa garenvirziena vidusplaknei.
- 2.4. “Transportlīdzeklis bez kravas” ir transportlīdzeklis bez vadītāja, apkalpes, pasažieriem un kravas, bet ar pilnu degvielas tvertni, rezerves riteni un standarta instrumentiem.
- 2.5. “Transportlīdzeklis ar kravu” ir transportlīdzeklis, kas noslogots līdz tehniski pieļaujamajai maksimālajai masai, kuru nosaka izgatavotājs, kas saskaņā ar 5. pielikumā aprakstīto paņēmieni nosaka arī šīs masas sadalījumu pa asīm.
- 2.6. “Ierīce” ir elements vai elementu komplekts, kam ir viena vai vairākas funkcijas:
 - 2.6.1. “apgaismes funkcija” ir gaisma, ko izstaro ierīce, lai apgaismotu ceļu un objektus transportlīdzekļa kustības virzienā;

⁽¹⁾ Kā definēts Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 7. pielikumā (dokuments TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 4. grozījumiem).

- 2.6.2. "gaismas signālierīces funkcija" ir ierīces raidīta vai atstarota gaisma, lai pārējiem ceļu satiksmes dalībniekiem sniegtu vizuālu informāciju par transportlīdzekļa klātbūtni, identifikāciju un/vai tā braukšanas virziena maiņu.
- 2.7. "Lukturis" ir ierīce, kas paredzēta ceļa apgaismošanai vai gaismas signāla raidīšanai pārējiem ceļu satiksmes dalībniekiem. Arī pakaļējās numura zīmes apgaismojumu un atstarotājus uzskata par lukturim. Šajos noteikumos par lukturim neuzskata M_2 un M_3 kategorijas transportlīdzekļos uzstādītas gaismu izstarojošās pakaļējās numura zīmes un apkalpošanas durvju apgaismošanas sistēmu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 107.
- 2.7.1. Gaismas avots ⁽²⁾
- 2.7.1.1. "Gaismas avots" ir viens vai vairāki redzama starojuma elementi, kas var būt samontēti ar vienu vai vairākiem caurspīdīgiem pārsegumiem un ar mehāniska un elektriska slēguma pamatu.
- Gaismas avots var būt arī gaismas vada galējais izvads, kas ietilpst *DLS* apgaismojuma vai signālgaismu sistēmā bez iemontētas ārējās lēcas.
- 2.7.1.1.1. "Nomaināms gaismas avots" ir gaismas avots, kas projektēts tā, lai to varētu ievietot šā gaismas avota ierīces ietverē un izņemt no tās, neizmantojot instrumentus.
- 2.7.1.1.2. "Nenomaināms gaismas avots" ir gaismas avots, ko var nomainīt, tikai nomainot ierīci, pie kuras šis gaismas avots piestiprināts:
- a) gaismas avota moduļa gadījumā – gaismas avots, ko var nomainīt, tikai nomainot gaismas avota moduli, pie kura šis gaismas avots piestiprināts;
- b) adaptīvo priekšējā apgaismojuma sistēmu (*AFS*) gadījumā – gaismas avots, ko var nomainīt, tikai nomainot gaismas avota moduli, pie kura šis gaismas avots piestiprināts.
- 2.7.1.1.3. "Gaismas avota modulis" ir ierīces optiska daļa, kas raksturīga minētajai ierīcei, kurā ietilpst viens vai vairāki nenomaināmi gaismas avoti un kuru var noņemt no attiecīgās ierīces, tikai izmantojot instrumentu(-us). Gaismas avota modulis ir projektēts tā, ka neatkarīgi no instrumenta(-u) izmantošanas to nevar mehāniski aizstāt ar jebkuru apstiprinātu aizvietojamu gaismas avotu.
- 2.7.1.1.4. "Kvēldiega gaismas avots" (kvēlspuldze) ir gaismas avots, kura redzamā starojuma elements ir viens vai vairāki nokaitēti kvēldiegi, kas rada siltuma starojumu.
- 2.7.1.1.5. "Gāzizlādes gaismas avots" ir gaismas avots, kura redzamā starojuma elements ir lokizlāde, kas rada elektroluminiscenci/fluorescenci.
- 2.7.1.1.6. "Gaismu izstarojošās diodes (*LED*) gaismas avots" ir gaismas avots, kura redzamā starojuma elements ir viena vai vairākas pusvadītāju pārejas, kas rada inžekcijas luminiscenci/fluorescenci.
- 2.7.1.1.7. "*LED* modulis" ir gaismas avota modulis, kurā izmantoti tikai *LED* gaismas avoti.
- 2.7.1.2. "Gaismas avota elektroniskā vadības iekārta" ir viena vai vairākas detaļas starp barošanas un gaismas avotu, lai kontrolētu gaismas avota spriegumu un/vai elektrisko strāvu.
- 2.7.1.2.1. "Balasta iekārta" ir gaismas avota elektroniskā vadības iekārta starp barošanas un gaismas avotu, lai stabilizētu gāzizlādes gaismas avota elektrisko strāvu.

⁽²⁾ Skaidrojums skatīt 10. pielikumā.

- 2.7.1.2.2. "Aizdedze" ir gaismas avota elektroniskā kontroles iekārta, lai sāktu gāzizlādes gaismas avota lokizlādi.
- 2.7.1.3. "Mainīgas intensitātes regulators" ir ierīce, kas automātiski kontrolē pakalējās gaismas signālierīces, kuras izstaro mainīgu gaismas intensitāti, lai nodrošinātu nemainīgu signālu uztveršanu. Mainīgas intensitātes regulators ir luktura daļa vai transportlīdzekļa daļa, vai arī ierīce, kas sadalīta starp minēto lukturi un transportlīdzekli.
- 2.7.2. "Ekvivalenti lukturi" ir lukturi, kam ir identiska funkcija un kas atļauti valstī, kurā transportlīdzeklis reģistrēts; šie lukturi pēc raksturlielumiem var atšķirties no lukturiem, kas transportlīdzeklim uzstādīti apstiprināšanas dienā, ja vien tie atbilst šo noteikumu prasībām.
- 2.7.3. "Neatkarīgi lukturi" ir ierīces ar atsevišķām redzamām virsmām atskaites ass virzienā ⁽³⁾, atsevišķiem gaismas avotiem un atsevišķiem lukturu korpusiem.
- 2.7.4. "Grupēti lukturi" ir ierīces ar atsevišķām redzamām virsmām atskaites ass virzienā ⁽³⁾ un atsevišķiem gaismas avotiem, bet kopēju luktura korpusu.
- 2.7.5. "Kombinēti lukturi" ir ierīces ar atsevišķām redzamām virsmām atskaites ass virzienā ⁽³⁾, bet kopēju gaismas avotu un kopēju luktura korpusu.
- 2.7.6. "Savietoti lukturi" ir ierīces ar atsevišķiem gaismas avotiem vai vienu gaismas avotu, kas darbojas dažādos režīmos (piemēram, optiski, mehāniski, elektriski atšķirīgi), ar pilnīgi vai daļēji kopējām redzamām virsmām atskaites ass virzienā ⁽³⁾ un kopēju luktura korpusu ⁽⁴⁾.
- 2.7.7. "Monofunkcionāls lukturis" ir ierīces daļa, kam ir tikai viena apgaismes ierīces vai gaismas signālierīces funkcija.
- 2.7.8. "Ieslēpams lukturis" ir lukturis, ko var daļēji vai pilnīgi noslēpt, kad to nelieto. To var izdarīt ar aizbīdāmu pārsegu, pārvietojot lukturi, vai jebkurā citā piemērotā veidā. Apzīmējot ieslēpjamu lukturi, kuru grozot ir iespējams ievilkt virsbūvē, galvenokārt lieto terminu "ievelkams".
- 2.7.9. "Galvenais tālās gaismas lukturis" ir lukturis, ko izmanto ceļa apgaismošanai tālu transportlīdzekļa priekšā.
- 2.7.10. "Galvenais tuvās gaismas lukturis" ir lukturis, ko izmanto ceļa apgaismošanai transportlīdzekļa priekšā, lai nevajadzīgi neapžilbinātu vai citādi netraucētu pretimbraucējus un citus ceļu satiksmes dalībniekus.
- 2.7.10.1. "Galvenā tuvā gaisma" ir tāda tuvā gaisma, ko nodrošina, neizmantojot infrasarkanās gaismas (IR) avotu un/vai papildu gaismas avotus ceļa līkumu apgaismošanai.
- 2.7.11. "Virzienrādītājs" ir lukturis, ko izmanto, lai parādītu pārējiem ceļu satiksmes dalībniekiem, ka vadītājs gatavojas pagriezties pa labi vai pa kreisi.
- Virzienrādītāju vai virzienrādītājus var izmantot arī saskaņā ar Noteikumiem Nr. 97.
- 2.7.12. "Bremžu signāllukturis" ir lukturis, ko izmanto, lai norādītu citiem satiksmes dalībniekiem transportlīdzekļa aizmugurē, ka transportlīdzekļa vadītājs ar nolūku samazina garenvirziena kustības ātrumu.

⁽³⁾ Attiecībā uz 5. un 6. kategorijas pakalējās numura zīmes apgaismojuma ierīču un virzienrādītāju apgaismojošo virsmu lieto terminu "gaismu izstarojoša virsma".

⁽⁴⁾ Piemēri attiecībā uz lēmumu par lukturu savienošanu ir atrodami 3. pielikuma 7. daļā.

- 2.7.13. "Pakaļējās numura zīmes apgaismojuma ierīce" ir ierīce, ko izmanto, lai apgaismotu vietu, kas paredzēta pakaļējai numura zīmei; šajā ierīcē var ietilpt vairāki optiski elementi.
- 2.7.14. "Priekšējais gabarītgaismas lukturis" ir lukturis, ko izmanto, lai norādītu uz transportlīdzekļa atrašanās vietu un platumu, ja uz transportlīdzekli skatās no priekšas.
- 2.7.15. "Pakaļējais gabarītgaismas lukturis" ir lukturis, ko izmanto, lai norādītu uz transportlīdzekļa atrašanās vietu un platumu, ja uz transportlīdzekli skatās no aizmugures.
- 2.7.16. "Atstarotājs" ir ierīce, ko izmanto, lai norādītu uz transportlīdzekļa atrašanās vietu, atstājot gaismu no gaismas avota, kurš nav savienots ar transportlīdzekli un kura tuvumā ir vērotājs.

Šajos noteikumos par atstarotājiem neuzskata:

- 2.7.16.1. atstarojošas numura zīmes;
- 2.7.16.2. atstarojošos signālus, kas minēti ADR (Eiropas valstu nolīgumā par starptautiskiem bīstamo kravu autopārvadājumiem);
- 2.7.16.3. citas atstarojošas plāksnes un signālus, ko lieto saskaņā ar valsts noteikumiem par atsevišķu transportlīdzekļu kategoriju izmantošanu vai atsevišķiem ekspluatācijas veidiem;
- 2.7.16.4. atstarojošus materiālus, kas apstiprināti saskaņā ar Noteikumiem Nr. 104 un pieder pie D vai E klases un ko saskaņā ar valsts noteikumiem izmanto citiem nolūkiem, piemēram, reklāmai.
- 2.7.17. "Pamanāmības zīme" ir ierīce ar mērķi palielināt transportlīdzekļa pamanāmību, ja uz transportlīdzekli skatās no sāniem vai aizmugures (vai – piekabēm – arī no priekšpuses), atstājot gaismu no gaismas avota, kurš nav savienots ar transportlīdzekli un kura tuvumā ir vērotājs.
- 2.7.17.1. "Gabarītu pamanāmības zīme" ir pamanāmības zīme, kas norāda uz transportlīdzekļa vertikālajiem un horizontālajiem izmēriem (garumu, platumu un augstumu).
- 2.7.17.1.1. "Visu gabarītu pamanāmības zīme" ir gabarītu pamanāmības zīme, kas norāda uz transportlīdzekļa apveidu ar nepārtrauktu līniju.
- 2.7.17.1.2. "Daļēja gabarītu pamanāmības zīme" ir gabarītu pamanāmības zīme, kas norāda uz transportlīdzekļa horizontālajiem izmēriem ar nepārtrauktu līniju, un uz vertikālajiem izmēriem ar iezīmētiem augšējiem stūriem.
- 2.7.17.2. "Horizontālo gabarītu pamanāmības zīme" ir pamanāmības zīme, kas norāda uz transportlīdzekļa horizontālajiem izmēriem (garumu un platumu) ar nepārtrauktu līniju.
- 2.7.18. "Avārijas signāls" ir visu transportlīdzekļa virzienrādītāju vienlaicīga darbība, lai pievērstu uzmanību tam, ka transportlīdzeklis īpaši apdraud pārējos ceļu satiksmes dalībniekus.
- 2.7.19. "Priekšējais miglas lukturis" ir lukturis, ko izmanto ceļa apgaismojuma uzlabošanai transportlīdzekļa priekšā miglas vai jebkuras līdzīgas samazinātas redzamības gadījumā.

- 2.7.20. "Pakaļējais miglas lukturis" ir lukturis, ko izmanto, lai biežā miglā transportlīdzeklis būtu vieglāk saredzams no aizmugures.
- 2.7.21. "Atpakaļgaitas lukturis" ir lukturis, ko lieto, lai apgaismotu ceļu transportlīdzekļa aizmugurē un lai brīdinātu citus ceļu satiksmes dalībniekus, ka transportlīdzeklis brauc atpakaļgaitā vai gatavojas to darīt.
- 2.7.22. "Stāvgaismas lukturis" ir lukturis, ko izmanto, lai pievērstu uzmanību stāvošam transportlīdzeklim apbūvētā rajonā. Šādos apstākļos tas aizstāj priekšējos un pakaļējos gabarītgaismas lukturus.
- 2.7.23. "Kontūrgaismas lukturis" ir lukturis, kas novietots galējā ārmalā pēc iespējas tuvāk transportlīdzekļa augšgalam ar mērķi skaidri norādīt uz transportlīdzekļa gabarītplatumu. Šis lukturis ir paredzēts dažu transportlīdzekļu un piekabju priekšējo un pakaļējo gabarītgaismas lukturu papildināšanai, lai īpaši informētu par transportlīdzekļa apmēriem.
- 2.7.24. "Sānu gabarītgaismas lukturis" ir lukturis, ko izmanto, lai norādītu par transportlīdzekļa atrašanās vietu, ja uz transportlīdzekli skatās no sāniem.
- 2.7.25. "Dienas gaitas lukturis" ir lukturis, kas paredzēts, lai uzlabotu braucoša transportlīdzekļa pamanāmību no priekšpuses dienas laikā.
- 2.7.26. "Pagriezienu lukturis" ir lukturis, ko izmanto, lai papildus apgaismotu ceļa daļu, kas atrodas pie transportlīdzekļa priekšējā stūra tajā pusē, uz kuru transportlīdzeklis gatavojas pagriezties.
- 2.7.27. "Objektīvā gaismas plūsma" ir nomaināma gaismas avota projektētā gaismas plūsma vai gaismas avota modulis. To norādītās pielaišanas robežās sasniedz, nomaināmam gaismas avotam vai gaismas avota moduļim pieslēdzot elektrisko strāvu no barošanas avota ar noteiktu pārbaudes spriegumu, kā norādīts gaismas avota datu lapā vai tehniskajā specifikācijā, kas saņemta kopā ar gaismas avota moduli.
- 2.7.28. "Adaptīvā priekšējā apgaismojuma sistēma" (jeb "AFS") ir apgaismes ierīce, kuras tips apstiprināts saskaņā ar Noteikumiem Nr. 123 un kura nodrošina gaismas ar atšķirīgiem raksturlielumiem, lai tās varētu lietot automātiskai tuvās gaismas un, ja nepieciešams, tālās gaismas piemērošanai mainīgiem apstākļiem.
- 2.7.28.1. "Apgaismes vienība" ir gaismu izstarojoša sistēmas daļa, kas paredzēta, lai nodrošinātu vai papildinātu vienu vai vairākas priekšējā apgaismojuma funkcijas, ko sniedz AFS.
- 2.7.28.2. "Uztādīšanas ierīce" ir neatdalāms korpuss (luktura korpuss), kurā ir viena vai vairākas apgaismes vienības.
- 2.7.28.3. "Apgaismes režīms" jeb "režīms" ir priekšējā apgaismojuma funkcijas stāvoklis, ko nodrošina sistēma AFS, kā to paredzējis izgatavotājs lietošanai īpašos transportlīdzekļos un īpašos vides apstākļos.
- 2.7.28.4. "Sistēmas vadība" ir sistēmas daļa vai daļas, kas saņem transportlīdzekļa raidītos signālus un automātiski vada apgaismes vienību darbību.
- 2.7.28.5. "AFS vadības signāls" (V, E, W, T) ir pievade AFS saskaņā ar šo noteikumu 6.22.7.4. punktu.
- 2.7.28.6. "Neitrāls stāvoklis" ir AFS stāvoklis, kad ir ieslēgtas noteikta veida C klases tuvās gaismas ("pamata tuvās gaismas") vai tālās gaismas, ja ir, un nav ieslēgti neviens AFS vadības signāls.

- 2.7.29. "Ārējais salona apgaismojums" ir lampa, ko izmanto papildu apgaismojuma radīšanai, lai atvieglotu transportlīdzekļa vadītāja un pasažieru iekāpšanu un izkāpšanu vai iekraušanas darbības.
- 2.7.30. "Savstarpēji atkarīgu lukturu sistēma" ir tādu divu vai trīs savstarpēji atkarīgu lukturu grupa, kuri veic vienu un to pašu funkciju.
- 2.7.30.1. "Savstarpēji atkarīgs lukturis" ir ierīce, kas darbojas kā savstarpēji atkarīgu lukturu sistēmas daļa. Savstarpēji atkarīgi lukturi darbojas kopā, kad tos aktivizē, tiem ir atsevišķas redzamās virsmas atskaites ass virzienā un atsevišķi lukturu korpusi, un tiem var būt atsevišķs(-i) gaismas avots(-i).
- 2.8. "Apgaismes ierīces", "gaismas signālierīces" vai atstarotāja "gaismu izstarojošā virsma" ir virsma, kuru izgatavotājs deklarējis apstiprinājuma pieteikumā, pamatojoties uz rasējumu; skatīt 3. pielikumu (piemēram, 1. un 4. daļu).

To deklarē saskaņā ar vienu no šādiem nosacījumiem:

- a) ja ārējā lēca ir teksturēta, deklarētā gaismu izstarojošā virsma ir visa ārējās lēcas ārējā virsma vai tās daļa;
- b) ja ārējā virsma ir neteksturēta, ārējo lēcu var neņemt vērā un gaismu izstarojošā virsma var būt tāda, kā deklarēts rasējumā, 3. pielikumā (skatīt, piemēram, 5. daļu).
- 2.8.1. "Teksturēta ārējā lēca" vai "teksturētas ārējās lēcas zona" ir visa ārējā lēca vai tās daļa, kas projektēta tā, lai pārveidotu vai ietekmētu gaismas izplatīšanos no gaismas avota(-iem), būtiski novirzot starus no to sākotnējā virziena.
- 2.9. "Apgaismojošā virsma" (skatīt 3. pielikumu).
- 2.9.1. "Apgaismes ierīces apgaismojošā virsma" (skatīt 2.7.9., 2.7.10., 2.7.19., 2.7.21. un 2.7.26. punktu) ir atstarotāja pilnas apertūras taisnleņķa projekcija uz šķērsplaknes, bet galvenajiem lukturiem ar elipsoidālu atstarotāju – lēcas projekcija uz šķērsplaknes. Ja apgaismes ierīcei nav atstarotāja, piemēro 2.9.2. punktā minēto definīciju. Ja luktura gaismu izstarojošā virsma nosedz tikai daļu no atstarotāja pilnās apertūras, ņem vērā tikai šīs daļas projekciju.

Galvenajam tuvās gaismas lukturim apgaismojošo virsmu ierobežo nogriežņa redzamā projekcija uz lēcas. Ja atstarotājs un lēca ir regulējami attiecībā viens pret otru, tos neregulē vidējā stāvoklī.

Ja ir uzstādīta AFS un ja apgaismes funkciju rada divas vai vairākas vienlaicīgi darbojošās apgaismes vienības transportlīdzekļa vienā pusē, atsevišķas apgaismojošās virsmas kopā ņemtas veido apgaismojošo virsmu, kas jāņem vērā (piemēram, 6.22.4. punkta attēlā 8., 9. un 11. apgaismes vienības atsevišķās apgaismojošās virsmas, ja tās, aplūkojot kopā un attiecīgi ņemot vērā to novietojumu, veido transportlīdzekļa labās puses apgaismojošo virsmu, kas jāievēro).

- 2.9.2. "Gaismas signālierīces apgaismojošā virsma, izņemot atstarotāju" (2.7.11.–2.7.15., 2.7.18., 2.7.20. un 2.7.22.–2.7.25. punkts) ir luktura taisnleņķa projekcija plaknē, kas perpendikulāra tā atskaites asij un ir saskarē ar luktura ārējo gaismu izstarojošo virsmu; šo projekciju ierobežo šajā plaknē esošo aizsegu malas, no kuriem katrs ļauj tikai 98 procentiem no kopējās gaismas intensitātes plūst atskaites ass virzienā.

Lai noteiktu apgaismojošās virsmas augšējo, apakšējo un sānu robežu, pārbaudot attālumu līdz transportlīdzekļa galējām malām un augstumu virs zemes, izmanto tikai aizsegu ar horizontālām vai vertikālām malām.

Saistībā ar citiem apgaismojošās virsmas lietojumiem, piemēram, attālumu starp diviem lukturiem vai funkcijām, izmanto šīs apgaismojošās virsmas ārējās kontūras apveidu. Aizsegi paliek paralēli, bet ir atļauts izmantot citādu centrējumu.

Ja gaismas signālierīces apgaismojošā virsma pilnīgi vai daļēji apņem citas funkcijas apgaismojošo virsmu vai apņem neapgaismoju virsmu, apgaismojošo virsmu pašu var uzskatīt par gaismu izstarojošu virsmu. (Skatīt, piemēram, 3. pielikuma 2., 3., 5. un 6. daļu.)

2.9.3. "Atstarotāja apgaismojošā virsma" (2.7.16. punkts) saskaņā ar pieteikuma iesniedzēja deklarāciju, apstiprinot atstarotāju elementus, ir atstarotāja taisnleņķa projekcija plaknē, kas perpendikulāra tā atskaites asij un ko ierobežo plaknes, kuras pieskaras deklarētajām atstarotāja optiskās sistēmas ārējām malām, un kas ir paralēla šai asij. Nosakot ierīces apakšējo, augšējo un sānu robežu, ņem vērā tikai vertikālas un horizontālas plaknes.

2.10. "Redzamā virsma" noteiktā novērošanas virzienā saskaņā ar izgatavotāja vai attiecīgi pilnvarota izgatavotāja pārstāvja pieteikumu ir taisnleņķa projekcija:

vai nu apgaismojošās virsmas robežas projekcijai uz lēcas ārējās virsmas,

vai gaismu izstarojošajai virsmai

plaknē, kas perpendikulāra novērošanas virzienam un tangenciāla lēcas ārējās virsmas izvirzītākajam punktam. Dažādi redzamās virsmas izmantošanas piemēri ir norādīti šo noteikumu 3. pielikumā.

Tikai tad, ja gaismas signālierīce izstaro mainīgu gaismas intensitāti, tās redzamo virsmu, kas var būt mainīga, kā noteikts 2.7.1.3. punktā, attiecīgā gadījumā ņem vērā visos apstākļos, ko atļauj mainīgas intensitātes kontrole.

2.11. "Atskaites ass" ir luktura raksturīgā ass, ko (luktura) izgatavotājs nosaka par atskaites virzienu ($H = 0^\circ$, $V = 0^\circ$) redzes lauka leņķiem fotometriskajos mērījumos un uzstādot lukturi transportlīdzeklim.

2.12. "Atskaites centrs" ir punkts, kurā atskaites ass krustojas ar ārējo gaismu izstarojošo virsmu; to norāda luktura izgatavotājs.

2.13. "Ģeometriskās redzamības leņķi" ir leņķi, kas nosaka minimālā telpas leņķa lauku, kurā ir redzama luktura redzamā virsma. Telpas leņķa lauku nosaka pēc tās sfēras segmentiem, kuras centrs sakrīt ar luktura atskaites centru un kuras ekvators ir paralēls zemei. Šādus segmentus noteic attiecībā pret atskaites asi. Horizontālie leņķi β atbilst garumam un vertikālie leņķi α – platumam.

Ja mērījumus veic tuvāk lukturim, paralēli maina novērošanas virzienu, lai panāktu tādu pašu precizitāti.

Ģeometriskās redzamības leņķu iekšpusē neņem vērā šķēršļus, ja uz tiem norādīts jau luktura tipa apstiprināšanas laikā.

Ja uzstādītam lukturim kādu luktura redzamās virsmas daļu aizsedz kāda cita transportlīdzekļa daļa, pierāda, ka šķēršļu neaizsegtā luktura daļa tomēr atbilst fotometriskajām vērtībām, kas noteiktas, lai ierīci apstiprinātu par optisku vienību (sk. šo noteikumu 3. pielikumu). Tomēr, ja ģeometriskās redzamības vertikālo leņķi zem horizontāles var samazināt līdz 5° (lukturis atrodas mazāk nekā 750 mm virs zemes), uzstādītās optiskās vienības fotometrisko mērījumu lauku var samazināt līdz 5° zem horizontāles.

- 2.14. "Galējā ārmala" ir plakne transportlīdzekļa abās pusēs, kas paralēla transportlīdzekļa gareniskajai vidusplaknei un sakrīt ar tā sānu ārmalu, neņemot vērā šādus izvīzījumus:
- 2.14.1. riepas tuvu to saskares punktam ar zemi un riepu spiediena mēraparātu savienojumi;
- 2.14.2. jebkuras pretslīdēšanas ierīces, kas var būt uzliktas riteņiem;
- 2.14.3. netiešas redzamības ierīces;
- 2.14.4. sānu virzienrādītājus, kontūrgaismas lukturus, priekšējos un pakaļējos gabarītgaismas lukturus, stāvgaismas lukturus, atstarotājus un sānu gabarītgaismas lukturus;
- 2.14.5. transportlīdzeklim piestiprinātas muitas plombas un šo plombu nostiprināšanas un aizsardzības ierīces;
- 2.14.6. M_2 un M_3 kategorijas transportlīdzekļu gadījumā, kā norādīts 2.7. punktā, apkalpošanas durvju apgaismošanas sistēmas.
- 2.15. "Gabarītizmēri" ir attālums starp abām vertikālajām plaknēm, kas definētas 2.14. punktā.
- 2.15.1. "Gabarītplatums" ir attālums starp abām vertikālajām plaknēm, kas definētas 2. 14. punktā.
- 2.15.2. "Gabarītgarums" ir attālums starp abām vertikālajām plaknēm, kas atrodas perpendikulāri transportlīdzekļa gareniskajai vidusplaknei un skar tās priekšējo un aizmugurējo ārējo malu, neņemot vērā šādu elementu projekciju:
- a) netiešas redzamības ierīces;
- b) kontūrgaismas lukturi;
- c) mehānisko transportlīdzekļu gadījumā – sakabes ierīces.
- Piekabēm "gabarītgarumā" un jebkurā garuma mērījumā iekļauj jūgstieni, ja vien nav īpaši norādīts, ka to neņem vērā.
- 2.16. "Viens un vairāki lukturi"
- 2.16.1. "Viens lukturis" ir:
- a) ierīce vai ierīces daļa ar vienu apgaismošanas vai signāлгаismas funkciju, vienu vai vairākiem gaismas avotiem un vienu redzamo virsmu atskaites ass virzienā, šī virsma var būt nepārtraukta vai salikta no divām vai vairākām atšķirīgām daļām; vai
- b) jebkurš divu atsevišķu, vienādu vai atšķirīgu lukturu apvienojums, kuriem ir identa funkcija, kuri ir apstiprināti kā "D" tipa lukturi un uzstādīti tā, ka:

- i) to redzamo virsmu projekcija atskaites ass virzienā aizņem ne mazāk kā 60 procentu platības vismazākajā taisnstūrī, kas aptver šo redzamo virsmu projekcijas atskaites ass virzienā; vai
 - ii) attālums starp divām blakusesošām/tangenciālām atšķirīgajām daļām, ja to mēra perpendikulāri atskaites asij, nav lielāks par 15 mm; vai
- c) jebkurš divu atsevišķu, vienādu vai atšķirīgu atstarotāju apvienojums, kuri ir apstiprināti atsevišķi un uzstādīti tā, lai:
- i) to redzamo virsmu projekcija atskaites ass virzienā aizņem ne mazāk kā 60 procentu platības vismazākajā taisnstūrī, kas aptver šo redzamo virsmu projekcijas atskaites ass virzienā; vai
 - ii) attālums starp divām blakusesošām/tangenciālām atšķirīgajām daļām, ja to mēra perpendikulāri atskaites asij, nav lielāks par 15 mm; vai
- d) jebkura savstarpēji atkarīgu lukturu sistēma, kas sastāv no diviem vai trim savstarpēji atkarīgiem lukturiem, kuri veic vienu un to pašu funkciju, ir kopā apstiprināti kā "Y" tipa lukturi un uzstādīti tā, lai attālums starp blakus esošajām redzamajām virsmām atskaites ass virzienā nepārsniegtu 75 mm, mērot perpendikulāri atskaites asij.
- 2.16.2. "Divi lukturi" vai "pāra skaita lukturi" ir vienota gaismu izstarojoša virsma joslas veidā, ja šī josla novietota simetriski attiecībā pret transportlīdzekļa garenisko vidusplakni, stieejas abās pusēs ne mazāk kā 0,4 m no transportlīdzekļa galējās ārmalas un ir ne mazāk kā 0,8 m gara; šādu joslu apgaismo ar vismaz diviem gaismas avotiem, kas novietoti pēc iespējas tuvu tās galiem; gaismu izstarojošo virsmu drīkst veidot vairāki cits citam līdzās novietoti elementi ar nosacījumu, ka vairāku atsevišķo gaismu izstarojošo virsmu projekcija vienā un tajā pašā šķērsplaknē aizņem ne mazāk kā 60 procentu platības vismazākajā taisnstūrī, kas aptver šo atsevišķo gaismu izstarojošo virsmu projekcijas.
- 2.17. "Attālums starp diviem lukturiem", kas vērsti vienā virzienā, ir īsākais attālums starp divām redzamajām virsmām atskaites ass virzienā. Ja attālums starp lukturiem nepārprotami atbilst šo noteikumu prasībām, redzamo virsmu malas precīzi nav jānosaka.
- 2.18. "Darbības indikators" ir gaismas vai skaņas (vai jebkurš līdzvērtīgs) signāls, kas norāda, vai ieslēgtā ierīce darbojas pareizi vai ne.
- 2.19. "Kontūra indikators" ir gaismas (vai jebkurš līdzvērtīgs) signāls, kas norāda, ka ierīce ir ieslēgta, bet nenorāda, vai tā darbojas pareizi vai ne.
- 2.20. "Papildu lukturis" ir lukturis, kura uzstādīšana ir izgatavotāja brīva izvēle.
- 2.21. "Zeme" ir virsmas laukums zem transportlīdzekļa, kam jābūt stabili horizontālam.
- 2.22. "Kustīgās daļas" ir transportlīdzekļa virsbūves paneļi vai citas daļas, kuru novietojumu var mainīt, paceļot, pagriežot vai pabīdot un nelietojot instrumentus. Pie tām nepieskaita paceļamas kravas automašīnu vadītāja kabīnes.

- 2.23. “Kustīgas daļas normālais lietošanas stāvoklis” ir kustīgas daļas stāvoklis(-ļi), ko transportlīdzekļa izgatavotājs norādījis normāliem transportlīdzekļa lietošanas un stāvēšanas nosacījumiem.
- 2.24. “Normāli transportlīdzekļa lietošanas nosacījumi” ir:
- 2.24.1. mehāniskajam transportlīdzeklī – transportlīdzeklis ir gatavs pārvietoties ar savu vilces motoru un tā kustīgās daļas ir normālajā stāvoklī, kā noteikts 2.23. punktā;
- 2.24.2. piekabei – piekabe ir savienota ar velkošo mehānisko transportlīdzekli, kas ir 2.24.1. punktā aprakstītajā stāvoklī, un tās kustīgās daļas ir normālajā(-os) stāvoklī(-ļos), kā noteikts 2.23. punktā.
- 2.25. “Transportlīdzekļa stāvēšanas nosacījumi” ir:
- 2.25.1. mehāniskajam transportlīdzeklī – transportlīdzeklis stāv, tā vilces motors nedarbojas un tā kustīgās daļas ir normālajā(-os) stāvoklī(-ļos), kā noteikts 2.23. punktā;
- 2.25.2. piekabei – piekabe ir savienota ar velkošo mehānisko transportlīdzekli, kas ir 2.25.1. punktā aprakstītajā stāvoklī, un tās kustīgās daļas ir normālajā(-os) stāvoklī(-ļos), kā noteikts 2.23. punktā.
- 2.26. “Līkumu apgaismojums” ir apgaismes funkcija, lai nodrošinātu labāku apgaismojumu ceļa līkumos.
- 2.27. “Pāris” ir lukturu pāris ar vienādām funkcijām transportlīdzekļa kreisajā un labajā pusē.
- 2.27.1. “Saskaņots pāris” ir lukturu pāris ar vienādām funkcijām transportlīdzekļa kreisajā un labajā pusē, kurš kā pāris atbilst fotometriskajām prasībām.
- 2.28. “Avārijas apstāšanās signāls” ir signāls, lai norādītu citiem ceļu satiksmes dalībniekiem transportlīdzekļa aizmugurē, ka transportlīdzeklī tiek piemērots liels palēninājuma spēks, ko izraisījuši dominējošie ceļa apstākļi.
- 2.29. No ierīces izstarotās gaismas krāsa
- 2.29.1. “Balta” nozīmē izstarotās gaismas krāsu koordinātas (x, y) ⁽⁵⁾, kas atrodas ar robežām noteiktajās krāsu zonās:

W ₁₂	zaļa robeža:	$y = 0,150 + 0,640 x$
W ₂₃	dzeltenzaļa robeža:	$y = 0,440$
W ₃₄	dzeltena robeža:	$x = 0,500$
W ₄₅	sarkansārta robeža:	$y = 0,382$
W ₅₆	sārta robeža:	$y = 0,050 + 0,750 x$
W ₆₁	zila robeža:	$x = 0,310$

(⁵) CIE publikācija 15.2., 1986. gads. Kolorimetrija, CIE 1931 standarta kolorimetriskais uztvērējs.

Ar šādiem krustošanās punktiem:

	x	y
W ₁	0,310	0,348
W ₂	0,453	0,440
W ₃	0,500	0,440
W ₄	0,500	0,382
W ₅	0,443	0,382
W ₆	0,310	0,283

2.29.2. "Izteikti dzeltena" nozīmē izstarotās gaismas krāsu koordinātas (x, y) ⁽⁵⁾, kas atrodas ar robežām noteiktajās krāsu zonās:

SY ₁₂	zaļa robeža:	$y = 1,290 x - 0,100$
SY ₂₃	spektrālā likne	
SY ₃₄	sarkana robeža:	$y = 0,138 + 0,580 x$
SY ₄₅	dzeltenbalta robeža:	$y = 0,440$
SY ₅₁	balta robeža:	$y = 0,940 - x$

Ar šādiem krustošanās punktiem:

	x	y
SY ₁	0,454	0,486
SY ₂	0,480	0,519
SY ₃	0,545	0,454
SY ₄	0,521	0,440
SY ₅	0,500	0,440

2.29.3. "Dzintarkrāsa" nozīmē izstarotās gaismas krāsu koordinātas (x, y) ⁽⁵⁾, kas atrodas ar robežām noteiktajās krāsu zonās:

A ₁₂	zaļa robeža:	$y = x - 0,120$
A ₂₃	spektrālā likne	
A ₃₄	sarkana robeža:	$y = 0,390$
A ₄₁	balta robeža:	$y = 0,790 - 0,670 x$

Ar šādiem krustošanās punktiem:

	x	y
A ₁	0,545	0,425
A ₂	0,560	0,440
A ₃	0,609	0,390
A ₄	0,597	0,390

- 2.29.4. "Sarkana" nozīmē izstarotās gaismas krāsu koordinātas (x, y) ⁽⁵⁾, kas atrodas ar robežām noteiktajās krāsu zonās:

R ₁₂	dzeltena robeža:	$y = 0,335$
R ₂₃	spektrālā līkne	
R ₃₄	sārta līnija:	(tās lineārais pagarinājums pāri sārto toņu gammai starp spektrālās līknes galēji sarkano un galēji zilo krāsu)
R ₄₁	sārta robeža:	$y = 0,980 - x$

Ar šādiem krustošanās punktiem:

	x	y
R ₁ :	0,645	0,335
R ₂ :	0,665	0,335
R ₃ :	0,735	0,265
R ₄ :	0,721	0,259

- 2.30. Nakts laika krāsa gaismai, kas tiek atstarota no ierīces, izņemot atstarojošas riepas saskaņā ar Noteikumiem Nr. 88.

- 2.30.1. "Balta" nozīmē atstarotās gaismas krāsu koordinātas (x, y) ⁽⁵⁾, kas atrodas ar robežām noteiktajās krāsu zonās:

W ₁₂	zila robeža:	$y = 0,843 - 1,182 x$
W ₂₃	violeta robeža:	$y = 0,489 x + 0,146$
W ₃₄	dzeltena robeža:	$y = 0,968 - 1,010 x$
W ₄₁	zaļa robeža:	$y = 1,442 x - 0,136$

Ar šādiem krustošanās punktiem:

	x	y
W ₁	0,373	0,402
W ₂	0,417	0,350
W ₃	0,548	0,414
W ₄	0,450	0,513

- 2.30.2. "Dzeltena" nozīmē atstarotās gaismas krāsu koordinātas (x, y) ⁽⁵⁾, kas atrodas ar robežām noteiktajās krāsu zonās:

Y ₁₂	zaļa robeža:	$y = x - 0,040$
Y ₂₃	spektrālā līkne	
Y ₃₄	sarkana robeža:	$y = 0,200 x + 0,268$
Y ₄₁	balta robeža:	$y = 0,970 - x$

Ar šādiem krustošanās punktiem:

	x	y
Y_1	0,505	0,465
Y_2	0,520	0,480
Y_3	0,610	0,390
Y_4	0,585	0,385

2.30.3. "Dzintarkrāsa" nozīmē atstarotās gaismas krāsu koordinātas (x, y) ⁽⁵⁾, kas atrodas ar robežām noteiktajās krāsu zonās:

A_{12}	zaļa robeža:	$y = 1,417x - 0,347$
A_{23}	spektrālā līkne	
A_{34}	sarkana robeža:	$y = 0,390$
A_{41}	balta robeža:	$y = 0,790 - 0,670x$

Ar šādiem krustošanās punktiem:

	x	y
A_1	0,545	0,425
A_2	0,557	0,442
A_3	0,609	0,390
A_4	0,597	0,390

2.30.4. "Sarkana" nozīmē atstarotās gaismas krāsu koordinātas (x, y) ⁽⁵⁾, kas atrodas ar robežām noteiktajās krāsu zonās:

R_{12}	dzeltena robeža:	$y = 0,335$
R_{23}	spektrālā līkne	
R_{34}	sārtā līnija	
R_{41}	sārta robeža:	$y = 0,978 - x$

Ar šādiem krustošanās punktiem:

	x	y
R_1	0,643	0,335
R_2	0,665	0,335
R_3	0,735	0,265
R_4	0,720	0,258

2.31. No ierīces atstarotās gaismas dienas laika krāsa

- 2.31.1. "Balta" nozīmē atstarotās gaismas krāsu koordinātas (x, y) ⁽⁵⁾, kas atrodas ar robežām noteiktajās krāsu zonās:

W ₁₂	violeta robeža	$y = x - 0,030$
W ₂₃	dzeltena robeža	$y = 0,740 - x$
W ₃₄	zaļa robeža	$y = x + 0,050$
W ₄₁	zila robeža	$y = 0,570 - x$

Ar šādiem krustojšanās punktiem:

	x	y
W ₁	0,300	0,270
W ₂	0,385	0,355
W ₃	0,345	0,395
W ₄	0,260	0,310

- 2.31.2. "Dzeltena" nozīmē atstarotās gaismas krāsu koordinātas (x, y) ⁽⁵⁾, kas atrodas ar robežām noteiktajās krāsu zonās:

Y ₁₂	sarkana robeža	$y = 0,534 x + 0,163$
Y ₂₃	balta robeža	$y = 0,910 - x$
Y ₃₄	zaļa robeža	$y = 1,342 x - 0,090$
Y ₄₁	spektrālā līkne	

Ar šādiem krustojšanās punktiem:

	x	y
Y ₁	0,545	0,454
Y ₂	0,487	0,423
Y ₃	0,427	0,483
Y ₄	0,465	0,534

- 2.31.3. "Sarkana" nozīmē atstarotās gaismas krāsu koordinātas (x, y) ⁽⁵⁾, kas atrodas ar robežām noteiktajās krāsu zonās:

R ₁₂	sarkana robeža	$y = 0,346 - 0,053 x$
R ₂₃	sārta robeža	$y = 0,910 - x$
R ₃₄	dzeltena robeža	$y = 0,350$
R ₄₁	spektrālā līkne	

Ar šādiem krustošanās punktiem:

	x	y
R ₁	0,690	0,310
R ₂	0,595	0,315
R ₃	0,560	0,350
R ₄	0,650	0,350

2.32. Fluorescējošas ierīces dienas laika krāsa

2.32.1. "Sarkana" nozīmē atstarotās gaismas krāsu koordinātas (x, y) ⁽⁵⁾, kas atrodas ar robežām noteiktajās krāsu zonās:

FR ₁₂	sarkana robeža	$y = 0,346 - 0,053 x$
FR ₂₃	sārta robeža	$y = 0,910 - x$
FR ₃₄	dzeltena robeža	$y = 0,315 + 0,047 x$
FR ₄₁	spektrālā likne	

Ar šādiem krustošanās punktiem:

	x	y
FR ₁	0,690	0,310
FR ₂	0,595	0,315
FR ₃	0,569	0,341
FR ₄	0,655	0,345

2.33. "Pakaļējais sadursmes trauksmes signāls" (PSTS) ir automātisks signāls, ko vadošais transportlīdzeklis pārraida sekojošajam transportlīdzeklim. Tas brīdina, ka sekojošajam transportlīdzeklim ir jāveic ārkārtas rīcība, lai izvairītos no sadursmes.

3. APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS

3.1. Pieteikumu transportlīdzekļa tipa apstiprinājumam attiecībā uz tā apgaismes ierīču un gaismas signālierīču uzstādīšanu iesniedz transportlīdzekļa izgatavotājs vai tā pienācīgi pilnvarots pārstāvis.

3.2. Pieteikumam pievieno šādus dokumentus trijos eksemplāros un šādu informāciju:

3.2.1. transportlīdzekļa tipa apraksts, ievērojot 2.2.1. līdz 2.2.4. punktā minētās pazīmes, kopā ar slodzes ierobežojumiem, īpaši maksimāli pieļaujamo slodzi bagāžniekā;

3.2.2. izgatavotāja noteikto uzstādāmo apgaismes ierīču un gaismas signālierīču saraksts. Katrai funkcijai sarakstā var būt paredzēti vairāki ierīču tipi. Katrs tips ir pienācīgi apzīmēts (detaļa, tipa apstiprinājuma marķējums, izgatavotāja nosaukums utt.); attiecībā uz katru funkciju sarakstā var iekļaut arī papildu piezīmi "vai līdzvērtīgas ierīces";

- 3.2.3. visu apgaismes ierīču un gaismas signālierīču izvietojuma rasējums, norādot dažādo ierīču novietojumu transportlīdzeklī;
- 3.2.4. lai pārbaudītu atbilstību šo noteikumu prasībām, pēc vajadzības katra atsevišķā luktura izvietojuma rasējums(-i), kurā redzama 2.9. punktā noteiktā apgaismojošā virsma, 2.8. punktā noteiktā gaismu izstarojošā virsma, 2.11. punktā noteiktā atskaites ass un 2.12. punktā noteiktais atskaites centrs. Šī informācija nav nepieciešama par pakalējās numura zīmes lukturi (2.7.13. punkts);
- 3.2.5. pieteikumā iekļauj apliecinājumu par redzamās virsmas noteikšanā izmantoto metodi (skatīt 2.10. punktu);
- 3.2.6. ja transportlīdzeklim ir uzstādīta AFS, pieteikuma iesniedzējs sagatavo sīku aprakstu, sniedzot šādu informāciju:
- 3.2.6.1. apgaismes funkcijas un režīmi, kuriem AFS ir apstiprināta;
- 3.2.6.2. attiecīgie AFS vadības signāli un to tehniskais raksturojums, kā noteikts saskaņā ar Noteikumu Nr. 123 10. pielikumu;
- 3.2.6.3. noteikumi, kas piemēroti, lai automātiski pielāgotu priekšējās apgaismes funkcijas un režīmus saskaņā ar šo noteikumu 6.22.7.4. punktu;
- 3.2.6.4. īpaša pamācība (ja ir) gaismas avotu pārbaudei un stara vizuālai novērošanai;
- 3.2.6.5. dokumenti saskaņā ar šo noteikumu 6.22.9.2. punktu;
- 3.2.6.6. lukturi, kas grupēti vai kombinēti, vai savietoti ar AFS;
- 3.2.6.7. apgaismes vienības, kas konstruētas atbilstīgi šo noteikumu 6.22.5. punkta prasībām;
- 3.2.7. M un N kategorijas transportlīdzekļiem – apraksts par elektroenerģijas padeves nosacījumiem attiecībā uz 2.7.9., 2.7.10., 2.7.12., 2.7.14. un 2.7.15. punktā minētajām ierīcēm, tostarp – attiecīgos gadījumos – informācija par īpašu enerģijas padeves/gaismas avota elektronisko vadības iekārtu vai mainīgas intensitātes regulatoru.
- 3.3. Tehniskajam dienestam, kurš veic apstiprināšanas testus, iesniedz transportlīdzekli bez kravas, kas aprīkots ar visām apgaismes ierīcēm un gaismas signālierīcēm, kā noteikts 3.2.2. punktā, un kas ir apstiprināmā transportlīdzekļa tipa prototips.
- 3.4. Tipa apstiprinājuma dokumentiem pievieno šo noteikumu I pielikumā paredzēto dokumentu.
4. APSTIPRINĀJUMS
- 4.1. Ja saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprināšanai iesniegtais transportlīdzekļa tips atbilst noteikumu prasībām attiecībā uz visām sarakstā minētajām ierīcēm, piešķir minētā transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu.

- 4.2. Katram apstiprinātajam tipam piešķir apstiprinājuma numuru. Tā pirmie divi cipari (pašlaik 05 noteikumu 05. grozījumu sērijai) norāda uz grozījumu sēriju, kura ietver jaunākos būtiskos tehniskos grozījumus, kas šajos noteikumos izdarīti līdz apstiprinājuma izsniegšanas dienai. Viena un tā pati puse nepiešķir šo numuru citiem transportlīdzekļu tipiem vai tam pašam transportlīdzekļa tipam, kas pieteikts ar ierīcēm, kuras nav uzskaitītas 3.2.2. punktā minētajā sarakstā, ievērojot šo noteikumu 7. punkta prasības.
- 4.3. Paziņojumu par transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu vai apstiprinājuma paplašinājumu, atteikumu, atsaukšanu vai transportlīdzekļa tipa/detaļas pilnīgu ražošanas izbeigšanu saskaņā ar šiem noteikumiem nosūta 1958. gada nolīguma pusēm, kas piemēro šos noteikumus, izmantojot veidlapu, kas atbilst paraugam šo noteikumu 1. pielikumā.
- 4.4. Katram transportlīdzeklim, kas atbilst saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātam transportlīdzekļa tipam, redzamā un viegli pieejamā uz apstiprinājuma veidlapas norādītā vietā piestiprina starptautisku apstiprinājuma marķējumu, ko veido
- 4.4.1. aplis, kurā ir burts "E" un tās valsts pazīšanas numurs, kura piešķirusi apstiprinājumu ⁽⁶⁾;
- 4.4.2. pa labi no 4.4.1. punktā noteiktā apļa – šo noteikumu numurs, aiz tā burts "R", domuzīme un apstiprinājuma numurs.
- 4.5. Ja transportlīdzeklis atbilst apstiprinātam transportlīdzekļa tipam saskaņā ar vienu vai vairākiem citiem noteikumiem, kas pievienoti nolīgumam, tad valstī, kurā piešķir apstiprinājumu saskaņā ar šiem noteikumiem, nav jāatkārto 4.4.1. punktā noteiktais simbols; šādā gadījumā noteikumu un apstiprinājuma numurus, un visu to noteikumu papildu simbolus, saskaņā ar kuriem apstiprinājums piešķirts valstī, kas saskaņā ar šiem noteikumiem piešķirusi apstiprinājumu, norāda vertikālās slejās pa labi no 4.4.1. punktā noteiktā simbola.
- 4.6. Apstiprinājuma marķējums ir skaidri salasāms un neizdzēšams.
- 4.7. Apstiprinājuma marķējums atrodas izgatavotāja piestiprinātās transportlīdzekļa datu plāksnes tuvumā vai uz tās.
- 4.8. Šo noteikumu 2. pielikumā sniegti apstiprinājuma marķējumu izvietojuma piemēri.
5. VISPĀRĪGI NORĀDĪJUMI
- 5.1. Apgaismes ierīces un gaismas signālierīces uzstāda tā, lai normālos lietošanas stāvokļos, kas noteikti 2.24., 2.24.1. un 2.24.2. punktā, un neatkarīgi no vibrācijas, kurai tās var būt pakļautas, tās saglabātu šajos noteikumos paredzētos raksturlielumus un nodrošinātu transportlīdzekļa atbilstību šo noteikumu prasībām. Īpaši jāizslēdz nejauša lukturu regulējuma izjaukšana.

⁽⁶⁾ Vācija 1, Francija 2, Itālija 3, Nīderlande 4, Zviedrija 5, Beļģija 6, Ungārija 7, Čehijas Republika 8, Spānija 9, Serbija 10, Apvienotā Karaliste 11, Austrija 12, Luksemburga 13, Šveice 14, 15 (brīvs), Norvēģija 16, Somija 17, Dānija 18, Rumānija 19, Polija 20, Portugāle 21, Krievijas Federācija 22, Grieķija 23, Īrija 24, Horvātija 25, Slovēnija 26, Slovākija 27, Baltkrievija 28, Igaunija 29, 30 (brīvs), Bosnija un Hercegovina 31, Latvija 32, 33 (brīvs), Bulgārija 34, 35 (brīvs), Lietuva 36, Turcija 37, 38 (brīvs), Azerbaidžāna 39, bijuši Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika 40, 41 (brīvs), Eiropas Savienība 42 (apstiprinājumus piešķir dalībvalstis, izmantojot savu attiecīgo EEK simbolu), Japāna 43, 44 (brīvs), Austrālija 45, Ukraina 46, Dienvidāfrika 47, Jaunzēlande 48, Kipra 49, Malta 50, Korejas Republika 51, Malaizija 52 un Taizeme 53, 54 un 55 (brīvs) un Melnkalne 56, 57 (brīvs), un Tunisijai 58. Nākamos numurus piešķir pārējām valstīm tādā hronoloģiskā secībā, kādā tās ratificē nolīgumu vai pievienojas nolīgumam par vienvēda tehnisko priekšrakstu pieņemšanu riteņu transportlīdzekļiem, aprīkojumam un daļām, kuras var uzstādīt un/vai izmantot riteņu transportlīdzekļos, un saskaņā ar šiem priekšrakstiem piešķiramo atbilstības novērtēšanas apstiprinājumu savstarpējās atzīšanas nosacījumiem, un Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsēkretārs paziņo nolīguma pusēm tām piešķirtos numurus.

- 5.2. Apgaismes lukturus, kas aprakstīti 2.7.9., 2.7.10. un 2.7.19. punktā, uzstāda tā, lai varētu viegli veikt to pareizu centrēšanu.
- 5.2.1. Tādiem galvenajiem lukturiem, kas aprīkoti ar iespējām novērst diskomfortu citiem ceļu satiksmes dalībniekiem valstī, kurā satiksme notiek pa pretējo ceļa pusi nekā valstī, kurai galvenais lukturis projektēts, šādas iespējas ir automātiskas vai tās var aktivizēt transportlīdzekļa lietotājs stāvošam transportlīdzeklim, neizmantojot īpašus instrumentus (izņemot tos, kas nodrošināti kopā ar transportlīdzekli⁽⁷⁾). Transportlīdzekļa izgatavotājs kopā ar transportlīdzekli sniedz sīki izstrādātus norādījumus.
- 5.3. Attiecībā uz visām gaismas signālierīcēm, ieskaitot tās, kas uzstādītas uz sānu paneliem, transportlīdzeklī uzstādīta luktura atskaites ass ir paralēla uz ceļa esoša transportlīdzekļa atbalsta plaknei; turklāt tā ir perpendikulāra transportlīdzekļa gareniskajai vidusplaknei sānu atstarotāju un sānu gabarītgaismas lukturu gadījumā un paralēla šai plaknei visu pārējo signālierīču gadījumā. Katrā virzienā ir pieļaujama $\pm 3^\circ$ novirze. Turklāt attiecībā uz uzstādīšanu ievēro visus izgatavotāja noteiktos atsevišķos norādījumus.
- 5.4. Ja nav atsevišķu norādījumu, lukturu augstumu un centrējumu pārbauda transportlīdzeklī bez kravas uz plakanas, horizontālas virsmas pie nosacījumiem, kas paredzēti 2.24., 2.24.1. un 2.24.2. punktā un, ja ir uzstādīta AFS, ar sistēmu neitrālā stāvoklī.
- 5.5. Ja nav atsevišķu norādījumu, lukturus, kas veido pāri:
- 5.5.1. transportlīdzeklī uzstāda simetriski attiecībā pret transportlīdzekļa garenisko vidusplakni (aprēķinam jāpamatojas uz luktura ārējo ģeometrisko formu, nevis uz 2.9. punktā minētās apgaismojošās virsmas malu);
- 5.5.2. tie ir savstarpēji simetriski attiecībā pret garenisko vidusplakni, šī prasība neattiecas uz lukturu iekšējo konstrukciju;
- 5.5.3. tie atbilst vienādām kolorimetriskām prasībām un ir ar principā identiskiem fotometriskiem raksturlielumiem. Šīs prasības neattiecas uz F3 klases priekšējo miglas lukturu saskaņotu pāri;
- 5.5.4. to fotometriskie raksturlielumi principā ir identiski.
- 5.6. Transportlīdzekļi, kuru ārējā forma ir asimetriska, pēc iespējas atbilst minētajām prasībām.
- 5.7. Grupēti, kombinēti vai savietoti lukturi
- 5.7.1. Lukturi var būt grupēti, kombinēti vai savietoti cits ar citu ar noteikumu, ka tie atbilst visām prasībām, kas attiecas uz krāsu, novietojumu, centrējumu, ģeometrisko redzamību, elektriskajiem slēgumiem, kā arī citām prasībām, ja tādas ir.
- 5.7.1.1. Lukturs fotometriskās un kolorimetriskās prasības izpilda, kad visas pārējās funkcijas, ar kurām lukturis ir grupēts, kombinēts vai savietots, ir izslēgtas.

Tomēr, ja priekšējais vai pakaļējais gabarītgaismas lukturis ir savietots ar vienu vai vairākām citām funkcijām, ko var aktivizēt kopā ar to, prasības attiecībā uz katras šādas citas funkcijas krāsu izpilda, ja savietotā(-ās) funkcija(-ās) un priekšējie vai pakaļējie gabarītgaismas lukturi ir ieslēgti.

(7) Tas neattiecas uz īpašiem priekšmetiem, kas var būt piestiprināti galvenā luktura ārpusē.

- 5.7.1.2. Bremžu signāllukturu un virzienrādītāju savstarpēja apvienošana nav atļauta.
- 5.7.1.3. Ja bremžu signāllukturi un virzienrādītāji ir grupēti, izpilda šādus nosacījumus:
- 5.7.1.3.1. jebkura horizontāla vai vertikāla taisne, kas iet cauri šo funkciju redzamo virsmu projekcijām atskaites asij perpendikulārā plaknē, nedrīkst šķērsot vairāk kā divas blakusesošas dažādu krāsu joslas atdalošas robežlīnijas;
- 5.7.1.3.2. to redzamās virsmas atskaites ass virzienā, pamatojoties uz zonām, kuras norobežo to gaismu izstarojošo virsmu ārējā līnija, nedrīkst pārklāties.
- 5.7.2. Ja viena luktura redzamā virsma ir salikta no divām vai vairākām atšķirīgām daļām, tā atbilst šādām prasībām:
- 5.7.2.1. atšķirīgo daļu projekcijas kopējais laukums plaknē, kas pieskaras ārējās lēcas ārējai virsmai un ir perpendikulāra atskaites asij, nedrīkst aizņemt mazāk kā 60 procentu platības vismazākajā taisnstūrī, kurš aptver šo projekciju, vai arī attālums starp divām blakusesošām/tangenciālām atšķirīgajām daļām, ja to mēra perpendikulāri atskaites asij, nedrīkst būt lielāks par 15 mm. Šī prasība neattiecas uz atstarotāju.
- 5.7.2.2. Savstarpēji atkarīgu lukturu gadījumā attālums starp blakus esošajām redzamajām virsmām atskaites ass virzienā nepārsniedz 75 mm, mērot perpendikulāri atskaites asij.
- 5.8. Maksimālo augstumu virs zemes mēra no redzamās virsmas augstākā punkta un minimālo augstumu no redzamās virsmas zemākā punkta atskaites ass virzienā.
- Galveno tuvās gaismas lukturu minimālo augstumu attiecībā pret zemi mēra no optiskās sistēmas faktiskā izvada (piemēram, atstarotāja, lēcas, projekcijas lēcas) zemākā punkta neatkarīgi no šā izvada izmantošanas.
- Ja augstums (maksimālais un minimālais) virs zemes nepārprotami atbilst šo noteikumu prasībām, virsmu malas precīzi nav jānosaka.
- 5.8.1. Novietojumu platumā nosaka no tās redzamās virsmas malas atskaites ass virzienā, kura atrodas vistālāk no transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes, ja tas attiecas uz gabarītplatumu, un no redzamās virsmas iekšējām malām atskaites ass virzienā, ja tas attiecas uz attālumu starp lukturiem.
- Ja novietojums platumā nepārprotami atbilst šo noteikumu prasībām, virsmu malas precīzi nav jānosaka.
- 5.9. Ja nav īpašu norādījumu, luktura ieslēgšanas laikā ar nolūku nemaina tā fotometriskos raksturlielumus (piemēram, intensitāti, krāsu, redzamo virsmu utt.).
- 5.9.1. Virzienrādītāji, transportlīdzekļa avārijas signāls, dzintarkrāsas sānu gabarītgaismas lukturi, kas atbilst 6.18.7. punkta prasībām, un avārijas bremžu signāls izstaro mirgojošu gaismu.
- 5.9.2. Luktura fotimetriskie raksturlielumi var mainīties:
- a) atkarībā no apgaismojuma;

b) pārējo lukturu ieslēgšanas rezultātā; vai

c) ja lukturi izmanto citai apgaismojuma funkcijai,

ar nosacījumu, ka jebkuras fotometrisko raksturlielumu izmaiņas atbilst attiecīgā luktura tehniskajiem noteikumiem.

- 5.10. Lukturis, kas definēts 2.7. punktā, nedrīkst virzienā uz priekšu izstarot sarkanu gaismu, kura varētu būt maldinoša, un neviens lukturis, kas definēts 2.7. punktā, nedrīkst virzienā uz aizmuguri izstarot baltu gaismu, kura varētu būt maldinoša. Neņem vērā apgaismes ierīces, kas uzstādītas transportlīdzekļa iekšpusē apgaismošanai. Šaubu gadījumā atbilstību šai prasībai pārbauda šādi:
- 5.10.1. attiecībā uz sarkanās gaismas redzamību virzienā uz transportlīdzekļa priekšgalu – sarkanās gaismas luktura redzamo virsmu, izņemot galējo sarkano sānu gabarītgaismas lukturi, nevar tieši redzēt novērotājs, kas pārvietojas 1. joslā, kā noteikts 4. pielikumā;
- 5.10.2. attiecībā uz baltas gaismas redzamību virzienā uz aizmuguri, izņemot transportlīdzeklim uzstādītos atpakaļgaitas lukturus un baltas krāsas sānu pamanāmības zīmes, – baltas gaismas luktura redzamo virsmu nevar tieši redzēt novērotājs, kas 2. joslas robežās pārvietojas šķērsplaknē, kura atrodas 25 m attālumā no transportlīdzekļa aizmugures (sk. 4. pielikumu).
- 5.10.3. Novērotājam redzamo 1. un 2. joslu attiecīgās plaknes ierobežo šādi:
- 5.10.3.1. augstumā: divas horizontālas plaknes, kas ir attiecīgi 1 m un 2,2 m virs zemes;
- 5.10.3.2. platumā: divas vertikālas plaknes, kas, veidojot 15° leņķi attiecīgi virzienā uz priekšu un uz aizmuguri uz āru no transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes, šķērso transportlīdzekļa gareniskajai vidusplaknei paralēlo vertikālo plakņu saskares punktu vai punktus un ierobežo transportlīdzekļa gabarītplatumu; ja ir vairāki saskares punkti, tad vistālāk priekšā esošais punkts atbilst priekšējai plaknei, un vistālāk aizmugurē esošais punkts – aizmugures plaknei.
- 5.11. Elektriskie slēgumi ir tādi, lai priekšējos un pakaļējos gabarītgaismas lukturus, kontūrgaismas lukturus, ja tādi ir, sānu gabarītgaismas lukturus, ja tādi ir, un pakaļējās numura zīmes lukturus varētu ieslēgt un izslēgt tikai vienlaicīgi.
- 5.11.1. Šo nosacījumu nepiemēro:
- 5.11.1.1. ja priekšējie un pakaļējie gabarītgaismas lukturi ir ieslēgti, kā arī sānu gabarītgaismas lukturiem, ja tie ir kombinēti vai savietoti ar minētajiem lukturiem, tos izmantojot kā stāvgaismas lukturus; vai
- 5.11.1.2. ja sānu gabarītgaismas lukturi mirgo kopā ar virzienrādītājiem; vai
- 5.11.1.3. ja signālgaismu sistēma darbojas saskaņā ar 6.2.7.6.2. punktu; vai
- 5.11.2. priekšējiem gabarītgaismas lukturiem, ja to funkcija ir aizstāta saskaņā ar 5.12.1. punkta noteikumiem.
- 5.11.3. Savstarpēji atkarīgu lukturu sistēmas gadījumā visi gaismas avoti ieslēdzas un izslēdzas vienlaicīgi.

- 5.12. Elektriskie slēgumi ir tādi, lai galvenos tālās un tuvās gaismas lukturus un priekšējos miglas lukturus nevarētu ieslēgt, neieslēdzot arī 5.11. punktā minētos lukturus. Tomēr šī prasība neattiecas uz galvenajiem tālās vai tuvās gaismas lukturiem, ja to gaismas brīdinājuma signālus veido galveno tālās gaismas lukturu neregulāra iedegšanās pēc īsiem intervāliem vai galveno tuvās gaismas lukturu neregulāra iedegšanās pēc īsiem intervāliem, vai pārmaiņus galveno tālās un tuvās gaismas lukturu iedegšanās pēc īsiem intervāliem.
- 5.12.1. Galvenie tuvās gaismas lukturi un/vai galvenie tālās gaismas lukturi, un/vai priekšējie miglas lukturi var aizstāt priekšējo gabarītgaismas lukturu funkciju ar nosacījumu, ka:
- 5.12.1.1. to elektriskie slēgumi ir tādi, ka jebkuras šādas apgaismes ierīces atteices gadījumā notiek priekšējo gabarītgaismas lukturu automātiska atkārtota aktivizēšana; un
- 5.12.1.2. aizstājošais lukturis/funkcija attiecībā uz konkrēto gabarītgaismas lukturu atbilst prasībām, ko piemēro:
- a) ģeometriskajai redzamībai, kas noteikta priekšējiem gabarītgaismas lukturiem 6.9.5. punktā; un
- b) minimālajām fotometriskajām vērtībām atbilstoši gaismas izkliedes leņķiem; un
- 5.12.1.3. aizstājošā luktura testa protokolos ir sniegti atbilstoši pierādījumi par atbilstību 5.12.1.2. punktā noteiktajām prasībām.
- 5.13. Indikatori
- Ja šajos noteikumos ir minēta prasība uzstādīt kontūra indikatoru, to var aizstāt ar “darbības” indikatoru.
- 5.14. Ieslēpjami lukturi
- 5.14.1. Lukturus aizliegts ieslēpt, izņemot galvenos tālās gaismas lukturus, galvenos tuvās gaismas lukturus un priekšējos miglas lukturus, ko drīkst ieslēpt, ja nelieto.
- 5.14.2. Ja ieslēpšanas ierīces(-ču) darbībā rodas kāda kļūme, lukturi paliek lietošanas stāvoklī, ja tos jau lieto, vai ir iespēja tos pārslēgt lietošanas stāvoklī bez instrumentiem.
- 5.14.3. Lukturus iespējams pārslēgt lietošanas stāvoklī un ieslēgt tos ar vienu un to pašu vadības ierīci, pieļaujot arī iespēju pārslēgt tos lietošanas stāvoklī bez ieslēgšanas. Tomēr grupētu galveno tālās gaismas un galveno tuvās gaismas lukturu gadījumā minētajai vadības ierīcei jāiedarbina tikai galvenie tuvās gaismas lukturi.
- 5.14.4. Nav iespējams no vadītāja vietas apzināti apstādināt ieslēgtus lukturus, pirms tie sasnieguši lietošanas stāvokli. Ja pastāv risks apžilbināt citus ceļu satiksmes dalībniekus, kamēr lukturi ir kustībā, tie drīkst iedegties, tikai sasniedzot lietošanas stāvokli.
- 5.14.5. Ja ieslēpšanas ierīces temperatūra ir no -30 °C līdz $+50\text{ °C}$, galvenie lukturi lietošanas stāvoklī sasniedz trijās sekundēs pēc vadības ierīces sākotnējās iedarbināšanas.

5.15.	Lukturu izstarotās gaismas krāsas ir šādas ⁽⁸⁾ :	
	Galvenais tālās gaismas lukturis:	balta
	Galvenais tuvās gaismas lukturis:	balta
	Priekšējais miglas lukturis:	balta vai izteikti dzeltena
	Atpakaļgaitas lukturis:	balta
	Virzienrādītājs:	dzintarkrāsa
	Avārijas signāls:	dzintarkrāsa
	Bremžu signāllukturis:	sarkana
	Avārijas bremžu signāls:	dzintarkrāsa vai sarkana
	Pakaļējais sadursmes brīdinājuma signāls:	dzintarkrāsa
	Pakaļējās numura zīmes lukturis:	balta
	Priekšējais gabarītgaismas lukturis:	balta
	Pakaļējais gabarītgaismas lukturis:	sarkana
	Priekšējais miglas lukturis	balta vai izteikti dzeltena
	Pakaļējais miglas lukturis:	sarkana
	Stāvgaismas lukturis:	balta priekšā, sarkana aizmugurē, dzintarkrāsa, ja savietots ar sānu virzienrādītājiem vai sānu gabarītgaismas lukturiem.
	Sānu gabarītgaismas lukturis:	dzintarkrāsa; tomēr galējais pakaļējais sānu gabarītgaismas lukturis var būt sarkans, ja tas ir grupēts vai kombinēts, vai savietots ar pakaļējo gabarītgaismas lukturi, pakaļējo kontūrgaismas lukturi, pakaļējo miglas lukturi, bremžu signāllukturi vai grupēts ar pakaļējo atstarotāju, vai ja tam daļa gaismu izstarojošās virsmas ir kopēja ar pakaļējo atstarotāju.
	Kontūrgaismas lukturis:	balta priekšā, sarkana aizmugurē
	Dienas gaitas lukturis:	balta
	Pakaļējais atstarotājs, kam nav trīsstūra formas:	sarkana
	Pakaļējais atstarotājs, kam ir trīsstūra forma:	sarkana
	Priekšējais atstarotājs, kam nav trīsstūra formas:	identā avārijas gaismai ⁽⁹⁾
	Sānu atstarotājs, kam nav trīsstūra formas:	dzintarkrāsa; tomēr galējais sānu atstarotājs var būt sarkans, ja tas ir grupēts vai ja tam daļa gaismu izstarojošās virsmas ir kopēja ar pakaļējo gabarītgaismas lukturi, pakaļējo kontūrgaismas lukturi, pakaļējo miglas lukturi, bremžu signāllukturi, galējo pakaļējo sarkano sānu gabarītgaismas lukturi vai pakaļējo atstarotāju, kam nav trīsstūra formas.
	Pagrieziena lukturis:	balta
	Pamanāmības zīmes:	balta priekšā; balta vai dzeltena sānos; sarkana vai dzeltena aizmugurē ⁽¹⁰⁾
	Adaptīvās priekšējā apgaismojuma sistēmas (AFS):	balta
	Ārējais salona apgaismojums:	balta

⁽⁸⁾ Lukturu izstarotās gaismas krāsu koordinātu mērījumi nav šo noteikumu daļa.

⁽⁹⁾ Pazīstams arī kā "baltais" vai "bezkrāsainais" atstarotājs.

⁽¹⁰⁾ Šie noteikumi neaizliedz pusēm, kas tos piemēro, savā teritorijā atļaut aizmugurē izmantot baltas krāsas pamanāmības zīmes.

- 5.16. Lukturu skaits
- 5.16.1. Transportlīdzeklī uzstādīto lukturu skaits ir tāds, kā norādīts šo noteikumu atsevišķajos norādījumos.
- 5.17. Lukturus var uzstādīt uz kustīgām daļām, ievērojot 5.18., 5.19. un 5.20. punktā minētos nosacījumus.
- 5.18. Pakaļējos gabarītgaismas lukturus, pakaļējos virzienrādītājus un pakaļējos atstarotājus, kam ir trīsstūra forma vai kam tās nav, drīkst uzstādīt uz kustīgām daļām tikai šādos gadījumos:
- 5.18.1. ja visos kustīgo daļu fiksētajos stāvokļos uz šīm kustīgajām daļām uzstādītie lukturi atbilst šiem lukturiem piemērojamajām novietojuma, ģeometriskās redzamības un fotometriskajām prasībām;
- 5.18.2. ja 5.18. punktā minētās funkcijas iegūst, apvienojot divus lukturus, kas ir apstiprināti kā D tipa lukturi (sk. 2.16.1. punktu), pietiek, ja novietojuma, ģeometriskās redzamības un fotometriskajām prasībām atbilst tikai viens no lukturiem visos kustīgo daļu fiksētajos stāvokļos, vai
- 5.18.3. ja minētajām funkcijām uzstāda un iedarbina papildu lukturus, kad attiecīgā kustīgā daļa atrodas fiksētā atvērtā stāvoklī, ar noteikumu, ka šie papildu lukturi atbilst novietojuma, ģeometriskās redzamības un fotometriskajām prasībām, kas attiecas uz lukturiem, ko uzstāda uz minētajām kustīgajām daļām.
- 5.18.4. Ja 5.18. punktā minētās funkcijas iegūst, izmantojot savstarpēji atkarīgu lukturu sistēmu, piemēro jebkuru no šiem nosacījumiem:
- a) ja visa savstarpēji atkarīgo lukturu sistēma ir uzstādīta uz kustīgās(-ajām) daļas(-ām), ievēro 5.18.1. punkta prasības. Tomēr minētajām funkcijām var aktivizēt papildu lukturus, ja kustīgā daļa atrodas jebkurā fiksētā atvērtā stāvoklī, ar nosacījumu, ka šādi papildu lukturi atbilst visām novietojuma, ģeometriskās redzamības un fotometriskajām prasībām, kas piemērojamas uz kustīgās daļas uzstādītajiem lukturiem, vai
- b) ja savstarpēji atkarīgu lukturu sistēma ir daļēji uzstādīta uz nekustīgās daļas un daļēji uz kustīgās daļas, savstarpēji atkarīgais(-ie) lukturis(-i), ko norādījis pieteikuma iesniedzējs ierīces apstiprināšanas procedūras laikā, atbilst visām novietojuma, ārējās ģeometriskās redzamības un fotometriskajām prasībām, ko piemēro šādiem lukturiem, visos kustīgās(-o) daļas(-u) fiksētajos stāvokļos. Iekšējās ģeometriskās redzamības prasību(-as) uzskata par izpildītu(-ām), ja šāds(-i) savstarpēji atkarīgais(-ie) lukturis(-i) joprojām atbilst fotometriskajām vērtībām, kas noteiktas gaismas izkliedes jomā ierīces apstiprināšanai, visos kustīgās(-o) daļas(-u) fiksētajos stāvokļos.
- 5.19. Ja kustīgo daļu stāvokli nevar uzskatīt par “normālu lietošanas stāvokli”, uz šīm kustīgajām daļām uzstādītās ierīces nedrīkst radīt liekas neērtības ceļu satiksmes dalībniekiem.
- 5.20. Ja lukturis ir uzstādīts uz kustīgas daļas un ja kustīgā daļa ir “normālā lietošanas stāvoklī(-ļos)”, lukturis vienmēr atgriežas tajā stāvoklī(-ļos), ko izgatavotājs norādījis saskaņā ar šiem noteikumiem. Uzskata, ka galvenie tuvās gaismas lukturi un priekšējie miglas lukturi atbilst šai prasībai, ja, kustīgajām daļām pārvietojoties un atgriežoties normālajā stāvoklī 10 reizes, neviena no šo lukturu leņķa slīpuma vērtībām attiecībā pret luktura balstu, mērot pēc katras kustīgās daļas darbības, neatšķiras no 10 izmērīto vērtību vidējās vērtības vairāk par 0,15 procentiem. Ja šī vērtība ir pārsniegta, katru 6.2.6.1.1. punktā norādīto robežu pielāgo atbilstīgi pārsniegtajai vērtībai, lai samazinātu atļautās slīpuma robežas, pārbaudot transportlīdzekli saskaņā ar 6. pielikumu.

- 5.21. Neviena kustīgā daļa nevienā fiksētā stāvoklī, kas atšķiras no “normālā lietošanas stāvokļa”, neatkarīgi no tā, vai uz tās ir vai nav uzstādīta gaismas signālierīce, nedrīkst apslēpt vairāk par 50 procentiem no priekšējo un pakaļējo gabarītgaismas lukturu, priekšējo un pakaļējo virzienrādītāju un atstarotāju redzamās virsmas atskaites ass virzienā.

Ja šī prasība nav izpildāma, rīkojas šādi:

- 5.21.1. gadījumos, kad kustīgās daļas apslēpj vairāk par 50 procentiem no minēto lukturu redzamās virsmas atskaites ass virzienā, iedarbina papildu lukturus, kas atbilst visām minēto lukturu novietojuma, ģeometriskās redzamības un fotometriskajām prasībām; vai,

- 5.21.2. aizpildot paziņojuma veidlapu (1. pielikuma 10.1. punkts), tajā iekļauj piezīmi, kas informē citas administratīvās iestādes par to, ka kustīgās daļas var apslēpt vairāk par 50 procentiem no minēto lukturu redzamās virsmas atskaites ass virzienā; un

ar uzrakstu transportlīdzeklī informē lietotājus par to, ka, kādai kustīgai daļai atrodies noteiktā(-os) stāvoklī(-ļos), citi ceļu satiksmes dalībnieki jābrīdina par transportlīdzekļa atrašanās vietu uz ceļa; piemēram, ar brīdinājuma trīsstūri vai citām ierīcēm saskaņā ar valsts prasībām lietošanai uz ceļa.

- 5.21.3. Šo noteikumu 5.21.2. punkts neattiecas uz atstarotājiem.

- 5.22. Ja lukturus nevar darbināt, uzstādot vienīgi gaismas avotu un/vai drošinātāju, par neesošiem uzskata arī lukturus, uz kuriem ir apstiprinājuma zīme, izņemot atstarotājus.

- 5.23. Lukturus transportlīdzeklī uzstāda tā, lai gaismas avotu varētu pareizi nomainīt bez speciālistu palīdzības un īpašiem instrumentiem, izņemot tos, ko kopā ar transportlīdzekli piegādājis izgatavotājs. Transportlīdzekļa izgatavotājs kopā ar transportlīdzekli piegādā nomainīšanas procedūras sīku aprakstu. Šis punkts neattiecas uz:

a) apstiprinātām ierīcēm ar nenomaināmu gaismas avotu;

b) apstiprinātām ierīcēm ar gaismas avotiem saskaņā ar Noteikumiem Nr. 99.

- 5.24. Pakaļējā gabarītgaismas luktura gaismas signālierīces funkcijas pagaidu nomaiņa luktura nedarbošanās gadījumā ir atļauta ar noteikumu, ka nomainošā funkcija pēc krāsas, gaismas intensitātes un stāvokļa ir tāda pati kā funkcija, kas vairs nedarbojas, un ar noteikumu, ka nomainošā ierīce pilda savu sākotnējo drošības funkciju. Nomainīšanas laikā indikators uz vadības paneļa (šo noteikumu 2.18. punkts) norāda uz pagaidu aizvietošanu un vajadzību pēc remonta.

- 5.25. Ja ir uzstādīta AFS, to uzskata par līdzvērtīgu galveno tuvās gaismas lukturu pārim un ja sistēma nodrošina tālās gaismas funkciju(-as), to uzskata par līdzvērtīgu tālās gaismas lukturu pārim.

- 5.26. Ir atļauti tādi pakaļējie virzienrādītāji, pakaļējie gabarītgaismas lukturi, stopsignāli (izņemot S₄ kategorijas bremžu signāllukturus) un pakaļējie miglas lukturi ar mainīgas intensitātes kontroli, kuri vienlaikus atbilst vismaz vienam no šādiem ārējiem faktoriem – apkārtējais apgaismojums, migla, sniegpuenis, lietus, šļakatas, putekļu mākonis, gaismu emitējošās virsmas piesārņojums

– ar nosacījumu, ka to noteiktā intensitātes attiecība tiek saglabāta visās variāciju pārejās. Pāreju laikā nedrīkst būt novērojamas asas intensitātes variācijas. S_4 bremžu signāllukturi var izstarot mainīgu gaismas intensitāti neatkarīgi no pārejiem lukturiem. Vadītājam ir iespēja noteikt tādu iepriekš minēto funkciju gaismas intensitāti, kas atbilst to nemainīgajai kategorijai, un atkal iestatīt tās automātiski maināmā kategorijā.

- 5.27. Attiecībā uz M un N kategorijas transportlīdzekļiem apstiprinājuma pieteikuma iesniedzējs pierāda tehniskajam dienestam, kas atbildīgs par tipa apstiprināšanas testiem, ka elektroenerģijas padeves nosacījumi attiecībā uz 2.7.9., 2.7.10., 2.7.12., 2.7.14. un 2.7.15. punktā minētajām ierīcēm, kad transportlīdzekļa elektriskā sistēma ir nemainīga sprieguma darba stāvoklī, kas atbilst pieteikuma iesniedzēja norādītajai atbilstošajai mehāniskā transportlīdzekļa kategorijai, atbilst šādiem noteikumiem:
- 5.27.1. spriegums, kas tiek pievadīts to ierīču spailēs, kuras atbilstoši to tipa apstiprinājuma dokumentācijai ir pārbaudītas ar īpašu elektroenerģijas padeves/gaismas avota elektronisko vadības iekārtu vai pakārtotās darbības režīmā, vai pie pieteikuma iesniedzēja pieprasītā sprieguma, nepārsniedz spriegumu, kas noteikts attiecīgajām apstiprinātajām ierīcēm vai funkcijām;
- 5.27.2. visos gadījumos, kad uz elektroenerģijas padeves nosacījumiem neattiecas 5.27.1. punkts, spriegums ierīces(-ču) vai funkcijas(-u) spailēs nedrīkst pārsniegt 6,75 V (6 voltu sistēmām), 13,5 V (12 voltu sistēmām) vai 28 V (24 voltu sistēmām) par vairāk kā 3 procentiem;
- 5.27.3. šo noteikumu 5.27.1. un 5.27.2. punkta noteikumi neattiecas uz ierīcēm, kurās iebūvēta gaismas avota elektroniskā vadības iekārta vai mainīgas intensitātes regulators, kas ir daļa no ierīces;
- 5.27.4. apstiprinājuma dokumentācijai pievieno protokolu, kurā izklāsta metodes, kas izmantotas atbilstības pierādīšanai, un iegūtos rezultātus.
- 5.28. Vispārīgi noteikumi par ģeometrisko redzamību
- 5.28.1. Ģeometriskās redzamības leņķa iekšpusē nedrīkst būt šķēršļi gaismas izplatībai no jebkuras luktura redzamās virsmas daļas, ko novēro no bezgalības. Tomēr šķēršļus neņem vērā, ja uz tiem norādīts jau luktura tipa apstiprināšanas laikā.
- 5.28.2. Ja mērījumus veic tuvāk lukturim, paralēli maina novērošanas virzienu, lai panāktu tādu pašu precizitāti.
- 5.28.3. Ja uzstādītam lukturim kādu luktura redzamās virsmas daļu aizsedz kādas citas transportlīdzekļa daļas, pierāda, ka šķēršļu neaizsegta luktura daļa tomēr atbilst fotometriskajām vērtībām, kas noteiktas ierīces apstiprināšanai.
- 5.28.4. Ja ģeometriskās redzamības vertikālo leņķi zem horizontāles var samazināt līdz 5° (lukturis atrodas mazāk nekā 750 mm virs zemes), uzstādītās optiskās vienības fotometrisko mērījumu lauku var samazināt līdz 5° zem horizontāles.
- 5.28.5. Savstarpēji atkarīgu lukturu sistēmas ģeometriskās redzamības prasības izpilda, kad visi tās savstarpēji atkarīgie lukturi darbojas reizē.
6. ATSEVIŠĶI NORĀDĪJUMI
- 6.1. **Galvenie tālās gaismas lukturi** (Noteikumi Nr. 98 un 112)

- 6.1.1. *Uzstādīšana*
Obligāti jāuzstāda mehāniskajos transportlīdzekļos. Piekabēs uzstādīt aizliegts.
- 6.1.2. *Skaitis*
Divi vai četri, kam tips apstiprināts saskaņā ar Noteikumiem Nr. 31, 98 vai 112, izņemot A klases galvenos lukturus.

N₃ kategorijas transportlīdzekļos drīkst uzstādīt vēl divus papildu galvenos tālās gaismas lukturus.

Ja transportlīdzeklī ir uzstādīti četri ieslēpjami galvenie lukturi, divus papildu galvenos lukturus atļauts uzstādīt tikai kā gaismas signālierīci, kuras signālu veido lukturu neregulāra iedegšanās pēc īsiem intervāliem (sk. 5.12. punktu) gaišā diennakts laikā.
- 6.1.3. *Izkārtojums*
Nav atsevišķi noteikts.
- 6.1.4. *Atrašanās vieta*
- 6.1.4.1. Platumā: nav atsevišķu norādījumu.
- 6.1.4.2. Augstumā: nav atsevišķu norādījumu.
- 6.1.4.3. Garumā: transportlīdzekļa priekšpusē. Šo prasību uzskata par izpildītu, ja izstarotā gaisma ne tieši, ne netieši nerada neērtības vadītājam kā atspulgs netiešas redzamības ierīcēs un/vai uz citām transportlīdzekļa gaismu atstarojošām virsmām.
- 6.1.5. *Ģeometriskā redzamība*
apgaismojošās virsmas redzamību, ieskaitot tās redzamību joslās, kas attiecīgajā novērošanas virzienā ir neapgaismotas, nodrošina diverģējošā telpā, kuru ierobežo līnijas, kas savienojas ar apgaismojošās virsmas perimetru un veido vismaz 5° leņķi ar galvenā luktura atskaites asi. Ģeometriskās redzamības leņķu sākums ir apgaismojošās virsmas projekcijas perimetrs šķērsplaknē, kas pieskaras tai galvenā luktura lēcas daļai, kura ir izvirzīta vistālāk uz priekšu.
- 6.1.6. *Centrēšana*
Virzienā uz priekšu.

Nodrošinot līkumu apgaismojumu, katrā transportlīdzekļa pusē ap savu asi nedrīkst griezties vairāk kā viens galvenais tālās gaismas lukturis.
- 6.1.7. *Elektriskie slēgumi*
- 6.1.7.1. Izņemot gadījumus, kad galvenie tālās gaismas lukturi tiek izmantoti mirgojošas gaismas brīdinājuma signālu sniegšanai, tos var ieslēgt tikai tad, kad galvenais gaismas slēdzis ir galveno lukturu ieslēgtā vai "AUTO" (automātiskā) stāvoklī un ir paredzēti nosacījumi tuvās gaismas automātiskai aktivizēšanai. Pēdējā minētajā gadījumā galvenie tālās gaismas lukturi izslēdzas automātiski, kad pārstāj būt spēkā nosacījumi tuvās gaismas automātiskai aktivizēšanai.
- 6.1.7.2. Galvenos tālās gaismas lukturus uzstāda tā, lai tos varētu ieslēgt tikai vienlaicīgi vai pāros. Ja saskaņā ar 6.1.2. punkta noteikumiem N₃ kategorijas transportlīdzeklī ir uzstādīti divi papildu galvenie tālās gaismas lukturi, vienlaicīgi ieslēdzami var būt ne vairāk kā divi lukturu pāri. Pārslēdzot no tuvās gaismas uz tālo gaismu, ieslēdzas vismaz viens tālās gaismas lukturu pāris. Pārslēdzot no tālās gaismas uz tuvo gaismu, vienlaicīgi izslēdzas visi galvenie tālās gaismas lukturi.

- 6.1.7.3. Tuvās gaismas lukturi drīkst palikt ieslēgti vienlaicīgi ar tālās gaismas lukturiem.
- 6.1.7.4. Ja uzstādīti četri ieslēpjami galvenie lukturi, paceltā stāvoklī tie nodrošina, ka vienlaicīgi nevar darboties neviens no papildu galvenajiem lukturiem, kas uzstādīti kā gaismas signālierīce, kuras signālu veido lukturu neregulāra iedegšanās pēc īsiem intervāliem (5.12. punkts) gaišā diennakts laikā.
- 6.1.8. *Indikatori*
Kontūra indikators jāuzstāda obligāti.
- 6.1.9. *Citas prasības*
- 6.1.9.1. Kopējā maksimālā gaismas intensitāte galvenajiem tālās gaismas lukturiem, ko var ieslēgt vienlaicīgi, nedrīkst pārsniegt 430 000 cd, kas nozīmē, ka kontrolskaitļu summa nedrīkst pārsniegt 100 vienības.
- 6.1.9.2. Maksimālo gaismas intensitāti aprēķina, saskaitot atsevišķos kontrolskaitļus, kas norādīti uz katra atsevišķā luktura. Uz katra priekšējā luktura ar marķējumu "R" vai "CR" norādītais kontrolskaitlis ir "10".
- 6.2. **Galvenie tuvās gaismas lukturi** (Noteikumi Nr. 98 un 112)
- 6.2.1. *Uzstādīšana*
Obligāti jāuzstāda mehāniskajos transportlīdzekļos. Piekabēs uzstādīt aizliegts.
- 6.2.2. *Skaitis*
Divi, tips apstiprināts saskaņā ar Noteikumiem Nr. 31, 98 vai 112, izņemot A klases galvenos lukturus.
- 6.2.3. *Izkārtojums*
Nav atsevišķi noteikts.
- 6.2.4. *Atrašanās vieta*
- 6.2.4.1. Platumā: tā redzamās virsmas mala atskaites ass virzienā, kas atrodas vistālāk no transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes, nedrīkst būt tālāk kā 400 mm no transportlīdzekļa galējās ārmalas.

Attālums starp redzamo virsmu iekšējām malām atskaites ass virzienā nedrīkst būt mazāks par 600 mm. Tomēr tas neattiecas uz M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļiem; visu pārējo kategoriju mehāniskajos transportlīdzekļos šo attālumu drīkst samazināt līdz 400 mm, ja transportlīdzekļa gabarītplatums nepārsniedz 1 300 mm.
- 6.2.4.2. Augstumā: ne zemāk kā 500 mm un ne augstāk kā 1 200 mm virs zemes. N_3G kategorijas (apvidus) transportlīdzekļos ⁽¹⁾ maksimālo augstumu drīkst palielināt līdz 1 500 mm.
- 6.2.4.3. Garumā: transportlīdzekļa priekšpusē. Šo prasību uzskata par izpildītu, ja izstarotā gaisma ne tieši, ne netieši nerada neērtības vadītājam kā atspulgs netiešas redzamības ierīcēs un/vai uz citām transportlīdzekļa gaismu atstarojošām virsmām.

⁽¹⁾ Kā definēts Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 7. pielikumā (TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 4. grozījumiem).

6.2.5. *Ģeometriskā redzamība*

To nosaka leņķis α un β , kā noteikts 2.13. punktā:

$\alpha = 15^\circ$ uz augšu un 10° uz leju,

$\beta = 45^\circ$ uz āru un 10° uz iekšu.

Tā kā fotometriskās vērtības, kas attiecas uz galvenajiem tuvās gaismas lukturiem, neattiecas uz pilnu ģeometriskās redzamības lauku, tipa apstiprināšanas nolūkos pārējā daļā minimālajai vērtībai jābūt 1 cd. Paneļu vai citu aprīkojuma elementu atrašanās luktura tuvumā nedrīkst radīt sekundāru ietekmi, kas var radīt neērtības pārējiem satiksmes dalībniekiem.

6.2.6. *Centrēšana*

Virzienā uz priekšu.

6.2.6.1. *Vertikālā centrēšana*

6.2.6.1.1. Sākotnējo lejupvērsto tuvās gaismas nogriežņa slīpumu, kas jāiestata transportlīdzeklim bez kravas, ja tā vadītāja vietu aizņem viens cilvēks, transportlīdzekļa izgatavotājs nosaka ar precizitāti līdz 0,1 procentam, un to skaidri salasāmi un neizdzēšami norāda uz katra transportlīdzekļa pie katra galvenā luktura vai uz izgatavotāja plāksnes ar simbolu, kurš parādīts 7. pielikumā.

Šādi norādītā lejupvērstā slīpuma vērtību nosaka saskaņā ar 6.2.6.1.2. punktu.

6.2.6.1.2. Atkarībā no galvenā tuvās gaismas luktura redzamās virsmas apakšējās malas atskaites ass virzienā uzstādījuma augstuma (h) metros, ko mēra transportlīdzeklim bez kravas, tuvās gaismas nogriežņa vertikālais slīpums saskaņā ar visiem statistiskajiem nosacījumiem, kas noteikti 5. pielikumā, paliek šādās robežās, un sākotnējam iestatījumam ir šādas vērtības:

$h < 0,8$

robežas: no – 0,5 procentiem līdz – 2,5 procentiem

sākotnējais iestatījums: no – 1 procenta līdz – 1,5 procentiem

$0,8 \leq h \leq 1$

robežas: no – 0,5 procentiem līdz – 2,5 procentiem

sākotnējais iestatījums: no – 1 procenta līdz – 1,5 procentiem

vai, pēc izgatavotāja izvēles,

robežas: no – 1 procenta līdz – 3 procentiem

sākotnējais iestatījums: no – 1,5 procentiem līdz – 2 procentiem

Šajā gadījumā transportlīdzekļa tipa apstiprinājuma pieteikumā iekļauj informāciju par to, kura no abām alternatīvām jāizmanto;

$h > 1$

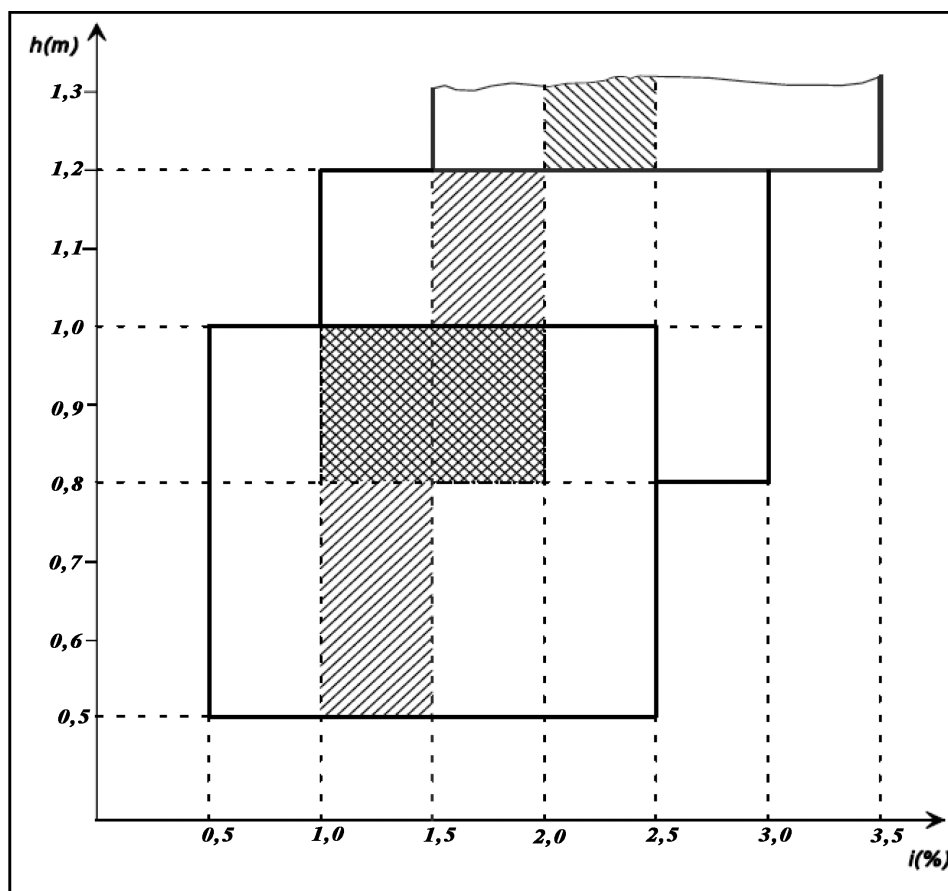
robežas: no – 1 procenta līdz – 3 procentiem

sākotnējais iestatījums: no – 1,5 procentiem līdz – 2 procentiem

Minētās robežas un sākotnējo iestatījumu vērtības ir apkopotas turpmākajā diagrammā.

N_3G kategorijas (apvidus) transportlīdzekļos, kuros galveno lukturu augstums pārsniedz 1 200 mm, nogriežņa vertikālajam slīpumam jābūt robežās no – 1,5 procentiem līdz – 3,5 procentiem.

Sākotnējam iestatījumam jābūt no – 2 procentiem līdz – 2,5 procentiem.

6.2.6.2. Galveno lukturu izlīdzināšanas ierīce

6.2.6.2.1. Ja galveno lukturu izlīdzināšanas ierīce nepieciešama, lai ievērotu 6.2.6.1.1. un 6.2.6.1.2. punkta prasības, šī ierīce ir automātiska.

6.2.6.2.2. Ierīces, ko ar pārtraukumiem vai nepārtraukti regulē rokas režīmā, tomēr ir atļauts lietot, ja tām ir aizturstāvoklis, no kura ar standarta regulēšanas skrūvēm vai līdzīgiem līdzekļiem lukturus var atgriezt 6.2.6.1.1. punktā noteiktajā sākotnējā slīpumā.

Šādas rokas režīmā regulējamas ierīces ir darbināmas no vadītāja vietas.

Nepārtraukti regulējamām ierīcēm ir marķējums, uz kura norādīti sloģošanas nosacījumi, kas attiecas uz tuvās gaismas regulēšanu.

Stāvokļu skaits ierīcēs, kas nav nepārtraukti regulējamas, atbilst 6.2.6.1.2. punktā norādīto vērtību robežām saskaņā ar visiem 5. pielikumā noteiktajiem sloģošanas nosacījumiem.

Arī šādām ierīcēm pie to vadības ierīces (8. pielikums) ir marķējums, kurā skaidri norādīti sloģošanas nosacījumi, kas noteikti 5. pielikumā un kas attiecas uz tuvās gaismas regulēšanu.

- 6.2.6.2.3. Ja 6.2.6.2.1. un 6.2.6.2.2. punktā aprakstītās ierīces nedarbojas, tuvās gaismas lukturi nedrīkst atrasties stāvoklī, kurā tuvās gaismas slīpums ir mazāks nekā tad, kad ierīce pārstājusi darboties.
- 6.2.6.3. Mērīšanas kārtība
- 6.2.6.3.1. Pēc sākotnējā slīpuma noregulēšanas tuvās gaismas slīpumu, ko izsaka procentos, mēra saskaņā ar statistiskajiem nosacījumiem un ievērojot visus sloģošanas nosacījumus, kas noteikti 5. pielikumā.
- 6.2.6.3.2. Tuvās gaismas slīpuma novirzes atkarībā no slodzes mēra saskaņā ar 6. pielikumā noteikto pārbaudes procedūru.
- 6.2.6.4. Horizontālā centrēšana
- Viena vai abu galveno tuvās gaismas lukturu horizontālo centrējumu var mainīt, lai nodrošinātu likumu apgaismojumu, ar noteikumu, ka, virzot visu gaismas kūli vai nogriežņa izliekuma laužuma punktu, attālums no transportlīdzekļa priekšpuses, kurā nogriežņa izliekuma laužuma punkts krustojas ar transportlīdzekļa smaguma centra trajektorijas līniju, nepārsniedz attiecīgo galveno tuvās gaismas lukturu uzstādījuma augstumu vairāk kā 100 reizes.
- 6.2.7. *Elektriskie slēgumi*
- 6.2.7.1. Vadības ierīce, ar ko pārslēdz uz tuvo gaismu, vienlaicīgi izslēdz visus galvenos tālās gaismas lukturus.
- 6.2.7.2. Tuvās gaismas lukturi drīkst palikt ieslēgti vienlaicīgi ar tālās gaismas lukturiem.
- 6.2.7.3. Ja galvenie tuvās gaismas lukturi uzstādīti saskaņā ar Noteikumiem Nr. 98, gāzizlādes gaismas avoti tālo gaismu darbības laikā paliek ieslēgti.
- 6.2.7.4. Lai nodrošinātu likumu apgaismojumu, ir atļauts iedarbināt vienu papildu gaismas avotu vai vienu vai vairākus LED moduļus, kas atrodas galveno tuvās gaismas lukturu iekšpusē vai lukturī (izņemot galveno tālās gaismas lukturi), kurš ir grupēts vai savietots ar attiecīgajiem galvenajiem tuvās gaismas lukturiem, ar noteikumu, ka transportlīdzekļa smaguma centra trajektorijas izliekuma horizontālais rādiuss ir 500 m vai mazāks. Atbildību šai prasībai izgatavotājs var apliecināt ar aprēķiniem vai citiem līdzekļiem, ko par tipa apstiprināšanu atbildīgā iestāde uzskata par piemērotiem.
- 6.2.7.5. Galveno tuvās gaismas lukturu ieslēgšana un izslēgšana var būt automātiska. Tomēr vienmēr ir iespēja galvenos tuvās gaismas lukturus ieslēgt un izslēgt rokas režīmā.
- 6.2.7.6. Ja ir uzstādīti dienas gaitas lukturi un tie darbojas saskaņā ar 6.19. punktu, tad vai nu:
- 6.2.7.6.1. galvenie tuvās gaismas lukturi ieslēdzas un izslēdzas automātiski atkarībā no apkārtējās gaismas apstākļiem (piemēram, tie ieslēdzas, braucot nakts apstākļos, tuneļos u. tml.) saskaņā ar 12. pielikuma prasībām; vai
- 6.2.7.6.2. dienas gaitas lukturi darbojas kopā ar 5.11. punktā uzskaitītajiem lukturiem, kad tiek aktivizēti vismaz pakaļējie gabarītgaismas lukturi; vai
- 6.2.7.6.3. ir nodrošinātas atšķirības zīmes, lai informētu vadītāju, ka galvenie lukturi, gabarītgaismas lukturi un – ja tādi uzstādīti – kontūrgaismas lukturi un sānu gabarītgaismas lukturi nav izgaismoti. Minētās zīmes ir šādas:

- 6.2.7.6.3.1. ir nodrošināti divi atšķirīgi ierīču paneļa izgaismojuma intensitātes līmeņi dienā un naktī, kas norāda vadītājam, ka ir ieslēgti galvenie tuvās gaismas lukturi; vai
- 6.2.7.6.3.2. neizgaismoti indikatori un to rokas vadības ierīču identifikācija, kuras saskaņā ar Noteikumiem Nr. 121 ir jāizgaismo, kad tiek aktivizēti galvenie lukturi; vai
- 6.2.7.6.3.3. vizuāli, skaņas vai abu veidu indikatori tiek aktivizēti tikai samazinātas apkārtējās gaismas apstākļos, kā definēts 12. pielikumā, lai informētu vadītāju, ka ir jāieslēdz galvenie tuvās gaismas lukturi. Tiklīdz indikatori ir aktivizēti, tie izslēdzas tikai tad, kad ir ieslēgti galvenie tuvās gaismas lukturi vai kad ierīce, kas iedarbina un/vai apstādina dzinēju (piedziņas sistēmu), ir pārslēgta tādā stāvoklī, ka dzinēja (piedziņas sistēmas) darbināšana nav iespējama.
- 6.2.7.7. Neskarot 6.2.7.6.1. punktu, galvenie tuvās gaismas lukturi var ieslēgties un izslēgties automātiski atkarībā no citiem faktoriem, piemēram, laika vai apkārtējiem apstākļiem (piemēram, diennakts laika, transportlīdzekļa atrašanās vietas, lietus, miglas utt.).

6.2.8. *Indikatori*

6.2.8.1. Indikatorus uzstāda pēc izvēles.

6.2.8.2. Obligāti jāuzstāda indikators ar mirgojošu vai nemirgojošu brīdinājuma gaismas signālu:

a) ja līkumu apgaismojuma nodrošināšanu panāk, virzot visu gaismas kūli vai nogriežņa izliekuma lauzuma punktu; vai

b) ja galveno tuvo gaismu nodrošināšanai ir izmantots viens vai vairāki *LED* moduļi.

To iedarbina:

a) ja nogriežņa izliekuma lauzuma punktu nav iespējams virzīt; vai

b) ja viens no *LED* moduļiem, kuri nodrošina galvenās tuvās gaismas, nedarbojas.

Tas paliek ieslēgts, kamēr bojājums nav novērsts. To uz laiku var atcelt, bet darbību atkārtoti katru reizi, kad ieslēdz un izslēdz ierīci, ar ko iedarbina un/vai apstādina dzinēju.

6.2.9. *Citas prasības*

Prasības, kas noteiktas 5.5.2. punktā, uz galvenajiem tuvās gaismas lukturiem neattiecas.

Galvenos tuvās gaismas lukturus ar gaismas avotu vai *LED* moduli(-lus), kuri nodrošina galvenās tuvās gaismas un kura objektīvā gaismas plūsma pārsniedz 2 000 lūmenus, drīkst uzstādīt tikai kopā ar galveno lukturu tīrīšanas ierīci(-ēm) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 45 ⁽¹²⁾.

⁽¹²⁾ Attiecīgo noteikumu puses var aizliegt mehānisku tīrīšanas sistēmu izmantošanu, ja ir uzstādīti galvenie lukturi ar plastmasas lēcām un marķējumu "PL".

Attiecībā uz vertikālo slīpumu nepiemēro 6.2.6.2.2. punkta noteikumus galvenajiem tuvās gaismas lukturiem:

- a) ar LED moduli(-ļiem), kuri nodrošina galvenās tuvās gaismas; vai
- b) ar gaismas avotu, kas nodrošina galvenās tuvās gaismas un kura objektīvā gaismas plūsma pārsniedz 2 000 lūmenus.

Lai nodrošinātu līkumu apgaismojumu, var izmantot tikai galvenos tuvās gaismas lukturus saskaņā ar Noteikumiem Nr. 98 vai 112.

Ja līkumu apgaismojumu nodrošina, horizontāli virzot visu gaismas kūli vai nogriežņa izliekuma lauzuma punktu, šo funkciju iedarbina tikai tad, ja transportlīdzeklis brauc uz priekšu; šo prasību nepiemēro, ja līkumu apgaismojumu iedarbina, lai nogrieztos pa labi labās puses satiksmē (pa kreisi kreisās puses satiksmē).

6.3. **Priekšējie miglas lukturi** (Noteikumi Nr. 19)

6.3.1. *Uzstādīšana*

Mehāniskajos transportlīdzekļos uzstāda pēc izvēles. Piekabēs uzstādīt aizliegts.

6.3.2. *Skaitis*

Divi.

6.3.3. *Izkārtojums*

Nav atsevišķi noteikts.

6.3.4. *Atrašanās vieta*

6.3.4.1. *Platumā: tas redzamās virsmas punkts atskaites ass virzienā, kas atrodas vistālāk no transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes, nedrīkst būt tālāk kā 400 mm no transportlīdzekļa galējās ārmalas.*

6.3.4.2. *Augstumā:*

minimālais augstums: ne zemāk kā 250 mm virs zemes.

maksimālais augstums: attiecībā uz M₁ un N₁ kategorijas transportlīdzekļiem ne augstāk kā 800 mm virs zemes.

Visu pārējo kategoriju, izņemot N₃G kategorijas (apvidus)⁽¹³⁾, transportlīdzekļiem ne augstāk kā 1 200 mm virs zemes.

N₃G kategorijas transportlīdzekļiem maksimālo augstumu drīkst palielināt līdz 1 500 mm.

Neviens redzamās virsmas punkts atskaites ass virzienā nedrīkst atrasties augstāk par galvenā tuvās gaismas luktura redzamās virsmas augstāko punktu atskaites ass virzienā.

6.3.4.3. *Garumā: transportlīdzekļa priekšpusē. Šo prasību uzskata par izpildītu, ja izstarotā gaisma ne tieši, ne netieši nerada neērtības vadītājam kā atspulgs netiešas redzamības ierīcēs un/vai uz citām transportlīdzekļa gaismu atstarojošām virsmām.*

⁽¹³⁾ Kā definēts Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 7. pielikumā (dokuments TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 4. grozījumiem).

6.3.5. *Ģeometriskā redzamība*

To nosaka leņķis α un β , kā noteikts 2.13. punktā:

$\alpha = 5^\circ$ uz augšu un uz leju,

$\beta = 45^\circ$ uz āru un 10° uz iekšu.

Tā kā fotometriskās vērtības, kas attiecas uz priekšējiem miglas lukturiem, neattiecas uz pilnu ģeometriskās redzamības lauku, tipa apstiprināšanas nolūkos pārējā daļā minimālajai vērtībai jābūt 1 cd. Paneļu vai citu aprīkojuma elementu atrašanās priekšējo miglas lukturu tuvumā nedrīkst radīt sekundāru ietekmi, kas var radīt neērtības pārējiem satiksmes dalībniekiem ⁽¹⁴⁾.

6.3.6. *Centrēšana*

Virzienā uz priekšu.

6.3.6.1. *Vertikālā centrēšana*

6.3.6.1.1. B klases priekšējo miglas lukturu gadījumā nogriežņa vertikālais slīpums, kas jāiestata transportlīdzeklim bez kravas, ja tā vadītāja vietu aizņem viens cilvēks, ir – 1,5 procenti vai mazāks ⁽¹⁴⁾.

6.3.6.1.2. F3 klases priekšējo miglas lukturu gadījumā:

6.3.6.1.2.1. sākotnējo leņķveidīgo nogriežņa slīpumu, kas jāiestata transportlīdzeklim bez kravas, ja tā vadītāja vietu aizņem viens cilvēks, transportlīdzekļa izgatavotājs nosaka ar precizitāti līdz vienai decimālzīmei aiz komata, un to skaidri salasāmi un neizdzēšami norāda uz katra transportlīdzekļa vai nu pie priekšējā miglas luktura vai uz izgatavotāja plāksnes, vai kombinācijā ar norādi, kura minēta 6.2.6.1.1. punktā, izmantojot simbolu, kurš parādīts šo noteikumu 7. pielikumā. Šādi norādītā leņķveidīgā slīpuma vērtību nosaka saskaņā ar 6.3.6.1.2.2. punktu;

6.3.6.1.2.2. atkarībā no priekšējā miglas luktura redzamās virsmas apakšējās malas atskaites ass virzienā uzstādījuma augstuma (h) metros, ko mēra transportlīdzeklim bez kravas, nogriežņa vertikālajam slīpumam saskaņā ar visiem statistiskajiem nosacījumiem ir šāda(-as) vērtība(-as):

$h \leq 0,8$

Ierobežojumi: no – 1 procenta līdz – 3 procentiem

Sākotnējais iestatījums: no – 1,5 procentiem līdz – 2 procentiem

$h > 0,8$

Ierobežojumi: no – 1,5 procentiem līdz – 3,5 procentiem

Sākotnējais iestatījums: no – 2 procentiem līdz – 2,5 procentiem

6.3.6.2. *Priekšējo miglas lukturu augstuma regulēšanas ierīce*

6.3.6.2.1. Gadījumā, ja priekšējā miglas luktura gaismas avota(-u) objektīvā gaismas plūsma pārsniedz 2 000 lūmenus, 6.3.6.1.2.2. punkta prasības automātiski izpilda pie visiem šo noteikumu 5. pielikumā noteiktajiem slogošanas nosacījumiem.

⁽¹⁴⁾ Jaunus transportlīdzekļu tipus, kas neatbilst šim noteikumam, drīkst apstiprināt 18 mēnešus pēc 03. grozījumu sērijas 4. papildinājuma spēkā stāšanās.

6.3.6.2.2. Ja priekšējais miglas lukturis ir aprīkots ar atsevišķu augstuma regulēšanas ierīci, vai kas ir grupēta ar citām priekšējā apgaismojuma un gaismas signālfunkcijām, tā vertikālais slīpums saskaņā ar statistiskajiem sloģošanas nosacījumiem, kas noteikti šo noteikumu 5. pielikumā, ir 6.3.6.1.2.2. punktā noteiktajās robežās.

6.3.6.2.3. Ja F3 kategorijas priekšējais miglas lukturis ir galvenā tuvās gaismas luktura vai AFS sistēmas daļa, 6.2.6. punkta noteikumus piemēro, izmantojot priekšējo miglas gaismu kā tuvo gaismu daļu.

Šajā gadījumā 6.2.6. punktā definētās augstuma regulēšanas robežas var piemērot arī tad, ja šo priekšējo miglas lukturi izmanto kā tādu.

6.3.6.2.4. Augstuma regulēšanas ierīci var arī lietot, lai automātiski pielāgotu priekšējo miglas gaismu slīpumu dominējošiem apkārtējiem apstākļiem, ar nosacījumu, ka 6.3.6.1.2.2. punktā definētā lejupvērstā slīpuma robežas nav pārsniegtas.

6.3.6.2.5. Ja līmeņošanas ierīce nedarbojas, priekšējās miglas gaismas nedrīkst atrasties stāvoklī, kurā nogriežņa slīpums ir mazāks nekā tad, kad ierīce pārstājusi darboties.

6.3.7. *Elektriskie slēgumi*

Priekšējie miglas lukturi ir ieslēdzami un izslēdzami neatkarīgi no galvenajiem tālās gaismas lukturiem, galvenajiem tuvās gaismas lukturiem vai jebkuras galveno tālās un tuvās gaismas lukturu kombinācijas, izņemot gadījumus, kad priekšējos miglas lukturus lieto kā daļu no citas apgaismojuma funkcijas AFS sistēmā; tomēr priekšējo miglas lukturu ieslēgšanas funkcijai ir prioritāte salīdzinot ar funkciju, kurā priekšējos miglas lukturus lieto kā daļu.

6.3.8. *Indikatori*

Kontūra indikators jāuzstāda obligāti. Tam jābūt neatkarīgam nemirgojošam gaismas brīdinājuma signālam.

6.3.9. *Citas prasības*

Ja Noteikumu Nr. 19 1. pielikuma 10.9 punktā sniegtajā paziņojuma veidlapā ir pozitīva norāde, F3 klases priekšējo miglas gaismu regulēšanu un gaismas intensitāti var automātiski pielāgot dominējošiem apkārtējās vides apstākļiem. Jebkuras gaismas intensitātes vai līmeņošanas izmaiņas veic automātiski un tā, lai neradītu neērtības vadītājam un citiem satiksmes dalībniekiem.

6.4. **Atpakaļgaitas lukturi** (Noteikumi Nr. 23)

6.4.1. *Uzstādīšana*

Obligāti jāuzstāda mehāniskajos transportlīdzekļos un O₂, O₃ un O₄ kategorijas piekabēs. O₁ kategorijas piekabēs uzstāda pēc izvēles.

6.4.2. *Skaitis*

6.4.2.1. M₁ kategorijas mehāniskajos transportlīdzekļos un visos pārējos transportlīdzekļos, kuru garums nepārsniedz 6 000 mm, obligāti jāuzstāda viena ierīce, otru ierīci uzstāda pēc izvēles.

6.4.2.2. Visos transportlīdzekļos, kuru garums pārsniedz 6 000 mm, izņemot M₁ kategorijas transportlīdzekļus, obligāti jāuzstāda divas ierīces, vēl divas ierīces uzstāda pēc izvēles.

6.4.3. *Izkārtojums*

Nav atsevišķi noteikts.

6.4.4. *Atrašanās vieta*

6.4.4.1. Platumā: nav atsevišķu norādījumu.

6.4.4.2. Augstumā: ne zemāk kā 250 mm un ne augstāk kā 1 200 mm virs zemes.

6.4.4.3. Garumā: transportlīdzekļa aizmugurē.

Tomēr, ja uzstāda divas 6.4.2.2. punktā minētās papildu ierīces, tās uzstāda transportlīdzekļa sānos vai aizmugurē saskaņā ar 6.4.5. un 6.4.6. punkta prasībām.

6.4.5. *Ģeometriskā redzamība*

To nosaka leņķis α un β , kā noteikts 2.13. punktā:

$\alpha = 15^\circ$ uz augšu un 5° uz leju,

$\beta = 45^\circ$ pa labi un pa kreisi, ja ir tikai viena ierīce,

45° uz āru un 30° uz iekšu, ja ir divas ierīces.

Ja divas 6.4.2.2. punktā minētās papildu ierīces ir uzstādītas transportlīdzekļa sānos, to atskaites ass ir centrēta uz sāniem horizontālā virzienā ar slīpumu, kas attiecībā pret transportlīdzekļa garenisko vidusplakni ir $10^\circ \pm 5^\circ$.

6.4.6. *Centrēšana*

Virzienā uz aizmuguri

Ja divas 6.4.2.2. punktā minētās papildu ierīces ir uzstādītas transportlīdzekļa sānos, 6.4.5. punktā minētās prasības nepiemēro. Tomēr šo ierīču atskaites ass ir centrēta uz āru ar slīpumu, kas ir ne vairāk kā 15° horizontāli uz aizmuguri attiecībā pret transportlīdzekļa garenisko vidusplakni.

6.4.7. *Elektriskie slēgumi*

6.4.7.1. Elektriskie slēgumi ir tādi, lai atpakaļgaitas lukturi varētu iedegties tikai tad, ja ir ieslēgts atpakaļgaitas pārnesums un ja ierīce, kas kontrolē dzinēja iedarbināšanu vai apstādināšanu, ir tādā stāvoklī, ka ir iespējama dzinēja darbība. Atpakaļgaitas lukturi nedrīkst iedegties vai turpināt degt, ja viens no abiem nosacījumiem nav izpildīts.

6.4.7.2. Turklāt 6.4.2.2. punktā minēto divu papildu ierīču elektriskie slēgumi ir tādi, lai šīs ierīces nevarētu iedegties, ja nav ieslēgti 5.11. punktā minētie lukturi.

Transportlīdzekļa sānos uzstādītās ierīces ir atļauts ieslēgt, ja transportlīdzeklis lēni manevrē, braucot uz priekšu, un maksimālais ātrums nepārsniedz 10 km/h, un ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) ierīces ieslēdz un izslēdz rokas režīmā ar atsevišķu slēdzi;

b) ja tas tā ir, tās var palikt iedegtas arī pēc tam, kad atpakaļgaitas pārnesums ir izslēgts;

- c) tās izslēdzas automātiski, ja transportlīdzeklis brauc uz priekšu ar ātrumu, kas pārsniedz 10 km/h, neatkarīgi no atsevišķā slēdža pozīcijas/stāvokļa; šādā gadījumā ierīces līdz to apzinātai ieslēgšanai no jauna paliek izslēgtas.

6.4.8. *Indikatori*

Indikatorus uzstāda pēc izvēles.

6.4.9. *Citas prasības*

Nav.

6.5. **Virzienrādītāji** (Noteikumi Nr. 6)

6.5.1. *Uzstādīšana* (sk. attēlu)

Obligāta. Dažādu tipu virzienrādītājus iedala kategorijās (1., 1.a, 1.b, 2.a, 2.b, 5. un 6. kategorija), un to komplekts katram transportlīdzeklim ir jāuzstāda noteiktā izkārtojumā ("A" un "B").

"A" izkārtojums attiecas uz visiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem.

"B" izkārtojums attiecas tikai uz piekabēm.

6.5.2. *Skaitis*

Atbilstīgi izkārtojumam.

6.5.3. *Izkārtojums* (sk. attēlu)

A – divi priekšējie virzienrādītāji, kas pieder pie šādām kategorijām:

1.a vai 1.a, vai 1.b

ja attālums no šī virzienrādītāja redzamās virsmas malas atskaites ass virzienā līdz galvenā tuvās gaismas luktura un/vai priekšējā miglas luktura, ja tāds ir, redzamās virsmas malai atskaites ass virzienā ir vismaz 40 mm;

1.a vai 1.b

ja attālums no šī virzienrādītāja redzamās virsmas malas atskaites ass virzienā līdz galvenā tuvās gaismas luktura un/vai priekšējā miglas luktura, ja tāds ir, redzamās virsmas malai atskaites ass virzienā ir lielāks nekā 20 mm un mazāks nekā 40 mm;

1.b

ja attālums no šī virzienrādītāja redzamās virsmas malas atskaites ass virzienā līdz galvenā tuvās gaismas luktura un/vai priekšējā miglas luktura, ja tāds ir, redzamās virsmas malai atskaites ass virzienā ir 20 mm vai mazāks;

divi pakalējie virzienrādītāji (2.a vai 2.b kategorija);

divi papildu virzienrādītāji (2.a vai 2.b kategorija) visos M₂, M₃, N₂, N₃ kategorijas transportlīdzekļos;

divi 5. vai 6. kategorijas sānu virzienrādītāji (prasību minimums):

5

visos M₁ kategorijas transportlīdzekļos;

N₁, M₂ un M₃ kategorijas transportlīdzekļos, kuru garums nepārsniedz 6 metrus.

6

visos N₂ un N₃ kategorijas transportlīdzekļos;

N₁, M₂ un M₃ kategorijas transportlīdzekļos, kuru garums pārsniedz 6 metrus.

Visos gadījumos 5. kategorijas sānu virzienrādītājus ir atļauts aizvietot ar 6. kategorijas sānu virzienrādītājiem.

Ne vairāk kā trīs 5. kategorijas papildu ierīces vai viena 6. kategorijas papildu ierīce katrā sānā M₂, M₃, N₂ un N₃ kategorijas transportlīdzekļiem, kuru garums pārsniedz 9 m.

Ja ir uzstādīti lukturi, kam ir priekšējo virzienrādītāju (1., 1.a un 1.b kategorija) un sānu virzienrādītāju (5. vai 6. kategorija) funkcijas, drīkst uzstādīt divus papildu virzienrādītājus (5. vai 6. kategorija), lai izpildītu 6.5.5. punktā noteiktās redzamības prasības.

B – divi pakaļējie virzienrādītāji (2.a vai 2.b kategorija);

divi papildu virzienrādītāji (2.a vai 2.b kategorija) visos O₂, O₃ un O₄ kategorijas transportlīdzekļos.

Ne vairāk kā trīs 5. kategorijas papildu ierīces vai viena 6. kategorijas papildu ierīce katrā sānā O₂, O₃ un O₄ kategorijas transportlīdzekļiem, kuru garums pārsniedz 9 m.

Ja ir uzstādīta AFS sistēma, kategorijas izvēlei apskatāmais attālums ir attālums starp priekšējo virzienrādītāju un tuvāko apgaismes vienību tās tuvākajā pozīcijā, kura piedalās tuvās gaismas režīmā vai veido šo režīmu.

6.5.4. Novietojums

6.5.4.1. Platumā: tā redzamās virsmas mala atskaites ass virzienā, kas atrodas vistālāk no transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes, neatrodas tālāk kā 400 mm no transportlīdzekļa galējās ārmalas. Šis nosacījums neattiecas uz papildu pakaļējiem lukturiem.

Attālums starp abu redzamo virsmu iekšējām malām atskaites ass virzienā nedrīkst būt mazāks kā 600 mm.

Šo attālumu drīkst samazināt līdz 400 mm, ja transportlīdzekļa gabarītplatums ir mazāks nekā 1 300 mm.

6.5.4.2. Augstumā virs zemes

6.5.4.2.1. Sānu virzienrādītāju (5. vai 6. kategorija) gaismu izstarojošās virsmas augstums nav

mazāks kā: 350 mm M₁ un N₁ kategorijas transportlīdzekļos un 500 mm visu pārējo kategoriju transportlīdzekļos, mērot no zemākā punkta, un

lielāks kā: 1 500 mm, mērot no augstākā punkta.

6.5.4.2.2. Virzienrādītāju (1., 1.a, 1.b, 2.a un 2.b kategorija) augstums, kas noteikts saskaņā ar 5.8. punktu, nedrīkst būt mazāks par 350 mm un lielāks par 1 500 mm.

6.5.4.2.3. Ja transportlīdzekļa konstrukcijas dēļ šīs augšējās robežas, ko mēra, kā noteikts iepriekš, nav iespējams ievērot, un ja nav uzstādīti papildu pakaļējie virzienrādītāji, tās drīkst palielināt līdz 2 300 mm 5. un 6. kategorijas sānu virzienrādītājiem un līdz 2 100 mm 1., 1.a, 1.b, 2.a un 2.b kategorijas virzienrādītājiem.

6.5.4.2.4. Uzstādot papildu pakalējos virzienrādītājus, tos novieto augstumā, kas atbilst 6.5.4.1. punkta prasībām un lukturu simetriskumam, turklāt ievērojot tādu vertikālu attālumu, kādu atļauj virsbūves forma, bet ne vairāk par 600 mm virs obligātajiem lukturiem.

6.5.4.3. Garumā (sk. attēlu)

attālums starp sānu virzienrādītāju (5. un 6. kategorija) apgaismojošo virsmu un šķērsplakni, kas sakrīt ar transportlīdzekļa gabarītgaruma priekšējo robežu, nedrīkst pārsniegt 1 800 mm.

Tomēr šis attālums nedrīkst būt lielāks par 2 500 mm:

- attiecībā uz M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļiem;
- visu pārējo kategoriju transportlīdzekļos, ja transportlīdzekļa konstrukcijas dēļ nav iespējams nodrošināt minimālos redzamības leņķus.

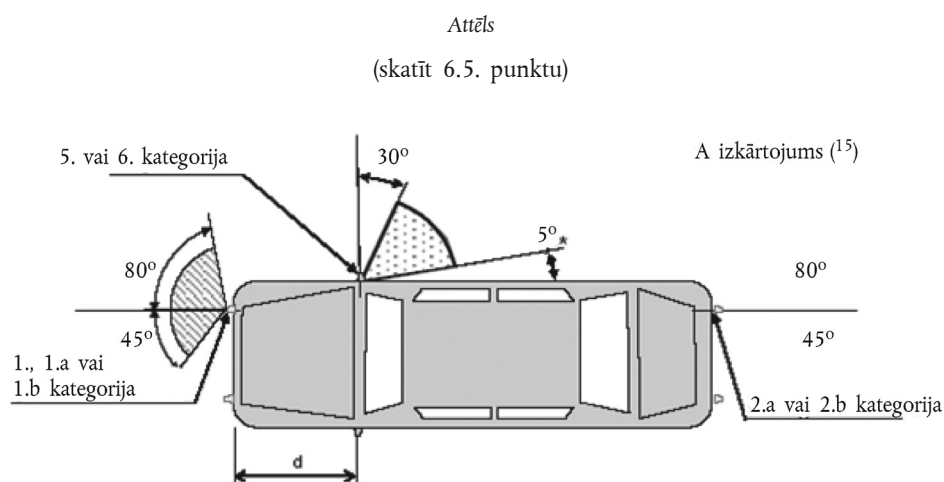
5. kategorijas papildu sānu virzienrādītājus uzstāda ar vienādu atstatumu visā transportlīdzekļa garumā.

6. kategorijas papildu sānu virzienrādītāju uzstāda zonā starp piekabes garuma pirmo un pēdējo kvartili.

6.5.5. *Ģeometriskā redzamība*

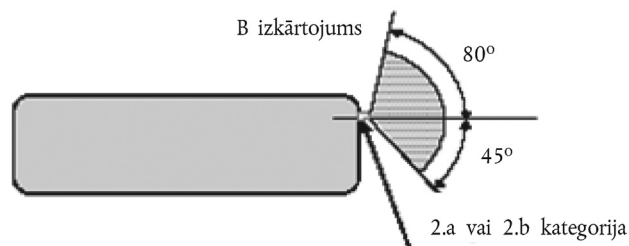
6.5.5.1. Horizontālie leņķi (sk. attēlu)

Vertikālie leņķi: 15° virs un zem horizontāles 1., 1.a, 1.b, 2.a, 2.b un 5. kategorijas virzienrādītājiem. Vertikālo leņķi zem horizontāles drīkst samazināt līdz 5° , ja lukturi atrodas zemāk nekā 750 mm virs zemes; līdz 30° virs un 5° zem horizontāles 6. kategorijas virzienrādītājiem. Vertikālo leņķi virs horizontāles drīkst samazināt līdz 5° , ja pakalējie papildu lukturi neatrodas zemāk kā 2 100 mm virs zemes;

M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļiem 45° uz iekšu tiem 1., 1.a vai 1.b kategorijas virzienrādītājiem, kuru redzamās virsmas apakšējā mala atrodas mazāk nekā 750 mm virs zemes, var samazināt līdz 20° zem horizontālās plaknes, kurā atrodas šā virzienrādītāja atskaites ass;

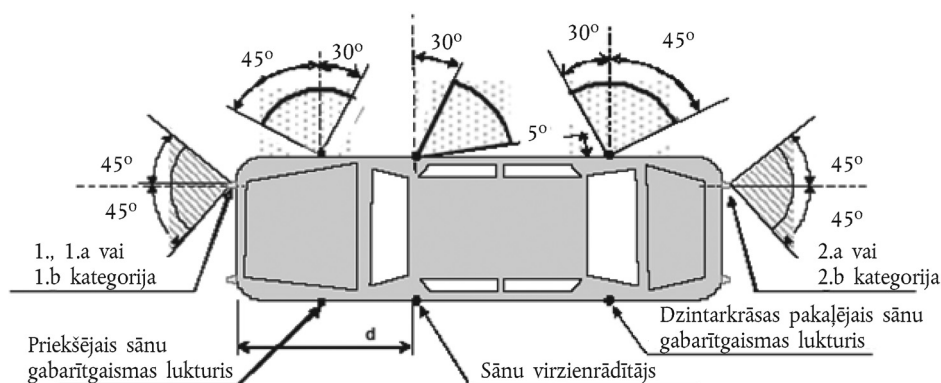
⁽¹⁵⁾ Aklās zonas leņķa 5° vērtība, kas attiecas uz aizmuguri no sānu virzienrādītāja, ir augšējā robeža. $d \leq 1,80$ m (M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļiem $d \leq 2,50$ m).

6.5.5.2. vai M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļos pēc izgatavotāja izvēles ⁽¹⁶⁾:

priekšējo un pakalējo virzienrādītāju, kā arī sānu gabarītgaismas lukturu

horizontālos leņķus skatīt attēlā.

45° uz iekšu tiem 1., 1.a vai 1.b kategorijas virzienrādītājiem, kuru redzamās virsmas apakšējā mala atrodas mazāk nekā 750 mm virs zemes, var samazināt līdz 20° zem horizontālās plaknes, kurā atrodas šā virzienrādītāja atskaites ass.

Vertikālie leņķi: 15° virs un zem horizontāles. Vertikālo leņķi zem horizontāles var samazināt līdz 5°, ja lukturi atrodas mazāk nekā 750 mm virs zemes.

Lai virzienrādītājus varētu uzskatīt par redzamiem, jābūt skaidri saskatāmiem vismaz 12,5 kvadrātkentimetriem no lukturu redzamās virsmas, izņemot 5. un 6. kategorijas sānu virzienrādītājus. Šeit neietilpst gaismu neraidošu atstarotāju apgaismojošās virsmas joslas.

6.5.6. *Centrēšana*

Ja izgatavotājs uzstādišanai noteicis atsevišķus norādījumus, tie jāievēro.

6.5.7. *Elektriskie slēgumi*

Virzienrādītāji ir ieslēdzami neatkarīgi no pārējiem lukturiem. Visi virzienrādītāji, kas ir transportlīdzekļa vienā pusē, ir ieslēdzami un izslēdzami ar vienu vadības ierīci un tie mirgo sinhroni.

⁽¹⁶⁾ Aklās zonas leņķa 5° vērtība, kas attiecas uz aizmuguri no sānu virzienrādītāja, ir augšējā robeža. $d \leq 2,50$ m.

Ja M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļos, kuru garums nepārsniedz 6 metrus un kuros virzienrādītāji ir izvietoti saskaņā 6.5.5.2. punkta prasībām, ir uzstādīti dzintarkrāsas sānu gabarītgaismas lukturi, šie lukturi un virzienrādītāji mirgo ar vienādu frekvenci (sinhroni).

6.5.8. *Indikatori*

Darbības indikators ir obligāts 1., 1.a, 1.b, 2.a un 2.b kategorijas virzienrādītājiem. Tas var būt gaismas vai skaņas, vai apvienots signāls. Ja tas ir gaismas signāls, tas ir ar mirgojošu gaismu, kas vismaz gadījumā, ja ir traucēta kāda virzienrādītāja darbība, nodziest vai paliek ieslēgts un nemirgo, vai ievērojami maina mirgošanas biežumu. Ja tas ir tikai akustisks, tas ir skaidri dzirdams un vismaz, ja ir traucēta kāda virzienrādītāja darbība, ievērojami maina svārstību biežumu.

To iedarbina ar Noteikumu Nr. 6 6.4.2. punktā noteikto signālu vai citā piemērotā veidā ⁽¹⁷⁾.

Ja mehānisks transportlīdzeklis ir aprīkots piekabes vilkšanai, tajā uzstāda īpašu piekabes virzienrādītājiem paredzētu darbības indikatoru ar gaismas signālu gadījumā, ja vilcēja transportlīdzekļa indikators neļauj konstatēt jebkuru kļūmi virzienrādītāju darbībā šādi izveidotā transportlīdzekļa un piekabes savienojumā.

Mehāniskajos transportlīdzekļos un piekabēs uzstādāmajiem papildu virzienrādītājiem darbības indikators nav obligāts.

6.5.9. *Citas prasības*

Gaisma ir mirgojoša un mirgo 90 ± 30 reižu minūtē.

Ne vēlāk kā vienu sekundi pēc gaismas signāla vadības ierīces iedarbināšanas un ne vēlāk kā pusotras sekundes līdz pirmajai nodzišanai sākas gaismas izstarošana. Ja mehāniskais transportlīdzeklis ir aprīkots piekabes vilkšanai, velkošā transportlīdzekļa virzienrādītāju vadības ierīce darbina arī piekabes virzienrādītājus. Ja vienā virzienrādītājā ir bojājums, izņemot īssavienojumu, pārējie virzienrādītāji turpina mirgot, bet frekvence šādos apstākļos var atšķirties no noteiktās.

6.6. **Avārijas signāls**

6.6.1. *Uzstādīšana*

Obligāts.

Avārijas signāls ir transportlīdzekļa virzienrādītāju vienlaicīga darbība saskaņā ar 6.5. punkta prasībām.

6.6.2. *Skaitis*

Kā noteikts 6.5.2. punktā.

6.6.3. *Izkārtojums*

Kā noteikts 6.5.3. punktā.

6.6.4. *Atrašanās vieta*

6.6.4.1. Platumā: kā noteikts 6.5.4.1. punktā.

6.6.4.2. Augstumā: kā noteikts 6.5.4.2. punktā.

6.6.4.3. Garumā: kā noteikts 6.5.4.3. punktā.

⁽¹⁷⁾ Sk. 14. zemspītras piezīmi.

- 6.6.5. *Ģeometriskā redzamība*
Kā noteikts 6.5.5. punktā.
- 6.6.6. *Centrēšana*
Kā noteikts 6.5.6. punktā.
- 6.6.7. *Elektriskie slēgumi*
- 6.6.7.1. Signālu iedarbina ar atsevišķu rokas vadības ierīci, kas nodrošina visu virzienrādītāju sinhronu mirgošanu.
- 6.6.7.2. Avārijas signālu var iedarbināt automātiski, ja transportlīdzeklis ir iesaistīts sadursmē vai pēc avārijas signāla izslēgšanas, kā norādīts 6.22. punktā. Tādā gadījumā to var izslēgt ar roku.
- 6.6.7.3. Ja M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļos, kuru garums nepārsniedz 6 metrus un kuros virzienrādītāji ir izvietoti saskaņā 6.5.5.2. punkta prasībām, ir uzstādīti dzintarkrāsas sānu gabarītgaismas lukturi, arī šie lukturi un virzienrādītāji mirgo ar vienādu frekvenci (sinhroni).
- 6.6.8. *Indikatori*
Kontūra indikators jāuzstāda obligāti. Tam jābūt mirgojošam gaismas brīdinājuma signālam, kas var darboties kopā ar 6.5.8. punktā norādīto indikatoru(-iem).
- 6.6.9. *Citas prasības*
Kā noteikts 6.5.9. punktā. Ja mehāniskās piedziņas transportlīdzeklis ir aprīkots piekabes vilkšanai, avārijas signāla vadības ierīce spēj iedarbināt arī piekabes virzienrādītājus. Avārijas signāls spēj darboties arī tad, ja ierīce, kas iedarbina vai apstādina dzinēju, ir tādā stāvoklī, ka dzinēju nav iespējams iedarbināt.
- 6.7. **Bremžu signāllukturi** (Noteikumi Nr. 7)
- 6.7.1. *Uzstādīšana*
 S_1 vai S_2 kategorijas ierīces: obligāti jāuzstāda visu kategoriju transportlīdzekļos.
 S_3 vai S_4 kategorijas ierīces: obligāti jāuzstāda M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļos, izņemot šasijas ar kabīni un N_1 kategorijas transportlīdzekļus ar atvērtu kravas nodalījumu; pārējo kategoriju transportlīdzekļos uzstāda pēc izvēles.
- 6.7.2. *Skaitis*
Visu kategoriju transportlīdzekļos jāuzstāda divas S_1 vai S_2 kategorijas ierīces un viena S_3 vai S_4 kategorijas ierīce.
- 6.7.2.1. Izņemot gadījumus, kad ir uzstādīta S_3 vai S_4 kategorijas ierīce, visos M_2 , M_3 , N_2 , N_3 , O_2 , O_3 un O_4 kategorijas transportlīdzekļos drīkst uzstādīt divus S_1 vai S_2 kategorijas papildu bremžu signāllukturus.
- 6.7.2.2. Tikai tad, ja transportlīdzekļa gareniskā vidusplakne neatrodas uz fiksēta korpusa paneļa, bet atdala vienu vai divas kustīgas transportlīdzekļa daļas (piemēram, durvis), un nepietiek vietas, lai uz gareniskās vidusplaknes virs šādām kustīgām daļām uzstādītu vienu S_3 vai S_4 kategorijas ierīci, ir atļauts:
uzstādīt divas "D" tipa S_3 vai S_4 kategorijas ierīces vai
attiecībā pret garenisko vidusplakni asimetriski uzstādīt vienu S_3 vai S_4 kategorijas ierīci pa labi vai pa kreisi no šīs plaknes, vai
uzstādīt S_3 vai S_4 kategorijas savstarpēji atkarīgu lukturu sistēmu.

6.7.3. *Izkārtojums*

Nav atsevišķi noteikts.

6.7.4. *Atrašanās vieta*

6.7.4.1. *Platumā*

M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļos:

S_1 vai S_2 kategorijas ierīces, kas ir vērstas uz to redzamo virsmu atskaites ass virzienā, kura atrodas vistālāk no transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes, nedrīkst atrasties tālāk par 400 mm no transportlīdzekļa galējās ārmalas.

Nav atsevišķu norādījumu attiecībā uz attālumu starp redzamās virsmas iekšējām malām atskaites ass virzienā.

Visu pārējo kategoriju transportlīdzekļos:

S_1 vai S_2 kategorijas ierīču gadījumā attālums starp redzamās virsmas iekšējām malām atskaites ass virzienā nedrīkst būt mazāks par 600 mm. Šo attālumu drīkst samazināt līdz 400 mm, ja transportlīdzekļa gabarītplatums ir mazāks nekā 1 300 mm.

S_3 vai S_4 kategorijas ierīču gadījumā atskaites centram jāatrodas transportlīdzekļa gareniskajā vidusplaknē. Tomēr, uzstādot divas S_3 vai S_4 kategorijas ierīces saskaņā ar 6.7.2. punktu, tās jānovieto pēc iespējas tuvu gareniskajai vidusplaknei, pa vienai katrā šīs plaknes pusē.

Gadījumos, kad saskaņā ar 6.7.2. punktu ir atļauts attiecībā pret garenisko vidusplakni asimetriski uzstādīt vienu S_3 vai S_4 kategorijas ierīci, attālums no gareniskās vidusplaknes līdz luktura atskaites centram nedrīkst būt lielāks par 150 mm.

6.7.4.2. *Augstumā:*

6.7.4.2.1. S_1 vai S_2 kategorijas ierīcēm

jāatrodas ne zemāk kā 350 mm un ne augstāk kā 1 500 mm virs zemes (2 100 mm, ja virsbūves formas dēļ nav iespējams iekļauties 1 500 mm un ja nav uzstādīti papildu lukturi).

Ja ir uzstādīti papildu lukturi, tie ir novietoti augstumā, kas atbilst lukturu platuma un simetriskuma prasībām, turklāt ievērojot tādu vertikālu attālumu, kādu atļauj virsbūves forma, bet ne mazāk kā 600 mm virs obligātajiem lukturiem.

6.7.4.2.2. Uzstādot S_3 vai S_4 kategorijas ierīces attiecībā uz horizontālo plakni, kas ir tangenciāla redzamās virsmas apakšējai malai, ievēro šādas prasības:

tā atrodas ne vairāk kā 150 mm zem horizontālās plaknes, kas ir tangenciāla aizmugurējā loga stikla atklātajai virsmai, vai ne zemāk kā 850 mm virs zemes.

Tomēr horizontālā plakne, kas ir tangenciāla S_3 vai S_4 kategorijas ierīces redzamās virsmas apakšējai malai, atrodas virs horizontālās plaknes, kas ir tangenciāla S_1 vai S_2 kategorijas ierīces redzamās virsmas augšējai malai.

6.7.4.3. *Garumā:*

6.7.4.4. S_1 vai S_2 kategorijas ierīcēm – transportlīdzekļa aizmugurē.

- 6.7.4.5. S_3 vai S_4 kategorijas ierīcēm – nav atsevišķu norādījumu.
- 6.7.5. *Ģeometriskā redzamība*
Horizontālais leņķis:
 S_1 vai S_2 kategorijas ierīcēm 45° pa kreisi un pa labi no transportlīdzekļa gareniskās ass;
 S_3 vai S_4 kategorijas ierīcēm: 10° pa kreisi un pa labi no transportlīdzekļa gareniskās ass.
Vertikālais leņķis:
 S_1 vai S_2 kategorijas ierīcēm 15° virs un zem horizontāles. Tomēr vertikālo leņķi zem horizontāles var samazināt līdz 5° , ja luktura augstums ir mazāks nekā 750 mm. Vertikālo leņķi virs horizontāles var samazināt līdz 5° , ja papildu lukturu augstums virs zemes nav mazāks par 1 200 mm;
 S_3 vai S_4 kategorijas ierīcēm: 10° virs un 5° zem horizontāles.
- 6.7.6. *Centrēšana*
Virzienā uz transportlīdzekļa aizmuguri.
- 6.7.7. *Elektriskie slēgumi*
- 6.7.7.1. Visi bremžu signāllukturi iedegas vienlaicīgi pēc attiecīgā bremžu sistēmas signāla, kas definēts Noteikumos Nr. 13 un Nr. 13-H.
- 6.7.7.2. Bremžu signāllukturiem nav jādarbojas, ja ierīce, ar ko iedarbina un/vai apstādina dzinēju, ir stāvoklī, kurā dzinēju nav iespējams darbināt.
- 6.7.8. *Indikatori*
Indikatorus uzstāda pēc izvēles. Ja indikators ir uzstādīts, tas ir darbības indikators ar nemirgošu gaismas brīdinājuma signālu, kas iedegas, ja ir traucēta bremžu signāllukturu darbība.
- 6.7.9. *Citas prasības*
- 6.7.9.1. S_3 vai S_4 kategorijas ierīces nedrīkst savietot ar citiem lukturiem.
- 6.7.9.2. S_3 vai S_4 kategorijas ierīces ir atļauts uzstādīt gan transportlīdzekļa ārpusē, gan iekšpusē.
- 6.7.9.2.1. Ja šī ierīce ir uzstādīta transportlīdzekļa iekšpusē,
tās izstarotā gaisma nedrīkst radīt neērtības vadītājam kā atspulgs netiešas redzamības ierīcēs un/vai uz citām transportlīdzekļa virsmām (t. i., aizmugurējiem logiem).
- 6.8. **Pakalējās numura zīmes apgaismojuma lukturi** (Noteikumi Nr. 4)
- 6.8.1. *Uzstādīšana*
Obligāta.
- 6.8.2. *Skaitis*
Tāds, lai ierīce spētu apgaismot numura zīmei paredzēto vietu.
- 6.8.3. *Izkārtojums*
Tāds, lai ierīce spētu apgaismot numura zīmei paredzēto vietu.

- 6.8.4. *Atrašanās vieta*
- 6.8.4.1. Platumā: tāds, lai ierīce spētu apgaismot numura zīmei paredzēto vietu.
- 6.8.4.2. Augstumā: tāds, lai ierīce spētu apgaismot numura zīmei paredzēto vietu.
- 6.8.4.3. Garumā: tāds, lai ierīce spētu apgaismot numura zīmei paredzēto vietu.
- 6.8.5. *Ģeometriskā redzamība*
Tāda, lai ierīce spētu apgaismot numura zīmei paredzēto vietu.
- 6.8.6. *Centrēšana*
Tāda, lai ierīce spētu apgaismot numura zīmei paredzēto vietu.
- 6.8.7. *Elektriskie slēgumi*
Kā noteikts 5.11. punktā.
- 6.8.8. *Indikatori*
Indikatoru uzstāda pēc izvēles; ja tas ir uzstādīts, tā funkciju veic priekšējo un pakalējo gabarītgaismas lukturu indikators.
- 6.8.9. *Citas prasības*
Ja pakalējās numura zīmes lukturis ir kombinēts ar pakalējo gabarītgaismas lukturi, kas ir savietots ar bremžu signāllukturi vai pakalējo miglas lukturi, pakalējās numura zīmes luktura fotometriskos parametrus drīkst pārveidot, ja ir ieslēgts bremžu signāllukturis vai pakalējais miglas lukturis.
- 6.9. **Priekšējie gabarītgaismas lukturi** (Noteikumi Nr. 7)
- 6.9.1. *Uzstādīšana*
Obligāti jāuzstāda visos mehāniskajos transportlīdzekļos.

Obligāti jāuzstāda piekabēs, kas platākas par 1 600 mm.

Pēc izvēles uzstāda piekabēs, kas nav platākas par 1 600 mm.
- 6.9.2. *Skaitis*
Divi.
- 6.9.3. *Izkārtojums*
Nav atsevišķi noteikts.
- 6.9.4. *Atrašanās vieta*
- 6.9.4.1. Platumā: tas redzamās virsmas punkts atskaites ass virzienā, kurš atrodas vistālāk no transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes, nedrīkst būt tālāk par 400 mm no transportlīdzekļa galējās ārmalas.

Piekabēm tas redzamās virsmas punkts atskaites ass virzienā, kurš atrodas vistālāk no transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes, nedrīkst būt tālāk par 150 mm no transportlīdzekļa galējās ārmalas.

Attālums starp abu redzamo virsmu iekšējām malām atskaites ass virzienā ir šāds:

attiecībā uz M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļiem nav atsevišķu norādījumu;

visu pārējo kategoriju transportlīdzekļos tas nedrīkst būt mazāks par 600 mm. Šo attālumu drīkst samazināt līdz 400 mm, ja transportlīdzekļa gabarītplatums ir mazāks nekā 1 300 mm.

6.9.4.2. Augstumā: ne zemāk kā 350 mm un ne augstāk kā 1 500 mm virs zemes (2 100 mm O₁ un O₂ kategorijas transportlīdzekļos un pārējo kategoriju transportlīdzekļos, ja virsbūves formas dēļ nav iespējams iekļauties 1 500 mm).

6.9.4.3. Garumā: nav atsevišķu norādījumu.

6.9.4.4. Ja priekšējais gabarītgaismas lukturis ir savietots ar citu lukturi, atbilstību novietojuma prasībām (6.9.4.1. līdz 6.9.4.3. punkts) pārbauda pēc otra luktura redzamās virsmas atskaites ass virzienā.

6.9.5. *Ģeometriskā redzamība*

6.9.5.1. Horizontālais leņķis abiem priekšējiem gabarītgaismas lukturiem:

45° uz iekšu un 80° uz āru.

M₁ un N₁ kategorijas transportlīdzekļiem, kuru lukturu redzamās virsmas apakšējā mala atrodas mazāk nekā 750 mm virs zemes, 45° uz iekšu var samazināt līdz 20° zem horizontālās plaknes, kurā atrodas šā luktura atskaites ass.

Piekabēs iekšējo leņķi drīkst samazināt līdz 5°.

Vertikālais leņķis: 15° virs un zem horizontāles. Vertikālo leņķi zem horizontāles drīkst samazināt līdz 5°, ja lukturi atrodas mazāk nekā 750 mm virs zemes.

6.9.5.2. M₁ un N₁ kategorijas transportlīdzekļos kā variants 6.9.5.1. punkta prasībām pēc izgatavotāja vai attiecīgi pilnvarota izgatavotāja pārstāvja ieskatiem un tikai tad, ja transportlīdzeklī ir uzstādīti priekšējie sānu gabarītgaismas lukturi, var būt alternatīvi ģeometriskās redzamības leņķi.

Horizontālais leņķis: 45° uz āru un līdz 45° uz iekšu.

Ja lukturu redzamās virsmas apakšējā mala atrodas mazāk nekā 750 mm virs zemes, 45° uz iekšu var samazināt līdz 20° zem horizontālās plaknes, kurā atrodas šā luktura atskaites ass.

Vertikālais leņķis: 15° virs un zem horizontāles. Vertikālo leņķi zem horizontāles var samazināt līdz 5°, ja lukturi atrodas mazāk nekā 750 mm virs zemes.

Lai lukturus varētu uzskatīt par redzamiem, jābūt skaidri saskatāmiem vismaz 12,5 kvadrācentimetriem no lukturu redzamās virsmas. Šeit neietilpst gaismu neraidošu atstarotāju apgaismojošās virsmas joslas.

6.9.6. *Centrēšana*

Virzienā uz priekšu.

6.9.7. *Elektriskie slēgumi*

Kā noteikts 5.11. punktā.

Tomēr, ja priekšējais gabarītgaismas lukturis ir savietots ar virzienrādītāju, priekšējā gabarīt-luktura elektriskais savienojums atbilstošajā transportlīdzekļa pusē vai gabarīt-luktura savietotā daļa var būt tāda, ka tas ir izslēgts visā virzienrādītāja darbības laikā (gan ieslēgšanas, gan izslēgšanas ciklā).

- 6.9.8. *Indikatori*
Kontūra indikators jāuzstāda obligāti. Šādam indikatoram jābūt nemirgojošam, un tas nav vajadzīgs, ja vadības ierīču paneļa apgaismojumu var ieslēgt tikai vienlaicīgi ar priekšējiem gabarītgaismas lukturiem.
- 6.9.9. *Citas prasības*
- 6.9.9.1. Ja priekšējā gabarītlukturī ir uzstādīts viens vai vairāki infrasarkanā starojuma ģeneratori, to (tos) drīkst aktivizēt tikai tad, ja galvenais lukturis tajā pašā transportlīdzekļa pusē ir ieslēgts un transportlīdzeklis brauc uz priekšu. Ja priekšējais gabarītlukturis vai galvenais lukturis tajā pašā pusē nedarbojas, infrasarkanā starojuma ģenerator(-i) automātiski izslēdzas.
- 6.9.9.2. Ja ir uzstādīta AFS, kas nodrošina līkumu režīmu, priekšējo gabarītgaismas lukturi var pagriezt kopā ar apgaismes vienību, ar kuru tas ir savietots.
- 6.10. **Pakaļējie gabarītgaismas lukturi** (Noteikumi Nr. 7)
- 6.10.1. *Uzstādīšana*
R, R₁ vai R₂ kategorijas ierīcēs: obligāti jāuzstāda.
- 6.10.2. *Skaitis*
Divi.
- 6.10.2.1. Izņemot gadījumus, kad ir uzstādīti kontūrgaismas lukturi, visos M₂, M₃, N₂, N₃, O₂, O₃ un O₄ kategorijas transportlīdzekļos drīkst uzstādīt divus papildu gabarītgaismas lukturus.
- 6.10.3. *Izkārtojums*
Nav atsevišķi noteikts.
- 6.10.4. *Atrašanās vieta*
- 6.10.4.1. Platumā: tas redzamās virsmas punkts atskaites ass virzienā, kurš atrodas vistālāk no transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes, nedrīkst būt tālāk par 400 mm no transportlīdzekļa galējās ārmalas. Šis nosacījums neattiecas uz papildu pakaļējiem lukturiem.
- Attālums starp abu redzamo virsmu iekšējām malām atskaites ass virzienā ir šāds:
- attiecībā uz M₁ un N₁ kategorijas transportlīdzekļiem nav atsevišķu norādījumu;
- visu pārējo kategoriju transportlīdzekļos tas nedrīkst būt mazāks par 600 mm. Šo attālumu drīkst samazināt līdz 400 mm, ja transportlīdzekļa gabarītplatums ir mazāks nekā 1 300 mm.
- 6.10.4.2. Augstumā: ne zemāk kā 350 mm un ne augstāk kā 1 500 mm virs zemes (2 100 mm, ja virsbūves formas dēļ nav iespējams iekļauties 1 500 mm un ja nav uzstādīti papildu lukturi). Ja ir uzstādīti papildu lukturi, tie ir novietoti augstumā, kas atbilst piemērojamajam 6.10.4.1. punkta prasībām un lukturu simetriskumam, turklāt ievērojot tādu vertikālu attālumu, kādu atļauj virsbūves forma, bet ne mazāk kā 600 mm virs obligātajiem lukturiem.

6.10.4.3. Garumā: transportlīdzekļa aizmugurē.

6.10.5. *Ģeometriskā redzamība*

6.10.5.1. Horizontālais leņķis: 45° uz iekšu un 80° uz āru.

Vertikālais leņķis: 15° virs un zem horizontāles. Vertikālo leņķi zem horizontāles drīkst samazināt līdz 5°, ja lukturi atrodas mazāk nekā 750 mm virs zemes. Vertikālo leņķi zem horizontāles drīkst samazināt līdz 5°, ja papildu lukturi atrodas ne mazāk kā 2 100 mm virs zemes.

6.10.5.2. M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļos kā variants 6.10.5.1. punkta prasībām pēc izgatavotāja vai attiecīgi pilnvarota izgatavotāja pārstāvja ieskatiem un tikai tad, ja transportlīdzeklī ir uzstādīti pakalējie sānu gabarītgaismas lukturi, var būt alternatīvi ģeometriskās redzamības leņķi.

Horizontālais leņķis: 45° uz āru un līdz 45° uz iekšu.

Vertikālais leņķis: 15° virs un zem horizontāles. Vertikālo leņķi zem horizontāles var samazināt līdz 5°, ja lukturi atrodas mazāk nekā 750 mm virs zemes.

Lai lukturus varētu uzskatīt par redzamiem, jābūt skaidri saskatāmiem vismaz 12,5 kvadrācentimetriem no lukturu redzamās virsmas. Šeit neietilpst gaismu neraidošu atstarotāju apgaismojošās virsmas joslas.

6.10.6. *Centrēšana*

Virzienā uz aizmuguri.

6.10.7. *Elektriskie slēgumi*

Kā noteikts 5.11. punktā.

Tomēr, ja pakalējais gabarītgaismas lukturis ir savietots ar virzienrādītāju, pakalējā gabarītluktura elektriskais savienojums atbilstošajā transportlīdzekļa pusē vai gabarītluktura savietotā daļa var būt tāda, ka tas ir izslēgts visā virzienrādītāja darbības laikā (gan ieslēgšanas, gan izslēgšanas ciklā).

6.10.8. *Indikatori*

Kontūra indikators jāuzstāda obligāti. Tas ir kombinēts ar priekšējiem gabarītgaismas lukturiem.

6.10.9. *Citas prasības*

Nav.

6.11. **Pakalējie miglas lukturi** (Noteikumi Nr. 38)

6.11.1. *Uzstādīšana*

F, F1 vai F₂ kategorijas ierīcēs jāuzstāda obligāti.

6.11.2. *Skaitis*

Viens vai divi.

6.11.3. *Izkārtojums*

Nav atsevišķi noteikts.

6.11.4. *Atrašanās vieta*

6.11.4.1. Platumā: ja ir tikai viens miglas lukturis, tas atrodas tajā transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes pusē, kas ir pretēja satiksmes virzienam, kurš noteikts reģistrācijas valstī; arī atskaites centrs drīkst atrasties uz transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes.

- 6.11.4.2. Augstumā: ne zemāk kā 250 mm un ne augstāk kā 1 000 mm virs zemes. N₃G kategorijas (apvidus) transportlīdzekļos maksimālo augstumu drīkst palielināt līdz 1 200 mm.
- 6.11.4.3. Garumā: transportlīdzekļa aizmugurē.
- 6.11.5. *Ģeometriskā redzamība*
To nosaka leņķis α un β , kā noteikts 2.13. punktā:
 $\alpha = 5^\circ$ uz augšu un 5° uz leju;
 $\beta = 25^\circ$ pa labi un pa kreisi.
- 6.11.6. *Centrēšana*
Virzienā uz aizmuguri.
- 6.11.7. *Elektriskie slēgumi*
Tie ir tādi, lai:
- 6.11.7.1. pakaļējais(-ie) miglas lukturis(-i) varētu ieslēgties tikai tad, ja ir ieslēgti galvenie tālās gaismas lukturi, galvenie tuvās gaismas lukturi vai priekšējie miglas lukturi;
- 6.11.7.2. pakaļējo(-os) miglas lukturi(-us) varētu izslēgt neatkarīgi no jebkura cita luktura.
- 6.11.7.3. Piemēro jebkuru no šādiem nosacījumiem:
- 6.11.7.3.1. pakaļējais(-ie) miglas lukturis(-i) drīkst palikt iedegts(-i) līdz gabarītgaismas lukturu izslēgšanai, kad pakaļējam(-iem) miglas lukturim(-iem) līdz tā(-o) apzinātai ieslēgšanai no jauna jāpaliek izslēgtam(-iem);
- 6.11.7.3.2. aizdedzes izslēgšanas gadījumā vai izņemot aizdedzes atslēgu un atverot vadītāja durvis, papildus obligātajam indikatoram (6.11.8. punkts) ieslēdzas vismaz skaņas brīdinājuma signāls, ja pakaļējā miglas luktura slēdzis atrodas stāvoklī "ieslēgts", neatkarīgi no tā, vai 6.11.7.1. punktā minētie lukturi ir ieslēgti vai izslēgti.
- 6.11.7.4. Izņemot 6.11.7.1., 6.11.7.3. un 6.11.7.5. punkta noteikumus, citu lukturu ieslēgšana vai izslēgšana nedrīkst ietekmēt pakaļējā(-o) miglas luktura(-u) darbību.
- 6.11.7.5. Velkošā mehāniskā transportlīdzekļa pakaļējo(-os) miglas lukturi(-us) var automātiski izslēgt, ja piekabe ir savienota un tās pakaļējie miglas lukturi ir ieslēgti.
- 6.11.8. *Indikatori*
Kontūra indikators jāuzstāda obligāti. Tam jābūt neatkarīgam nemirgojošam gaismas brīdinājuma signālam.
- 6.11.9. *Citas prasības*
Attālums starp pakaļējo miglas lukturi un katru bremžu signāllukturi vienmēr ir lielāks par 100 mm.
- 6.12. **Stāvgaismas lukturis** (Noteikumi Nr. 77 vai Nr. 7)
- 6.12.1. *Uzstādīšana*
Mehāniskajos transportlīdzekļos, kuru garums nepārsniedz 6 m un platums nepārsniedz 2 m, uzstāda pēc izvēles.

Visos pārējos transportlīdzekļos uzstādīt aizliegts.

- 6.12.2. *Skaitis*
Atbilstīgi izkārtojumam.
- 6.12.3. *Izkārtojums*
Vai nu divi priekšējie lukturi un divi pakaļējie lukturi, vai pa vienam lukturim katrā pusē.
- 6.12.4. *Atrašanās vieta*
- 6.12.4.1. Platumā: tas redzamās virsmas punkts atskaites ass virzienā, kurš atrodas vistālāk no transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes, nedrīkst būt tālāk par 400 mm no transportlīdzekļa galējās ārmalas.

Turklāt divu lukturu gadījumā lukturi ir transportlīdzekļa sānos.
- 6.12.4.2. Augstumā:

attiecībā uz M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļiem nav atsevišķu norādījumu;

visu pārējo kategoriju transportlīdzekļos ne zemāk kā 350 mm un ne augstāk kā 1 500 mm virs zemes (2 100 mm, ja virsbūves formas dēļ nav iespējams iekļauties 1 500 mm).
- 6.12.4.3. Garumā: nav atsevišķu norādījumu.
- 6.12.5. *Ģeometriskā redzamība*
Horizontālais leņķis: 45° uz āru, uz priekšu un uz aizmuguri.

Vertikālais leņķis: 15° virs un zem horizontāles. Tomēr vertikālo leņķi zem horizontāles var samazināt līdz 5°, ja luktura augstums ir mazāks nekā 750 mm.
- 6.12.6. *Centrēšana*
Tāda, lai lukturi atbilstu noteiktajiem nosacījumiem attiecībā uz redzamību virzienā uz priekšu un uz aizmuguri.
- 6.12.7. *Elektriskie slēgumi*
Elektriskie slēgumi ir tādi, lai transportlīdzekļa vienas puses stāvgaismas lukturi(-us) varētu ieslēgt neatkarīgi no jebkuriem citiem lukturiem.

Stāvgaismas lukturis(-i) un saskaņā ar 6.12.9. punktu attiecīgi priekšējiem un pakaļējiem gabarītgaismas lukturi spēj darboties arī tad, ja ierīce, kas iedarbina vai apstādina dzinēju, ir tādā stāvoklī, ka dzinēju nav iespējams iedarbināt. Aizliegts uzstādīt ierīces, kas pēc noteikta laika automātiski izslēdz šos lukturus.
- 6.12.8. *Indikatori*
Kontūra indikatoru uzstāda pēc izvēles. Ja indikatoru uzstāda, tam jābūt tādām, lai to nevarētu sajaukt ar priekšējo un pakaļējo gabarītgaismas lukturu indikatoru.
- 6.12.9. *Citas prasības*
Šā luktura funkciju var pildīt arī vienā transportlīdzekļa pusē vienlaicīgi ieslēgti priekšējie un pakaļējie gabarītgaismas lukturi. Šādā gadījumā uzskata, ka lukturi, kas atbilst priekšējo vai pakaļējo gabarītgaismas lukturu prasībām, atbilst stāvgaismas lukturu prasībām.
- 6.13. **Kontūrgaismas lukturi** (Noteikumi Nr. 7)

- 6.13.1. *Uzstādīšana*
A vai AM kategorijas ierīces (redzamas no priekšpuses) un R, R₁, R₂, RM₁ vai RM₂ kategorijas ierīces (redzamas no aizmugures):

transportlīdzekļos, kuru platums pārsniedz 2,10 m, jāuzstāda obligāti. Transportlīdzekļos, kuru platums ir no 1,80 m līdz 2,10 m, uzstāda pēc izvēles. Šasijās ar kabīni pakalējos kontūrgaismas lukturus uzstāda pēc izvēles.
- 6.13.2. *Skaitis*
Divi no priekšpuses un divi no aizmugures redzami lukturi.

Pēc izvēles uzstāda šādus papildu lukturus:

a) divi, kas ir redzami no priekšpuses;

b) divi, kas ir redzami no aizmugures.
- 6.13.3. *Izkārtojums*
Nav atsevišķi noteikts.
- 6.13.4. *Atrašanās vieta*
- 6.13.4.1. *Platumā*

Priekšpusē un aizmugurē – pēc iespējas tuvāk transportlīdzekļa galējai ārmai. Šo nosacījumu uzskata par izpildītu, ja tas redzamās virsmas punkts atskaites ass virzienā, kas ir vistālāk no transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes, nav tālāk kā 400 mm no transportlīdzekļa galējās ārmas.
- 6.13.4.2. *Augstumā*

Priekšpusē – mehāniskajos transportlīdzekļos horizontālā plakne, kas ir tangenciāla ierīces redzamās virsmas augšējai malai atskaites ass virzienā, neatrodas zemāk par horizontālo plakni, kas ir tangenciāla vējstikla caurspīdīgās joslas augšējai malai.

Piekabēs un puspiekabēs – maksimāli augstu, ievērojot prasības attiecībā uz transportlīdzekļa platumu, konstrukciju un ekspluatācijas nosacījumiem, kā arī lukturu simetriskumu.

Aizmugurē – maksimāli augstu, ievērojot prasības attiecībā uz transportlīdzekļa platumu, konstrukciju un ekspluatācijas nosacījumiem, kā arī lukturu simetriskumu.

Gan obligāti, gan pēc izvēles (attiecīgā gadījumā) lukturi jāuzstāda pēc iespējas tālāk viens no otra augstuma ziņā, ievērojot prasības attiecībā uz transportlīdzekļa konstrukciju un ekspluatācijas nosacījumiem, kā arī lukturu simetriskumu.
- 6.13.4.3. *Garumā: nav atsevišķu norādījumu.*

No priekšpuses redzamie papildu lukturi, kā norādīts 6.13.4.2. punktā, pēc iespējas tuvu aizmugurei. Tomēr attālums starp papildu lukturiem un transportlīdzekļa aizmuguri nedrīkst būt lielāks par 400 mm.
- 6.13.5. *Ģeometriskā redzamība*
Horizontālais leņķis: 80° uz āru.

Vertikālais leņķis: 5° virs un 20° zem horizontāles.
- 6.13.6. *Centrēšana*
Tāda, lai lukturi atbilstu noteiktajiem nosacījumiem attiecībā uz redzamību virzienā uz priekšu un uz aizmuguri.
- 6.13.7. *Elektriskie slēgumi*
Kā noteikts 5.11. punktā.

- 6.13.8. *Indikatori*
Indikatoru uzstāda pēc izvēles. Ja tas ir uzstādīts, tā funkciju veic priekšējo un pakalējo gabarītgaismas lukturu indikators.
- 6.13.9. *Citas prasības*
Ja ir izpildīti visi pārējie noteikumi, obligātie vai papildu lukturi, kas redzami no priekšpusē, un obligātie vai papildu lukturi, kas redzami no aizmugures, tajā pašā transportlīdzekļa pusē var būt kombinēti vienā ierīcē.

Divi no aizmugures redzami lukturi var būt grupēti, kombinēti vai savietoti saskaņā ar 5.7. punktu.

Kontūrgaismas luktura novietojums attiecībā pret attiecīgo gabarītgaismas lukturu ir tāds, lai attālums starp to punktu projekcijām vertikālā šķērsplaknē, kuri uz abu aplūkojamo lukturu redzamajām virsmām attiecīgo atskaites asu virzienā atrodas vistuvāk viens otram, nebūtu mazāks par 200 mm.
- 6.14. **Pakalējie atstarotāji, kam nav trīsstūra formas** (Noteikumi Nr. 3)
- 6.14.1. *Uzstādīšana*
Obligāti jāuzstāda mehāniskajos transportlīdzekļos.

Piekabēs uzstāda pēc izvēles ar noteikumu, ka atstarotāji ir grupēti ar pārējām pakalējam gaismas signālierīcēm.
- 6.14.2. *Skaitis*
Divi atstarotāji, kuru veikspēja atbilst Noteikumu Nr. 3 prasībām, kas attiecas uz IA vai IB klases atstarotājiem. Ir atļautas papildu atstarojošas ierīces un materiāli (tostarp divi atstarotāji, kas neatbilst 6.14.4. punkta prasībām) ar noteikumu, ka tie nevājina obligāto apgaismes ierīču un gaismas signālierīču efektivitāti.
- 6.14.3. *Izkārtojums*
Nav atsevišķi noteikts.
- 6.14.4. *Atrašanās vieta*
- 6.14.4.1. Platumā: tas apgaismojošās virsmas punkts, kas atrodas vistālāk no transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes, nedrīkst būt tālāk par 400 mm no transportlīdzekļa galējās ārmas.

Attālums starp abu redzamo virsmu iekšējām malām atskaites ass virzienā ir šāds:

attiecībā uz M₁ un N₁ kategorijas transportlīdzekļiem nav atsevišķu norādījumu; visu pārējo kategoriju transportlīdzekļos tas nedrīkst būt mazāks par 600 mm.

Šo attālumu drīkst samazināt līdz 400 mm, ja transportlīdzekļa gabarītplatums ir mazāks nekā 1 300 mm.
- 6.14.4.2. Augstumā: ne zemāk kā 250 mm un ne augstāk kā 900 mm (1 200 mm, ja sargrupēta kopā ar jebkuru(-iem) pakalējo(-iem) lukturu(-iem), 1 500 mm, ja virsbūves formas dēļ nav iespējams iekļauties attiecīgi 900 mm vai 1 200 mm) virs zemes.
- 6.14.4.3. Garumā: transportlīdzekļa aizmugurē.
- 6.14.5. *Ģeometriskā redzamība*
Horizontālais leņķis: 30° uz iekšu un uz āru.

Vertikālais leņķis: 10° virs un zem horizontāles. Vertikālo leņķi zem horizontāles var samazināt līdz 5°, ja atstarotāji atrodas mazāk nekā 750 mm virs zemes.

- 6.14.6. *Centrēšana*
Virzienā uz aizmuguri.
- 6.14.7. *Citas prasības*
Atstarotāja apgaismojošajai virsmai drīkst būt daļas, kas ir kopējas ar kāda cita pakalējā luktura redzamo virsmu.
- 6.15. **Pakalējie atstarotāji, kam ir trīsstūra forma** (Noteikumi Nr. 3)
- 6.15.1 *Uzstādīšana*
Obligāti jāuzstāda piekabēs.

Aizliegts uzstādīt mehāniskajos transportlīdzekļos.
- 6.15.2. *Skaitis*
Divi atstarotāji, kuru veikspēja atbilst Noteikumu Nr. 3 prasībām, kas attiecas uz IIIA vai IIIB klases atstarotājiem. Ir atļautas papildu atstarojošas ierīces un materiāli (tostarp divi atstarotāji, kas neatbilst 6.15.4. punkta prasībām) ar noteikumu, ka tie nevājina obligāto apgaismes ierīču un gaismas signālierīču efektivitāti.
- 6.15.3. *Izkārtojums*
Trīsstūra virsotnei jābūt vērstai uz augšu.
- 6.15.4. *Atrašanās vieta*
- 6.15.4.1. Platumā: tas apgaismojošās virsmas punkts, kas atrodas vistālāk no transportlīdzekļa garenskās vidusplaknes, nedrīkst būt tālāk kā 400 mm no transportlīdzekļa galējās ārmas.

Attālums starp atstarotāju iekšējām malām nedrīkst būt mazāks par 600 mm. Šo attālumu drīkst samazināt līdz 400 mm, ja transportlīdzekļa gabarītplatums ir mazāks nekā 1 300 mm.
- 6.15.4.2. Augstumā: ne zemāk kā 250 mm un ne augstāk kā 900 mm (1 200 mm, ja sagrupēta kopā ar jebkuru(-iem) pakalējo(-iem) lukturi(-iem), 1 500 mm, ja virsbūves formas dēļ nav iespējams iekļauties attiecīgi 900 mm vai 1 200 mm) virs zemes.
- 6.15.4.3. Garumā: transportlīdzekļa aizmugurē.
- 6.15.5. *Ģeometriskā redzamība*
Horizontālais leņķis: 30° uz iekšu un uz āru.

Vertikālais leņķis: 15° virs un zem horizontāles. Vertikālo leņķi zem horizontāles var samazināt līdz 5°, ja atstarotāji atrodas mazāk nekā 750 mm virs zemes.
- 6.15.6. *Centrēšana*
Virzienā uz aizmuguri.
- 6.15.7. *Citas prasības*
Atstarotāja apgaismojošajai virsmai drīkst būt daļas, kas ir kopējas ar kāda cita pakalējā luktura redzamo virsmu.
- 6.16. **Priekšējie atstarotāji, kam nav trīsstūra formas** (Noteikumi Nr. 3)
- 6.16.1. *Uzstādīšana*
Obligāti jāuzstāda piekabēs.

Obligāti jāuzstāda mehāniskajos transportlīdzekļos, kam visi uz priekšu vēršie lukturi ar atstarotājiem ir ieslēpjami.

Citos mehāniskajos transportlīdzekļos uzstāda pēc izveles.

6.16.2. *Skaitis*

Divi atstarotāji, kuru veiktspēja atbilst Noteikumu Nr. 3 prasībām, kas attiecas uz IA vai IB klases atstarotājiem. Ir atļautas papildu atstarojošas ierīces un materiāli (tostarp divi atstarotāji, kas neatbilst 6.16.4. punkta prasībām) ar noteikumu, ka tie nevājina obligāto apgaismes ierīču un gaismas signālierīču efektivitāti.

6.16.3. *Izkārtojums*

Nav atsevišķi noteikts.

6.16.4. *Atrašanās vieta*

6.16.4.1. Platumā: tas apgaismojošās virsmas punkts, kas atrodas vistālāk no transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes, nedrīkst būt tālāk par 400 mm no transportlīdzekļa galējās ārmas.

Piekabēs apgaismojošās virsmas punkts, kas atrodas vistālāk no transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes, nedrīkst būt tālāk par 150 mm no transportlīdzekļa galējās ārmas.

Attālums starp abu redzamo virsmu iekšējām malām atskaites ass virzienā ir šāds:

Attiecībā uz M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļiem nav atsevišķu norādījumu;

visu pārējo kategoriju transportlīdzekļos tas nedrīkst būt mazāks par 600 mm. Šo attālumu drīkst samazināt līdz 400 mm, ja transportlīdzekļa gabarītplatums ir mazāks nekā 1 300 mm.

6.16.4.2. Augstumā: ne zemāk kā 250 mm un ne augstāk kā 900 mm virs zemes (1 500 mm, ja virsbūves formas dēļ nav iespējams iekļauties 900 mm).

6.16.4.3. Garumā: transportlīdzekļa priekšpusē.

6.16.5. *Ģeometriskā redzamība*

Horizontālais leņķis: 30° uz iekšu un uz āru. Piekabēs iekšējo leņķi drīkst samazināt līdz 10°. Ja piekabes konstrukcijas dēļ ar obligātajiem atstarotājiem šo leņķi nevar nodrošināt, uzstāda papildu atstarotājus, uz kuriem neattiecas platuma ierobežojumi (6.16.4.1. punkts) un kuri kopā ar obligātajiem atstarotājiem nodrošina vajadzīgo redzamības leņķi.

Vertikālais leņķis: 10° virs un zem horizontāles. Vertikālo leņķi zem horizontāles var samazināt līdz 5°, ja atstarotāji atrodas mazāk nekā 750 mm virs zemes.

6.16.6. *Centrēšana*

Virzienā uz priekšu.

6.16.7. *Citas prasības*

Atstarotāja apgaismojošajai virsmai drīkst būt daļas, kas ir kopējas ar kāda cita priekšējā luktura redzamo virsmu.

- 6.17. **Sānu atstarotāji, kam nav trīsstūra formas** (Noteikumi Nr. 3)
- 6.17.1. *Uzstādīšana*
- Obligāti jāuzstāda: visos mehāniskajos transportlīdzekļos, kuru garums pārsniedz 6 m; visās piekabēs.
- Pēc izvēles uzstāda: mehāniskajos transportlīdzekļos, kuru garums nepārsniedz 6 m.
- 6.17.2. *Skaitis*
- Tāds, kas atbilst garenvirziena novietojuma noteikumiem. Šo ierīču veiktspēja atbilst Noteikumu Nr. 3 prasībām, kas attiecas uz IA vai IB klases atstarotājiem. Ir atļautas papildu atstarojošas ierīces un materiāli (tostarp divi atstarotāji, kas neatbilst 6.17.4. punkta prasībām) ar noteikumu, ka tie nevājina obligāto apgaismes ierīču un gaismas signālierīču efektivitāti.
- 6.17.3. *Izkārtojums*
- Nav atsevišķi noteikts.
- 6.17.4. *Atrašanās vieta*
- 6.17.4.1. Platumā: nav atsevišķu norādījumu.
- 6.17.4.2. Augstumā: ne zemāk kā 250 mm un ne augstāk kā 900 mm (1 200 mm, ja sagrupēta kopā ar jebkuru(-iem) lukturi(-iem), 1 500 mm, ja virsbūves formas dēļ nav iespējams iekļauties attiecīgi 900 mm vai 1 200 mm vai ja ierīce nav obligāta saskaņā ar 6.17.1. punktu) virs zemes.
- 6.17.4.3. Garumā: vismaz vienu sānu atstarotāju uzstāda transportlīdzekļa vidējā trešdaļā, un galējais priekšējais sānu atstarotājs nedrīkst atrasties tālāk par 3 m no transportlīdzekļa priekšpusi.
- Attālums starp diviem blakusesošiem sānu atstarotājiem nedrīkst pārsniegt 3 m. Šī prasība tomēr neattiecas uz M₁ un N₁ kategorijas transportlīdzekļiem.
- Ja transportlīdzekļa konstrukcijas, uzbūves vai ekspluatācijas prasību dēļ šādu prasību nav iespējams izpildīt, šo attālumu drīkst palielināt līdz 4 m. Galējais pakalējais sānu atstarotājs nedrīkst atrasties tālāk par 1 m no transportlīdzekļa aizmugures.
- Tomēr ir pietiekami, ja transportlīdzekļos, kuru garums nepārsniedz 6 m, uzstāda vienu sānu atstarotāju, kas atrodas transportlīdzekļa garuma pirmajā trešdaļā un/vai vienu sānu atstarotāju, kas atrodas transportlīdzekļa garuma pēdējā trešdaļā. Attiecībā uz M₁ kategorijas transportlīdzekļiem, kuru garums pārsniedz 6 m, bet nepārsniedz 7 m, ir pietiekami, ja ir viens sānu atstarotājs, kas uzstādīts ne tālāk kā 3 m no priekšpusi, un viens – transportlīdzekļa garuma pēdējā trešdaļā.
- 6.17.5. *Ģeometriskā redzamība*
- Horizontālais leņķis: 45° uz priekšu un uz aizmuguri.
- Vertikālais leņķis: 10° virs un zem horizontāles. Vertikālo leņķi zem horizontāles var samazināt līdz 5°, ja atstarotāji atrodas mazāk nekā 750 mm virs zemes.
- 6.17.6. *Centrēšana*
- Virzienā uz sāniem.
- 6.17.7. *Citas prasības*
- Atstarotāja apgaismojošajai virsmai drīkst būt daļas, kas ir kopējas ar kāda cita sānu luktura redzamo virsmu.

6.18. **Sānu gabarītgaismas lukturi** (Noteikumi Nr. 91)

6.18.1. *Uzstādīšana*

Obligāti jāuzstāda visos mehāniskajos transportlīdzekļos, kuru garums pārsniedz 6 m; izņemot šasijas ar kabīni.

SM₁ tipa sānu gabarītgaismas lukturus izmanto visu kategoriju transportlīdzekļos, bet M₁ kategorijas transportlīdzekļos ir atļauts izmantot SM₂ tipa sānu gabarītgaismas lukturus.

Turklāt M₁ un N₁ kategorijas transportlīdzekļos, kuru garums nepārsniedz 6 m, sānu gabarītgaismas lukturus izmanto, ja tie papildina 6.9.5.2. panta prasībām atbilstīgos priekšējos gabarītgaismas lukturus un 6.10.5.2. panta prasībām atbilstīgos pakaļējos gabarītgaismas lukturus ar samazinātu ģeometrisko redzamību.

Pēc izvēles uzstāda visos pārējos transportlīdzekļos.

Drīkst izmantot SM₁ vai SM₂ tipa sānu gabarītgaismas lukturus.

6.18.2. *Mazākais skaits vienā pusē*

Tāds, kas atbilst garenvirziena novietojuma noteikumiem.

6.18.3. *Izkārtojums*

Nav atsevišķi noteikts.

6.18.4. *Atrašanās vieta*

6.18.4.1. *Platumā: nav atsevišķu norādījumu.*

6.18.4.2. *Augstumā: ne zemāk kā 250 mm un ne augstāk kā 1 500 mm virs zemes (2 100 mm, ja virsbūves formas dēļ nav iespējams iekļauties 1 500 mm).*

6.18.4.3. *Garumā: vismaz vienu sānu gabarītgaismas lukturi uzstāda transportlīdzekļa vidējā trešdaļā, un galējais priekšējais sānu gabarītgaismas lukturis nedrīkst atrasties tālāk par 3 m no transportlīdzekļa priekšpusē. Attālums starp diviem blakusesošiem sānu gabarītgaismas lukturiem nedrīkst pārsniegt 3 m. Ja transportlīdzekļa konstrukcijas, uzbūves vai ekspluatācijas prasību dēļ šādu prasību nav iespējams izpildīt, šo attālumu drīkst palielināt līdz 4 m.*

Galējais pakaļējais sānu gabarītgaismas lukturis nedrīkst atrasties tālāk par 1 m no transportlīdzekļa aizmugures.

Tomēr ir pietiekami, ja transportlīdzekļos, kuru garums nepārsniedz 6 m, uzstāda vienu sānu gabarītgaismas lukturi, kas atrodas transportlīdzekļa garuma pirmajā trešdaļā un/vai vienu sānu gabarītgaismas lukturi, kas atrodas transportlīdzekļa garuma pēdējā trešdaļā. Attiecībā uz M₁ kategorijas transportlīdzekļiem, kuru garums pārsniedz 6 m, bet nepārsniedz 7 m, ir pietiekami, ja ir viens sānu gabarītgaismas lukturis, kas uzstādīts ne tālāk kā 3 m no priekšpusē, un viens – transportlīdzekļa garuma pēdējā trešdaļā.

6.18.5. *Ģeometriskā redzamība*

Horizontālais leņķis: 45° uz priekšu un uz aizmuguri; tomēr transportlīdzekļos, kuros sānu gabarītgaismas lukturi nav obligāti jāuzstāda, šo vērtību drīkst samazināt līdz 30°.

Ja sānu gabarītgaismas lukturus transportlīdzeklī uzstāda, lai tie papildinātu 6.5.5.2. punktam atbilstīgos priekšējos un pakaļējos gabarītgaismas lukturus ar samazinātu ģeometrisku redzamību un/vai 6.9.5.2. un 6.10.5.2. pantam atbilstīgos gabarītgaismas lukturus, leņķim jābūt 45° uz transportlīdzekļa priekšu un aizmuguri, un 30° virzienā uz transportlīdzekļa centru (skatīt attēlu pie 6.5.5.2. punkta).

Vertikālais leņķis: 10° virs un zem horizontāles. Vertikālo leņķi zem horizontāles drīkst samazināt līdz 5°, ja sānu gabarītgaismas lukturis atrodas mazāk nekā 750 mm virs zemes.

6.18.6. *Centrēšana*

Virzienā uz sāniem.

6.18.7. *Elektriskie slēgumi*

M₁ un N₁ kategorijas transportlīdzekļos, kuru garums nepārsniedz 6 m, sānu gabarītgaismas lukturu dzintarkrāsas gaisma var būt mirgojoša ar noteikumu, ka sānu gabarītgaismas lukturi mirgo sinhroni ar virzienrādītājiem tajā pašā transportlīdzekļa pusē un ar tādu pašu frekvenci.

Visu pārējo kategoriju transportlīdzekļos nav atsevišķu norādījumu.

6.18.8. *Indikatori*

Indikatoru uzstāda pēc izvēles. Ja tas ir uzstādīts, tā funkcija jāveic priekšējo un pakalējo gabarītgaismas lukturu indikatoram.

6.18.9. *Citas prasības*

Ja galējais pakalējais sānu gabarītgaismas lukturis ir kombinēts ar pakalējo gabarītgaismas lukturi, kas ir savietots ar pakalējo miglas lukturi vai bremžu signāllukturi, sānu gabarītgaismas luktura fotometriskos parametrus drīkst pārveidot, ja deg pakalējais miglas lukturis vai bremžu signāllukturis.

Ja pakalējie sānu gabarītgaismas lukturi mirgo kopā ar pakalējiem virzienrādītājiem, to gaisma ir dzintarkrāsā.

6.19. **Dienas gaitas lukturi** (Noteikumi Nr. 87) ⁽¹⁸⁾

6.19.1. *Uzstādīšana*

Obligāti jāuzstāda mehāniskajos transportlīdzekļos. Piekabēs uzstādīt aizliegts.

6.19.2. *Skaitis*

Divi.

6.19.3. *Izkārtojums*

Nav atsevišķi noteikts.

6.19.4. *Atrašanās vieta*

6.19.4.1. Platumā: attālums starp redzamās virsmas iekšējām malām atskaites ass virzienā nedrīkst būt mazāks par 600 mm.

Šo attālumu drīkst samazināt līdz 400 mm, ja transportlīdzekļa gabarītplatums ir mazāks nekā 1 300 mm.

6.19.4.2. Augstumā: ne zemāk kā 250 mm un ne augstāk kā 1 500 mm virs zemes.

6.19.4.3. Garumā: transportlīdzekļa priekšpusē. Šo prasību uzskata par izpildītu, ja izstarotā gaisma ne tieši, ne netieši nerada neērtības vadītājam kā atspulgs netiešas redzamības ierīcēs un/vai uz citām transportlīdzekļa gaismu atstarojošām virsmām.

6.19.5. *Ģeometriskā redzamība*

Horizontālais leņķis: 20° uz iekšu un 20° uz āru.

Vertikālais leņķis: 10° uz augšu un 10° uz leju.

⁽¹⁸⁾ Puses, kuras nepiemēro Noteikumus Nr. 87, var aizliegt dienas gaitas lukturu izmantošanu (kā norādīts 5.22. punktā), pamatojoties uz valsts tiesību aktiem.

- 6.19.6. *Centrēšana*
Virzienā uz priekšu.
- 6.19.7. *Elektriskie slēgumi*
- 6.19.7.1. Dienas gaitas lukturi ieslēdzas automātiski, kad ierīce, ar ko iedarbina un/vai apstādina dzinēju (piedziņas sistēmu), ir stāvoklī, kurā dzinēju (piedziņas sistēmu) var darbināt. Tomēr dienas gaitas lukturi var palikt izslēgti, kamēr vien pastāv šādi apstākļi:
- 6.19.7.1.1. automātiskās transmisijas vadības ierīce ir ieslēgta stāvvietas režīmā; vai
- 6.19.7.1.2. stāvbremze ir iedarbināta; vai
- 6.19.7.1.3. pirms transportlīdzeklis uzsāk kustību pirmo reizi pēc katras piedziņas sistēmas manuālās aktivizēšanas.
- 6.19.7.2. Dienas gaitas lukturus var izslēgt manuāli, ja transportlīdzekļa ātrums nepārsniedz 10 km/h, ar nosacījumu, ka tie ieslēdzas automātiski, ja transportlīdzekļa ātrums pārsniedz 10 km/h vai ja transportlīdzeklis ir nobraucis vairāk nekā 100 m un lukturi paliek ieslēgti, līdz tie tiek vēlreiz apzināti izslēgti.
- 6.19.7.3. Dienas gaitas lukturi automātiski izslēdzas, kad ierīce, kas iedarbina un/vai apstādina dzinēju (piedziņas sistēmu), ir stāvoklī, kurā dzinēju (piedziņas sistēmu) ir neiespējami darbināt, vai ieslēdzot priekšējos miglas lukturus vai galvenos lukturus, izņemot gadījumus, kad galvenos lukturus izmanto gaismas brīdinājuma signāliem, ko veido šo lukturu neregulāra iedegšanās pēc īsiem intervāliem ⁽¹⁹⁾.
- 6.19.7.4. Noteikumu 5.11. punktā minētie lukturi nav ieslēgti, ja dienas gaitas lukturi ir ieslēgti, izņemot, ja dienas gaitas lukturi darbojas saskaņā ar 6.2.7.6.2. punktu.
- 6.19.7.5. Ja attālums starp priekšējo virzienrādītāju un dienas gaitas lukturi ir 40 mm vai mazāks, dienas gaitas luktura elektriskie slēgumi attiecīgajā transportlīdzekļa pusē var būt tādi, ka vai nu:
- a) tas ir izslēgts; vai arī
- b) tā gaismas intensitāte ir samazināta visā priekšējā virzienrādītāja aktivizācijas periodā (gan ieslēgšanas, gan izslēgšanas ciklā).
- 6.19.7.6. Ja virzienrādītājs ir savietots ar dienas gaitas lukturi, dienas gaitas luktura elektriskajiem slēgumiem attiecīgajā transportlīdzekļa pusē jābūt tādiem, ka dienas gaitas lukturis ir izslēgts visā virzienrādītāja aktivizācijas periodā (gan ieslēgšanas, gan izslēgšanas ciklā).
- 6.19.8. *Indikatori*
Kontūra indikatoru uzstāda pēc izvēles.
- 6.19.9. *Citas prasības*
Nav prasību.
- 6.20. **Pagriezienu lukturi** (Noteikumi Nr. 119)
- 6.20.1. *Uzstādīšana*
Mehāniskajos transportlīdzekļos uzstāda pēc izvēles.

⁽¹⁹⁾ Transportlīdzekļu tipus, kas neatbilst šim noteikumam, drīkst apstiprināt 18 mēnešus pēc 03. grozījumu sērijas 4. papildinājuma spēkā stāšanās.

- 6.20.2. *Skaitis*
Divi.
- 6.20.3. *Izkārtojums*
Nav atsevišķi noteikts.
- 6.20.4. *Atrašanās vieta*
- 6.20.4.1. Platumā: transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes katrā pusē uzstāda vienu pagrieziena lukturi.
- 6.20.4.2. Garumā: ne tālāk kā 1 000 mm no priekšpuses.
- 6.20.4.3. Augstumā: minimālais augstums – ne zemāk kā 250 mm virs zemes;
maksimālais augstums – ne augstāk kā 900 mm virs zemes.
- Tomēr neviens redzamās virsmas punkts atskaites ass virzienā nedrīkst atrasties augstāk par galvenā tuvās gaismas luktura redzamās virsmas augstāko punktu atskaites ass virzienā.
- 6.20.5. *Ģeometriskā redzamība*
To nosaka leņķis α un β , kā noteikts 2.13. punktā:
 $\alpha = 10^\circ$ uz augšu un uz leju,
 $\beta = 30^\circ$ līdz 60° uz āru.
- 6.20.6. *Centrēšana*
Tā, lai lukturi atbilstu ģeometriskās redzamības prasībām.
- 6.20.7. *Elektriskie slēgumi*
Pagrieziena lukturi ir tā savienoti, ka tie nevar ieslēgties, ja vienlaikus neieslēdzas galvenie tālās gaismas lukturi vai galvenie tuvās gaismas lukturi.
- 6.20.7.1. Pagrieziena lukturis transportlīdzekļa vienā pusē drīkst automātiski ieslēgties tikai tad, ja ieslēdzas tajā pašā transportlīdzekļa pusē uzstādītie virzienrādītāji un/vai ja stūres rata pagrieziena leņķis no stāvokļa “taisni uz priekšu” tiek pavērsts uz to pašu transportlīdzekļa pusi.
Pagrieziena lukturis automātiski izslēdzas, izslēdzot virzienrādītājus un/vai stūres rata pagrieziena leņķim atgriežoties stāvoklī “taisni uz priekšu”.
- 6.20.7.2. Ja atpakaļgaitas lukturis ir ieslēgts, abus virzienrādītājus var ieslēgt vienlaicīgi, neatkarīgi no stūres rata vai virzienrādītāju stāvokļa. Šādā gadījumā pagrieziena lukturi izslēdz, kad izslēdz atpakaļgaitas lukturi.
- 6.20.8. *Indikatori*
Nav.
- 6.20.9. *Citas prasības*
Pagrieziena lukturi nedrīkst darboties, ja transportlīdzekļa ātrums pārsniedz 40 km/h.
- 6.21. **Pamanāmības zīmes** (Noteikumi Nr. 104)

6.21.1. *Uzstādīšana*6.21.1.1. Aizliegts uzstādīt M₁ un O₁ kategorijas transportlīdzekļos.

6.21.1.2. Obligāti

6.21.1.2.1. aizmugurē:

visu gabarītu pamanāmības zīmes jāuzstāda šādu kategoriju transportlīdzekļos, kuru platums pārsniedz 2 100 mm:

a) N₂ kategorijas transportlīdzekļos, kuru maksimālā masa pārsniedz 7,5 tonnas, un N₃ kategorijas transportlīdzekļos (izņemot šasijas ar kabīni, nepabeigtus transportlīdzekļus un puspiekabju vilcējus);

b) O₃ un O₄ kategorijas transportlīdzekļos (izņemot nepabeigtus transportlīdzekļus);

6.21.1.2.2. sānos:

6.21.1.2.2.1. daļējas gabarītu pamanāmības zīmes jāuzstāda šādu kategoriju transportlīdzekļos, kuru garums pārsniedz 6 000 mm (ieskaitot piekabju jūgstieni):

a) N₂ kategorijas transportlīdzekļos, kuru maksimālā masa pārsniedz 7,5 tonnas, un N₃ kategorijas transportlīdzekļos (izņemot šasijas ar kabīni, nepabeigtus transportlīdzekļus un puspiekabju vilcējus);

b) O₃ un O₄ kategorijas transportlīdzekļos (izņemot nepabeigtus transportlīdzekļus).

6.21.1.2.3. Tomēr, ja transportlīdzekļa forma, uzbūve, konstrukcija vai ekspluatācijas prasības neļauj uzstādīt obligātās gabarītu pamanāmības zīmes, to vietā drīkst uzstādīt horizontālo gabarītu pamanāmības zīmes.

6.21.1.2.4. Ja virsbūves ārējās virsmas ir daļēji izgatavotas no elastīga materiāla, šādas horizontālo gabarītu pamanāmības zīmes uzstāda uz transportlīdzekļa stingrās(-ajām) daļas(-ām). Pamanāmības zīmju pārējo daļu var uzstādīt uz elastīgā materiāla. Tomēr, ja virsbūves ārējās virsmas ir pilnībā izgatavotas no elastīga materiāla, ievēro 6.21. punkta prasības.

6.21.1.2.5. Ja izgatavotājs pēc tehniskā dienesta veiktas pārbaudes var pierādīt par tipa apstiprinājumu atbildīgajai iestādei, ka tādu ekspluatācijas prasību dēļ, kuras var noteikt par nepieciešamu transportlīdzekļa īpašu formu, konstrukciju vai uzbūvi, ir neiespējami izpildīt 6.21.2.–6.21.7.5. punktā noteiktās prasības, ir pieņemami šīs prasības izpildīt tikai daļēji. Tas ir atļauts ar nosacījumu, ka prasību kopums tiek izpildīts, kad vien tas ir iespējams, un ka transportlīdzekļa konstrukcijā maksimāli tiek izmantotas prasībām daļēji atbilstošas pamanāmības zīmes. Minētais var ietvert tādu papildu skavu vai plākšņu uzstādīšanu, kuru sastāvā ir materiāls, kas atbilst Noteikumiem Nr. 104, ja ir pieejama konstrukcija, lai nodrošinātu skaidru un vienotu signalizēšanu, kas atbilst pamanāmības mērķim.

Ja par pieņemamu uzskata prasību daļēju ievērošanu, daļu no prasītajām pamanāmības zīmēm var aizstāt ar atstarojošām ierīcēm, piemēram, Noteikumos Nr. 3 paredzētiem IV klases atstarotājiem vai skavām, kuru konstrukcijā ir Noteikumos Nr. 104 noteiktās C klases fotometriskajām prasībām atbilstošs atstarojošs materiāls. Šādā gadījumā uzstāda vismaz vienu šādu atstarojošo ierīci uz katriem 1 500 mm.

Vajadzīgo informāciju norāda paziņojuma veidlapā.

6.21.1.3. Pēc izvēles uzstāda

6.21.1.3.1. aizmugurē un sānos:

visu pārējo kategoriju transportlīdzekļos, kas nav atsevišķi minēti 6.21.1.1. un 6.21.1.2. punktā, ieskaitot puspiekabju vilcēju kabīnes un šasiju ar kabīni kabīnes;

obligāto horizontālo gabarītu pamanāmības zīmju vietā drīkst uzstādīt daļējas vai visu gabarītu pamanāmības zīmes, un obligāto daļējo gabarītu pamanāmības zīmju vietā drīkst uzstādīt visu gabarītu pamanāmības zīmes;

6.21.1.3.2. priekšā:

horizontālo gabarītu pamanāmības zīmes O₂, O₃ un O₄ kategorijas transportlīdzekļiem.

Daļējas vai visu gabarītu pamanāmības zīmes nedrīkst uzstādīt priekšā.

6.21.2. *Skaitis*

Atkarībā no uzstādīšanas.

6.21.3. *Izkārtojums*

Pamanāmības zīmēm jāatrodas pēc iespējas tuvu horizontālei un vertikālei, ievērojot transportlīdzekļa formu, uzbūvi, konstrukciju un ekspluatācijas prasības; ja tas nav iespējams, daļējas vai visu gabarītu pamanāmības zīmes, ja tādas uzstāda, pēc iespējas vairāk atbilst transportlīdzekļa ārējās formas kontūram.

Turklāt pamanāmības zīmes izvieto pēc iespējas vienmērīgāk pa visu transportlīdzekļa horizontālo gabarītu tā, lai varētu identificēt transportlīdzekļa kopējo garumu un/vai platumu.

6.21.4. *Atrašanās vieta*

6.21.4.1. *Platumā:*

6.21.4.1.1. pamanāmības zīmēm jāatrodas pēc iespējas tuvu transportlīdzekļa malai.

6.21.4.1.2. Transportlīdzekļi uzstādīto pamanāmības zīmju elementu kopējam horizontālajam garumam, izņemot atsevišķu elementu horizontālus pārklājumus, jābūt vienādam ar vismaz 80 procentiem no transportlīdzekļa gabarītplatuma.

6.21.4.1.3. Tomēr, ja izgatavotājs par tipa apstiprināšanu atbildīgajai iestādei var pierādīt, ka 6.21.4.2.2. punktā minēto vērtību nav iespējams nodrošināt, pamanāmības zīmju elementu kopējo garumu var samazināt līdz 60 procentiem vai, ja tas nav iespējams īpaši sarežģītas transportlīdzekļa uzbūves vai lietojuma dēļ, vismaz 40 procentiem, un tas jānorāda paziņojumā no testa protokolā⁽²⁰⁾.

6.21.4.2. *Garumā:*

6.21.4.2.1. pamanāmības zīmēm jāatrodas pēc iespējas tuvu transportlīdzekļa galiem un jāsniedzas 600 mm robežās no katra transportlīdzekļa (vai puspiekabes vilcēja kabīnes) gala;

6.21.4.2.1.1. no katra mehāniskā transportlīdzekļa gala vai no katra puspiekabes vilcēja kabīnes gala;

6.21.4.2.1.2. piekabes gadījumā – no katra transportlīdzekļa gala (izņemot jūgstieni).

⁽²⁰⁾ Šo noteikumu sāk piemērot piecus gadus pēc šo noteikumu 03. grozījumu sērijas oficiālās spēkā stāšanās dienas.

- 6.21.4.2.2. Transportlīdzeklī uzstādīto pamanāmības zīmju elementu kopējam horizontālajam garumam, izņemot atsevišķu elementu horizontālus pārklājumus, jābūt vienādam ar vismaz 80 procentiem no:
- 6.21.4.2.2.1. mehāniskā transportlīdzekļa garuma, izņemot kabīni, vai puspiekabes vilcēja kabīnes garuma, ja pamanāmības zīmes ir uzstādītas puspiekabes vilcējā;
- 6.21.4.2.2.2. piekabes gadījumā – no transportlīdzekļa garuma (izņemot jūgstieni).
- 6.21.4.2.3. Tomēr, ja izgatavotājs par tipa apstiprināšanu atbildīgajai iestādei var pierādīt, ka 6.21.4.2.2. punktā minēto vērtību nav iespējams nodrošināt, pamanāmības zīmju elementu kopējo garumu var samazināt līdz 60 procentiem vai, ja tas nav iespējams īpaši sarežģītas transportlīdzekļa uzbūves vai lietojuma dēļ, vismaz 40 procentiem, un tas jānorāda paziņojumā un testa protokolā ⁽²⁰⁾.
- 6.21.4.3. Augstums
- 6.21.4.3.1. Horizontālo gabarītu pamanāmības zīmju un gabarītu pamanāmības zīmju apakšējam(-iem) elementam(-iem) jābūt uzstādītam(-iem) pēc iespējas zemāk šādās robežās:
- minimālais augstums – ne zemāk kā 250 mm virs zemes;
maksimālais augstums – ne augstāk kā 1 500 mm virs zemes.
- Tomēr gadījumos, kad transportlīdzekļa formas, konstrukcijas, uzbūves vai ekspluatācijas prasību dēļ nav iespējams ievērot maksimālo 1 500 mm augstumu, vai, ja tas vajadzīgs, lai izpildītu 6.21.4.1.2., 6.21.4.1.3., 6.21.4.2.2. un 6.21.4.2.3. punkta noteikumus vai horizontālo gabarītu pamanāmības zīmju horizontālā stāvokļa vai gabarītu pamanāmības zīmju apakšējā(-o) elementa(-u) novietojuma prasības, maksimālais pieļaujamais augstums var būt 2 500 mm.
- Vajadzīgo pamatojumu, kāpēc pamanāmības zīmes jāuzstāda augstāk par 1 500 mm, norāda paziņojuma veidlapā.
- 6.21.4.3.2. Gabarītu pamanāmības zīmju augšējam(-iem) elementam(-iem) jābūt uzstādītam(-iem):
- pēc iespējas augstāk, bet 400 mm robežās no transportlīdzekļa pašas augšas.
- 6.21.5. *Redzamība*
- Pamanāmības zīmes uzskata par redzamām, ja vismaz 80 procentus no uzstādīto pamanāmības zīmju apgaismojošās virsmas var redzēt novērotājs, kas atrodas jebkurā šādu novērošanas plakņu punktā:
- 6.21.5.1. pakalējo un priekšējo pamanāmības zīmju novērošanas plakne (sk. 11. pielikuma 1.a un 1.b attēlu) ir perpendikulāra transportlīdzekļa gareniskajai asij, atrodas 25 m attālumā no transportlīdzekļa paša gala, un to ierobežo:
- 6.21.5.1.1. augstumā – divas horizontālas plaknes, kas atrodas attiecīgi 1 m un 3 m virs zemes;
- 6.21.5.1.2. platumā – divas vertikālas plaknes, kas veido 4° leņķi uz āru no transportlīdzekļa gareniskās vidusplaknes un šķērso transportlīdzekļa gabarītplatumu norobežojošo, gareniskajai vidusplaknei paralēlo vertikālo plakņu un transportlīdzekļa galu norobežojošās, transportlīdzekļa gareniskajai asij perpendikulārās plaknes krustpunktu.

- 6.21.5.2. Sānu pamanāmības zīmju novērošanas plakne (sk. 11. pielikuma 2. attēlu) ir paralēla transportlīdzekļa gareniskajai vidusplaknei, atrodas 25 m attālumā no transportlīdzekļa pašas ārējās malas, un to ierobežo:
- 6.21.5.2.1. augstumā – divas horizontālas plaknes, kas atrodas attiecīgi 1 m un 1,5 m virs zemes;
- 6.21.5.2.2. platumā – divas vertikālas plaknes, kas veido 4° leņķi uz āru no transportlīdzekļa gareniskajai asij perpendikulāras plaknes un šķērso transportlīdzekļa gareniskajai asij perpendikulāro, transportlīdzekļa gabarītgaramu norobežojošo vertikālo plakņu un transportlīdzekļa pašas ārējās malas krustpunktu.
- 6.21.6. *Centrēšana*
- 6.21.6.1. Virzienā uz sāniem:
- pēc iespējas paralēli transportlīdzekļa gareniskajai vidusplaknei, ievērojot transportlīdzekļa formu, uzbūvi, konstrukciju un ekspluatācijas prasības; ja tas nav iespējams, tām pēc iespējas vairāk jāatbilst transportlīdzekļa ārējās formas kontūram.
- 6.21.6.2. Virzienā uz aizmuguri un priekšu:
- pēc iespējas paralēli transportlīdzekļa šķērsplaknei, ievērojot transportlīdzekļa formu, uzbūvi, konstrukciju un ekspluatācijas prasības; ja tas nav iespējams, tām pēc iespējas vairāk jāatbilst transportlīdzekļa ārējās formas kontūram.
- 6.21.7. *Citas prasības*
- 6.21.7.1. Pamanāmības zīmes uzskata par nepārtrauktām, ja attālums starp blakusesošiem elementiem ir pēc iespējas mazāks un nepārsniedz 50 procentus no visīsākā blakusesošā elementa garuma. Tomēr, ja izgatavotājs var pierādīt par tipa apstiprinājumu atbildīgajai iestādei, ka ir neiespējami ievērot 50 procentu vērtību, attālums starp blakusesošiem elementiem var būt lielāks nekā 50 procenti no visīsākā blakusesošā elementa un tas ir pēc iespējas mazāks un nepārsniedz 1 000 mm.
- 6.21.7.2. Daļēju gabarītu pamanāmības zīmju gadījumā katru augšējo stūri iezīmē divas līnijas, kas viena pret otru veido 90° leņķi un no kurām katra ir vismaz 250 mm gara; ja tas nav iespējams, zīmes pēc iespējas vairāk atbilst transportlīdzekļa ārējās formas kontūram.
- 6.21.7.3. Attālumam starp pamanāmības zīmēm, kas ir uzstādītas transportlīdzekļa aizmugurē, un katru obligāto bremžu signāllukturi jābūt lielākam par 200 mm.
- 6.21.7.4. Ja saskaņā ar Noteikumu Nr. 70 01. grozījumu sēriju ir uzstādītas pakalējās atstarojošās zīmes, aprēķinot pamanāmības zīmju garumu un to attālumu līdz transportlīdzekļa sāniem, šīs atstarojošās zīmes pēc izgatavotāja ieskatiem var uzskatīt par pakalējo pamanāmības zīmju daļu.
- 6.21.7.5. Vietām, kur transportlīdzekli paredzēts uzstādīt pamanāmības zīmes, pēc izmēriem jābūt tādām, lai varētu uzstādīt vismaz 60 mm platas zīmes.
- 6.22. **Adaptīvā priekšējā apgaismojuma sistēma (AFS)** (Noteikumi Nr. 123)
- Ja nav noteikts citādi, šo noteikumu prasības galvenajiem tālās gaismas lukturiem (6.1. punkts) un galvenajiem tuvās gaismas lukturiem (6.2. punkts), piemēro AFS attiecīgajai daļai.

- 6.22.1. *Uzstādīšana*
Mehāniskajos transportlīdzekļos uzstāda pēc izvēles. Piekabēs uzstādīt aizliegts.
- 6.22.2. *Skaitis*
Viena.
- 6.22.3. *Izkārtojums*
Nav atsevišķi noteikts.
- 6.22.4. *Atrašanās vieta*
Pirms testēšanas procedūrām AFS ieregulē neitrālā stāvoklī.
- 6.22.4.1. *Platumā un augstumā:*

prasības, kas norādītas 6.22.4.1.1.–6.22.4.1.4. punktā, attiecībā uz konkrēto apgaismes funkciju vai režīmu, jāizpilda ar tām apgaismes vienībām, kurām vienlaicīgi pieslēdz elektrisko strāvu minētajai apgaismes funkcijai vai funkcijas režīmam saskaņā ar pieteikuma iesniedzēja aprakstu.
- Visi izmēri attiecas uz redzamās virsmas(-u) tuvāko malu, ko novēro apgaismes vienības(-u) atskaites ass virzienā.
- 6.22.4.1.1. Divas simetriski novietotas apgaismes vienības atrodas augstumā, kas atbilst attiecīgi 6.1.4. un 6.2.4. punkta prasībām, kurās ar “Divām simetriski novietotām apgaismes vienībām” saprot divas apgaismes vienības, kas novietotas abās transportlīdzekļa pusēs un tā, lai to redzamo virsmu (ģeometriskais) smaguma centrs būtu vienādā augstumā un vienādā attālumā no transportlīdzekļa gareniskās vidus plaknes ar novirzi 50 mm katrai; tomēr gaismu emitējošās virsmas, apgaismojošās virsmas un gaismas caurlaides spēja var atšķirties.
- 6.22.4.1.2. Ja ir papildu apgaismes vienības, tām jābūt novietotām transportlīdzekļa abos sānos tādā attālumā, kas nepārsniedz 140 mm⁽²¹⁾ horizontālā virzienā (attēlā apzīmēts ar E) un 400 mm vertikālā virzienā virs vai zem tuvākās apgaismes vienības (attēlā apzīmēts ar D).
- 6.22.4.1.3. Nevienu no 6.22.4.1.2. punktā aprakstītajām papildu apgaismes vienībām nedrīkst novietot zemāk kā 250 mm virs zemes (attēlā apzīmēts ar F) un ne augstāk virs zemes, kā norādīts šo noteikumu 6.2.4.2. punktā (attēlā apzīmēts ar G).
- 6.22.4.1.4. *Turklāt platumā:*

katram tuvās gaismas apgaismojuma veidam –

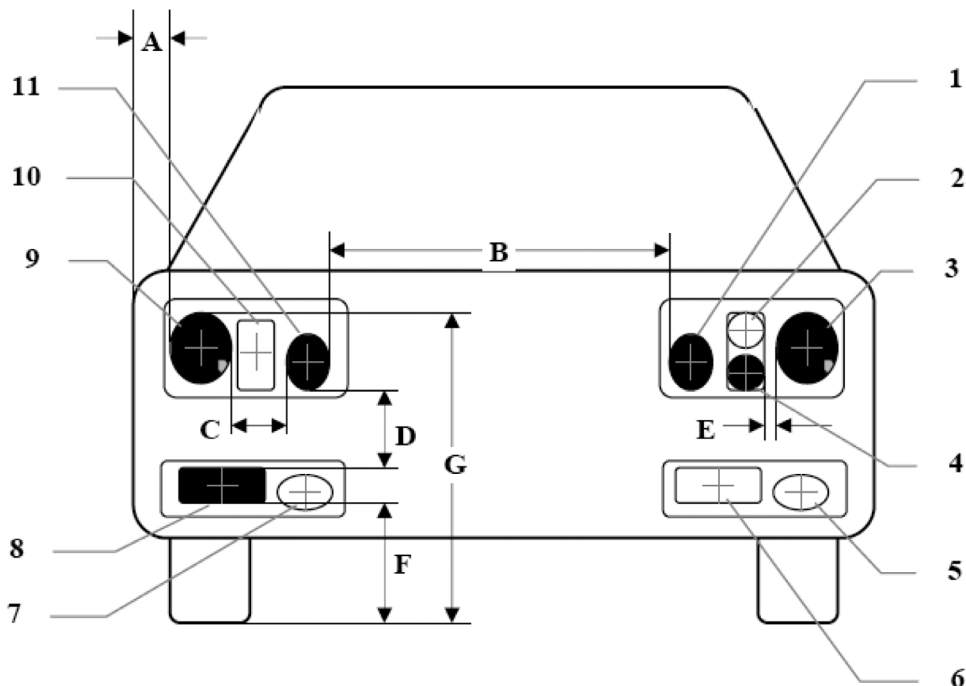
vismaz vienai no abās transportlīdzekļa pusēs novietotajām apgaismes vienībām redzamās virsmas ārmala drīkst atrasties ne vairāk kā 400 mm no transportlīdzekļa galējās ārmalas (attēlā apzīmēts ar A); kā arī

attālums starp redzamo virsmu iekšējām malām atskaites ass virzienā nedrīkst būt mazāks par 600 mm. Tomēr tas neattiecas uz M₁ un N₁ kategorijas transportlīdzekļiem; visu pārējo kategoriju mehāniskajos transportlīdzekļos šo attālumu drīkst samazināt līdz 400 mm, ja transportlīdzekļa gabarītplatums nepārsniedz 1 300 mm.

⁽²¹⁾ Ja ir uzstādītas papildu “divas simetriski novietotas apgaismes vienības”, horizontālais attālums var būt 200 mm (zīmējumā apzīmēts ar C).

Attēls

AFS 1.11 apgaismes vienības redzamās virsmas (piemērs)

Apgaismes vienības, kurām vienlaicīgi pieslēdz elektrisko strāvu attiecīgam apgaismes režīmam:

Nr. 3 un 9: (divas simetriski novietotas apgaismes vienības)

Nr. 1 un 11: (divas simetriski novietotas apgaismes vienības)

Nr. 4 un 8: (divas papildu apgaismes vienības)

Apgaismes vienības, kurām nepieslēdz elektrisko strāvu attiecīgam apgaismes režīmam:

Nr. 2 un 10: (divas simetriski novietotas apgaismes vienības)

Nr. 5: (papildu apgaismes vienība)

Nr. 6 un 7: (divas simetriski novietotas apgaismes vienības)

Horizontālie izmēri mm:

$A \leq 400$

$B \geq 600$ vai ≥ 400 , ja transportlīdzekļa gabarītplatums ir $< 1\,300$ mm, tomēr attiecībā uz M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļiem nav atsevišķu norādījumu.

$C \leq 200$

$E \leq 140$

Vertikālie izmēri mm:

$D \leq 400$

$F \geq 250$

$G \leq 1\,200$

6.22.4.2. Garumā:

visas AFS apgaismes vienības uzstāda transportlīdzekļa priekšpusē. Šo prasību uzskata par izpildītu, ja izstarotā gaisma ne tieši, ne netieši nerada neērtības vadītājam kā atspulgs netiešas redzamības ierīcēs un/vai uz citām transportlīdzekļa gaismu atstarojošām virsmām.

6.22.5. *Ģeometriskā redzamība*

abos transportlīdzekļa sānos katrai paredzētajai apgaismes funkcijai un veidam:

ģeometriskās redzamības leņķi, kas saskaņā ar šo noteikumu 6.1.5. un 6.2.5. punktu paredzēti attiecīgajām apgaismes funkcijām, ir jāievēro vismaz vienai no apgaismes vienībām, kurām vienlaicīgi pieslēdz elektrisko strāvu, lai izpildītu minēto funkciju un veidu(-s) saskaņā ar pieteikuma iesniedzēja aprakstu. Lai izpildītu prasību dažādiem leņķiem, var izmantot atsevišķas apgaismes vienības.

6.22.6. *Centrēšana*

Virzienā uz priekšu.

Pirms testēšanas procedūrām AFS ieregulē neitrālā stāvoklī, kurā tiek izstarota galvenā tuvā gaismā.

6.22.6.1. *Vertikālā centrēšana*

6.22.6.1.1. Sākotnējo leņķveidā tuvās gaismas nogriežņa slīpumu, kas jāiestata transportlīdzeklim bez kravas, ja tā vadītāja vietu aizņem viens cilvēks, transportlīdzekļa izgatavotājs nosaka ar precizitāti līdz 0,1 procentam, un to skaidri salasāmi un neizdzēšami norāda uz katra transportlīdzekļa vai nu tuvu pie priekšējā apgaismojuma sistēmas, vai uz izgatavotāja plāksnes ar simbolu, kurš attēlots 7. pielikumā.

Ja izgatavotājs norādījis atšķirīgus sākotnējos leņķveidā slīpumus dažādām apgaismes vienībām, kas nodrošina vai papildina tuvās gaismas nogriežņus, šis leņķveidā slīpuma vērtības transportlīdzekļa izgatavotājs nosaka ar precizitāti līdz 0,1 procentam, un to skaidri salasāmi un neizdzēšami norāda uz katra transportlīdzekļa vai nu tuvu pie katras attiecīgās apgaismes vienības, vai uz izgatavotāja plāksnes tādā veidā, lai visas attiecīgās apgaismes vienības varētu viennozīmīgi identificēt.

6.22.6.1.2. Leņķveidā tuvās gaismas nogriežņa horizontālās daļas slīpums paliek šo noteikumu 6.2.6.1.2. punktā norādītajās robežās saskaņā ar šo noteikumu 5. pielikumā ietvertajiem statistiskajiem slogošanas nosacījumiem, un sākotnējais iestatījums atbilst noteiktajām vērtībām.

6.22.6.1.2.1. Gadījumos, kad tuvās gaismas veido vairākas gaismas no dažādām apgaismes vienībām, noteikumus saskaņā ar 6.22.6.1.2. punktu piemēro karam minēto gaismu nogriežnim (ja ir), kas projektēts, lai projicētu leņķa zonā, kā norādīts 9.4. punktā paziņojuma veidlapā, kas atbilst paraugam Noteikumu Nr. 123 1. pielikumā.

6.22.6.2. *Galveno lukturu izlīdzināšanas ierīce*

6.22.6.2.1. Ja ir nepieciešama galveno lukturu izlīdzināšanas ierīce, lai ievērotu 6.22.6.1.2. punkta prasības, šī ierīce ir automātiska.

6.22.6.2.2. Ja šī ierīce nedarbojas, tuvās gaismas nedrīkst atrasties stāvoklī, kurā slīpums ir mazāks nekā tad, kad ierīce pārstājusi darboties.

6.22.6.3. *Horizontālā centrēšana*

Katras apgaismes vienības nogriežņa izliekuma lauzuma punkts (ja ir), to projicējot uz ekrāna, atbilst minētās apgaismes vienības atskaites ass vertikālajai līnijai. Ir atļauta 0,5 grādu pielāide tajā transportlīdzekļa pusē, kas ir satiksmes virzienā. Pārējās apgaismes vienības pielāgo saskaņā ar pieteikuma iesniedzēja specifikāciju saskaņā ar Noteikumu Nr. 123 10. pielikuma noteikumiem.

6.22.6.4. Mērīšanas kārtība

Pēc sākotnējā gaismu virziena iestatīšanas noregulējuma, tuvās gaismas vertikālais slīpums, vai vajadzības gadījumā visu to dažādo apgaismes vienību vertikālie slīpumi, kuras nodrošina vai papildina tuvās gaismas nogriezni(nogriežņus) saskaņā ar 6.22.6.1.2.1. punktu, pārbauda pēc visiem transportlīdzekļa sloģošanas nosacījumiem saskaņā ar specifikāciju šo noteikumu 6.2.6.3.1. un 6.2.6.3.2. punktu.

6.22.7. Elektriskie slēgumi

6.22.7.1. Tālās gaismas (ja to nodrošina AFS)

a) Tālās gaismas apgaismošanas vienības var ieslēgties vai nu vienlaicīgi, vai pa pāriem. Pārslēdzot no tuvās gaismas uz tālo gaismu, jāieslēdzas vismaz vienam tālās gaismas apgaismošanas vienību pārim. Pārslēdzot no tālās gaismas uz tuvo gaismu, vienlaicīgi jāizslēdzas visām tālās gaismas apgaismošanas vienībām.

b) Tuvās gaismas lukturi drīkst palikt ieslēgti vienlaicīgi ar tālās gaismas lukturiem.

c) Ja uzstādītas četras ieslēpjamas apgaismošanas vienības, paceltā stāvoklī tās nodrošina, ka vienlaicīgi nevar darboties neviens no papildu galvenajiem lukturiem, kas uzstādīti kā gaismas signālierīce, kuras signālu veido lukturu neregulāra iedegšanās pēc īsiem intervāliem (skatīt 5.12. punktu) gaišā diennakts laikā.

6.22.7.2. Tuvās gaismas

a) Vadības ierīce, ar ko pārslēdz uz tuvo gaismu, vienlaicīgi izslēdz visus galvenos tālās gaismas lukturus vai vienlaicīgi izslēdz visas AFS tālās gaismas apgaismošanas vienības.

b) Tuvās gaismas lukturi drīkst palikt ieslēgti vienlaicīgi ar tālās gaismas lukturiem.

c) Ja tuvās gaismas apgaismošanas vienības ir aprīkotas ar gāzizlādes gaismas avotiem, šie gāzizlādes gaismas avoti tālo gaismu darbības laikā paliek ieslēgti.

6.22.7.3. Tuvās gaismas var būt automātiski ieslēdzamas un izslēdzamas, tomēr tām jāatbilst šo noteikumu 5.12. punktā minētajām elektrisko slēgumu prasībām.

6.22.7.4. AFS automātiskais režīms

Uzstādīto AFS apgaismes funkciju mainīšanai no vienas klases un režīma uz otru klasi un režīmu, un vienas klases vai režīma robežās jābūt automātiskai un tādai, kas nerada neērtības vadītājam un citiem ceļu satiksmes dalībniekiem.

Tuvo gaismu un attiecīgā gadījumā tālo gaismu klašu un režīmu ieslēgšanai jāatbilst šādiem nosacījumiem.

6.22.7.4.1. Tuvās gaismas C klases režīmu(-us) ieslēdz tad, ja nav ieslēgts citas tuvās gaismas klases režīms.

- 6.22.7.4.2. Tuvās gaismas V klases veidu(-us) nedrīkst ieslēgt, ja nav automātiski atklāts viens vai vairāki no šādiem nosacījumiem (V signāls):
- a) ceļš atrodas apdzīvotā vietā, un transportlīdzekļa ātrums nepārsniedz 60 km/h;
 - b) ceļš ir aprīkots ar fiksētiem gaismas ķermeņiem, un transportlīdzekļa ātrums nepārsniedz 60 km/h;
 - c) ceļa virsmas spilgtums un/vai ceļa horizontālais apgaismojums pastāvīgi pārsniedz 1 cd/m²;
 - d) transportlīdzekļa ātrums nepārsniedz 50 km/h.
- 6.22.7.4.3. Tuvās gaismas E klases režīmu(-us) nedrīkst ieslēgt, ja transportlīdzekļa ātrums pārsniedz 70 km/h un ir automātiski konstatēts viens vai vairāki no šādiem nosacījumiem:
- a) ceļš ir automaģistrāle ⁽²²⁾, un/vai transportlīdzekļa ātrums pārsniedz 110 km/h (E signāls);
 - b) tikai tādas tuvās gaismas E klases veida gadījumā, kura saskaņā ar sistēmas apstiprinājuma dokumentiem/paziņojuma lapu atbilst "datu kopai" Noteikumu Nr. 123 3. pielikuma 6. tabulā.
- Datu kopa E1: transportlīdzekļa ātrums pārsniedz 100 km/h (E1 signāls).
- Datu kopa E2: transportlīdzekļa ātrums pārsniedz 90 km/h (E2 signāls).
- Datu kopa E3: transportlīdzekļa ātrums pārsniedz 80 km/h (E3 signāls).
- 6.22.7.4.4. Tuvās gaismas W klases veidu(-us) nedrīkst ieslēgt, ja nav izslēgti priekšējie miglas lukturi (ja tādi ir) un ir automātiski atklāts viens vai vairāki no šādiem nosacījumiem (piemērots W signāls):
- a) automātiski ir noteikts slapjš ceļa segums;
 - b) ir ieslēgts vējstikla tīrītājs un tas ir nepārtraukti vai automātiskās kontroles režīmā darbojies vismaz divas minūtes ilgi.
- 6.22.7.4.5. Tuvās gaismas C, V, E vai W klases režīmu nedrīkst pārveidot par šīs klases likumu režīmu (piemēro T signālu kopā ar minētās tuvo gaismu klases signālu saskaņā ar noteikumiem punktos no 6.22.7.4.1. līdz 6.22.7.4.4.), ar nosacījumu, ka ir izvērtēta vismaz viena no šādām īpašībām (vai līdzīgām norādēm):
- a) stūres mehānisma bloķēšanas leņķis;
 - b) transportlīdzekļa smaguma centra trajektorija.

⁽²²⁾ Ceļu satiksmes virzieni ir nodalīti ceļa struktūrā vai ir paredzēts attiecīgs sānu attālums starp abiem satiksmes virzieniem. Tādējādi samazinās neadekvāts apzīlbinājums no pretimnākošo transportlīdzekļu galvenajiem lukturiem.

Papildus piemēro šādus noteikumus:

- i) horizontāla asimetriskā nogriežņa kustība sāniski no transportlīdzekļa gareniskās ass, ja piemērojams, ir atļauta tikai ar noteikumu, ka transportlīdzeklis brauc uz priekšu ⁽²³⁾, un tai ir jābūt tādai, lai attālums no transportlīdzekļa priekšpuses, kurā gareniskā vertikālā plakne caur nogriežņa izliekuma lauzuma punktu krustojas ar transportlīdzekļa smaguma centra trajektorijas līniju, nepārsniedz attiecīgās apgaismes vienības uzstādījuma augstumu vairāk nekā 100 reizes;
 - ii) vienai vai vairākām apgaismes vienībām papildus var vienlaicīgi pieslēgt elektrisko strāvu ar noteikumu, ka transportlīdzekļa smaguma centra trajektorijas izliekuma horizontālais rādiuss ir 500 m vai mazāks.
- 6.22.7.6. Vadītājam vienmēr ir iespējams ieslēgt AFS neitrālā stāvoklī un izmantot tās automātisko režīmu.
- 6.22.8. *Indikatori*
- 6.22.8.1. Noteikumi, kas izklāstīti šo noteikumu 6.1.8. punktā (galvenie tālās gaismas lukturi) un 6.1.8. punktā (galvenie tuvās gaismas lukturi) piemērojami attiecīgajām AFS daļām.
- 6.22.8.2. AFS obligāts ir defektu gaismas indikators. Šim indikatoram nav jāmirgo. To ieslēdz tad, ja konstatē defektu AFS vadības signālos vai ja tiek saņemts signāls par defektu saskaņā ar Noteikumu Nr. 123 5.9. punkta noteikumiem. Tas paliek ieslēgts, kamēr bojājums nav novērsts. To uz laiku var atcelt, bet darbība ir jāatkārto katru reizi, kad ieslēdz un izslēdz ierīci, ar ko iedarbina un/vai apstādina dzinēju.
- 6.22.8.3. Indikators, kas norāda uz to, ka vadītājs ir ieslēdzis sistēmu saskaņā ar Noteikumu Nr. 123 5.8. punkta noteikumiem, nav obligāts.
- 6.22.9. *Citas prasības*
- 6.22.9.1. AFS drīkst uzstādīt tikai kopā ar galveno lukturu tīrīšanas ierīci(-ēm) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 45 ⁽²⁴⁾ vismaz tām apgaismes vienībām, kuras norādītas 9.3. punktā paziņojuma veidlapā, kas atbilst paraugam Noteikumu Nr. 123 1. pielikumā, ja šo apgaismes vienību gaismas avotu kopējā objektīvā gaismas plūsma pārsniedz 2 000 lūmenus katrā pusē, un kuras nodrošina C klases (galvenās) tuvās gaismas.
- 6.22.9.2. Atbilstības pārbaude AFS automātiskā režīma prasībām
- 6.22.9.2.1. Pieteikuma iesniedzējs ar īsu aprakstu vai citā pieņemamā veidā par tipa apstiprināšanu atbildīgajai iestādei pierāda:
- a) AFS vadības signālu atbilstību
 - i) šo noteikumu 3.2.6. punktā prasītajam aprakstam; un
 - ii) attiecīgajiem AFS vadības signāliem, kas noteikti AFS tipa apstiprinājuma dokumentos; un
 - b) atbilstību automātiskā režīma prasībām saskaņā ar 6.22.7.4.1.–6.22.7.4.5. punkta noteikumiem.

⁽²³⁾ Šo prasību nepiemēro tuvās gaismas apgaismojumam, ja likumu apgaismi ieslēdz, lai nogrieztos pa labi ceļu labās puses satiksmē (pa kreisi ceļu kreisās puses satiksmē).

⁽²⁴⁾ Attiecīgo noteikumu puses var aizliegt mehānisku tīrīšanas sistēmu izmantošanu, ja ir uzstādīti galvenie lukturi ar plastmasas lēcām un marķējumu "PL".

6.22.9.2.2. Lai pārbaudītu to, vai saskaņā ar 6.22.7.4. punktu AFS automātiskais režīms nerada neērtības, tehniskais dienests *veic testa braucieni*, kurā ietvertas visas situācijas, kas attiecas uz sistēmas kontroli, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja aprakstu; *norāda*, vai visi režīmi ir ieslēgti, darbojušies un izslēgti saskaņā ar pieteikuma iesniedzēja aprakstu; norāda acīmredzami traucējumi, ja tādi ir (piemēram, pārlieta lenķiskā kustība vai mirgošana).

6.22.9.3. Kopējā maksimālā gaismas intensitāte apgaismes vienībām, ko var ieslēgt vienlaicīgi, lai nodrošinātu tālo gaismu apgaismojumu vai vajadzības gadījumā tā režīmus, nedrīkst pārsniegt 430 000 cd, un tas nozīmē, ka kontrolskaitļu summa nedrīkst pārsniegt 100 vienības.

Maksimālo gaismas intensitāti aprēķina, saskaitot atsevišķos kontrolskaitļus, kas norādīti uz katras uzstādīšanas ierīces, kuras var ieslēgt vienlaicīgi, lai nodrošinātu tālo gaismu.

6.22.9.4. Lietotāja rokasgrāmatā sīki paskaidro veidu, kā uz laiku lietot transportlīdzekli valstī ar pretēju braukšanas virzienu nekā valstī, kurai pieprasa apstiprinājumu, saskaņā ar Noteikumu Nr. 123 5.8. punktu.

6.23. **Avārijas bremžu signāls**

6.23.1. *Uzstādīšana*

Pēc izvēles

Avārijas bremžu signālu iedarbina ar vienlaicīga visu to bremžu signāllukturu vai virzienrādītāju ieslēgšanu, kas aprīkoti kā aprakstīts 6.22.7. punktā.

6.23.2. *Skaitis*

Kā noteikts 6.5.2. vai 6.7.2. punktā.

6.23.3. *Izkārtojums*

Kā noteikts 6.5.3. vai 6.7.3. punktā.

6.23.4. *Atrašanās vieta*

Kā noteikts 6.5.4. vai 6.7.4. punktā.

6.23.5. *Ģeometriskā redzamība*

Kā noteikts 6.5.5. vai 6.7.5. punktā.

6.23.6. *Centrēšana*

Kā noteikts 6.5.6. vai 6.7.6. punktā.

6.23.7. *Elektriskie slēgumi*

6.23.7.1. Visi avārijas bremžu signāla lukturi mirgo sinhroni ar 4 ± 1 Hz frekvenci.

6.23.7.1.1. Tomēr ja kādā no avārijas bremžu signāla lukturiem transportlīdzekļa aizmugurē izmantoti kvēldiega gaismas avoti, frekvence ir $4,0 + 0/- 1$ Hz.

6.23.7.2. Avārijas bremžu signāls darbojas neatkarīgi no citiem lukturiem.

6.23.7.3. Avārijas bremžu signāls ir automātiski ieslēdzams un izslēdzams.

6.23.7.3.1. Avārijas bremžu signālu drīkst ieslēgt tikai tad, ja transportlīdzekļa ātrums pārsniedz 50 km/h un bremžu sistēma iedarbina avārijas bremzēšanas komandsignālu, kas paredzēts Noteikumos Nr. 13 un Nr. 13-H.

6.23.7.3.2. Avārijas bremžu signāls automātiski izslēdzas, ja vairs nav pieejams avārijas bremzēšanas komandsignāls, kā noteikts Noteikumos Nr. 13 un Nr. 13-H, vai ja darbojas avārijas signāls.

6.23.8. *Indikatori*

Pēc izvēles

6.23.9. *Citas prasības*

6.23.9.1. Izņemot 6.23.9.2. punkta noteikumus, ja mehāniskais transportlīdzeklis ir aprīkots piekabes vilkšanai, mehāniskā transportlīdzekļa avārijas bremžu signāla vadības ierīce spēj iedarbināt arī piekabes avārijas bremžu signālu.

Ja mehāniskais transportlīdzeklis ir elektriski savienots ar piekabi, abu avārijas bremžu signālu darbības frekvence atbilst 6.23.7.1.1. punktā minētajai frekvencei. Tomēr, ja mehāniskais transportlīdzeklis var konstatēt, ka piekabes avārijas bremžu signālam netiek lietoti kvēldiega gaismas avoti, frekvence var atbilst 6.23.7.1. punktā minētajai.

6.23.9.2. Ja mehāniskais transportlīdzeklis ir aprīkots tādas piekabes vilkšanai, kas ir aprīkota ar nepārtrauktas vai daļēji pārtrauktas bremzēšanas tipa darba bremžu sistēmu, kā norādīts Noteikumos Nr. 13, nodrošina, ka ir paredzēta nepārtraukta enerģijas padeve, šādu piekabju bremžu signāllukturiem izmantojot elektrosavienojumu, ja piemēro darba bremzes.

Avārijas bremžu signāls uz visām šādām piekabēm var darboties neatkarīgi no vilcēja un tam nav jādarbojas vai nu ar tādu pašu frekvenci kā, vai sinhroni ar avārijas bremžu signālu uz vilcēja.

6.24. **Ārējais salona apgaismojums**

6.24.1. *Uzstādīšana*

Pēc izvēles mehāniskajiem transportlīdzekļiem

6.24.2. *Skaitis*

Nav īpašu prasību

6.24.3. *Izkārtojums*

Nav īpašu prasību

6.24.4. *Atrašanās vieta*

Nav īpašu prasību

6.24.5. *Ģeometriskā redzamība*

Nav īpašu prasību

6.24.6. *Centrēšana*

Nav īpašu prasību

6.24.7. *Elektriskie slēgumi*

Nav īpašu prasību

6.24.8. *Indikatori*

Nav īpašu prasību

6.24.9. *Citas prasības*

Ārējais salona apgaismojums netiek aktivizēts, izņemot, ja transportlīdzeklis stāv un ir ievērots viens vai vairāki šādi nosacījumi:

a) dzinējs ir apstādīnāts; vai

b) vadītāja vai pasažiera durvis ir atvērtas; vai

c) kravas nodalījuma durvis ir atvērtas.

Visos fiksētajos izmantošanas stāvokļos ievēro 5.10. punkta noteikumus.

6.25. **Pakaļējais sadursmes trauksmes signāls**

6.25.1. *Uzstādīšana*

Pēc izvēles

Pakaļējam sadursmes trauksmes signālam jāsāk darboties, vienlaicīgi sākot darboties visiem virzienrādītājiem, kas uzstādīti, kā izklāstīts 6.25.7. punktā.

6.25.2. *Skaitis*

Kā noteikts 6.5.2. punktā.

6.25.3. *Izkārtojums*

Kā noteikts 6.5.3. punktā.

6.25.4. *Atrašanās vieta*

Kā noteikts 6.5.4. punktā.

6.25.5. *Ģeometriskā redzamība*

Kā noteikts 6.5.5. punktā.

6.25.6. *Centrēšana*

Kā noteikts 6.5.6. punktā.

6.25.7. *Elektriskie slēgumi*

Pieteikuma iesniedzējs pierāda atbilstību šīm prasībām, veicot simulāciju vai izmantojot citus pierādīšanas veidus, kas ir pieņemami par tipa apstiprinājumu atbildīgajam tehniskajam dienestam.

6.25.7.1. Visi pakaļējie sadursmes brīdinājuma signāla lukturi mirgo sinhroni ar 4 ± 1 Hz frekvenci.

6.25.7.1.1. Tomēr, ja kādam no pakaļējiem sadursmes brīdinājuma signāla lukturiem virzienā uz transportlīdzekļa aizmuguri tiek izmantots kvēldiega gaismas avots, frekvence ir $4 + 0/- 1$ Hz.

6.25.7.2. Pakaļējais sadursmes brīdinājuma signāls darbojas neatkarīgi no citiem lukturiem.

6.25.7.3. Pakaļējais sadursmes brīdinājuma signāls ieslēdzas un izslēdzas automātiski.

6.25.7.4. Pakaļējais sadursmes brīdinājuma signāls nedrīkst ieslēgties, ja ir ieslēgti virzienrādītāji, avārijas signāls vai avārijas apstāšanās signāls.

6.25.7.5. Pakaļējo sadursmes brīdinājuma signālu var ieslēgt tikai šādos apstākļos:

Vr	ieslēgšana
Vr > 30 km/h	TTC ≤ 1,4
Vr ≤ 30 km/h	TTC ≤ 1,4/30 × Vr

“ V_r (relatīvais ātrums)” ir ātruma starpība starp transportlīdzekli ar pakalējo sadursmes brīdinājuma signālu un tajā pašā joslā sekojošu transportlīdzekli.

“TTC (laiks līdz sadursmei)” ir aprēķinātais laiks līdz transportlīdzekļa ar pakalējo sadursmes brīdinājuma signālu un sekojoša transportlīdzekļa sadursmei, pieņemot, ka relatīvais ātrums aprēķināšanas brīdī ir nemainīgs.

- 6.25.7.6. Pakalējo sadursmes brīdinājuma signāla ieslēgšanās laiks nedrīkst būt ilgāks par 3 sekundēm.
- 6.25.8. *Indikatori*
Pēc izvēles
7. TRANSPORTLĪDZEKĻA TIPĀ VAI APGAISMES IERĪČU UN GAISMAS SIGNĀLIERĪČU UZSTĀDĪŠANAS GROZĪJUMI UN APSTIPRINĀJUMA PAPLAŠINĀJUMI
- 7.1. Par visiem transportlīdzekļa tipa vai apgaismes ierīču un gaismas signālierīču uzstādīšanas vai 3.2.2. punktā minētā saraksta grozījumiem ziņo administratīvajai struktūrvienībai, kas apstiprinājusi attiecīgo transportlīdzekļa tipu. Struktūrvienība var:
- 7.1.1. uzskatīt, ka izdarītajiem pārveidojumiem nevarētu būt ievērojamas negatīvas sekas un ka transportlīdzeklis joprojām atbilst prasībām; vai
- 7.1.2. par testu veikšanu atbildīgajam tehniskajam dienestam pieprasīt papildu testa protokolu.
- 7.2. Noteikumu 4.3. punktā paredzētajā kārtībā par apstiprinājuma paplašinājumu vai atteikumu, norādot izmaiņas, paziņo nolīguma pusēm, kuras piemēro šos noteikumus.
- 7.3. Kompetentā iestāde, kas izsniedz apstiprinājuma paplašinājumu, piešķir sērijas numuru katrai paplašinājuma paziņojuma veidlapai un informē pārējās 1958. gada nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, izmantojot paziņojuma veidlapu, kas atbilst paraugam šo noteikumu 1. pielikumā.
8. RAŽOŠANAS ATBILSTĪBA
Ražošanas atbilstības nodrošināšanas procedūras atbilst nolīguma 2. papildinājumā (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) izklāstītajām procedūrām, ievērojot šādas prasības:
- 8.1. saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātu transportlīdzekli izgatavo atbilstīgi apstiprinātajam tipam saskaņā ar 5. un 6. punktā noteiktajām prasībām.
- 8.2. Apstiprinājuma turētājs jo īpaši:
- 8.2.1. nodrošina, lai saistībā ar visiem aspektiem, kas attiecas uz 5. un 6. punktā izklāstīto prasību ievērošanu, pastāvētu efektīva transportlīdzekļu kvalitātes kontroles kārtība;
- 8.2.2. nodrošina, lai katram transportlīdzekļa tipam veiktu vismaz šo noteikumu 9. pielikumā noteiktās pārbaudes vai fiziskas pārbaudes, kas ļauj iegūt līdzvērtīgu informāciju.
- 8.3. Kompetentā iestāde drīkst veikt visas šajos noteikumos paredzētos testus. Šos testus veic izlases kārtā, izmantojot paraugus, ko ņem tā, lai netraucētu izgatavotājiem pildīt piegādes saistības.

- 8.4. Kompetentā iestāde cenšas veikt pārbaudes reizi gadā. Tomēr šajā jautājumā kompetentā iestāde var rīkoties pēc saviem ieskatiem un atbilstīgi savai pārlicēbai par efektīvu ražošanas atbilstības kontroles pasākumu nodrošinājumu. Konstatējot neapmierinošus rezultātus, kompetentā iestāde nodrošina visu to pasākumu īstenošanu, kas vajadzīgi pēc iespējas ātrākai ražošanas atbilstības atjaunošanai.
9. SANKCIJAS PAR RAŽOŠANAS NEATBILSTĪBU
- 9.1. Saskaņā ar šiem noteikumiem piešķirto transportlīdzekļa tipa apstiprinājumu var atsaukt, ja nav ievērotas prasības vai ja transportlīdzeklis, uz kura ir apstiprinājuma marķējums, neatbilst apstiprinātajam tipam.
- 9.2. Ja nolīguma puse, kura piemēro šos noteikumus, atsauc iepriekš piešķirtu apstiprinājumu, tā, izmantojot paziņojuma veidlapu, kas atbilst paraugam šo noteikumu 1. pielikumā, nekavējoties informē pārējās pusēs, kuras piemēro šos noteikumus.
10. PILNĪGA RAŽOŠANAS IZBEIGŠANA
- Ja apstiprinājuma turētājs pilnīgi pārtrauc ražot saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātu transportlīdzekļa tipu, tas attiecīgi informē iestādi, kas apstiprinājumu piešķirusi. Pēc attiecīgā paziņojuma saņemšanas šī iestāde informē pārējās nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, izmantojot paziņojuma veidlapu, kura atbilst paraugam šo noteikumu 1. pielikumā.
11. TO TEHNISKO DIENESTU NOSAUKUMS UN ADRESE, KAS ATBILDĪGI PAR APSTIPRINĀŠANAS TESTU VEIKŠANU, KĀ ARĪ ADMINISTRATĪVO STRUKTŪRVIENĪBU NOSAUKUMS UN ADRESE
1958. gada nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, paziņo Apvienoto Nāciju Organizācijas sekretariātam to tehnisko dienestu nosaukumu un adresi, kas atbildīgi par apstiprināšanas testu veikšanu, kā to administratīvo struktūrvienību nosaukumu un adresi, kuras piešķir apstiprinājumu un kurām jānosūta veidlapas, kas apliecina citās valstīs izdotu apstiprinājumu, tā paplašinājumu, atteikumu vai atsaukumu.
12. PĀREJAS NOTEIKUMI
- 12.1. Neatkarīgi no tālāk izklāstītajiem pārejas noteikumiem, pusēm, kas sāk piemērot šos noteikumus pēc jaunākās grozījumu sērijas spēkā stāšanās dienas, nav jāatzīst apstiprinājumi, kuri piešķirti saskaņā ar kādu no iepriekšējām šo noteikumu grozījumu sērijām.
- 12.2. Puses, kas piemēro šos noteikumus, neatsakās piešķirt apstiprinājumu paplašinājumu saskaņā ar šo noteikumu iepriekšējām grozījumu sērijām.
- 12.3. Līdz turpmākam paziņojumam Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram Japāna pasludina, ka saistībā ar apgaismes ierīču un gaismas signālierīču uzstādīšanu uz Japānu attiecas tikai tās nolīguma, kam pievienoti šie noteikumi, prasības, kas skar M₁ un N₁ kategorijas transportlīdzekļus.
- 12.4. No 03. grozījumu sērijas oficiālās spēkā stāšanās dienas, puses, kas piemēro šos noteikumus, neatsakās piešķirt apstiprinājumus saskaņā ar šiem noteikumiem, kuri grozīti ar 03. grozījumu sēriju.
- 12.5. Pēc 12 mēnešiem kopš 03. grozījumu sērijas spēkā stāšanās dienas puses, kas piemēro šos noteikumus, piešķir apstiprinājumus tikai tad, ja apstiprināmais transportlīdzekļa tips atbilst prasībām, ko paredz šie noteikumi, kuri grozīti ar 03. grozījumu sēriju.

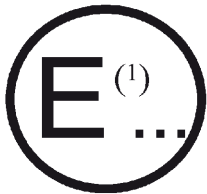
- 12.6. Puses, kuras piemēro šos noteikumus, neatsaka valsts vai reģiona tipa apstiprinājumu transportlīdzekļiem, kam tipa apstiprinājums piešķirts saskaņā ar šo noteikumu iepriekšējām grozījumu sērijām 36 mēnešus pēc šo noteikumu 03. grozījumu sērijas spēkā stāšanās dienas.
- 12.7. Pēc 36 mēnešiem kopš šo noteikumu 03. grozījumu sērijas spēkā stāšanās dienas puses, kuras piemēro šos noteikumus, var atteikties pirmo reizi reģistrēt (pirmo reizi ekspluatācijā nodot) transportlīdzekli valsts vai reģiona reģistrā, ja transportlīdzeklis neatbilst šo noteikumu 03. grozījumu sērijas prasībām.
- 12.8. Pēc 60 mēnešiem kopš šo noteikumu 03. grozījumu sērijas spēkā stāšanās dienas saskaņā ar šiem noteikumiem piešķirtie apstiprinājumi kļūst nederīgi, izņemot to transportlīdzekļu tipa apstiprinājumus, kuri atbilst prasībām, ko paredz šie noteikumi, kas grozīti ar 03. grozījumu sēriju.
- 12.9. Neatkarīgi no 12.7. vai 12.8. punkta noteikumiem, transportlīdzekļu tipa apstiprinājumi saskaņā ar iepriekšējām šo noteikumu grozījumu sērijām, kurus neskar 03. grozījumu sērija, joprojām ir derīgi, un puses, kuras piemēro šos noteikumus, tos joprojām atzīst.
- 12.10. Pēc 36 mēnešiem kopš 03. grozījumu sērijas 3. papildinājuma spēkā stāšanās dienas puses, kas piemēro šos noteikumus, piešķir apstiprinājumus tikai tad, ja apstiprināmais transportlīdzekļa tips atbilst prasībām, ko paredz šie noteikumi, kuri grozīti ar 03. grozījumu sērijas 3. papildinājumu.
- 12.11. No 04. grozījumu sērijas oficiālās spēkā stāšanās dienas puses, kas piemēro šos noteikumus, neatsakās piešķirt apstiprinājumus saskaņā ar šiem noteikumiem, kas grozīti ar 04. grozījumu sēriju.
- 12.12. Pēc 30 mēnešiem M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļiem un pēc 48 mēnešiem citu kategoriju transportlīdzekļiem kopš 04. grozījumu sērijas spēkā stāšanās dienas puses, kas piemēro šos noteikumus, piešķir apstiprinājumus tikai tad, ja apstiprināmais transportlīdzekļa tips atbilst prasībām, ko paredz šie noteikumi, kuri grozīti ar 04. grozījumu sēriju.
- 12.13. Līdz 30 mēnešiem M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļiem un līdz 48 mēnešiem citu kategoriju transportlīdzekļiem kopš 04. grozījumu sērijas spēkā stāšanās dienas puses, kas piemēro šos noteikumus, piešķir apstiprinājumus tikai tad, ja apstiprināmais transportlīdzekļa tips atbilst prasībām, ko paredz šie noteikumi, kuri grozīti ar iepriekšējām grozījumu sērijām.
- 12.14. Apstiprinājumi, kas saskaņā ar šiem noteikumiem piešķirti pirms pagājuši 30 mēneši M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļiem un 48 mēneši pārējo kategoriju transportlīdzekļiem pēc šo noteikumu 04. grozījumu sērijas oficiālās spēkā stāšanās dienas un visi to paplašinājumi, ieskaitot paplašinājumus saskaņā ar šo noteikumu iepriekšējām grozījumu sērijām, kas piešķirti vēlāk, paliek spēkā uz nenoteiktu laiku. Ja atbilstīgi iepriekšējām grozījumu sērijām apstiprināts transportlīdzekļa tips atbilst prasībām, ko paredz šie noteikumi, kuri grozīti ar 04. grozījumu sēriju, puse, kura piešķir apstiprinājumu, par to ziņo pārējām pusēm, kuras piemēro šos noteikumus.
- 12.15. Puses, kas piemēro šos noteikumus, neatsaka valsts vai reģiona tipa apstiprinājumu transportlīdzekļiem, kam tipa apstiprinājums piešķirts saskaņā ar šo noteikumu 04. grozījumu sēriju.
- 12.16. Neatkarīgi no iepriekš izklāstītajiem pārejas noteikumiem, tām pusēm, kuras Noteikumus Nr. 112 piemēro pēc dienas, kad noteikumu 04. grozījumu sērija stājas spēkā, nav pienākums atzīt apstiprinājumus, ja apstiprināmais transportlīdzekļa tips neatbilst prasībām, kas noteiktas 6.1.2. un 6.2.2. punktā, kuri grozīti ar šo noteikumu 04. grozījumu sēriju attiecībā uz Noteikumiem Nr. 112.

- 12.17. Šo noteikumu 6.19.7.3. punkts stājas spēkā 30 mēnešus pēc 04. grozījumu sērijas spēkā stāšanās dienas attiecībā uz jauniem M₁ un N₁ kategorijas transportlīdzekļu tipiem un 48 mēnešus pēc minētās dienas attiecībā uz jauniem citu kategoriju transportlīdzekļu tipiem.
- 12.18. Puses, kas piemēro šos noteikumus, turpina piešķirt apstiprinājumus transportlīdzekļu tipiem, kas neatbilst 04. grozījumu sērijas 2. papildinājuma 5.2.1. punkta prasībām, ja tie ir aprīkoti ar galvenajiem lukturiem, kas apstiprināti atbilstoši Noteikumiem Nr. 98 (pirms 9. papildinājuma) vai Noteikumiem Nr. 112 (pirms 8. papildinājuma).
- 12.19. Pēc 36 mēnešiem kopš 04. grozījumu sērijas 3. papildinājuma spēkā stāšanās dienas puses, kas piemēro šos noteikumus, piešķir apstiprinājumus tikai tad, ja apstiprināmais transportlīdzekļa tips atbilst prasībām, kuras paredzētas 3.2.7. un 5.27. punktā šajos noteikumos, kas grozīti ar 04. grozījumu sērijas 3. papildinājumu.
- 12.20. Puses, kas piemēro šos noteikumus, neatsaka apstiprinājumu paplašinājumu piešķiršanu atbilstoši visām iepriekšējām šo noteikumu redakcijām, kas paliek spēkā.
- 12.21. No dienas, kad oficiāli stājas spēkā 05. grozījumu sērija, puses, kas piemēro šos noteikumus, neatsakās piešķirt apstiprinājumu saskaņā ar šiem noteikumiem, kas grozīti ar 05. grozījumu sēriju.
- 12.22. Pēc 48 mēnešiem kopš dienas, kad oficiāli stājas spēkā 05. grozījumu sērija, puses, kas piemēro šos noteikumus, piešķir apstiprinājumus tikai tad, ja apstiprināmais transportlīdzekļa tips atbilst prasībām, kuras paredzētas šajos noteikumos, kas grozīti ar 05. grozījumu sēriju.
- 12.23. Puses, kas piemēro šos noteikumus, turpina piešķirt apstiprinājumus tiem transportlīdzekļu tipiem, kas atbilst prasībām, kuras paredzētas šajos noteikumos, kas grozīti ar iepriekšējām grozījumu sērijām, 48 mēnešus no 05. grozījumu sērijas spēkā stāšanās dienas.
- 12.24. Puse, kas piemēro šos noteikumus, neatsakās piešķirt tāda transportlīdzekļu tipa valsts vai reģionālu apstiprinājumu, kurš apstiprināts atbilstoši šo noteikumu 05. grozījumu sērijai.
- 12.25. Ne ilgāk kā 48 mēnešus no šo noteikumu 05. grozījumu sērijas spēkā stāšanās dienas puse, kuras piemēro šos noteikumus, neatsakās piešķirt tāda transportlīdzekļu tipa valsts vai reģionālu apstiprinājumu, kurš apstiprināts atbilstoši šo noteikumu iepriekšējām grozījumu sērijām.
- 12.26. Apstiprinājumi, kas piešķirti saskaņā ar šiem noteikumiem pirms šo noteikumu 05. grozījumu sērijas spēkā stāšanās dienas, paliek spēkā uz nenoteiktu laiku.
- 12.27. Pēc 66 mēnešiem attiecībā uz jauniem M₁ un N₁ kategorijas transportlīdzekļu tipiem un 84 mēnešiem attiecībā uz jauniem citu kategoriju transportlīdzekļu tipiem kopš dienas, kad oficiāli stājas spēkā šo noteikumu 05. grozījumu sērija, puses, kas piemēro šos noteikumus, piešķir apstiprinājumus tikai tad, ja jaunais apstiprināmais transportlīdzekļu tips atbilst prasībām, kuras paredzētas šajos noteikumos, kas grozīti ar 05. grozījumu sēriju, izņemot 6.2.7.6.2. un 6.2.7.6.3. punktu. Apstiprinājumi, kas piešķirti pirms šiem datumiem, paliek spēkā uz nenoteiktu laiku, un vēlāk piešķir apstiprinājumu paplašinājumus.

1. PIELIKUMS

PAZIŅOJUMS

(maksimālais izmērs: A4 formāts jeb 210 × 297 mm)

Izdevējs: iestādes nosaukums

.....

.....

.....

par ⁽²⁾: APSTIPRINĀJUMA PIEŠĶIRŠANU
 APSTIPRINĀJUMA PAPLAŠINĀŠANU
 APSTIPRINĀJUMA ATTEIKUMU
 APSTIPRINĀJUMA ATSAUKŠANU
 PILNĪGU RAŽOŠANAS IZBEIGŠANU

transportlīdzekļa tipam attiecībā uz apgaismes ierīču un gaismas signālierīču uzstādīšanu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 48

Apstiprinājums Nr.:

Paplašinājums Nr.:

1. Transportlīdzekļa tirdzniecības nosaukums vai preču zīme:
2. Izgatavotāja dotais transportlīdzekļa tipa nosaukums:
3. Izgatavotāja nosaukums un adrese:
4. Izgatavotāja pārstāvis, izgatavotāja pārstāvja adrese (ja piemērojams):
5. Iesniegts apstiprināšanai (datums):
6. Par apstiprināšanas testu veikšanu atbildīgais tehniskais dienests:
7. Testa protokola datums:
8. Testa protokola numurs:
9. Īss apraksts:

Transportlīdzeklī uzstādītās apgaismes ierīces un gaismas signālierīces:

9.1. Galvenie tālās gaismas lukturi:	ir/nav ⁽²⁾
9.2. Galvenie tuvās gaismas lukturi:	ir/nav ⁽²⁾
9.3. Priekšējie miglas lukturi:	ir/nav ⁽²⁾
9.4. Atpakaļgaitas lukturi:	ir/nav ⁽²⁾
9.5. Priekšējie virzienrādītāji:	ir/nav ⁽²⁾
9.6. Pakaļējie virzienrādītāji:	ir/nav ⁽²⁾
9.7. Sānu virzienrādītāji:	ir/nav ⁽²⁾
9.8. Avārijas signāls:	ir/nav ⁽²⁾
9.9. Bremžu signāllukturi:	ir/nav ⁽²⁾

⁽¹⁾ Tās valsts pazīšanas numurs, kura piešķirusi/paplašinājusi/atteikusi/atsaukusi apstiprinājumu (skatīt apstiprinājuma prasības noteikumos).

⁽²⁾ Nevajadzīgo svītrot vai atkārtoti norādīt "jā" vai "nē"

- 9.10. Pakaļējās numura zīmes apgaismojuma ierīce: ir/nav (2)
- 9.11. Priekšējie gabarītgaismas lukturi: ir/nav (2)
- 9.12. Pakaļējie gabarītgaismas lukturi: ir/nav (2)
- 9.13. Pakaļējie miglas lukturi: ir/nav (2)
- 9.14. Stāvgaismas lukturi: ir/nav (2)
- 9.15. EKontūrgaismas lukturi: ir/nav (2)
- 9.16. Pakaļējie atstarotāji, kam nav trīsstūra formas: ir/nav (2)
- 9.17. Pakaļējie atstarotāji, kam ir trīsstūra forma: ir/nav (2)
- 9.18. Priekšējie atstarotāji, kam nav trīsstūra formas: ir/nav (2)
- 9.19. Sānu atstarotāji, kam nav trīsstūra formas: ir/nav (2)
- 9.20. Priekšējie gabarītgaismas lukturi: ir/nav (2)
- 9.21. Dienas gaitas lukturi: ir/nav (2)
- 9.22. Adaptīvā priekšējā apgaismojuma sistēma (AFS) ir/nav: ir/nav (2)
- 9.23. Pagrieziena lukturi: ir/nav (2)
- 9.24. Pamanāmības zīmes: Rear Side
- 9.24.1. Visu gabarītu pamanāmības zīmes: ir/nav (2) ir/nav (2)
- 9.24.2. Daļējas gabarītu pamanāmības zīmes: ir/nav (2) ir/nav (2)
- 9.24.3. Horizontālo gabarītu pamanāmības zīmes: ir/nav (2) ir/nav (2)
- 9.24.4. Izņēmumi attiecībā uz pamanāmības zīmēm saskaņā ar 6.21.1.2.5. punktu
- Aizmugurē: ir/nav (2) Piezīmes:
- Sānos: ir/nav (2) Piezīmes:
- 9.25. Avārijas bremžu signāls: ir/nav (2)
- 9.26. Ekvivalenti lukturi: ir/nav (2)
- 9.27. Maksimāli pieļaujamā bagāžnieka slodze:
10. Piezīmes:
- 10.1. Piezīmes par kustīgajām daļām:
- 10.2. Redzamās virsmas noteikšanas metode:
- a) apgaismojošās virsmas robeža (2); vai
- b) gaismu izstarojošās virsmas robeža (2)
- 10.3. Citas piezīmes (attiecas uz labās un kreisās puses satiksmes transportlīdzekļiem):
- 10.4. Piezīmes attiecībā uz AFS (saskaņā ar noteikumu 3.2.6. un 6.22.7.4. punktu):
- 10.5. Piezīmes attiecībā uz pamanāmības zīmju garumu, ja tas ir mazāks par šo noteikumu 6.21.4.1.2. un 6.21.4.2.2. punktā noteikto minimālo 80 procentu vērtību.

- 10.6. Attiecībā uz M un N kategorijas transportlīdzekļiem – piezīmes par elektroenerģijas padeves nosacījumiem (saskaņā ar šo noteikumu 3.2.7. un 5.27. punktu):
- 10.7. Piezīmes par pamanāmības zīmēm (saskaņā ar šo noteikumu 6.21.1.2.5. un 6.21.4.3.1. punktu):
- 10.8. Piezīmes par pamanāmības zīmēm (nepabeigts transportlīdzeklis vai pabeigti transportlīdzekļi saskaņā ar šīs regulas 6.21.1.2.1. un 6.21.1.2.2.1 punktu):
Nepabeigti transportlīdzekļi:	jā/nē ⁽²⁾
Pabeigti transportlīdzekļi:	jā/nē ⁽²⁾
Vairākos posmos pabeigti transportlīdzekļi:	jā/nē ⁽²⁾
11. Apstiprinājuma marķējuma novietojums:
12. Paplašinājuma(-u) iemesli (ja piemērojams):
13. Apstiprinājums piešķirts/paplašināts/atteikts/atsaukts ⁽²⁾
14. Vieta:
15. Datums:
16. Paraksts:
17. Pēc pieprasījuma pieejami šādi dokumenti ar norādīto apstiprinājuma numuru:
-
-

2. PIELIKUMS

APSTIPRINĀJUMA MARĶĒJUMU IZVIETOJUMS

A PARAUGS

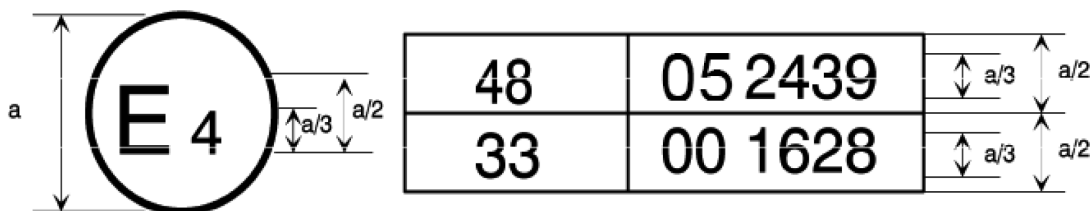
(sk. šo noteikumu 4.4. punktu)

Šis transportlīdzeklim piestiprinātais apstiprinājuma marķējums rāda, ka attiecīgais transportlīdzekļa tips attiecībā uz apgaismes ierīču un gaismas signālierīču uzstādīšanu ir apstiprināts Nīderlandē (E4) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 48, kas grozīti ar 05. grozījumu sēriju. Apstiprinājuma numurs norāda, ka apstiprinājums piešķirts saskaņā ar prasībām, ko paredz Noteikumi Nr. 48, kas grozīti ar 05. grozījumu sēriju.

B PARAUGS

(sk. šo noteikumu 4.5. punktu)

a = vismaz 8 mm

Šis transportlīdzeklim piestiprinātais apstiprinājuma marķējums rāda, ka attiecīgais transportlīdzekļa tips ir apstiprināts Nīderlandē (E4) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 48, kas grozīti ar 05. grozījumu sēriju, un saskaņā ar Noteikumiem Nr. 33 ⁽¹⁾. Apstiprinājuma numurs norāda, ka laikā, kad attiecīgie apstiprinājumi ir piešķirti, Noteikumi Nr. 48 jau bija grozīti ar 05. grozījumu sēriju, bet Noteikumi Nr. 33 bija to sākotnējā redakcijā.

⁽¹⁾ Otrais numurs norādīts tikai kā piemērs.

3. PIELIKUMS

LUKTURA VIRSMU, ASU, ATSKAITES CENTRU UN ĢEOMETRISKĀS REDZAMĪBAS LEŅĶU PIEMĒRI

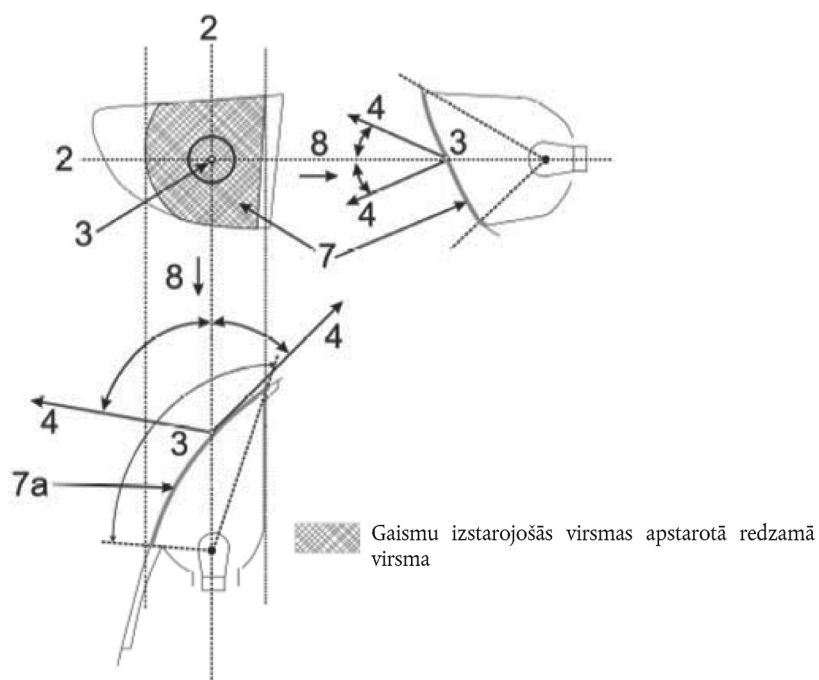
Šajos piemēros ir attēloti daži izkārtojumi, lai palīdzētu izprast noteikumus, un tie nav paredzēti kā uzbūvi ierobežojoši.

APZĪMĒJUMI, kas attiecas uz visiem piemēriem šajā pielikumā

1.	Apgaismojošā virsma
2.	Atskaites ass
3.	Atskaites centrs
4.	Ģeometriskās redzamības leņķis
5.	Gaismu izstarojošā virsma
6.	Apgaismojošās virsmas apstarotā redzamā virsma
7.a	Gaismu izstarojošās virsmas apstarotā redzamā virsma saskaņā ar 2.8. punkta a) apakšpunktu (ar ārējo lēcu)
7.b	Gaismu izstarojošās virsmas apstarotā redzamā virsma saskaņā ar 2.8. punkta b) apakšpunktu (bez ārējās lēcas)
8.	Redzamības virziens
IO	Iekšējā optiskā daļa
LG	Gaismas vads
L	Ārējā lēca
R	Atstarotājs
S	Gaismas avots
X	Nav šīs funkcijas daļa
F1	Pirmā funkcija
F2	Otrā funkcija

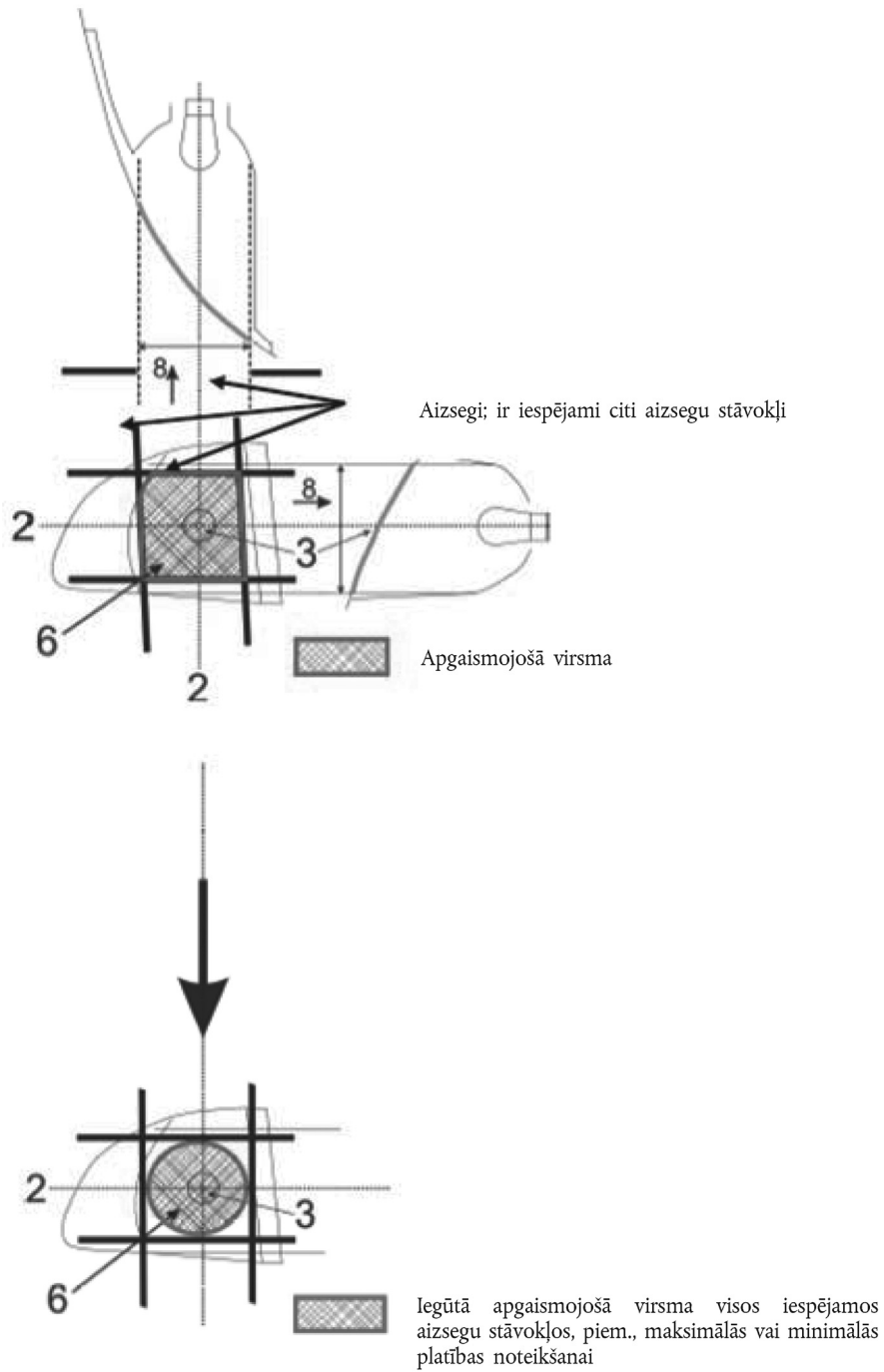
1. DAĻA

Gaismas signālierīces, kas nav atstarotājs, gaismu izstarojošā virsma

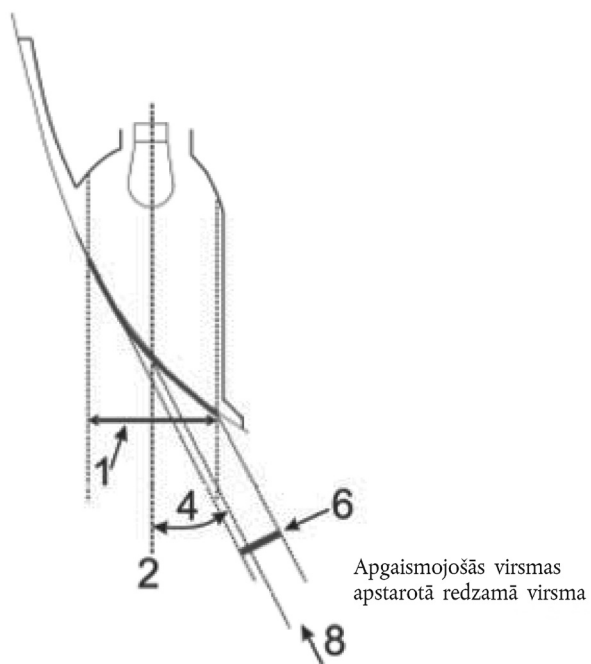
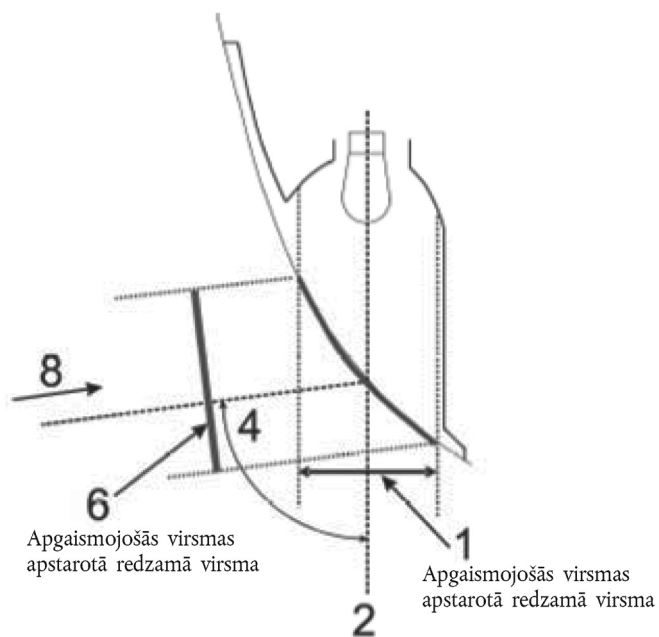
2. DAĻA

Gaismas signālierīces, kas nav atstarotājs, apgaismojošā virsma

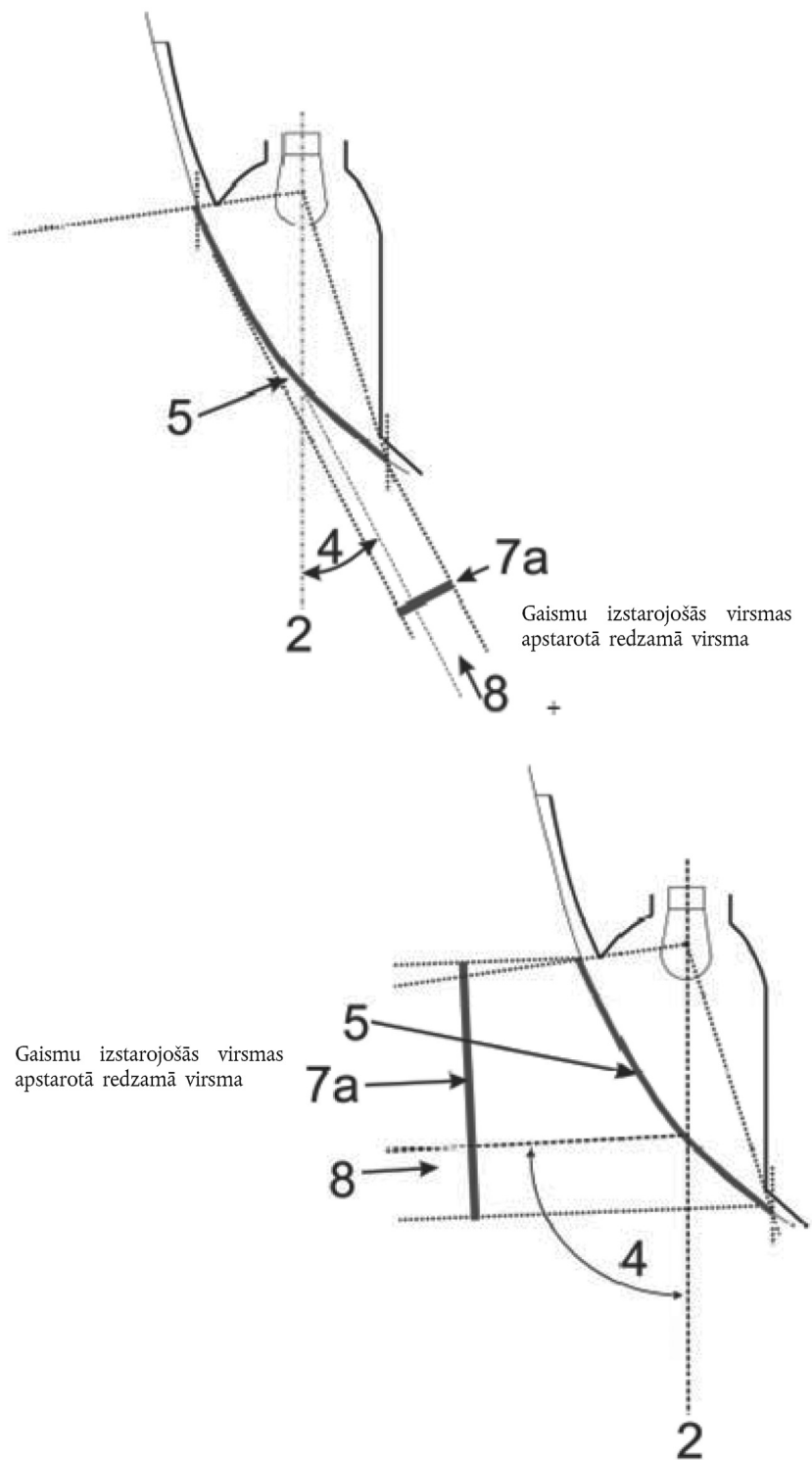
3. DAĻA

Piemēri, kas attēlo apgaismojošās virsmas apstaroto redzamo virsmu dažādos ģeometriskās redzamības virzienos

4. DAĻA

Piemēri, kas attēlo gaismu izstarojošās virsmas apstaroto redzamo virsmu dažādos ģeometriskās redzamības virzienos

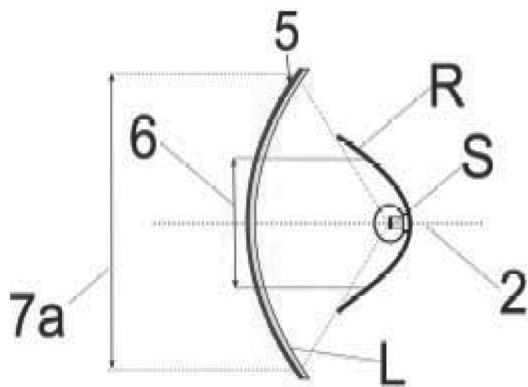

5. DAĻA

Piemērs, kurā attēlota apgaismojošā virsma salīdzinājumā ar gaismu izstarojošo virsmu "monofunkcionāla luktura" gadījumā (skatīt šo noteikumu 2.8. un 2.9. punktu)

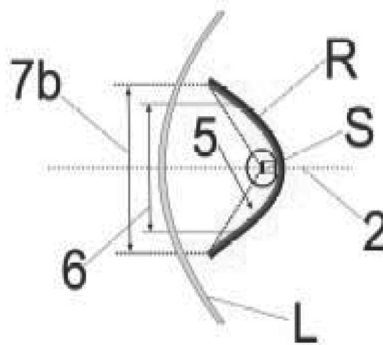
Piemēri, kuros attēlots gaismas avots ar atstarotāja optiku aiz ārējās lēcas:

1. piemērs

(Iekļaujot ārējo lēcu)

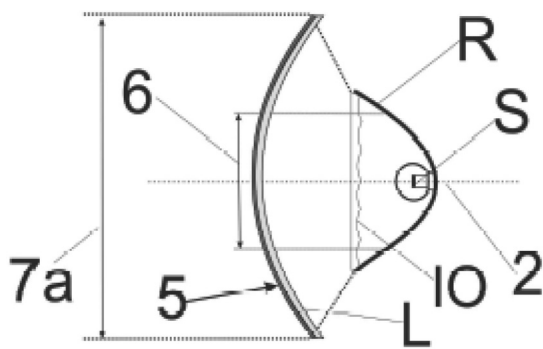
2. pielikums

(Neiekļaujot neteksturētu ārējo lēcu)

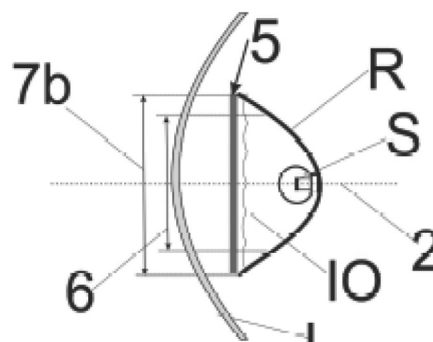
Piemēri, kuros attēlots gaismas avots ar atstarotāja optiku ar iekšējo lēcu aiz ārējās lēcas:

3. piemērs

(Iekļaujot ārējo lēcu)

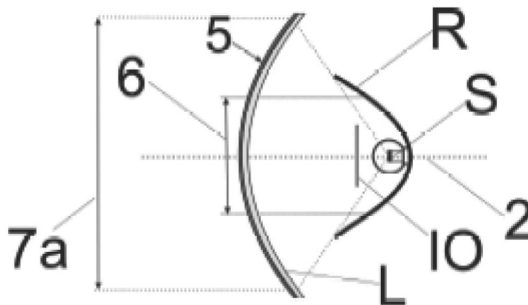
4. piemērs

(Neiekļaujot neteksturētu ārējo lēcu)

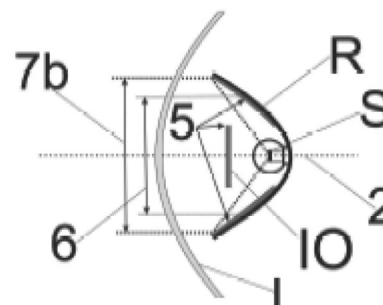
Piemēri, kuros attēlots gaismas avots ar atstarotāja optiku ar daļēju iekšējo lēcu aiz ārējās lēcas:

5. piemērs

(Iekļaujot ārējo lēcu)

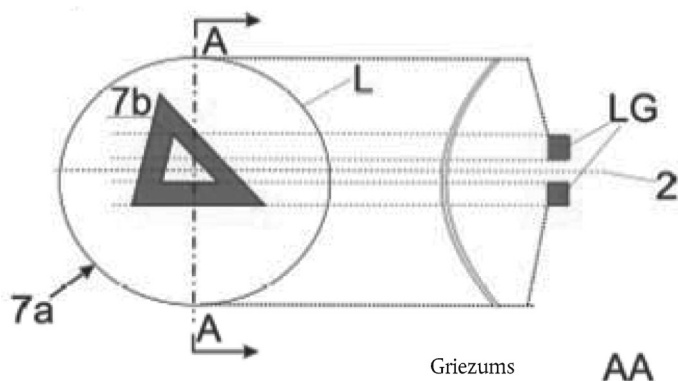
6. piemērs

(Neiekļaujot neteksturētu ārējo lēcu)

Piemērs, kurā attēlota gaismas vada optika aiz ārējās lēcas:

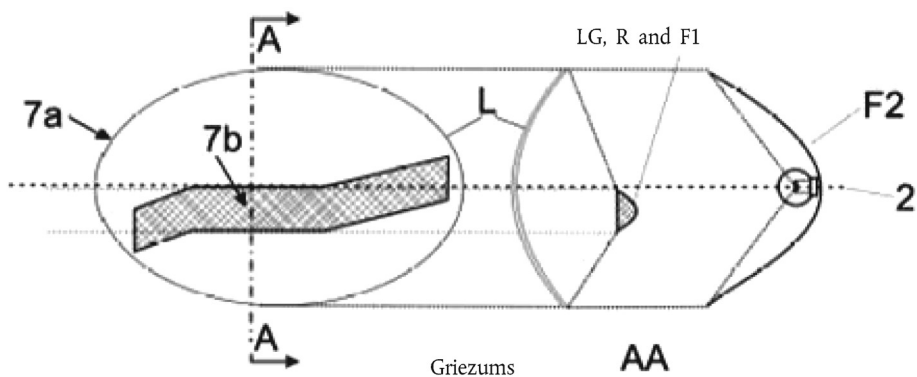
7. piemērs

 Ja neteksturēta ārējā lēca nav iekļauta, redzamā virsma ir "7b" saskaņā ar 2.8. punkta b) apakšpunktu.

Piemērs, kurā attēlota gaismas vada optika vai atstarotāja optika aiz ārējās lēcas:

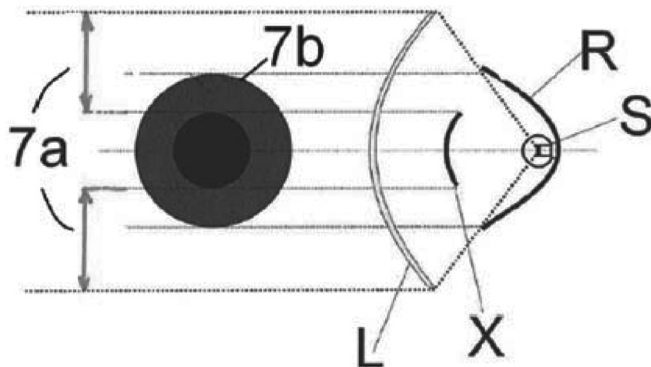
8. piemērs

 Ja neteksturēta ārējā lēca nav iekļauta, redzamā virsma ir "7b" saskaņā ar 2.8. punkta b) apakšpunktu; caur F1 nevar redzēt F2.

Piemērs, kurā attēlots gaismas avots ar atstarotāja optiku apvienojumā ar zonu, kas nav šīs funkcijas daļa, aiz ārējās lēcas:

9. piemērs

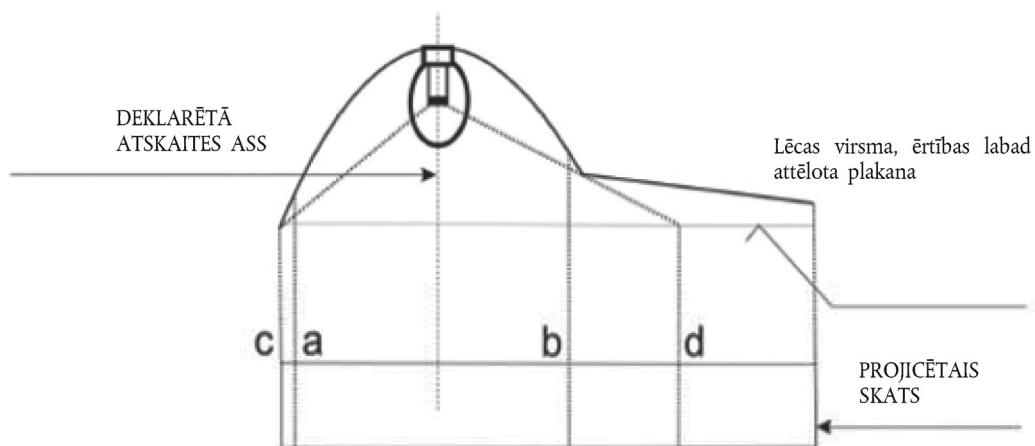
 Ja neteksturēta ārējā lēca nav iekļauta, redzamā virsma ir "7b" saskaņā ar 2.8. punkta b) apakšpunktu.

6. DAĻA

Piemēri, kuros attēlota gaismu izstarojošās virsmas noteikšana salīdzinājumā ar apgaismojošo virsmu (skatīt šo noteikumu 2.8. un 2.9. punktu)

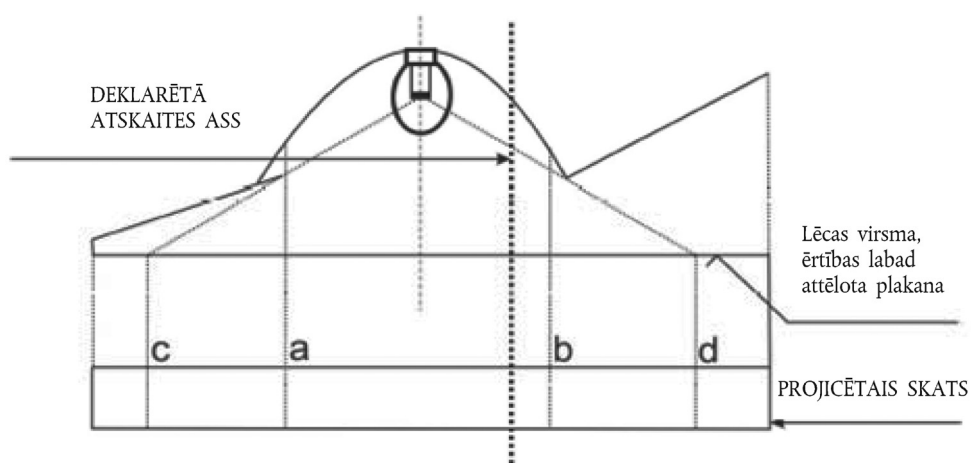
Piezīme. Atstarotā gaisma varētu/var atvieglot gaismu izstarojošās virsmas noteikšanu

A piemērs

	Apgaismojošā virsma	Deklarētā gaismu izstarojošā virsma saskaņā ar 2.8. punkta a) apakšpunktu
Malas ir	a un b	c un d

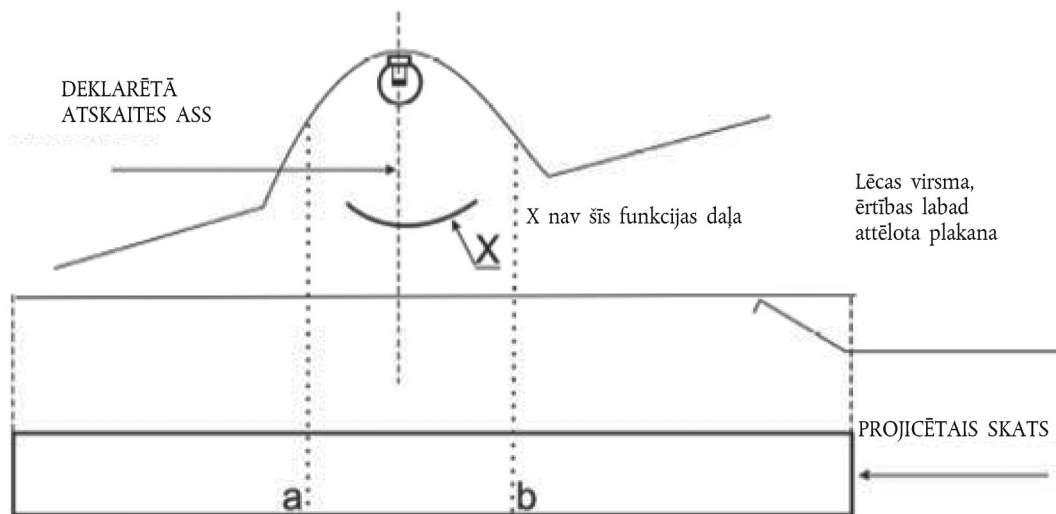
B piemērs

	Apgaismojošā virsma	Deklarētā gaismu izstarojošā virsma saskaņā ar 2.8. punkta a) apakšpunktu
Malas ir	a un b	c un d

C piemērs

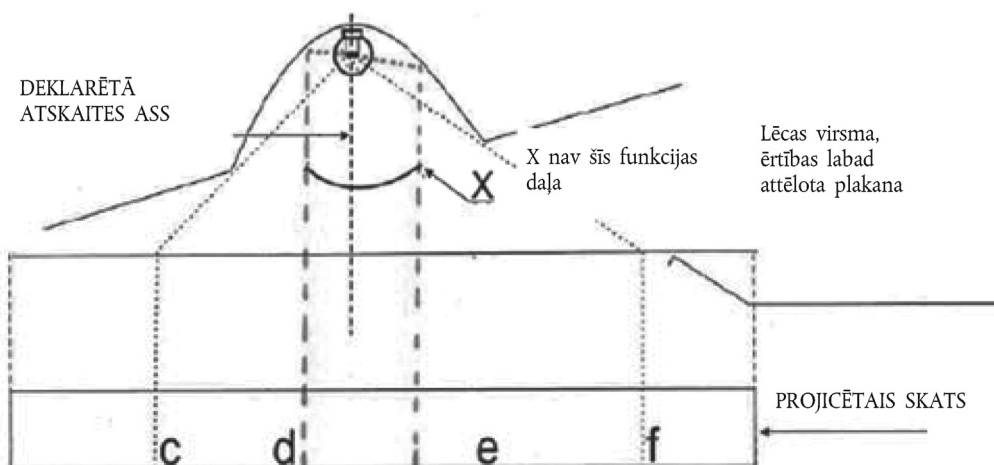
Piemērs, kā noteikt apgaismojošo virsmu apvienojumā ar zonu, kas nav daļa no funkcijas

	Apgaismojošā virsma
Malas ir	a un b

D piemērs

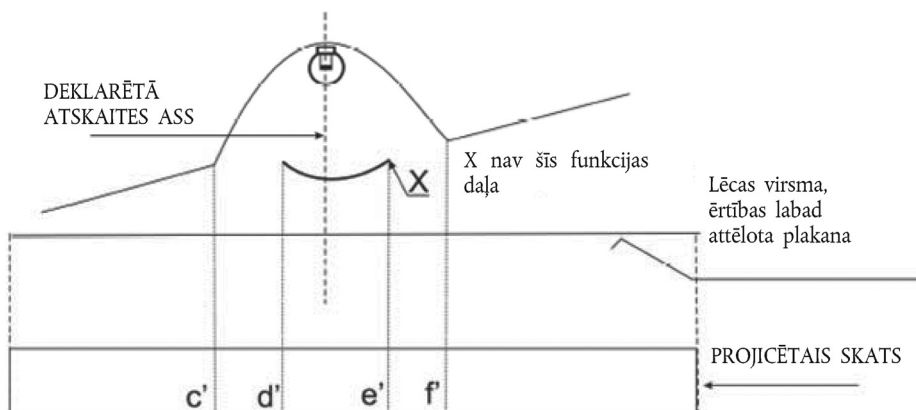
Piemērs, kā noteikt gaismu izstarojošo virsmu saskaņā ar 2.8. punkta a) apakšpunktu apvienojumā ar zonu, kas nav funkcijas daļa

	Deklarētā gaismu izstarojošā virsma saskaņā ar 2.8. punkta a) apakšpunktu
Malas ir	c-d un e-f

E piemērs

Piemērs, kā noteikt redzamo virsmu apvienojumā ar zonu, kas nav funkcijas daļa, un neteksturētu ārējo lēcu (saskaņā ar 2.8. punkta b) apakšpunktu)

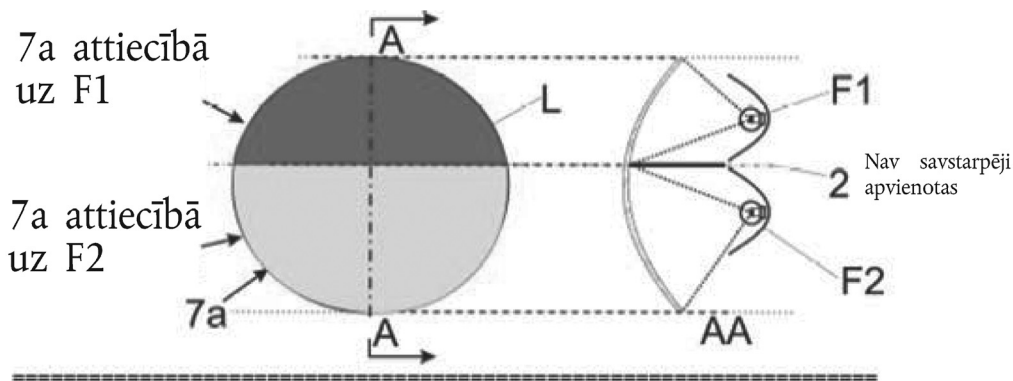

	Deklarētā gaismu izstarojošā virsma, piemēram, saskaņā ar 2.8. punkta b) apakšpunktu
Malas ir	c'-d' un e'-f'

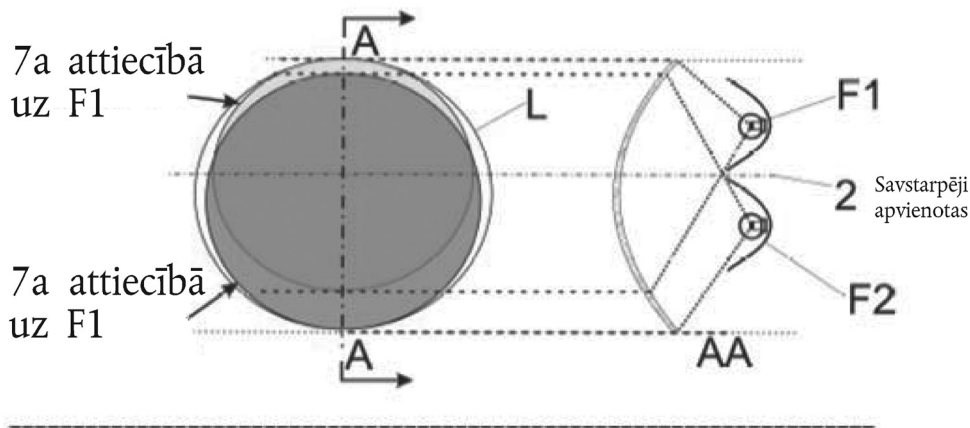
7. DAĻA

Piemēri, kas atvieglo lēmuma pieņemšanu par divu funkciju savstarpēju apvienošanu

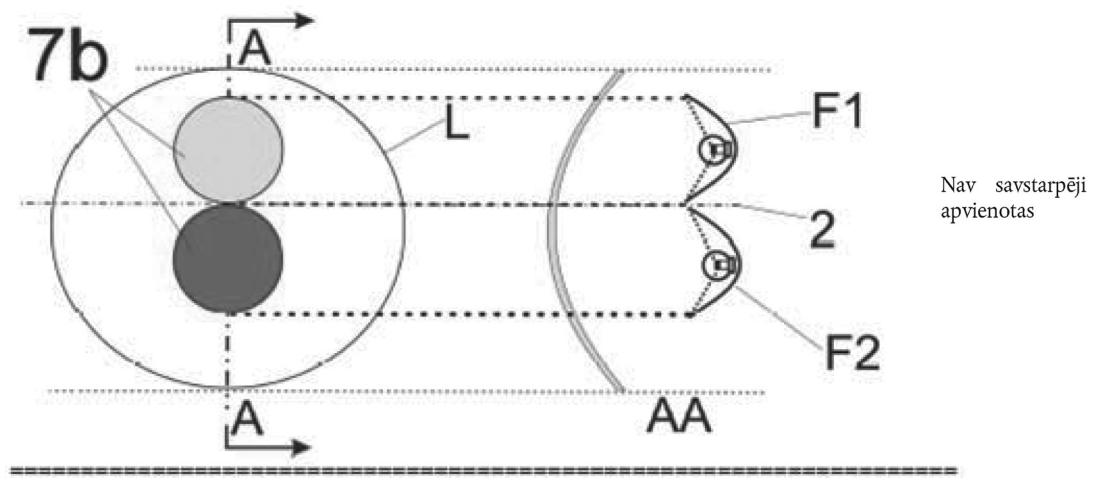
Ja ir teksturēta ārējā lēca ar sienu pa vidu:

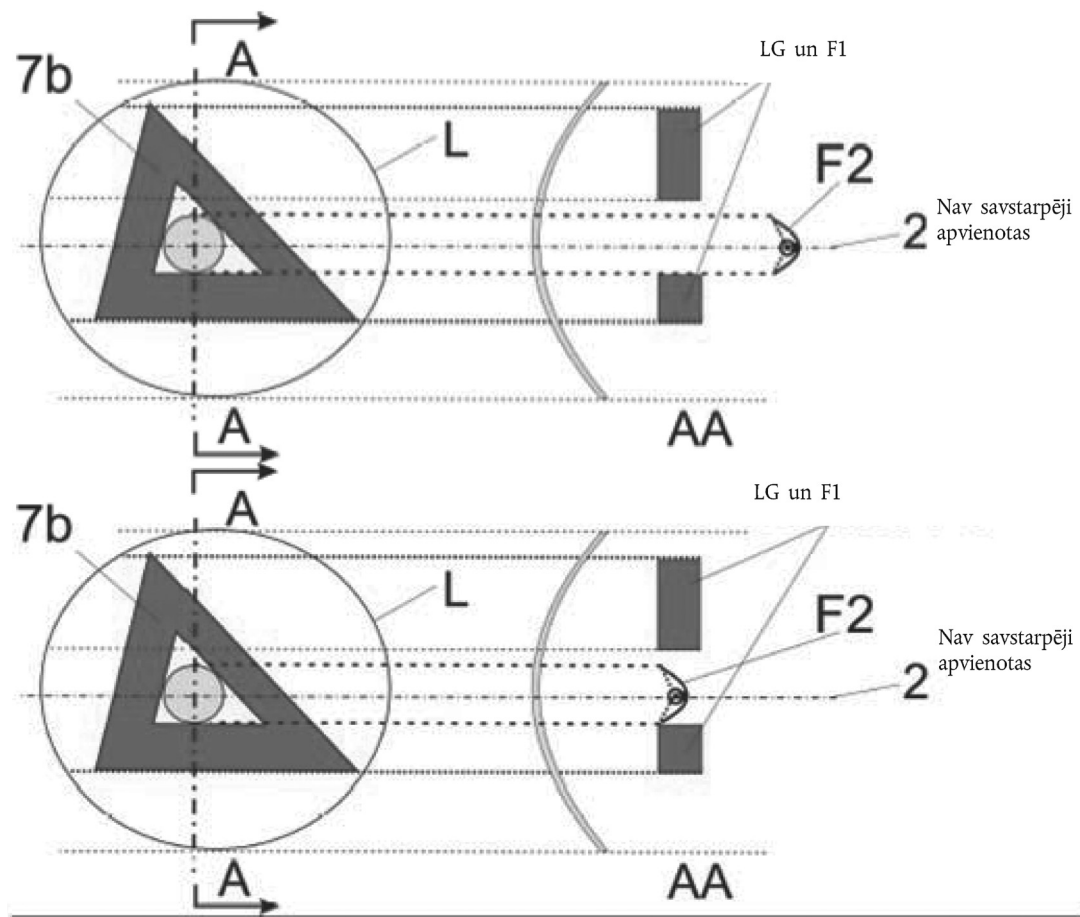
Ja ir teksturēta ārējā lēca:

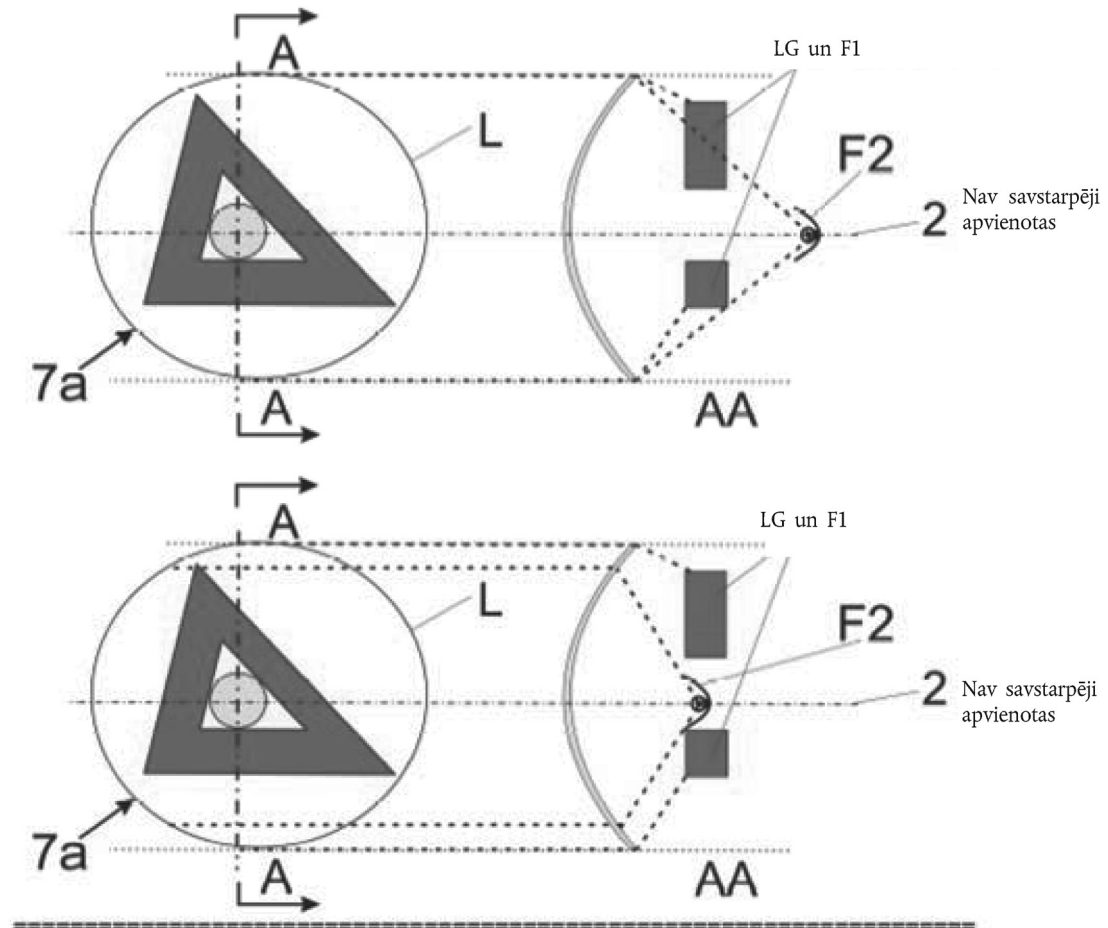
Ja neteksturēta lēca nav iekļauta:

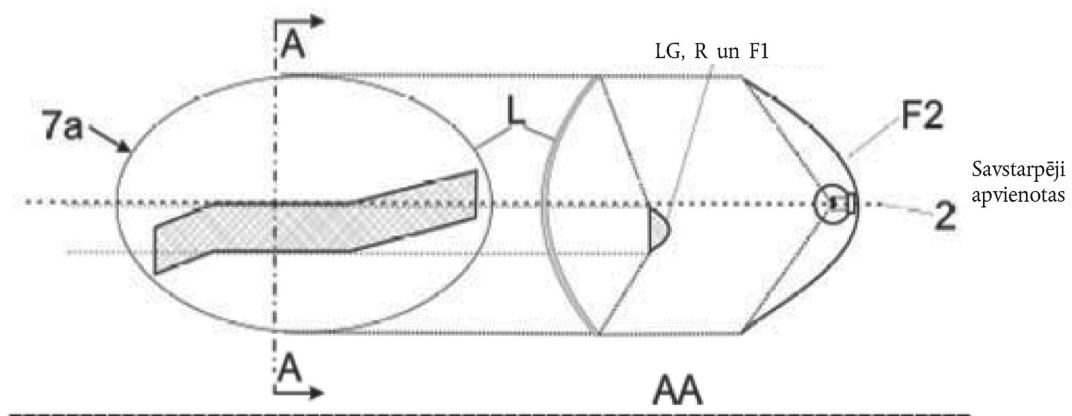
Ja neteksturēta lēca nav iekļauta:

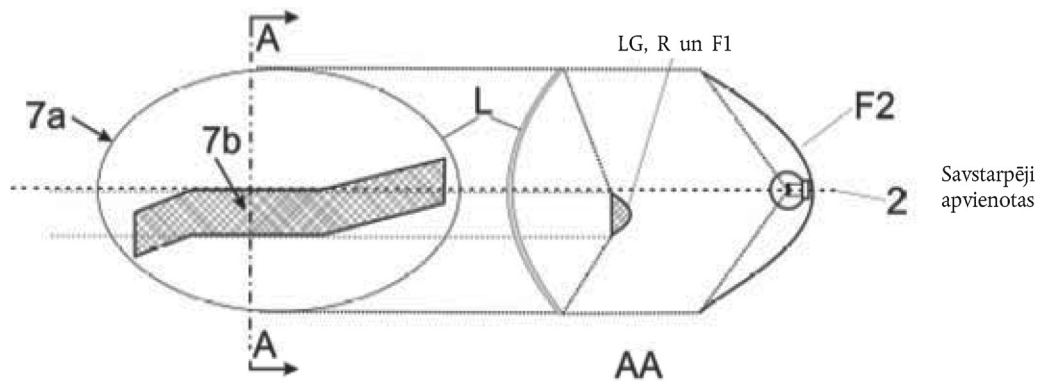
Ja ārējā lēca (teksturēta vai neteksturēta) ir iekļauta:

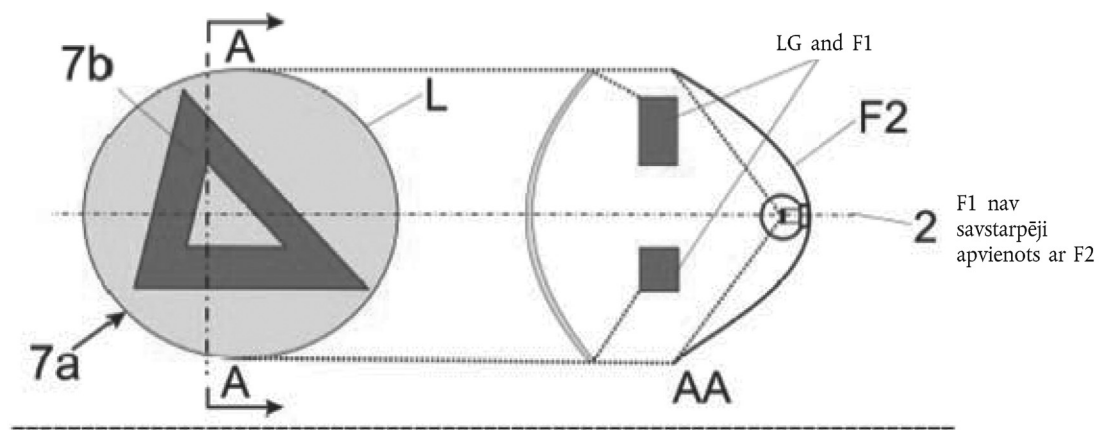
Ja ārējā lēca (teksturēta vai neteksturēta) ir iekļauta:

Ja neteksturēta ārējā lēca nav iekļauta, "7b" ir redzamā virsma saskaņā ar 2.8. punktu un caur F1 nevar redzēt F2:

Ja neteksturēta ārējā lēca ir vai nav iekļauta:

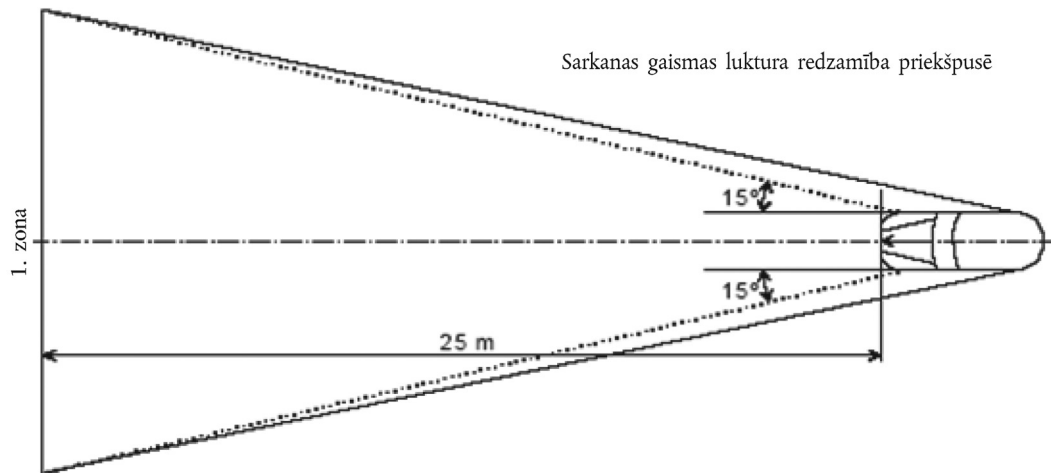

4. PIELIKUMS

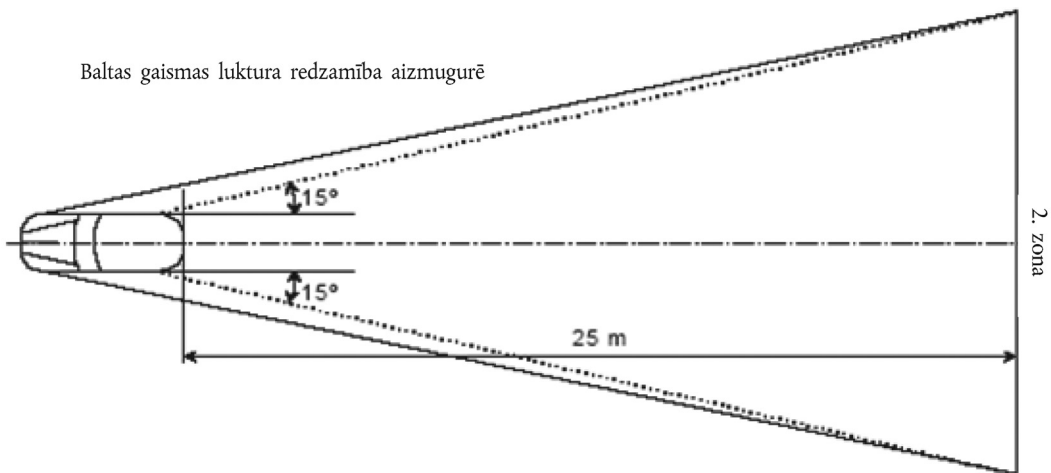
SARKANAS GAISMAS LUKTURA REDZAMĪBA PRIEKŠPUSĒ UN BALTAS GAISMAS LUKTURA REDZAMĪBA AIZMUGURĒ

(sk. šo noteikumu 5.10.1. un 5.10.2. punktu)

1. attēls

2. attēls

5. PIELIKUMS

Slogošanas nosacījumi, kas jāņem vērā, nosakot galveno tuvās gaismas lukturu vertikālās centrēšanas novirzes

Asu slogošanas nosacījumi, kas minēti 6.2.6.1. un 6.2.6.3.1. punktā.

1. Šajās pārbaudēs pasažieru masu aprēķina, pieņemot, ka viens cilvēks sver 75 kg.
2. Slogošanas nosacījumi dažādiem transportlīdzekļu tipiem:
 - 2.1. M₁ kategorijas transportlīdzekļi ⁽¹⁾
 - 2.1.1. Galveno tuvās gaismas lukturu gaismas leņķi nosaka saskaņā ar šādiem slogošanas nosacījumiem:
 - 2.1.1.1. viens cilvēks vadītāja vietā;
 - 2.1.1.2. ar vadītāju un vienu pasažieri uz priekšējā sēdekļa, kas ir vistālāk no vadītāja;
 - 2.1.1.3. ar vadītāju, vienu pasažieri uz priekšējā sēdekļa, kas ir vistālāk no vadītāja, un ar pasažieriem visos sēdekļos, kas ir vistālāk aizmugurē;
 - 2.1.1.4. ar cilvēkiem visos sēdekļos;
 - 2.1.1.5. ar cilvēkiem visos sēdekļos un vienmērīgi sadalītu slodzi bagāžniekā, lai iegūtu pieļaujamo slodzi uz pakalējās un uz priekšējās ass, ja bagāžnieks ir priekšējais. Ja transportlīdzeklī ir priekšējais un pakalējais bagāžnieks, papildu slodzi attiecīgi sadala, lai iegūtu pieļaujamo slodzi uz asīm. Tomēr, ja maksimāli pieļaujamo pilno masu iegūst pirms pieļaujamās slodzes uz vienas no asīm, bagāžnieka slogošanu ierobežo līdz vērtībai, kura nodrošina minētās masas sasniegšanu;
 - 2.1.1.6. ar vadītāju un vienmērīgi sadalītu slodzi bagāžniekā, lai iegūtu pieļaujamo slodzi uz attiecīgās ass.

Tomēr, ja maksimāli pieļaujamo pilno masu iegūst pirms pieļaujamās slodzes uz ass, bagāžnieka(-u) slogošanu ierobežo līdz vērtībai, kura nodrošina minētās masas sasniegšanu.
 - 2.1.2. Nosakot minētos slogošanas nosacījumus, ņem vērā visus izgatavotāja noteiktos slogošanas ierobežojumus.
 - 2.2. M₂ un M₃ kategorijas transportlīdzekļi ⁽¹⁾

Galveno tuvās gaismas lukturu gaismas leņķi nosaka saskaņā ar šādiem slogošanas nosacījumiem:

 - 2.2.1. transportlīdzekļi bez kravas ar vienu cilvēku vadītāja vietā;
 - 2.2.2. transportlīdzekļi slogoti tā, lai uz katras ass būtu maksimālā tehniski pieļaujamā slodze vai līdz sasniegta transportlīdzekļa maksimāli pieļaujamā masa uz priekšējās un aizmugurējās ass proporcionāli minēto asu maksimālajai tehniski pieļaujamajai slodzei, atkarībā no tā, kurš nosacījums izpildīts pirmais.
 - 2.3. N kategorijas transportlīdzekļi ar kravas virsmām
 - 2.3.1. Galveno tuvās gaismas lukturu gaismas leņķi nosaka saskaņā ar šādiem slogošanas nosacījumiem:
 - 2.3.1.1. transportlīdzekļi bez kravas ar vienu cilvēku vadītāja vietā;
 - 2.3.1.2. transportlīdzekļi ar vadītāju, slogoti tā, lai uz aizmugurējās ass vai asīm būtu maksimālā tehniski pieļaujamā slodze, vai, līdz sasniegta transportlīdzekļa maksimāli pieļaujamā masa, atkarībā no tā, kurš nosacījums izpildīts pirmais, nepārsniedzot priekšējās ass slodzi, ko aprēķina kā priekšējās ass slodzi transportlīdzeklī bez kravas, pieskaitot 25 procentus no priekšējās ass maksimāli pieļaujamās nominālās slodzes. Ja kravas platforma atrodas priekšpusē, minētie nosacījumi attiecas uz priekšējo asi.
 - 2.4. N kategorijas transportlīdzekļi bez kravas virsmām
 - 2.4.1. Puspiekabes velkošie transportlīdzekļi:
 - 2.4.1.1. transportlīdzekļi bez kravas, bez slodzes uz jūgierīces un ar vienu cilvēku vadītāja vietā;

⁽¹⁾ Kā definēts Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 7. pielikumā (dokuments TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 4. grozījumiem).

2.4.1.2. viens cilvēks vadītāja vietā; ar tehniski pieļaujamo slodzi uz jūgierīces, ja ierīce ir tajā stāvoklī, kurš atbilst lielākajai slodzei uz aizmugurējās ass.

2.4.2. Piekabju vilcēji:

2.4.2.1. transportlīdzekļi bez kravas ar vienu cilvēku vadītāja vietā;

2.4.2.2. viens cilvēks vadītāja vietā, aizņemtas visas pārējās vietas vadītāja kabīnē.

—

6. PIELIKUMS

TUVĀS GAISMAS SLĪPUMA NOVIRŽU MĒRĪŠANA ATKARĪBĀ NO SLODZES

1. DARBĪBAS JOMA

Šajā pielikumā noteikts paņēmieni, ar kuru mēra mehānisko transportlīdzekļu slogošanas radītās novirzes transportlīdzekļa tuvās gaismas slīpumā attiecībā pret tās sākotnējo slīpumu.

2. DEFINĪCIJAS

2.1. Sākotnējais slīpums

2.1.1. Deklarētais sākotnējais slīpums ir

tuvās gaismas sākotnējais slīpums, ko norādījis mehāniskā transportlīdzekļa izgatavotājs un kas ir atskaites vērtība pieļaujamo noviržu aprēķināšanai.

2.1.2. Izmērītais sākotnējais slīpums ir

tuvās gaismas slīpuma vai transportlīdzekļa slīpuma vidējā vērtība, ko mēra, ja transportlīdzeklis ir stāvoklī Nr. 1, kurš pārbaudāmās kategorijas transportlīdzeklim noteikts 5. pielikumā. Tā ir atskaites vērtība, pēc kuras vērtē gaismas slīpuma novirzes atkarībā no slodzes pārmaiņām.

2.2. Tuvās gaismas slīpums

To var definēt šādi:

ar leņķi, ko izsaka miliradiānos un kas veidojas starp gaismas virzienu, kurš vērsts uz raksturīgu punktu priekšējā luktura gaismas izplatības nogriežņa horizontālajā daļā, un horizontālo plakni,

vai ar minētā leņķa tangenti, ko izsaka ar procentuālo slīpumu, jo leņķi ir mazi (šādiem maziem leņķiem 1 % ir vienāds ar 10 mrad).

Ja slīpumu izsaka ar procentuālo slīpumu, to var aprēķināt pēc šādas formulas:

$$\frac{(h_1 - h_2)}{L} \times 100$$

kur:

h_1 ir minētā raksturīgā punkta augstums virs zemes milimetros, ko mēra uz vertikāla ekrāna, kurš ir perpendikulārs transportlīdzekļa gareniskajai vidusplaknei un novietots horizontālā attālumā L .

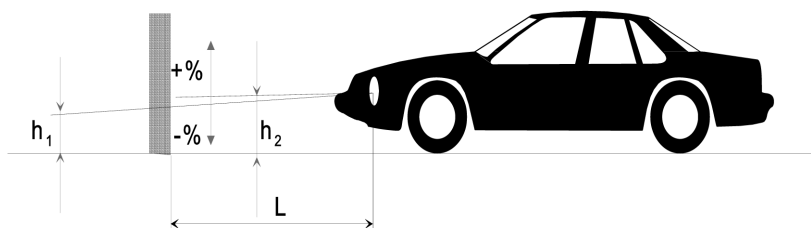
h_2 ir atskaites centra augstums virs zemes milimetros (šo punktu pieņem par h_1 nolūkā izraudzītā raksturīgā punkta nominālo sākotnējo punktu):

L ir attālums milimetros no ekrāna līdz atskaites centram.

Negatīvas vērtības norāda uz lejupvērstu slīpumu (skatīt 1. attēlu).

Pozitīvas vērtības norāda uz augšupvērstu slīpumu.

1. attēls

M₁ kategorijas transportlīdzekļa tuvās gaismas lejupvērstu slīpums

Piezīmes

1. Šajā attēlā ir izraudzīts M_1 kategorijas transportlīdzeklis, bet norādītais princips vienlīdz attiecas uz citu kategoriju transportlīdzekļiem.

2. Ja transportlīdzeklim nav savienotas priekšējo lukturu izlīdzināšanas sistēmas, tuvās gaismas slīpuma izmaiņa ir identa paša transportlīdzekļa slīpuma izmaiņai.

3. MĒRĪŠANAS NOSACĪJUMI

3.1. Ja tuvās gaismas slīpuma novirzes pārbauda vizuāli uz ekrāna vai ar fotometrisku paņēmieni, jāmēra tumšā vidē (piemēram, tumšā telpā), kurā ir pietiekami daudz vietas, lai transportlīdzekli un ekrānu novietotu tā, kā norādīts 1. attēlā. Galveno lukturu atskaites centram no ekrāna jābūt attālumā, kas nav mazāks par 10 m.

3.2. Zemei, uz kuras izdara mērījumus, jābūt pēc iespējas plakana un horizontālai, lai tuvās gaismas slīpuma mērījumu sakritību varētu apstiprināt ar $\pm 0,5$ mrad ($\pm 0,05$ procentu slīpuma) precizitāti.

3.3. Ja lieto ekrānu, tā marķējumam, novietojumam un centrējumam pret zemi un transportlīdzekļa garenisko vidusplakni jābūt tādām, lai tuvās gaismas slīpuma mērījuma sakritību varētu apstiprināt ar $\pm 0,5$ mrad ($\pm 0,05$ procentu slīpuma) precizitāti.

3.4. Mērīšanas laikā apkārtējās vides temperatūrai jābūt no 10 līdz 30 °C.

4. TRANSPORTLĪDZEKĻA SAGATAVOŠANA

4.1. Mērījumus veic transportlīdzeklim, kas nobraucis no 1 000 līdz 10 000 km, vēlams 5 000 km.

4.2. Gaisa spiedienam riepās jāatbilst transportlīdzekļa izgatavotāja norādītajam pilnas slodzes spiedienam. Visām transportlīdzekļa tvertnēm (degvielas, ūdens, eļļas tvertnei) jābūt pilnām un transportlīdzeklis jāapriko ar visām izgatavotāja norādītajām palīģierīcēm un instrumentiem. Transportlīdzekļa degvielas tvertni uzskata par pilnu, ja tā piepildīta vismaz līdz 90 procentiem no ietilpības.

4.3. Transportlīdzekļa stāvbremze ir atlaista un pārnēsūmkārba atrodas neitrālā režīmā.

4.4. Transportlīdzeklim vismaz 8 stundas jāatrodas 3.4. punktā norādītajā temperatūrā.

4.5. Lai atvieglotu mērīšanu, izmantojot fotometrisku vai vizuālu paņēmieni, pārbaudāmajam transportlīdzeklim ieteicams uzstādīt galvenos lukturus ar labi noteiktu tuvās gaismas nogriezni. Lai iegūtu precīzāku lasījumu, ir atļauta arī citu līdzekļu izmantošana (piemēram, var noņemt galveno lukturu lēcas).

5. TESTA PROCEDŪRA

5.1. Vispārēja informācija

Tuvās gaismas vai transportlīdzekļa slīpuma novirzes atkarībā no izraudzītā paņēmiena mēra katrā transportlīdzekļa pusē atsevišķi. Rezultātiem, ko iegūst, saskaņā ar visiem 5. pielikuma nosacījumiem izdarot mērījumus kreisajam un labajam galvenajam lukturim, jābūt 5.5. punktā noteiktajās robežās. Slogo pakāpeniski, lai transportlīdzeklis nesaņemtu pārmērīgus triecienus.

5.1.1. Ja ir uzstādīta AFS, mērījumus veic ar sistēmu neitrālā stāvoklī.

5.2. Izmērītā sākotnējā slīpuma noteikšana

Transportlīdzekli sagatavo saskaņā ar 4. punktu un slogo saskaņā ar 5. pielikumu (attiecīgās kategorijas transportlīdzekļa pirmais slogošanas nosacījums). Pirms katra mērījuma transportlīdzekli sašūpo, kā noteikts 5.4. punktā. Mēra trīs reizes.

5.2.1. Ja neviens no trim mērīšanas rezultātiem neatšķiras no rezultātu vidējā aritmētiskā vairāk par 2 mrad (0,2 procentiem slīpuma), minētais vidējais ir galīgais rezultāts.

5.2.2. Ja kāds mērījums atšķiras no rezultātu vidējā aritmētiskā vairāk par 2 mrad (0,2 procentiem slīpuma), veic vēl 10 mērījumus, kuru vidējais aritmētiskais ir galīgais rezultāts.

- 5.3. Mērīšanas paņēmieni
- Slīpuma novirzes drīkst mērīt ar jebkuru paņēmieni, ja lasījumu precizitāte ir $\pm 0,2$ mrad ($\pm 0,02$ procentu slīpuma) robežās.
- 5.4. Darbības ar transportlīdzekļiem atbilstīgi katram slogošanas nosacījumam
- Saskaņā ar tālāk aprakstītajiem paņēmieniem iedarbina transportlīdzekļa balstiekārtu un jebkuru citu daļu, kas var ietekmēt tuvās gaismas slīpumu.
- Tomēr tehniskās iestādes un izgatavotāji var kopīgi ieteikt citus paņēmienus (eksperimentālus vai tādus, kas pamatojas uz aprēķiniem), jo īpaši, ja pārbaude sagādā problēmas, ar noteikumu, ka šādi aprēķini ir neapšaubāmi derīgi.
- 5.4.1. M_1 kategorijas transportlīdzekļi ar standarta balstiekārtu
- Ja transportlīdzeklis atrodas mērīšanas laukumā un tā riteņi pēc vajadzības balstās uz svārstīgām platformām (ko lieto, ja bez tām balstiekārtas kustība būtu ierobežota tā, ka ietekmētu mērījumus), transportlīdzekļi šūpo vismaz trīs pilnus ciklus bez pārtraukuma, katrā ciklā vispirms spiežot uz leju transportlīdzekļa pakalgalu un tad priekšgalu.
- Šūpošanu beidz cikla beigās. Pirms mērīšanas transportlīdzeklim ļauj pašam beigt svārstības. Tā paša rezultāta sasniegšanai svārstīgās platformas var aizstāt ar transportlīdzekļa pārvietošanu atpakaļ un uz priekšu vismaz par veselu riteņu apgriezieni.
- 5.4.2. M_2 , M_3 un N kategorijas transportlīdzekļi ar standarta balstiekārtu
- 5.4.2.1. Ja 5.4.1. punktā aprakstīto M_1 kategorijas transportlīdzekļu šūpošanas paņēmieni nevar izmantot, var izmantot 5.4.2.2. vai 5.4.2.3. punktā aprakstīto paņēmieni.
- 5.4.2.2. Ja transportlīdzeklis ir mērīšanas laukumā ar riteņiem uz zemes, transportlīdzekli šūpo, īslaicīgi mainot slodzi.
- 5.4.2.3. Ja transportlīdzeklis ir mērīšanas laukumā ar riteņiem uz zemes, izmantojot vibrācijas aprīkojumu, iedarbina transportlīdzekļa balstiekārtu un visas pārējās daļas, kas var ietekmēt tuvās gaismas slīpumu. Tā var būt vibrācijas platforma, uz kuras balstās riteņi.
- 5.4.3. Transportlīdzekļi ar balstiekārtu, kas nav standarta balstiekārta, ja dzinējam jādarbojas.
- Pirms jebkura mērījuma jānogaida, līdz transportlīdzeklis, dzinējam darbojoties, ir ieņēmis galīgo stāvokli.
- 5.5. Mērīšana
- Tuvās gaismas slīpuma novirzes atbilstīgi katram no dažādajiem slogošanas nosacījumiem novērtē attiecībā pret izmērīto sākotnējo slīpumu, ko nosaka saskaņā ar 5.2. punktu.
- Ja transportlīdzeklis ir aprīkots ar galveno lukturu rokas režīma izlīdzināšanas sistēmu, to noregulē stāvokļos, ko attiecīgajiem slogošanas nosacījumiem noteicis izgatavotājs (saskaņā ar 5. pielikumu).
- 5.5.1. Vispirms pēc katra slogošanas nosacījuma izdara vienu mērījumu. Prasības ir izpildītas, ja pēc visiem slogošanas nosacījumiem slīpuma novirzes ir aprēķinātajās robežās (piemēram, nepārsniedz starpību starp deklarēto sākotnējo slīpumu un apakšējo un augšējo robežu, kas noteikta apstiprināšanai) ar 4 mrad (0,4 procentu slīpuma) drošības pielaidi.
- 5.5.2. Ja kāda(-u) mērījuma(-u) rezultāts(-i) neiekļaujas 5.5.1. punktā minētajā drošības pielaidē vai pārsniedz robežvērtības, izdara vēl trīs mērījumus pie slogošanas nosacījumiem, kas atbilst šim(-iem) rezultātam(-iem), kā noteikts 5.5.3. punktā.
- 5.5.3. Pēc katra slogošanas nosacījuma:
- 5.5.3.1. Ja neviens no trim mērīšanas rezultātiem neatšķiras no rezultātu vidējā aritmētiskā vairāk par 2 mrad (0,2 procentiem slīpuma), minētais vidējais ir galīgais rezultāts.
- 5.5.3.2. Ja kāds mērījums atšķiras no rezultātu vidējā aritmētiskā vairāk par 2 mrad (0,2 procentiem slīpuma), veic vēl 10 mērījumus, kuru vidējais aritmētiskais ir galīgais rezultāts.

- 5.5.3.3. Ja transportlīdzeklis ir aprīkots ar automātisku galveno lukturu izlīdzināšanas sistēmu, kam ir histerēzes cilpa, vidējos rezultātus histerēzes cilpas augšā un apakšā pieņem par nozīmīgām vērtībām.

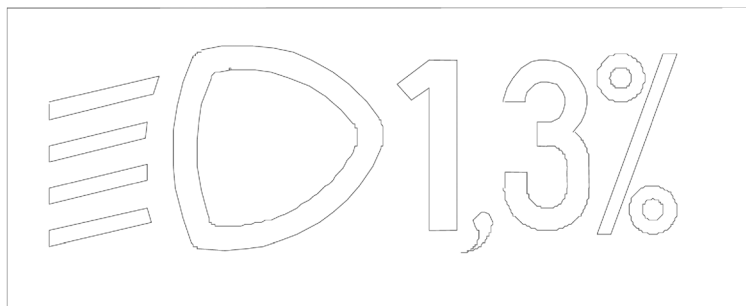
Visus šos mērījumus veic saskaņā ar 5.5.3.1. un 5.5.3.2. punktu.

- 5.5.4. Prasības ir izpildītas, ja pie visiem sloģošanas nosacījumiem novirze starp izmērīto sākotnējo slīpumu, ko nosaka saskaņā ar 5.2. punktu, un slīpumu, ko mēra pie katra sloģošanas nosacījuma, ir mazāka nekā saskaņā ar 5.5.1. punktu aprēķinātās vērtības (bez drošības pielaižu).
- 5.5.5. Ja ir pārsniegta tikai viena no aprēķinātajām augšējām vai apakšējām noviržu robežām, izgatavotājam ļauj izraudzīties citu deklarētā sākotnējā slīpuma vērtību apstiprināšanai noteiktajās robežās.
-

7. PIELIKUMS

NORĀDE UZ GALVENO TUVĀS GAISMAS LUKTURU NOGRIEŽŅU LEJUPVĒRSTO SLĪPUMU, KAS MINĒTS ŠO NOTEIKUMU 6.2.6.1.1. PUNKTĀ, UN PRIEKŠĒJO MIGLAS LUKTURU NOGRIEŽŅU LEJUPVĒRSTO SLĪPUMU, KAS MINĒTS ŠO NOTEIKUMU 6.3.6.1.2. PUNKTĀ

1. piemērs

Galvenā tuvās gaismas luktura
standartsimbols

Deklarētā sākotnējā iestatījuma
vērtība

Simbola un zīmju izmēru izvēlas izgatavotājs.

2. piemērs

Priekšējā miglas luktura
standartsimbols

Lejupvērstā slīpuma vērtība

Simbola un zīmju izmēru izvēlas izgatavotājs.

8. PIELIKUMS

GALVENO LUKTURU IZLĪDZINĀŠANAS IERĪČU VADĪBAS IERĪCES, KAS MINĒTAS ŠO NOTEIKUMU 6.2.6.2.2. PUNKTĀ

1. NORĀDĪJUMI

1.1. Tuvās gaismas leļupvērstais slīpums vienmēr rodas vienā no šādiem veidiem:

- a) pārvietojot vadības ierīci uz leju vai pa kreisi;
- b) pagriežot vadības ierīci pretēji pulksteņrādītāju kustības virzienam;
- c) nospiežot pogu (reversīvo vadības ierīci).

Ja gaismu regulē ar vairākām pogām, poga, ar ko panāk lielāko leļupvērsto slīpumu, ir ierīkota pa kreisi no pogas(-ām), ar ko regulē citus tuvās gaismas stāvokļus, vai zem tās(-m).

Ja pagriežama vadības ierīce uzstādīta tā, ka redzama no sāna, vai tā, ka redzama tikai tās mala, tai jādarbojas pēc a) vai c) tipa vadības ierīču darbības principiem.

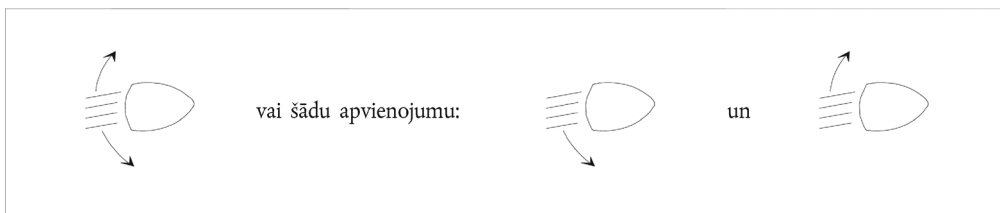
1.1.1. Uz šīs vadības ierīces ir simboli, ar ko skaidri norādīts pārvietošanas virziens, kas atbilst tuvās gaismas leļupvērstajam un augšupvērstajam slīpumam.

1.2. Vadības ierīces "0" stāvoklis atbilst sākotnējam slīpumam saskaņā ar šo noteikumu 6.2.6.1.1. punktu.

1.3. Vadības ierīces "0" stāvoklim, kam saskaņā ar šo noteikumu 6.2.6.1.1. punktu jābūt "galējam stāvoklim", nav obligāti jābūt skalas galā.

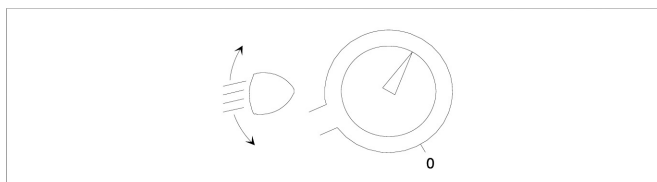
1.4. Uz vadības ierīces esošos marķējumus paskaidro lietotāja rokasgrāmatā.

1.5. Vadības ierīču apzīmēšanai drīkst izmantot tikai šādus simbolus:

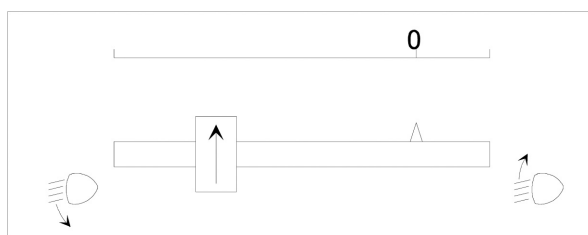

Var izmantot arī simbolus, kam četru svītru vietā ir piecas svītras:

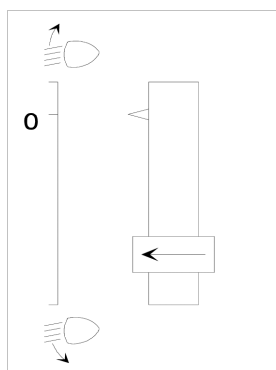
1. piemērs

2. piemērs

3. piemērs

—

9. PIELIKUMS

RAŽOŠANAS ATBILSTĪBAS KONTROLE

1. TESTI
- 1.1. Lukturu novietojums

Šo noteikumu 2.7. punktā definēto lukturu novietojumu platumā, augstumā un garumā pārbauda saskaņā ar šo noteikumu 2.8. līdz 2.10., 2.14. un 5.4. punktā izklāstītajiem vispārīgajiem norādījumiem.

Izmērītajām attālumu vērtībām jābūt tādām, kas atbilst katram lukturim piemērojamajiem atsevišķajiem norādījumiem.
- 1.2. Lukturu redzamība
 - 1.2.1. Ģeometriskās redzamības leņķus pārbauda saskaņā ar šo noteikumu 2.13. punktu.

Izmērītajām leņķu vērtībām jābūt tādām, kas atbilst katram lukturim piemērojamajiem atsevišķajiem norādījumiem, tomēr, uzstādot gaismas signālierīces, attiecībā uz leņķu robežām ir pieļaujama 5.3. punktā minētā $\pm 3^\circ$ novirze.
 - 1.2.2. Sarkanās gaismas redzamību virzienā uz transportlīdzekļa priekšgalu un baltas gaismas redzamību virzienā uz aizmuguri pārbauda saskaņā ar šo noteikumu 5.10. punktu.
- 1.3. Galveno tuvās gaismas lukturu un "F3" klases priekšējo miglas lukturu centrēšana virzienā uz priekšu
 - 1.3.1. Sākotnējais leņķveidīgais slīpums

Sākotnējo leņķveidīgo tuvās gaismas lukturu un "F3" klases priekšējo miglas lukturu nogriežņa slīpumu iestata saskaņā ar plāksnē norādīto vērtību, kā noteikts un parādīts 7. pielikumā.

Alternatīvi izgatavotājs noregulē sākotnējo iestatījumu, kura vērtība atšķiras no plāksnē norādītās vērtības, ja iespējams pierādīt, ka tā uzskatāma par reprezentatīvu transportlīdzekļa tipam, ko apstiprinot pārbauda saskaņā ar 6. pielikumā un jo īpaši 4.1. punktā izklāstīto kārtību.
 - 1.3.2. Slīpuma novirzes atkarībā no slodzes

Leņķveidīgajam tuvās gaismas nogriežņa slīpumam atkarībā no šajā iedaļā minētajiem sloģošanas nosacījumiem jāpaliek šādās robežās:

0,2 līdz 2,8 procenti	ja galveno lukturu uzstādījuma augstums $h < 0,8$;
0,2 līdz 2,8 procenti	ja galveno lukturu uzstādījuma augstums $0,8 \leq h \leq 1,0$, vai
0,7 līdz 3,3 procenti	(saskaņā ar iestatījuma robežām, ko izgatavotājs izvēlēties apstiprināšanai);
0,7 līdz 3,3 procenti	ja galveno lukturu uzstādījuma augstums $1,0 < h \leq 1,2$ m;
1,2 līdz 3,8 procenti	ja galveno lukturu uzstādījuma augstums $h > 1,2$ m.

Tādu "F3" klases priekšējo miglas lukturu gadījumā, kuriem ir gaismas avots(-i), kā kopējā objektīvā gaismas plūsma pārsniedz 2 000 lūmenu, leņķveidīgā slīpuma kā šajā sadaļā noteikto sloģošanas nosacījumu funkcijas novirze paliek noteiktajā diapazonā.

0,7 procenti līdz 3,3 procenti	ja priekšējā miglas luktura uzstādījuma augstums $h \leq 0,8$ m;
1,2 procenti līdz 3,8 procenti	ja priekšējā miglas luktura uzstādījuma augstums $h > 0,8$ m.

Izmantojamie sloģošanas nosacījumi saskaņā ar šo noteikumu 5. pielikumu un attiecīgi pielāgoti katrai sistēmai, ir šādi:
- 1.3.2.1. M_1 kategorijas transportlīdzekļi:
 - 2.1.1.1. punkts
 - 2.1.1.6. punkts, ievērojot
 - 2.1.2. punktu
- 1.3.2.2. M_2 un M_3 kategorijas transportlīdzekļiem:
 - 2.2.1. punkts
 - 2.2.2. punkts

1.3.2.3. N kategorijas transportlīdzekļi ar kravas virsmām:

2.3.1.1. punkts

2.3.1.2. punkts

1.3.2.4. N kategorijas transportlīdzekļiem bez kravas virsmām:

1.3.2.4.1. Puspiekabju vilcējiem:

2.4.1.1. punkts

2.4.1.2. punkts

1.3.2.4.2. Piekabju vilcējiem:

2.4.2.1. punkts

2.4.2.2. punkts

1.4. Elektriskie slēgumi un indikatori

Elektriskos slēgumus pārbauda, ieslēdzot katru transportlīdzekļa elektriskajā sistēmā ietilpstošo lukturi.

Lukturiem un indikatoriem jādarbojas saskaņā ar šo noteikumu 5.11.–5.14. punktu un saskaņā ar katram lukturim piemērojamiem atsevišķajiem norādījumiem.

1.5. Gaismas intensitāte

1.5.1. Galvenie tālās gaismas lukturi

Galveno tālās gaismas lukturu kopējo maksimālo gaismas intensitāti pārbauda saskaņā ar šo noteikumu 6.1.9.2. punktā aprakstīto kārtību. Gaismas intensitātes kopējai vērtībai jāatbilst šo noteikumu 6.1.9.1. punktā minētajām prasībām.

1.6. Lukturu uzstādīšanu, skaitu, krāsu, izkārtojumu un atbilstīgos gadījumos kategoriju pārbauda, vizuāli aplūkojot lukturus un to marķējumu.

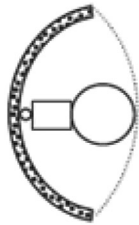
Šo pārbauzu rezultātiem jāatbilst 5.15. un 5.16. punktā minētajām prasībām, kā arī jābūt saskaņā ar atsevišķajiem norādījumiem, ko piemēro katram lukturim.

—

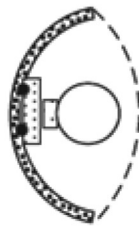
10. PIELIKUMS

GAISMAS AVOTU VARIANTU PIEMĒRI

"Standarta"

Gaismas avots:
nomaināms;
apstiprināts saskaņā
ar noteikumiem

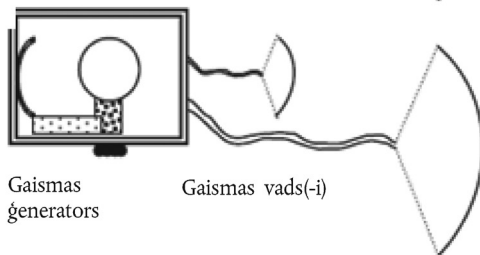
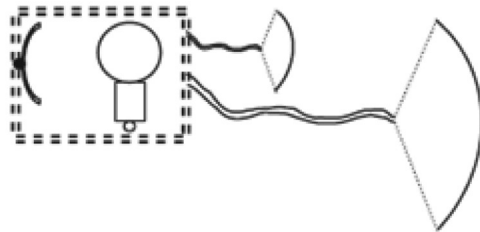

GAISMAS AVOTA MODULIS
Gaismas avots:
nenomaināms;
neapstiprināts

HERMETIZĒTS
Gaismas avots:
nenomaināms;
neapstiprināts

DLS

Gaismas
ģenerators

Gaismas vads(-i)

Ārējā(-ās)
lēca(-as)

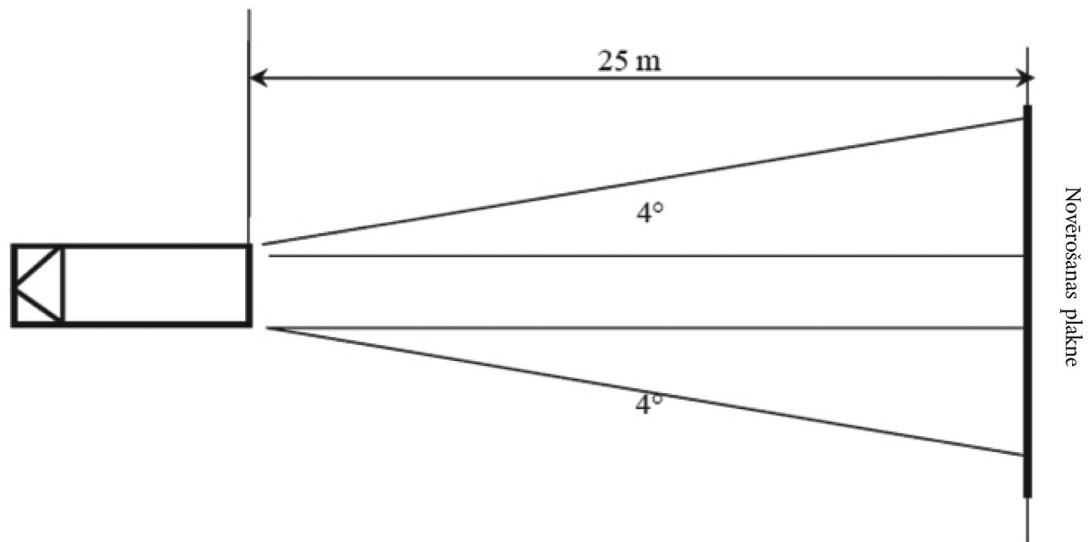
11. PIELIKUMS

TRANSPORTLĪDZEKĻA PAKAĒĒJO, PRIEKŠĒJO UN SĀNU PAMANĀMĪBAS ZĪMJU REDZAMĪBA

(sk. šo noteikumu 6.21.5. punktu)

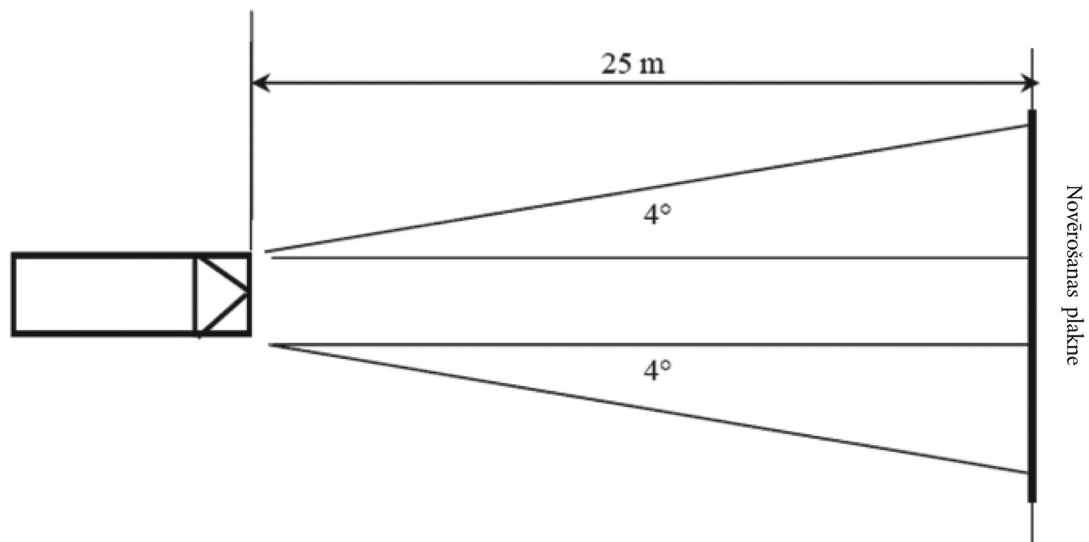
1.a attēls

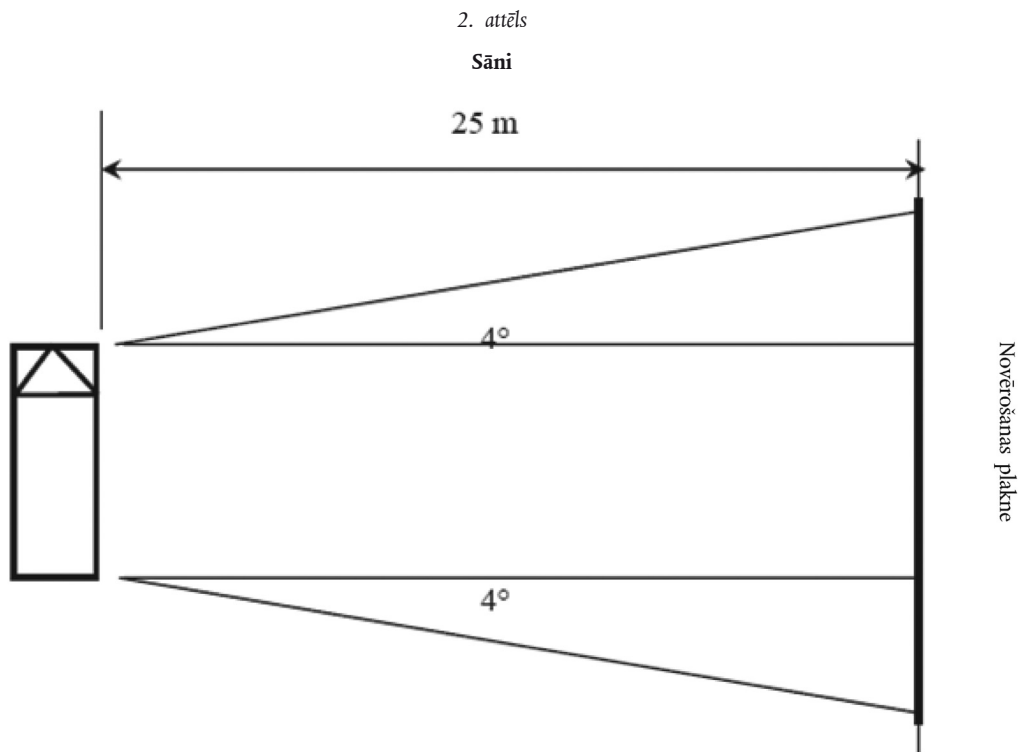
Aizmugure

1.b attēls

Priekšpuse (tikai piekabes)

12. PIELIKUMS

Galveno tuvās gaismas lukturu automātiskās ieslēgšanās nosacījumi ⁽¹⁾		
Apkārtējā gaisma ārpus transportlīdzekļa (?)	Galvenie tuvās gaismas lukturi	Reakcijas laiks
mazāk par 1 000 luksu	ieslēgti	ne ilgāks par 2 sekundēm
no 1 000 līdz 7 000 luksu	pēc izgatavotāja ieskatiem	pēc izgatavotāja ieskatiem
vairāk par 7 000 luksu	izslēgti	ilgāks par 5 sekundēm, bet ne ilgāks par 300 sekundēm

⁽¹⁾ Pieteikuma iesniedzējs pierāda atbilstību šiem nosacījumiem, veicot simulāciju vai izmantojot citus pierādīšanas veidus, kas ir pieņemami par tipa apstiprināšanu atbildīgajai iestādei.

⁽²⁾ Apgaismojumu mēra uz horizontālas virsmas ar kosinusā koriģētu sensoru vienā augstumā ar sensora uzstādīšanas stāvokli uz transportlīdzekļa. To izgatavotājs var pierādīt, iesniedzot pietiekamu dokumentāciju vai izmantojot citus veidus, kas ir pieņemami par tipa apstiprināšanu atbildīgajai iestādei.

Abonementa cenas 2011. gadā (bez PVN, ieskaitot sūtīšanas izdevumus)

ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 100 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, papīra formātā + DVD, ikgadējs	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 200 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 770 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, L un C sērija, DVD, ikmēneša (apkopojošs)	22 oficiālajās ES valodās	EUR 400 gadā
ES Oficiālā Vēstneša pielikums (S sērija) – Publiskā iepirkuma līgumu konkursi, DVD, viens izdevums nedēļā	daudzvalodu: 23 oficiālajās ES valodās	EUR 300 gadā
ES Oficiālais Vēstnesis, C sērija – Konkursi	valodā(-ās) saskaņā ar konkursu(-iem)	EUR 50 gadā

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša, kas iznāk oficiālajās Eiropas Savienības valodās, abonements ir pieejams 22 valodās. Tajā ir L sērija ("Tiesību akti") un C sērija ("Paziņojumi un informācija").

Katrai valodas versijai nepieciešams atsevišķs abonements.

Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 920/2005, kas publicēta 2005. gada 18. jūnijā *Oficiālajā Vēstnesī* L 156, Eiropas Savienības iestādes uz zināmu laiku nesaista pienākums visus tiesību aktus sagatavot īru valodā un tos publicēt šajā valodā. Tādēļ *Oficiālā Vēstneša* izdevumus īru valodā var iegādāties atsevišķi.

Oficiālā Vēstneša pielikumu (S sērija – "Publiskā iepirkuma līgumu konkursi") var abonēt 23 oficiālo valodu versijās vienā daudzvalodu DVD formātā.

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša abonentiem ir tiesības saņemt dažādus *Oficiālā Vēstneša* pielikumus bez papildu samaksas. Abonentus informē par pielikumiem ar *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* iekļautiem paziņojumiem lasītājiem.

Pārdošana un abonementi

Dažādus maksas periodiskos izdevumus, tādus kā *Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis*, var abonēt pie mūsu komerciālajiem izplatītājiem. To saraksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lv.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) piedāvā tiešu bezmaksas piekļuvi Eiropas Savienības tiesību aktiem. Šajā vietnē iespējams iepazīties ar *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi*, un tajā ir iekļauti arī līgumi, tiesību akti, tiesu prakse un sagatavošanā esošie tiesību akti.

Lai uzzinātu vairāk par Eiropas Savienību, skatīt: <http://europa.eu>

